

Kallelse/Ärendelista

**Sammanträde med Kommunfullmäktige,
onsdag 11 september 2024**

Tid: Kl 18:00

Plats: Bojorten, kommunhuset, Vänersborgs kommun

Annalena Levin
Ordförande

Johan Högmark
Sekreterare

Förhinder för ordinarie ledamot att delta vid sammanträdet anmäls till Johan Högmark,
0521 - 72 26 05, johan.hogmark@vanersborg.se

Ledamöter

Socialdemokraterna

Benny Augustsson
Madelaine Karlsson
Dan Nyberg
Anneli Guilotte
Joakim Sjöling
Ann-Marie Jonasson
Anders Gunn
Christin Slättmyr
Kenneth Borgmalm
Ann-Sofie Dolk Olsson
Reidar Eriksson
Bengt Larsson
Benny Jonasson
Angelica König Cassel
Malin Tell

Sverigedemokraterna

Ola Wesley
Mathias Olsson
Anders Strand
Göran Nilsson
Torbjörn Moqvist

Ersättare

Maria Abrahamsson
Hans-Peter Norén
Sandra Stegeröd
Zdenko Petrusic
André Storm
Merja Niemi
Roland Stegeröd
Annika Larsson Lindlöf

2024-09-11

Kalle Lundgren
Anna Gustafsson

Moderaterna

Henrik Harlitz
Lena Eckerbom Wendel
Robin Danielsson
Ann-Helen Selander
Henrik Josten
Dan Åberg
Tor Wendel
Kristina Edvinsson
Robin Skenhede

Margareta Olsson
Sofia Jakobsson
Johan Bengtsson
Filip Milén
Piotr Gabrys

Vänsterpartiet

Stefan Kärving
Gunilla Cederbom
Ida Hildingsson
Lutz Rininsland

Peter Lenberg
James Bucci

Centerpartiet

Mats Andersson
Annalena Levin
Bo Carlsson
Johan Andersson

Åsa Edvardsson
Daniel Tesfay

Kristdemokraterna

Magnus Ekström
Elisabeth Johansson
Torgny Hjorth

Anette Taimory
Hans-Peter Nielsen

Medborgarpartiet

Göran Svensson
Thomas Larsson
Bengt Rydholm

Birgitta Lindahl
Eva Bodén Johansson

Liberalerna

Cecilia Prins
Gunnar Henriksson

Bibbi Henriksson
Kerstin Svan

Miljöpartiet

Jonas Sjöblom

Anna-Karin Sandberg
Annika Repo Wallman

Kommunfullmäktige

KALLELSE

2024-09-11

Övriga närvarande

Lena Tegenfeldt, kommundirektör

Sven Erik Larsson, revisor

Johan Högmark, kommunsekreterare

2024-09-11

Inledande formalia

- Mötets öppnande
- Upprop
- Val av justerare- Förslag Mathias Olsson (SD) och Angelica König Cassel (S)

	Ärendelista	Dnr	Sida
1	Fastställande av dagordning	2024/49	7 - 10
2	Medborgarförslag om studentfirande i plantaget	2024/370	11 - 12
3	Medborgarförslag om trafikåtgärder på Djupedalsvägen	2024/395	13 - 14
4	Medborgarförslag om att bygga brygga vid/runt Sanden	2024/398	15
5	Medborgarförslag om ett levande modernt och fint torg för medborgarna	2024/399	16
6	Medborgarförslag om att anlägga gång- och cykelväg längs väg 2056	2024/401	17
7	Medborgarförslag om badbrygga vid Holmängen	2024/532	18
8	Medborgarförslag om att anlägga en kombinerad park för kickbike och skateboard i Vänersborg	2024/540	19
9	Motion om att kommunen kan vara behjälplig med hämtning av invasivt växtmaterial	2024/568	20
10	Avsägelse av uppdrag som ersättare i kultur- och fritidsnämnden	2024/509	21
11	Avsägelse av uppdraget som ersättare i kommunfullmäktige	2024/455	22
12	Avsägelse av uppdrag som ledamot i Miljö- och hälsoskyddsnämnden	2024/411	23
13	Svar på medborgarförslag om översyn av stadgarna för gymnasieelevers resor/skolskjuts	2023/1053	24 - 32
14	Svar på medborgarförslag om att återställa station/tåghållplats i Väne-Ryr	2024/286	33 - 37
15	Svar på medborgarförslag om att anordna hockeyrink på igenvuxen gräsyta i Vargön	2023/965	38 - 50
16	Godkännande av årsredovisning 2023 för Kunskapsförbundet väst	2024/349	51 - 111
17	Fråga om ansvarsfrihet för direktionen för Kunskapsförbundet Väst (Handlingar i föregående mötespunkt)	2024/349	

2024-09-11

18	Omfördelning av investeringsbudget från Holmängenskolan till Skördegatans förskola 2024	2024/374	112 - 117
19	Omfördelning inom samhällsbyggnadsnämndens investeringsbudget 2024	2024/333	118 - 123
20	Tilläggsanslag till samhällsbyggnadsnämnden i budget 2025 för nedmontering och utbyte av viss kommunal vägbelysning utmed allmänna vägar med statligt väghållaransvar	2024/337	124 - 221
21	Tilläggsanslag till barn- och utbildningsnämnden samt kommunstyrelsen mot bakgrund av generella statsbidrag till skolor 2024	2024/386	222 - 225
22	Antagande av Riktlinjer för hushållning med jordbruksmark	2021/238	226 - 248
23	Antagande av Riktlinje för hantering av översvämningsrisker	2020/135	249 - 280
24	Fastställande av sammanträdestider 2025 för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och kommunstyrelsens arbetsutskott samt bolagsdag	2024/289	281 - 287
25	Meddelandelista till kommunfullmäktige 2024	2024/26	288
26	Medborgarförslag om att låta Artscape måla Vattentornet (Marierovägen)	2024/576	289
27	Medborgarförslag om konsthall och kulturverksamhet i Vattenverkets hus vid Skräcklan	2024/577	290
28	Nominering till uppdrag som ersättare i kultur- och fritidsnämnden	2024/316	291 - 292
29	Medborgarförslag om att planera solpanelparker på parkeringar och liknande ytor	2024/575	293
30	Medborgarförslag om att satsa på vertikala vindkraftverk	2024/578	294
31	Medborgarförslag om en samlingsplats för barn och unga i Frändefors	2024/580	295 - 296

Tänk på allergiker och använd inte produkter som ger upphov till stark doft, t.ex. parfym eller rakvatten.

Gällande övriga ärenden såsom meddelanden, motioner, interpellationer, frågor, avsägelser m.m.: Handlingar i dessa ärenden som inkommit efter att kallelsen publicerats, publiceras på Netpublicator.

Kommunfullmäktiges sammanträden är offentliga. Handlingar i de ärenden som ska behandlas finns tillgängliga på kommunkansliet, Sundsgatan 29, Vänersborg, samt på kommunens hemsida www.vanersborg.se. Kommunfullmäktige sänds via webb-tv, länk till sändningen

2024-09-11

finns via Vänersborgs kommuns hemsida, under fliken ”Kommunfullmäktiges sammanträden”.
<https://vanersborg.kommun.tv/>

Kommunfullmäktiges sammanträde sänds även via Trollhättans Närradio på 90,6 Mhz.

2024-09-11

Inledande formalia

- Mötets öppnande
- Upprop
- Val av justerare- Förslag Mathias Olsson (SD) och Angelica König Cassel (S)

	Ärendelista	Dnr	Sida
1	Fastställande av dagordning	2024/49	
2	Medborgarförslag om studentfirande i plantaget	2024/370	5 - 6
3	Medborgarförslag om trafikåtgärder på Djupedalsvägen	2024/395	7 - 8
4	Medborgarförslag om att bygga brygga vid/runt Sanden	2024/398	9
5	Medborgarförslag om ett levande modernt och fint torg för medborgarna	2024/399	10
6	Medborgarförslag om att anlägga gång- och cykelväg längs väg 2056	2024/401	11
7	Medborgarförslag om badbrygga vid Holmängen	2024/532	12
8	Medborgarförslag om att anlägga en kombinerad park för kickbike och skateboard i Vänersborg	2024/540	13
9	Motion om att kommunen kan vara behjälplig med hämtning av invasivt växtmaterial	2024/568	14
10	Avsägelse av uppdrag som ersättare i kultur- och fritidsnämnden	2024/509	15
11	Avsägelse av uppdraget som ersättare i kommunfullmäktige	2024/455	16
12	Avsägelse av uppdrag som ledamot i Miljö- och hälsoskyddsnämnden	2024/411	17
13	Svar på medborgarförslag om översyn av stadgarna för gymnasieelevers resor/skolskjuts	2023/1053	18 - 26
14	Svar på medborgarförslag om att återställa station/tåghållplats i Väne-Ryr	2024/286	27 - 31
15	Svar på medborgarförslag om att anordna hockeyrink på igenvuxen gräsyta i Vargön	2023/965	32 - 44
16	Godkännande av årsredovisning 2023 för Kunskapsförbundet väst	2024/349	45 - 105
17	Fråga om ansvarsfrihet för direktionen för Kunskapsförbundet Väst (Handlingar i föregående mötespunkt)	2024/349	

2024-09-11

18	Omfördelning av investeringsbudget från Holmängensskolan till Skördegatans förskola 2024	2024/374	106 - 111
19	Omfördelning inom samhällsbyggnadsnämndens investeringsbudget 2024	2024/333	112 - 117
20	Tilläggsanslag till samhällsbyggnadsnämnden i budget 2025 för nedmontering och utbyte av viss kommunal vägbelysning utmed allmänna vägar med statligt väghållaransvar	2024/337	118 - 215
21	Tilläggsanslag till barn- och utbildningsnämnden samt kommunstyrelsen mot bakgrund av generella statsbidrag till skolor 2024	2024/386	216 - 219
22	Antagande av Riktlinjer för hushållning med jordbruksmark	2021/238	220 - 242
23	Antagande av Riktlinje för hantering av översvämningsrisker	2020/135	243 - 274
24	Fastställande av sammanträdestider 2025 för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och kommunstyrelsens arbetsutskott samt bolagsdag	2024/289	275 - 281
25	Meddelandelista till kommunfullmäktige 2024	2024/26	282

Tänk på allergiker och använd inte produkter som ger upphov till stark doft, t.ex. parfym eller rakvatten.

Gällande övriga ärenden såsom meddelanden, motioner, interpellationer, frågor, avsägelser m.m.: Handlingar i dessa ärenden som inkommit efter att kallelsen publicerats, publiceras på Netpublicator.

Kommunfullmäktiges sammanträden är offentliga. Handlingar i de ärenden som ska behandlas finns tillgängliga på kommunkansliet, Sundsgatan 29, Vänersborg, samt på kommunens hemsida www.vanersborg.se. Kommunfullmäktige sänds via webb-tv, länk till sändningen finns via Vänersborgs kommuns hemsida, under fliken ”Kommunfullmäktiges sammanträden”.

<https://vanersborg.kommun.tv/>

Kommunfullmäktiges sammanträde sänds även via Trollhättans Närradio på 90,6 Mhz.

Lämna medborgarförslag

✓ 1. Lämna medborgarförslag till fullmäktige

Ange hur du vill lämna in ditt medborgarförslag

Jag vill skriva mitt medborgarförslag i E-tjänsten

Här skriver du ditt medborgarförslag

Firandet av att gymnasiestudierna avslutats blev fredagen den 14 juni en delvis förskräcklig händelse. Att det blir högljutt tjo och tjim, sprutande läskedryck och annat normalt störande beteende får man väl stå ut med när ungdomarna vill visa sin glädje MEN... ..det måste finnas gränser! Under avslutningsfirandet samlades en stor grupp "studenter" och andra söder om kyrkan. Det skrålades och skreks. Det slängdes tomflaskor och annat skräp. En bil kördes upp till södra kyrkväggen för att med öppen dörr sprida musik på hög volym. När jag såg en "student" kasta en tomflaska över axeln så sa jag till honom att ta upp den. Det möttes med ett hånflin. Tilläggas kan att tomflaskor samt plast- och pappersskräp dagen därpå låg kvar på gräsmattor och grusplaner runt kyrkan och även i Plantagrt i övrigt.

Kommunen och skolan måste inför kommande år diskutera hur skolavslutningar skall gå till och ange vilka uppförandegränser som gäller. Mina förslag är dessa:

1) Överväg att sprida skolavslutningar över två-tre dagar så att antalet firare per dag blir färre.

2) Ge eleverna tydlig information om vad som gäller för festandet på offentlig plats, t ex att tomflaskor och annat skräp inte skall slängas överallt.

3) Utse ordningsvakter som kan se till att firandet inte blir gränslöst.

4) Undanta kyrkans kvarter som firarplats.

Från att ha varit mogenhetsexamen som blev studentexamen (avskaffad 1968) har skolavslutningarna nu blivit något som kanske är ett resultat av en disciplinlös skola och/eller vuxnas rädsla/ovilja att säga ifrån när gränser överskrids.

Jan-Erik Ehne

Önskar du att hålla en kortare presentation av ditt medborgarförslag på kommunfullmäktiges sammanträde?

Nej

✓ 2. Ange dina kontaktuppgifter

Ange dina kontaktuppgifter

Personnummer

För- och efternamn

Jan-Erik Ehne

Adress

Postnummer och ort

Telefon

-

E-postadress

Mobiltelefon

Notifieringar

E-post

Signering

Följande parter har signerat detta ärende.

Namn: Jan-Erik Ehne

Person ID:

Datum: 2024-06-18 11:20

Signerad checksumma:

Vänersborg 17 juli 2024

MEDBORGARFÖRSLAG

VÄNERSBORGS KOMMUN
BEREDNINGSSSEKRETARIATET
462 85 VÄNERSBORG

Trafiken på Djupedalsvägen i Vänersborg är hemsk!

Mellan bensinstationen Ingo och Katrinedalsvägen/Kryptorpsvägen är trafiken som värst och människor kör i fruktansvärda hastigheter. Fordon/fordonsförare av alla slag kör långt över den bemärkta hastigheten. Trots sänkningen från 50 km/h till 40 km/h överstiger många den hastighetbegränsningen med mycket högre hastigheter. Nämnvärt är också busstrafiken och de bussbolag som ersätter tågtrafiken. De kör alldeles för höga hastigheter och orsakar fara.

Dessutom sker farliga omkörningar!

På Djupedalsvägen finns det många barnfamiljer och bilarnas höga hastighet är stor fara för barnen som lär sig cykla. Det har skett flera gånger att barn vinglat ut i vägen men har haft turen på sin sida att ingen fartdåre kommit just då. Vi ser ofta att de små barnen cyklar själva eller längre bort ifrån en vuxen. Förutom barn har även vuxna trillat ut i vägen.

Under de senaste åren har flera djurolyckor skett, rådjur som passerat vägen har blivit dödade av bilar samt våra egna och grannars hundar och katter. Många av dessa djur hade fortfarande varit vid liv om människor hade hållit hastigheten. För att åtgärda dessa problem har Björn Magnusson (Gatuenheten, Samhällsförvaltningen, Vänersborgs kommun) kontaktats via mail. I svaren har han bland annat skrivit:

“Djupedalsvägen är en ju huvudgata med bra gång- och cykelväg längs med, farthinder anläggs normalt sett på platser där många passerar vägen eller utefter skolor och liknande. Hastigheten på 50km/tim är klart rimlig och jag kan nämna den senaste mätningen (2020) som vi gjorde strax norr om Kindblomsvägen, den visade en medelhastighet på 43 km/tim och 85% av alla fordon höll 50 respektive 51 km/tim eller lägre beroende på riktning, vilket faktiskt är helt ok resultat.”

Svaret stämmer däremot inte överens med verkligheten då mätningen utfördes i en kurva där de flesta automatiskt sänker hastigheten. För att istället få ett trovärdigt resultat behöver mätningen utföras på raksträckan där de flesta gasar upp till en betydligt högre hastighet. På platsen där mätningen utfördes saktar trafiken söderifrån in på grund av kurvan medan trafiken norrifrån gasar upp till en högre hastighet efter kurvan.

På grund av detta är mätningarna som Björn talar om missvisande och behöver göras om för att ge ett resultat som visar den verkliga situationen. Björn menade innan hastighetssänkningen att en hastighet på 50 km/h var rimlig vilket absolut inte stämmer. Flera grannar har diskuterat detta och håller med då både deras barn och djur är i fara samt de själva.

I senaste mailkontakten med Björn Magnusson skrev vi att ingen håller den sänkta hastigheten 40 Km/h utan fortsätter med mycket högre hastigheter gällande inom alla kategorier av fordonsförare såsom bilförare, västrafik, bussförare för olika bussbolag, sopbilar, lastbilar m.fl.

Björn Magnusson, maj 2024, svarade bl.a följande:

" Djupedalsvägen är ju en väg där vi har separerad gång- och cykelväg och då är vi mer restriktiva med att anlägga farthinder. Denna sträckan finns heller inga större anspråk på att korsa vägen. "

För oss som bor här, både på djupedalssidan och motsatt sida innebär det en stor risk att korsa vägen både som gående, cyklist eller med fordon, vilket innebär stor riskfara att köra ut från vårt hem. Det är otryggt varje gång, med en riskfaktor att bli påkörd av en fardåre!

Just nu finns det i stort sett inga säkra platser att passera vägen och en i stort sett oexisterande trottoarkant på ena sidan, där man går osäkert till närmsta övergångsställe. Den dåliga sikten och den höga farten på Djupedalsvägen måste åtgärdas innan fler allvarliga olyckor sker.

För att göra vägen säkrare behövs det se till att trafikanterna följer den bemärkta hastigheten på 40 km/h genom till exempel farthinder. Fler övergångsställen behövs även att sättas in för att förebygga otrygga passeringar på vägen och fixa det övergångsstället på Djupedalsvägen mellan Katrindedalsvägen och Kryptorpsvägen. Varningssystemet är ur funktion sedan över ett år tillbaka. Där trycker man på en knapp som startar blinkande lampor. De flesta fordonsförare ignorerar detta övergångsställe och kör utan att stanna trots det står någon där som vill passera Djupedalsvägen.

Förhindra olyckorna innan det är för sent!

VÄNLIGA HÄLSNINGAR

Lämna medborgarförslag

✓ 1. Lämna medborgarförslag till fullmäktige

Ange hur du vill lämna in ditt medborgarförslag

Jag vill skriva mitt medborgarförslag i E-tjänsten

Här skriver du ditt medborgarförslag

Bygg en brygga nere vid/runt Sanden som man gjort i Varberg - Fästningsbadet.

Önskar du att hålla en kortare presentation av ditt medborgarförslag på kommunfullmäktiges sammanträde?

Nej

✓ 2. Ange dina kontaktuppgifter

Ange dina kontaktuppgifter**Personnummer****För- och efternamn**

Carina Margareta Hessel

Adress**Postnummer och ort****Telefon**

-

E-postadress**Mobiltelefon****Notifieringar**

E-post

Signering

Följande parter har signerat detta ärende.

Namn: Carina Margareta Hessel

Person ID:

Datum: 2024-08-05 09:25

Signerad checksumma:

Lämna medborgarförslag

✓ 1. Lämna medborgarförslag till fullmäktige

Ange hur du vill lämna in ditt medborgarförslag

Jag vill skriva mitt medborgarförslag i E-tjänsten

Här skriver du ditt medborgarförslag

Riv dom båda uråldriga kioskerna på torget i Vänerns borg och ersätt med en liknande/likadan byggnad som Trollhättan uppfört på sitt torg med restaurang/fik/uteplatser i en trappa samt på marken. Ett levande modernt/fint torg för medborgarna!! Här kan även turistbyrån finnas och annan verksamhet.

Önskar du att hålla en kortare presentation av ditt medborgarförslag på kommunfullmäktiges sammanträde?

Nej

✓ 2. Ange dina kontaktuppgifter

Ange dina kontaktuppgifter**Personnummer****För- och efternamn**

Carina Margareta Hessel

Adress**Postnummer och ort****Telefon**

-

E-postadress**Mobiltelefon****Notifieringar**

E-post

Signering

Följande parter har signerat detta ärende.

Namn: Carina Margareta Hessel

Person ID:

Datum: 2024-08-05 09:23

Signerad checksumma:

Lämna medborgarförslag

✓ 1. Lämna medborgarförslag till fullmäktige

Ange hur du vill lämna in ditt medborgarförslag

Jag vill skriva mitt medborgarförslag i E-tjänsten

Här skriver du ditt medborgarförslag

Medborgarförslag om att anlägga en gång- och cykelväg längs väg 2056 mellan järnvägsövergången i Öxnared via infarten till Karlsro och fram till påfarten till E45.

Syftet för en säkrare väg för barn och ungdomar som vill bada vid Karlsro badplats samt säkrare väg för de barn och ungdomar som tvingas gå längs denna tungt trafikerade väg till och från bussen.

Önskar du att hålla en kortare presentation av ditt medborgarförslag på kommunfullmäktiges sammanträde?

Nej

✓ 2. Ange dina kontaktuppgifter

Ange dina kontaktuppgifter**Personnummer****För- och efternamn**

Sofia Camilla Degermosse

Adress**Postnummer och ort****Telefon****E-postadress****Mobiltelefon****Notifieringar**

E-post

Signering

Följande parter har signerat detta ärende.

Namn: Sofia Camilla Degermosse

Person ID:

Datum: 2024-08-09 08:56

Signerad checksumma:

Lämna medborgarförslag

✓ 1. Lämna medborgarförslag till fullmäktige

Ange hur du vill lämna in ditt medborgarförslag

Jag vill skriva mitt medborgarförslag i E-tjänsten

Här skriver du ditt medborgarförslag

Hej,

Jag bor vid Landerivägen vid Holmängen och har ett förslag. Om man följer gångstigen genom skogen som leder mot vattnet finns där en jättefin liten badplats. Det skulle vara toppen att få dit en badbrygga, så att fler kunde få bada. Det går att bada nu men det är hala klippor och vassa stenar på botten. Jag tror att detta skulle uppskattas av många som bor i området.

Med vänlig hälsning

Victoria Nyberg

Önskar du att hålla en kortare presentation av ditt medborgarförslag på kommunfullmäktiges sammanträde?

Nej

✓ 2. Ange dina kontaktuppgifter

**Ange dina
kontaktuppgifter****Personnummer**

För- och efternamn NAIMA
VICTORIA NYBERG

Adress**Postnummer och ort****Telefon**

-

E-postadress**Mobiltelefon**

-

Notifieringar

E-post

Signering

Följande parter har signerat detta ärende.

Namn: NAIMA VICTORIA NYBERG

Person ID:

Datum: 2024-08-23 18:07

Signerad checksumma:

Lämna medborgarförslag

✓ 1. Lämna medborgarförslag till fullmäktige

Ange hur du vill lämna in ditt medborgarförslag

Jag vill skriva mitt medborgarförslag i E-tjänsten

Här skriver du ditt medborgarförslag

Jag önskar att det anläggs en kombinerad park för kickbike och skateboard likt den som finns i Trollhättan vid området Vårby. Att den byggs på liknande sätt med pooldel samt streetdel. I Trollhättan är det endast skateboard som är tillåtet i den stora parken vilket exkluderar en hel del barn och ungdomar som hellre åker kickbike då detta är lättare att komma igång med än skateboard. Förslagsvis kan parken anläggas nära utegymmet och pulkabacken nedanför skräcklan.

Önskar du att hålla en kortare presentation av ditt medborgarförslag på kommunfullmäktiges sammanträde?

Ja

✓ 2. Ange dina kontaktuppgifter

Ange dina kontaktuppgifter**Personnummer****För- och efternamn**

MATTIAS TAGE ALLAN BOSTRÖM

Adress**Postnummer och ort****Telefon****E-postadress****Mobiltelefon****Notifieringar**

E-post

Signering

Följande parter har signerat detta ärende.

Namn: MATTIAS TAGE ALLAN BOSTRÖM

Person ID:

Datum: 2024-08-26 09:28

Signerad checksumma:

Motion: Hämtning av invasivt växtmaterial

2024 -08- 28

De invasiva växterna har brett ut sig under senare år. På de områden som "drabbas" av de invasiva växterna går förökningen mycket snabbt. Enligt Naturvårdsverket produceras mellan 5-800 frön per planta för exempelvis en jättebalsamin.

Vänersborgs kommun
kommunstyrelsen

2024 -08- 28

2024/568

Den som upptäcker att det på sin fastighet växer en art som finns med på EU:s förteckning över invasiva främmande arter är skyldig att bekämpa den. Bekämpning av invasiva växterna är tidskrävande, jobbigt och medför också kostnader.

Vid bekämpningen skall det invasiva materialet placeras i dubbla plastsäckar som skall vara väl förslutna. Säckarna skall transporteras till

kretsloppsparken där personalen skall meddela säckarnas innehåll och därefter slängas i brännbart material.

Vi i Medborgarpartiet anser att det är av yttersta vikt att vi tar bekämpningen av de invasiva växterna på allvar och gemensamt försöker att förenkla hanteringen av växtmaterialet. Vid bekämpning av större områden är det inte 1 eller 2 plastsäckar som är aktuella utan många, många fler. Vi i Medborgarpartiet vill därför att kommunen undersöker förutsättningarna för att vara behjälplig med hämtning av insamlat växtmaterial. Kommunen har ju erfarenhet av detta genom uppsamling av julgranar och insamling av miljöfarligt avfall i form av kyl- och frys.

Med denna bakgrund yrkar Medborgarpartiet

Att kommunfullmäktige beslutar att uppdra åt berörd nämnd att undersöka förutsättningarna att vara behjälplig med hämtning av invasivt växtmaterial

Vänersborg 2024-08-27

Göran Svensson
Medborgarpartiet

From: Marie Slättmyr
Sent: 2024-08-22 23:36:29
To: Kommunstyrelseförvaltningen, Vänersborgs kommun
Subject: Entledigad från förtroendeuppdrag i Kultur o Fritidsnämnden

Jag har på grund av flytt till Trollhättan ej längre rätt till plats i Kultur o fritidsnämnden och ber därför att få bli entledigad från mitt förtroendeuppdrag i denna nämnd.

Med vänliga hälsningar

Marie Ulander Slättmyr

Skickat från [Outlook för iOS](#)

Brälanda 13/8-24

Jag avsäger mig uppdraget
som ersättare i kommunfullmäktige
pga studier med
omedelbar verkan

Meyra Nreini

From: Öyvind Larsen
Sent: 2024-08-13 19:22:03
To: Kommunstyrelseförvaltningen, Vänersborgs kommun
Subject: Avslut

Du får inte e-post ofta från rankes@gmail.com. [Se varför det här är viktigt.](#)

Hej, jag behöver avsluta mitt uppdrag i Miljö och hälsoskyddsnämnden.

Jag kommer lämna ipad plus passerbricka till receptionen.

MVH

Öyvind Larsen

§ 128

Svar på medborgarförslag om översyn av stadgarna för gymnasieelevers resor/skolskjuts

KS 2023/1053

Beslut

Kommunfullmäktige avslår medborgarförslag om översyn av stadgarna för gymnasieelevers resor/skolskjuts.

Sammanfattning av ärendet

Ett medborgarförslag skickades in av Jennie Berg 2023-12-04. Förslaget är Vänersborgs kommun tar fram stadgar för elevresor i gymnasieskolan och dessa ska överensstämma med stadgarna för skolskjuts för grundskolan.

Kunskapsförbundet Väst ansvarar och beslutar i frågor gällande dagliga resor för gymnasieelever, Kunskapsförbundet Väst besvarar medborgarförslaget genom inlämnat remissvar.

Lag (1991:1110) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor anger att elever som har längre resväg än 6 kilometer ska beviljas ersättning för sin skolresa, antingen genom ett busskort eller kontantersättning. Något överensstämmande regelverk för elevresor till obligatoriska (grundskolan) och de frivilliga (gymnasiet) skolformerna finns inte.

Kunskapsförbundet Väst beslutade i sitt remissvar (2024-04-23 § 24) att inte förändra sitt regelverk avseende hantering av ersättning för elevresor och fortsätter därmed att följa nationell lagstiftning.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2024-08-12 § 88
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-05-24
- Medborgarförslag om översyn av stadgarna för gymnasieelevers resor/skolskjuts - Maskad, KS 2023.6854
- Inhämtat förtydligande, KS 2023.6855
- Svar på remiss om översyn av stadgarna för gymnasieelevers resor/skolskjuts, KS 2024.1727

§ 88

Svar på medborgarförslag om översyn av stadgarna för gymnasieelevers resor/skolskjuts

KS 2023/1053

Beslut

Kommunfullmäktige avslår medborgarförslag om översyn av stadgarna för gymnasieelevers resor/skolskjuts.

Sammanfattning av ärendet

Ett medborgarförslag skickades in av Jennie Berg 2023-12-04. Förslaget är Vänersborgs kommun tar fram stadgar för elevresor i gymnasieskolan och dessa ska överensstämma med stadgarna för skolskjuts för grundskolan.

Kunskapsförbundet Väst ansvarar och beslutar i frågor gällande dagliga resor för gymnasieelever, Kunskapsförbundet Väst besvarar medborgarförslaget genom inlämnat remissvar.

Lag (1991:1110) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor anger att elever som har längre resväg än 6 kilometer ska beviljas ersättning för sin skolresa, antingen genom ett busskort eller kontantersättning. Något överensstämmande regelverk för elevresor till obligatoriska (grundskolan) och de frivilliga (gymnasiet) skolformerna finns inte.

Kunskapsförbundet Väst beslutade i sitt remissvar (2024-04-23 § 24) att inte förändra sitt regelverk avseende hantering av ersättning för elevresor och fortsätter därmed att följa nationell lagstiftning.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-05-24
- Medborgarförslag om översyn av stadgarna för gymnasieelevers resor/skolskjuts - Maskad, KS 2023.6854
- Inhämtat förtydligande, KS 2023.6855
- Svar på remiss om översyn av stadgarna för gymnasieelevers resor/skolskjuts, KS 2024.1727

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2024-05-24

Dnr: KS 2023/1053

Handläggare

Cornelia Sörman
Cornelia.Sorman@vanersborg.se
0521-72 10 46

Mottagare

Kommunfullmäktige

Svar på medborgarförslag om översyn av stadgarna för gymnasieelevers resor/skolskjuts

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige avslår medborgarförslag om översyn av stadgarna för gymnasieelevers resor/skolskjuts.

Sammanfattning av ärendet

Ett medborgarförslag skickades in av Jennie Berg 2023-12-04. Förslaget är Vänersborgs kommun tar fram stadgar för elevresor i gymnasieskolan och dessa ska överensstämma med stadgarna för skolskjuts för grundskolan.

Kunskapsförbundet Väst ansvarar och beslutar i frågor gällande dagliga resor för gymnasielever, Kunskapsförbundet Väst besvarar medborgarförslaget genom inlämnat remissvar.

Lag (1991:1110) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor anger att elever som har längre resväg än 6 kilometer ska beviljas ersättning för sin skolresa, antingen genom ett busskort eller kontanterättning. Något överensstämmande regelverk för elevresor till obligatoriska (grundskolan) och de frivilliga (gymnasiet) skolformerna finns inte.

Kunskapsförbundet Väst beslutade i sitt remissvar (2024-04-23 § 24) att inte förändra sitt regelverk avseende hantering av ersättning för elevresor och fortsätter därmed att följa nationell lagstiftning.

Fördjupad beskrivning av ärendet

Ett medborgarförslag skickades in av Jennie Berg 2023-12-04. Förslaget är Vänersborgs kommun tar fram stadgar för elevresor i gymnasieskolan och dessa ska överensstämma med stadgarna för skolskjuts för grundskolan. Förslagsställaren menar att trafiksäkerhetsperspektivet och barnperspektivet saknas i bedömningen och önskar att resvägen mäts utifrån tillgängliga gång- och cykelvägar, så som för grundskolan.

Kunskapsförbundet Väst ansvarar och beslutar i frågor gällande dagliga resor för gymnasielever, därför skickades medborgarförslaget på remiss till Kunskapsförbundet Väst.

Remissvaret inleds med ett förtydligande om att synpunkter och förslag som rör förbundets ansvar och befogenheter bör ställas direkt till Kunskapsförbundet Väst men att de nu svarar genom inlämnat remissvar.

Tillämplig lag är *Lag (1991:1110) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor*. Lagen anger att elever som har längre resväg än 6 kilometer ska beviljas ersättning för sin skolresa, antingen genom ett busskort eller kontantersättning.

Kunskapsförbundet får årligen ca 1 700 ansökningar om ersättningar för skolresor. För att bedöma om avståndet är längre än 6 kilometer och därmed ger grund för ersättning använder Kunskapsförbundet Väst ett system som heter Optiplan, vilket också används av ett stort antal kommuner i landet. I Optiplan laddas årligen aktuella kartor upp och vid ansökan geokodas den sökandes folkbokföringsadress och skolan, systemet anger därefter hur lång sträckan är. Vid avstånd längre än 6 kilometer beviljas ersättning, vid kortare avstånd avslås ansökan.

Grundskolan är däremot en obligatorisk skolform och omfattas av ett helt annat regelverk. Begreppet skolskjuts finns för grundskolan men inte för skolformen gymnasieskola. Någon överensstämmelse gällande regelverk för elevresor för de obligatoriska och de frivilliga skolformerna finns inte.

Med motiveringen ovan beslutade direktionen för Kunskapsförbundet Väst (2024-04-23 § 24) att inte förändra sitt regelverk avseende hantering av ersättning för elevresor och fortsätter därmed att följa nationell lagstiftning.

Beredning

Ärendet remitterades till Kunskapsförbundet Väst 2024-02-06, svar på remissen mottogs 2024-05-02. Tjänsteskrivelsen och förslag till beslut är baserat på remissvaret.

Jenny Kudryk

Chef avdelning för hållbar utveckling

Bilagor

- Medborgarförslag om översyn av stadgarna för gymnasieelevers resor/skolskjuts - Maskad, KS 2023.6854
- Inhämtat förtydligande, KS 2023.6855
- Svar på remiss om översyn av stadgarna för gymnasieelevers resor/skolskjuts, KS 2024.1727

Sändlista

Handläggare av ärendet

Jennie Berg

Kunskapsförbundet Väst

Lämna medborgarförslag

✓ 1. Lämna medborgarförslag till fullmäktige

Ange hur du vill lämna in ditt medborgarförslag

Här anger du om du vill skriva ditt medborgarförslag direkt i e-tjänsten eller ladda upp en fil.

Jag vill skriva mitt medborgarförslag i E-tjänsten

Här skriver du ditt medborgarförslag

Här skriver du ditt medborgarförslag.

Vi anser att vänersborgs kommunen behöver se över stadgarna för elevresor i gymnasieskolan. Det finns klara stadgar i grundskolan att mätningen för skolskjuts ska vara på gång och cykelväg. Men för gymnasieelever finns inga regler. Kunskapsförbundet väst som är deligerade att ta beslut, tar inte hänsyn till vägens beskaffenhet och inte heller ansvar för om ungdomar bryter mot gällande trafikregler...de mäter vägar där ungdomarna från Vargön ska cykla ut på 70 väg och cykla över dubbeldragen linje och mot enkelriktat för att få kortaste sträckan och nu hänvisar dom också till en grusväg som ej plogas eller är uppläst. Tänk om alla ungdomar skulle välja den vägen, istället för att följa den befintliga cykelvägen. Det vore katastrof. Vi tycker att våra ungdomar i Vänersborgskommun ska ha samma regler som grundskolan och att man ska ta hänsyn till ungdomarnas säkerhet i första hand..inte den kortaste sträckan. Var finns barnperspektivet? Enligt Barnkonventionen som är en lag räknas alla under 20 år som barn.

Önskar du att hålla en kortare presentation av ditt medborgarförslag på kommunfullmäktiges sammanträde?

Ja

✓ 2. Ange dina kontaktuppgifter

Ange dina kontaktuppgifter

Du måste vara ledamot eller tjänstgörande ersättare för att kunna lämna in en motion, interpellation eller fråga.

Personnummer

För- och efternamn

JENNIE BERG

Adress

Postnummer och ort

E-postadress

Telefon

Mobiltelefon

-

Notifieringar

E-post

2023-12-20

Dnr:
Kommunstyrelsen
2023/1053

Handläggare
Beredningssekretariatet
Johan Högmark
johan.hogmark@vanersborg.se

Anteckning

Undertecknad kontaktade förslagsställaren angående dennes förslag för förtydligande. Förslagsställaren begär att kommunen beslutar att ta fram stadgar för elevresor rörande gymnasieskolan och dessa ska överensstämma med stadgarna för skolskjuts för grundskolan. Förslagsställaren meddelar även att denne kan komplettera ärendet med ytterligare underlag.

Johan Högmark
Kommunsekreterare
Dag som ovan

§ 24

Dnr 2024/00021

Återremiss: medborgarförslag om översyn av stadgarna för gymnasieelevers resor/skolskjuts

Ett medborgarförslag inkom till Vänersborgs kommun med förslag på att det ska vara samma regler för resor till och från skolan för gymnasiet och grundskolan.

När det gäller gymnasieelever styrs resorna av lag (1991:1110) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor. Gymnasiet är till skillnad från grundskolan en frivillig skolform. Begreppet skolskjuts finns inte inom denna utbildningsform. Färdvägen ska vara minst 6 km för att resebidrag/busskort ska erhållas. Andra paragrafen i nämnda lag lyder som följer:

*2 § För en elev som har rätt till studiehjälp enligt studiestödslagen (1999:1395), ska den kommun som enligt 29 kap. 6 § skollagen (2010:800) är elevens hemkommun, ansvara för elevens kostnader för dagliga resor mellan bostaden och skolan.
Ansvaret gäller för sådana resor där färdvägen är minst sex kilometer. Stödet ska ges kontant eller på annat lämpligt sätt enligt kommunens bestämmande. Om stödet ges kontant är kommunen inte skyldig att ge högre ersättning än vad som motsvarar 1/30 av prisbasbeloppet enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken för varje hel kalendermånad som eleven har kostnader för resor mellan bostaden och skolan.*

Genom bildandet av Kunskapsförbundet Väst ansvar och beslutar förbundet i frågor gällande dagliga resor för gymnasieelever.

Förslaget återremitterades vid föregående sammanträde (2024-03-19 § 15).

Medborgarförslag samt uppdaterat förslag till remissvar förelåg.

Direktionens beslut

Direktionen ställer sig bakom upprättat remissvar och överlämnar detsamma till kommunfullmäktige i Vänersborgs kommun.

Protokollsutdrag
Vänersborgs kommun

Remissvar 2024-04-23

Medborgarförslag om översyn av stadgarna för gymnasieelevers resor till skolan

Bakgrund

Ett medborgarförslag från Jennie Berg har inkommit till Vänersborgs kommun gällande översyn av stadgarna för gymnasieelevers resor till skolan.

Förslaget lyder:

” Vi anser att vänersborgs kommunen behöver se över stadgarna för elevresor i gymnasieskolan. Det finns klara stadgar i grundskolan att mätningen för skolskjuts ska vara på gång och cykelväg. Men för gymnasieelever finns inga regler. Kunskapsförbundet väst som är deligerade att ta beslut, tar inte hänsyn till vägens beskaffenhet och inte heller ansvar för om ungdomar bryter mot gällande trafikregler...de mäter vägar där ungdomarna från Vargön ska cykla ut på 70 väg och cykla över dubbeldragen linje och mot enkelriktat för att få kortaste sträckan och nu hänvisar dom också till en grusväg som ej plogas eller är upplyst. Tänk om alla ungdomar skulle välja den vägen, istället för att följa den befintliga cykelvägen. Det vore katastrof. Vi tycker att våra ungdomar i Vänersborgskommun ska ha samma regler som grundskolan och att man ska ta hänsyn till ungdomarnas säkerhet i första hand..inte den kortaste sträckan. Var finns barnperspektivet? Enligt Barnkonventionen som är en lag räknas alla under 20 år som barn”.

Medborgarförslaget har av kommunstyrelsen i Vänersborgs kommun remitterats till Kunskapsförbundet Väst (Dnr: KS 2023/1053).

Yttrande från Kunskapsförbundet Väst

Kunskapsförbundet Väst är huvudman för de kommunala frivilliga skolformerna i Vänersborg och Trollhättan, d v s gymnasieskolorna och vuxenutbildningen. Kunskapsförbundet Väst ansvarar därmed för frågan om regler för elevers dagliga resor till och från skolan. Synpunkter och förslag som rör förbundets ansvar och befogenheter ställs därför med fördel direkt till Kunskapsförbundet Väst. När nu frågan kommit till Vänersborgs kommun, besvarar Kunskapsförbundet Väst medborgarförslaget genom detta remissvar.

Tillämplig lag är *Lag (1991:1110) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor*. Lagen anger att elever som har längre resväg än 6 kilometer ska beviljas ersättning för sin skolresa, antingen genom ett busskort eller kontanterättning. Kunskapsförbundet får årligen ca 1 700 ansökningar om ersättningar för skolresor. För att bedöma om avståndet är längre än 6 kilometer och därmed ger grund för ersättning använder Kunskapsförbundet Väst ett system som heter Optiplan, vilket också används av ett stort antal kommuner i landet. I Optiplan laddas årligen aktuella kartor upp och vid

ansökan geokodas den sökandes folkbokföringsadress och skolan, systemet anger därefter hur lång sträckan är. Vid avstånd längre än 6 kilometer beviljas ersättning, vid kortare avstånd avslås ansökan.

Grundskolan är däremot en obligatorisk skolform och omfattas av ett helt annat regelverk. Begreppet skolskjuts finns för grundskolan men inte för skolformen gymnasieskola. Någon överensstämmelse gällande regelverk för elevresor för de obligatoriska och de frivilliga skolformerna finns inte.

Direktionen för Kunskapsförbundet Väst beslutar att inte förändra sitt regelverk avseende hantering av ersättning för elevresor och fortsätter därmed att följa nationell lagstiftning.

Malin Kumlin
Verksamhetschef

§ 129

Svar på medborgarförslag om att återställa station/tåghållplats i Väne-Ryr

KS 2024/286

Beslut

Kommunfullmäktige anser förslaget besvarat med hänvisning till att kommunen föreslår en tågstation i Väne Ryr i sin översiktsplan.

Sammanfattning av ärendet

Ett medborgarförslag har inkommit om att återställa station/tåghållplats i Väne Ryr. Kommunen står bakom detta förslag genom ställningstagande i översiktsplanen (kommunfullmäktige 13 december 2017), där Väne Ryr är markerat som ett framtida stationssamhälle. Att öppna tågstationer är en process som tar lång tid och involverar flera aktörer. Innan kommunen kan arbeta aktivt för att tågstation ska öppna i Väne Ryr behöver det pågående arbetet med stationer i Brålanda och Frändefors slutföras.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2024-08-12 § 89
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-05-29
- Medborgarförslag ”Återställa/upprätta station/tåghållplats i Väne-ryr”, inkommet 2024-04-18

§ 89

Svar på medborgarförslag om att återställa station/tåghållplats i Väne-Ryr

KS 2024/286

Beslut

Kommunfullmäktige anser förslaget besvarat med hänvisning till att kommunen föreslår en tågstation i Väne Ryr i sin översiktsplan.

Sammanfattning av ärendet

Ett medborgarförslag har inkommit om att återställa station/tåghållplats i Väne Ryr. Kommunen står bakom detta förslag genom ställningstagande i översiktsplanen (kommunfullmäktige 13 december 2017), där Väne Ryr är markerat som ett framtida stationssamhälle. Att öppna tågstationer är en process som tar lång tid och involverar flera aktörer. Innan kommunen kan arbeta aktivt för att tågstation ska öppna i Väne Ryr behöver det pågående arbetet med stationer i Brålanda och Frändefors slutföras.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-05-29
- Medborgarförslag "Återställa/upprätta station/tåghållplats i Väne-ryr", inkommet 2024-04-18

2024-05-29

Dnr: KS 2024/286

Handläggare

Pål Castell

pal.castell@vanersborg.se

0521-72 10 91

Mottagare

Kommunfullmäktige

Svar på medborgarförslag om att återställa station/tåghållplats i Väne Ryr

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige anser förslaget besvarat med hänvisning till att kommunen föreslår en tågstation i Väne Ryr i sin översiktsplan.

Sammanfattning av ärendet

Ett medborgarförslag har inkommit om att återställa station/tåghållplats i Väne Ryr. Kommunen står bakom detta förslag genom ställningstagande i översiktsplanen (kommunfullmäktige 13 december 2017), där Väne Ryr är markerat som ett framtida stationssamhälle. Att öppna tågstationer är en process som tar lång tid och involverar flera aktörer. Innan kommunen kan arbeta aktivt för att tågstation ska öppna i Väne Ryr behöver det pågående arbetet med stationer i Brålanda och Frändefors slutföras.

Fördjupad beskrivning av ärendet

Vänersborgs kommun har en tydlig vision inskriven i översiktsplanen med tre nya tågstationer i framtiden. Väne Ryr är en av dessa. Men den visionen är långsiktig och kommunen kan inte på egen hand anordna nya tågstationer. Själva järnvägsanläggningen ägs av Trafikverket som behöver vara med i planering och byggande. Det behövs någon som ska driva tågtrafiken. Den lokala och regionala kollektivtrafiken organiseras av Västtrafik på uppdrag av Västra Götalandsregionen. Därför är det i första hand beslut i Västra Götalandsregionen som avgör var tågstationer ska finnas.

Planering för att öppna nya tågstationer fick ett viktigt avstamp i och med att Västra Götalandsregionen 2013 ställde sig bakom rapporten "Målbild Tåg 2035". När arbetet konkretiserades genom Västtågsutredningen 2018 utreddes 40 föreslagna nya stationslägen. Väne Ryr ingick inte bland de 40. Sju stationer fram för att gå vidare med och bland dem finns Brålanda och Frändefors. Efter Västtågsutredningen har arbetet med nya stationer fortsatt i samverkan mellan regionen, Trafikverket och berörda kommuner. Brålanda är den station som planeras bli först att öppna. I maj 2024 pågår arbete med medfinansieringsavtal de sista utredningsstegen och förhoppningen är att en station ska kunna öppna i Brålanda vid slutet av 2020-talet.

Efter att utbyggnationen av Västtågsutredningens sju nya stationer genomförts kan finnas öppningar för att titta på kommande etapper. Vänersborgs kommun kommer då att lägga fram Väne Ryr som förslag.

Beredning

Frågan har beretts av ansvarig för översiktsplanering på kommunstyrelseförvaltningen.

Underlag

Medborgarförslag ”Återställa/upprätta station/tåghållplats i Väne-ryr”, inkommet 2024-04-18

Jenny Kudryk

Chef avdelningen för hållbar utveckling

Sändlista

Handläggare av ärendet

Förslagslämnare

Lämna medborgarförslag

✓ 1. Lämna medborgarförslag till fullmäktige

Ange hur du vill lämna in ditt medborgarförslag

Här anger du om du vill skriva ditt medborgarförslag direkt i e-tjänsten eller ladda upp en fil.

Jag vill skriva mitt medborgarförslag i E-tjänsten

Här skriver du ditt medborgarförslag

Här skriver du ditt medborgarförslag.

Återställa/upprätta station/tåghållplats i Väner-ryr.

Detta skulle underlätta för personer i Väner-ryr med omnejd att kunna ta del av det kollektiva resandet. Det byggs dessutom nya bostäder i området och en hållplats hade gjort dessa ännu mer attraktiva.

Önskar du att hålla en kortare presentation av ditt medborgarförslag på kommunfullmäktiges sammanträde?

Nej

✓ 2. Ange dina kontaktuppgifter

Ange dina kontaktuppgifter

Du måste vara ledamot eller tjänstgörande ersättare för att kunna lämna in en motion, interpellation eller fråga.

Personnummer**För- och efternamn**

SOFIA KALIN

Adress**Postnummer och ort****E-postadress****Telefon**

-

Mobiltelefon**Notifieringar**

E-post

Signering

Följande parter har signerat detta ärende.

Namn: SOFIA KALIN

Person ID:

Datum: 2024-04-18 14:06

Signerad checksumma: 1A68BFCF1F0DF9D302F0008053D11F3F01268DB0

2024-08-28

§ 130

Svar på medborgarförslag om att anordna hockeyrink på igenvuxen gräsyta i Vargön

KS 2023/965

Beslut

Kommunfullmäktige avslår medborgarförslaget.

Sammanfattning av ärendet

Ett medborgarförslag har inkommit till kommunfullmäktige avseende att anordna hockeyrink på igenvuxen gräsyta i Vargön. Förslaget har varit på remiss hos Samhällsbyggnadsnämnden och Kultur- och fritidsnämnden. Kultur- och fritidsnämnden ser positivt på förslaget men menar att det är Samhällsbyggnadsnämndens ansvar. Samhällsbyggnadsnämnden pekar på att det redan finns förutsättningar för den typ av spontanidrott som efterfrågas och att det saknas resurser för ytterligare anordningar. Vidare menar nämnden att ytan idag används för andra typer av aktiviteter. Båda nämnderna vill att samverkan dem emellan utvecklas för att bättre tillgodose kommuninvånares behov av platser för spontanidrott.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2024-08-12 § 90
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-08-05
- Medborgarförslag om att anlägga hockeyrink på igenvuxen gräsyta i Vargön
- Samhällsbyggnadsnämndens beslut, 2024-06-12 § 102
- Kultur- och fritidsnämndens beslut, 2024-05-21 § 53

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2024-08-12

§ 90

Svar på medborgarförslag om att anordna hockeyrink på igenvuxen gräsyta i Vargön

KS 2023/965

Beslut

Kommunfullmäktige avslår medborgarförslaget.

Sammanfattning av ärendet

Ett medborgarförslag har inkommit till kommunfullmäktige avseende att anordna hockeyrink på igenvuxen gräsyta i Vargön. Förslaget har varit på remiss hos Samhällsbyggnadsnämnden och Kultur- och fritidsnämnden. Kultur- och fritidsnämnden ser positivt på förslaget men menar att det är Samhällsbyggnadsnämndens ansvar. Samhällsbyggnadsnämnden pekar på att det redan finns förutsättningar för den typ av spontanidrott som efterfrågas och att det saknas resurser för ytterligare anordningar. Vidare menar nämnden att ytan idag används för andra typer av aktiviteter. Båda nämnderna vill att samverkan dem emellan utvecklas för att bättre tillgodose kommuninvånares behov av platser för spontanidrott.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-08-05
- Medborgarförslag om att anlägga hockeyrink på igenvuxen gräsyta i Vargön
- Samhällsbyggnadsnämndens beslut, 2024-06-12 § 102
- Kultur- och fritidsnämndens beslut, 2024-05-21 § 53

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2024-08-05

Dnr: KS 2023/965

Handläggare

Pål Castell

pal.castell@vanersborg.se

0521-72 10 91

Mottagare

Kommunfullmäktige

Svar på medborgarförslag om att anordna hockeyrink i Vargön

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige avslår medborgarförslaget.

Sammanfattning av ärendet

Ett medborgarförslag har inkommit till kommunfullmäktige avseende att anordna hockeyrink på igenvuxen gräsyta i Vargön. Förslaget har varit på remiss hos Samhällsbyggnadsnämnden och Kultur- och fritidsnämnden. Kultur- och fritidsnämnden ser positivt på förslaget men menar att det är Samhällsbyggnadsnämndens ansvar. Samhällsbyggnadsnämnden pekar på att det redan finns förutsättningar för den typ av spontanidrott som efterfrågas och att det saknas resurser för ytterligare anordningar. Vidare menar nämnden att ytan idag används för andra typer av aktiviteter. Båda nämnderna vill att samverkan dem emellan utvecklas för att bättre tillgodose kommuninvånares behov av platser för spontanidrott.

Fördjupad beskrivning av ärendet

Förslagsställaren menar att parkytan vid Gymnastikvägen är en igenvuxen gräsplätt som skulle göra större nytta om den asfalterades så att den går att använda som hockeyrink. Det skulle enligt förslagsställaren främja idrottandet hos barn och unga i Vargön, och göra området trevligare.

Samhällsbyggnadsnämnden menar att det är en finklippt gräsmatta som används till bland annat brännboll och kubb. Nämnden pekar på att det finns en multiarena i anslutning till Mumindalens lekplats i Vargön, vilket är ca 700 m från platsen. I Holmängen, på några kilometers avstånd, finns även en multiarena med asfalterat underlag, lämplig som hockeyrink. Samhällsbyggnadsnämnden hänvisar till befintliga anläggningar eftersom det saknas resurser att ta hand om fler.

Kultur- och fritidsnämnden lyfter vikten av spontanidrott. Det finns flera platser och ytor i kommunen som idag står tomma men som skulle kunna användas till spontanidrott, motion och lek. Många kommuninvånare idrottar och motionerar i dag utanför föreningsidrotten och använder kommunens anläggningar i liten grad. Att främja anläggningar och ytor för motionsaktiviteter utanför föreningslivet skulle vara till nytta för många kommuninnevånare och skulle främja den allmänna folkhälsan i kommunen.

Kultur- och fritidsnämnden konstaterar samtidigt att den utpekade ytan är detaljplanelagd som allmän plats och att det då är Samhällsbyggnadsnämnden som ansvarar för hur den utformas.

De två nämndernas förvaltningar har inlett samtal om hur behovet av anordningar för spontanidrott bäst ska kunna tillgodoses. Kultur- och fritidsnämnden har intresse att främja spontanidrotten men saknar rådighet när det gäller planlagd allmän platsmark. De två nämnderna behöver därför utveckla samarbetet.

Beredning

Kommunstyrelsen remitterade medborgarförslaget till Samhällsbyggnadsnämnden och Kultur- och fritidsnämnden i januari 2024. Kommunstyrelseförvaltningen har berett ärendet utifrån nämndernas yttranden.

Jenny Kudryk

Chef avdelningen för hållbar utveckling

Bilagor

Medborgarförslag om att anlägga hockeyrink på igenvuxen gräsyta i Vargön

Samhällsbyggnadsnämndens beslut, 2024-06-12 § 102

Kultur- och fritidsnämndens beslut, 2024-05-21 § 53

Sändlista

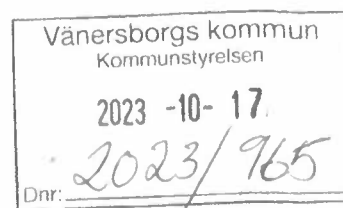
Handläggare av ärendet

Förslagsställaren

Samhällsbyggnadsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden

Medborgarförslag

Utanför mitt hus i Vargön finns det en igenvuxen gräsplätt som inte gör någon nytta. Det finns gott om plats för att göra något roligt utav det. För ungefär ett år sen fick vi ett brev hem från kommunen med frågan om vad vi ville göra där, där vi hade förslag att till exempel asfaltera för att bruka den som hockeyrink.

Vi har inte fått någon återkoppling på förslaget, så därför vill jag skicka in detta medborgarförslag. Mitt förslag är att asfaltera där och göra en rink. På sommarn kan vi åka inlines eller spela landhockey. På vintern hade man kunnat spola is, så jag och mina kompisar kan skjuta och åka skridskor. Jag har ett hockeymål hemma som jag kan flytta dit om det är så. Att göra om den igenvuxna gräsplätten till en hockeyrink skulle främja idrottandet hos barn och unga i Vargön, och göra området trevligare.

William Nelson

Namnsteckning

Namnförtydligande

§ 102

Svar på remiss av medborgarförslag om att anordna hockeyrink på igenvuxen gräsyta i Vargön

SBN 2024/44

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå medborgarförslaget om att anlägga en hockeyrink på igenvuxen gräsyta i Vargön.

Sammanfattning av ärendet

Det finns idag en befintlig multiarena i anslutning till Mumindalens lekplats i Vargön. En multiarena (hockeyrink) med asfalterat underlag finns i anslutning till Holmängens lekplats.

I dagsläget finns det inte resurser för att sköta och underhålla mer än de anläggningarna som redan finns. Därför hänvisar förvaltningen till de redan befintliga anläggningarna.

Ytan som förslagslämnaren hänvisar till är idag en finklippt gräsyta som används till spontanaktiviteter främst så som brännboll och kubb m.m.

Samhällsbyggnadsförvaltningen tackar för initiativ och engagemang hos invånaren.

Beslutsunderlag

- Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2024-06-03
- Medborgarförslag om att anordna hockeyrink på igenvuxen gräsyta i Vargön
- Remiss av medborgarförslag om att anordna hockeyrink på igenvuxen gräsyta i Vargön

Sändlista

Samhällsbyggnadsnämnden
Verksamhetschef gatuenheten
Enhetschef park
Förslagsställaren
Kommunfullmäktig

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2024-06-03

Dnr: SBN 2024/44

Handläggare

Håkan Ek

hakan.ek@vanersborg.se

0521-72 12 50

Mottagare

Samhällsbyggnadsnämnden

Svar på remiss på medborgarförslag om att anordna hockeyrink på igenvuxen gräsyta i Vargön.

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå medborgarförslaget om att anlägga en hockeyrink på igenvuxen gräsyta i Vargön.

Sammanfattning av ärendet

Det finns idag en befintlig multiarena i anslutning till Mumindalens lekplats i Vargön.

En multiarena (hockeyrink) med asfalterat underlag finns i anslutning till Holmängens lekplats.

I dagsläget finns det inte resurser för att sköta och underhålla mer än de anläggningarna som redan finns. Därför hänvisar förvaltningen till de redan befintliga anläggningarna.

Ytan som förslagslämnaren hänvisar till är idag en finklippt gräsyta som används till spontanaktiviteter främst så som brännboll och kubb m.m.

Samhällsbyggnadsförvaltningen tackar för initiativ och engagemang hos invånaren.

Beredning

Ett samarbete mellan samhällsbyggnadsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen har inletts för att på ett bättre sätt kunna tillgodose den här typen av förslag i framtiden.

Underlag

Medborgarförslag om att anordna hockeyrink på igenvuxen gräsyta i Vargön
Beslut KF § 190 2023-11-15
Remiss KS 2023/965

Marina Karlsson
Verksamhetschef

Sändlista

Samhällsbyggnadsnämnden
Verksamhetschef gatuenheten
Enhetschef park
Förslagsställaren
Kommunfullmäktig

§ 53

Medborgarförslag om att anordna hockeyrink på igenvuxen gräsyta i Vargön

KUFRN 2024/29

Beslut

Kultur- och fritidsnämnden godkänner yttrandet och skickar det till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Ett medborgarförslag har inkommit till kommunfullmäktige avseende att anordna hockeyrink på igenvuxen gräsyta i Vargön. Kommunstyrelsen har skickat medborgarförslaget på remiss till samhällsbyggnadsnämnden och kultur- och fritidsnämnden, KS 2024/29

Sammanhang

Det finns flera platser och ytor i kommunen som idag står tomma men som skulle kunna användas till spontanidrott, motion och lek. Många kommuninvånare idrottar och motionerar i dag utanför föreningsidrotten och använder kommunens anläggningar i liten grad. Att främja anläggningar och ytor för motionsaktiviteter utanför föreningslivet skulle vara till nytta för många kommuninnevånare och skulle främja den allmänna folkhälsan i kommunen.

Bedömning

Kultur- och fritidsnämnden ställer sig positiv till förslaget om att anordna hockeyrink på igenvuxen gräsyta i Vargön.

Den igenvuxna gräsytan ligger på allmän platsmark/parkmark och kultur- och fritidsnämnden har inte rådighet i frågan. I samhällsbyggnadsnämndens reglemente anges:

” ... handhar alla kommunens uppgifter gällande gatu- och väganläggningar, allmänna platser och parkanläggningar”

Dock ställer sig kultur- och fritidsnämnden positiv till ett samarbete med samhällsbyggnadsnämnden så att det anordnas en hockeyrink på den igenvuxna gräsytan i Vargön.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 2024-04-30
- Förslag Yttrande om medborgarförslag om att anordna hockeyrink på igenvuxen gräsyta i Vargön
- Medborgarförslag om att anordna en hockeyrink på igenvuxen gräsyta i Vargön

Utdragsbestyrkande

2024-05-21

- Beslut Kommunfullmäktige 2023-11-15 § 190
- Remiss av medborgarförslag om att anordna hockeyrink på igenvuxen gräsyta i Vargön

Sändlista

Kommunstyrelsen

William Nelson (förslagsställaren)

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2024-04-24

Dnr: KUFRN 2024/29

Handläggare

Magnus Nordin
magnus.nordin@vanersborg.se
0521-72 20 24

Mottagare

Kommunstyrelsen

Yttrande om medborgarförslag om att anordna hockeyrink på igenvuxen gräsyta i Vargön

Bakgrund

Ett medborgarförslag har inkommit till kommunfullmäktige avseende att anordna hockeyrink på igenvuxen gräsyta i Vargön. Kommunstyrelsen har skickat medborgarförslaget på remiss till samhällsbyggnadsnämnden och kultur- och fritidsnämnden, KS 2024/29

Yttrande

Ett medborgarförslag har inkommit till kommunfullmäktige avseende att anordna hockeyrink på igenvuxen gräsyta i Vargön. Kommunstyrelsen har skickat medborgarförslaget på remiss till samhällsbyggnadsnämnden och kultur- och fritidsnämnden, KS 2024/29

Sammanhang

Det finns flera platser och ytor i kommunen som idag står tomma men som skulle kunna användas till spontanidrott, motion och lek. Många kommuninvånare idrottar och motionerar i dag utanför föreningsidrotten och använder kommunens anläggningar i liten grad. Att främja anläggningar och ytor för motionsaktiviteter utanför föreningslivet skulle vara till nytta för många kommuninnevånare och skulle främja den allmänna folkhälsan i kommunen.

Bedömning

Kultur- och fritidsnämnden ställer sig positiv till förslaget om att anordna hockeyrink på igenvuxen gräsyta i Vargön.

Den igenvuxna gräsytan ligger på allmän platsmark/parkmark och kultur- och fritidsnämnden har inte rådighet i frågan. I samhällsbyggnadsnämndens reglemente anges:

”... handhar alla kommunens uppgifter gällande gatu- och väganläggningar, allmänna platser och parkanläggningar”

Dock ställer sig kultur- och fritidsnämnden positiv till ett samarbete med samhällsbyggnadsnämnden så att det anordnas en hockeyrink på den igenvuxna gräsytan i Vargön.

Postadress:
Vänersborgs
kommun
462 85 Vänersborg

Besöksadress:
Vänersborg

Telefon:
0521-72 10 00

Webbplats:
www.vanersborg.se

E-post:
kulturfritid@vanersborg.se

2024-04-24

Dnr: KUFRN2024/29

Ann-Sofie Dolk Olsson
Ordförande

Anna Svensson
Förvaltningschef

Postadress:
Vänersborgs
kommun
462 85 Vänersborg

Besöksadress:
Vänersborg

Telefon:
0521-72 10 00

Webbplats:
www.vanersborg.se

E-post:
kulturfritid@vanersborg.se

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: Ann-Sofie Ulrika Maria Olsson

Date: 2024-05-24 06:31:32

BankID refno: c9d1f3a5-cccf-433d-94b0-c233e980b14d

Ann-Sofie Dolk Olsson

§ 132

Godkännande av årsredovisning 2023 för Kunskapsförbundet väst

KS 2024/349

Beslut

Kommunfullmäktige godkänner årsredovisningen för 2023 års förvaltning avseende Kunskapsförbundet Väst.

Kommunfullmäktige beviljar förbundsdirektionen och de enskilda ledamöterna i direktionen ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2023.

Bilaga/bilagor

Bilaga 2: Årsredovisning 2023 för Kunskapsförbundet Väst - KfV

Jäv

Lena Eckerbom Wendel (M), Kenneth Borgmalm (S), Madelaine Karlsson (S), Robin Danielsson (M), Elisabeth Johansson (KD) och Anna Gustafsson (SD) anmälde jäv och deltog inte i handläggningen av ärendet.

Sammanfattning av ärendet

Direktionen för Kunskapsförbundet Väst beslutade vid sammanträde 2024-03-19, att fastställa årsredovisning för Kunskapsförbundet Väst 2023 och överlämna densamma till kommunfullmäktige i Vänersborgs kommun och Trollhättans stad.

Årets resultat uppgår enligt årsredovisningen till ett överskott om 4 253 tkr. Utgående eget kapital för år 2023 uppgick till 34 298 tkr.

De utsedda revisorerna för Kunskapsförbundet Väst har i revisionsberättelse för år 2023, daterad 2024-05-29, tillstyrkt att förbundsdirektionen och de enskilda ledamöterna i densamma beviljas ansvarsfrihet.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2024-08-12 § 92
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-06-19
- Beslut om årsredovisning för år 2023
- Rapport granskning av bokslut och årsredovisning 2023
- Revisionsberättelse för år 2023, Kunskapsförbundet Väst - KfV
- Årsredovisning 2023 för Kunskapsförbundet Väst - KfV

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 92

Godkännande av årsredovisning 2023 för Kunskapsförbundet väst

KS 2024/349

Beslut

Kommunfullmäktige godkänner årsredovisningen för 2023 års förvaltning avseende Kunskapsförbundet Väst.

Kommunfullmäktige beviljar förbundsdirektionen och de enskilda ledamöterna i direktionen ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2023.

Bilaga/bilagor

Bilaga 2: Årsredovisning 2023 för Kunskapsförbundet Väst - KfV

Jäv

Kenneth Borgmalm anmälde jäv och deltog inte i hanteringen av ärendet.

Sammanfattning av ärendet

Direktionen för Kunskapsförbundet Väst beslutade vid sammanträde 2024-03-19, att fastställa årsredovisning för Kunskapsförbundet Väst 2023 och överlämna densamma till kommunfullmäktige i Vänersborgs kommun och Trollhättans stad.

Årets resultat uppgår enligt årsredovisningen till ett överskott om 4 253 tkr. Utgående eget kapital för år 2023 uppgick till 34 298 tkr.

De utsedda revisorerna för Kunskapsförbundet Väst har i revisionsberättelse för år 2023, daterad 2024-05-29, tillstyrkt att förbundsdirektionen och de enskilda ledamöterna i densamma beviljas ansvarsfrihet.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-06-19
- Beslut om årsredovisning för år 2023
- Rapport granskning av bokslut och årsredovisning 2023
- Revisionsberättelse för år 2023, Kunskapsförbundet Väst - KfV
- Årsredovisning 2023 för Kunskapsförbundet Väst - KfV

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2024-06-19

Dnr: KS 2024/349

Handläggare

Thomas Sannemalm
thomas.sannemalm@vanersborg.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Godkännande av årsredovisning 2023 för Kunskapsförbundet väst

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige godkänner årsredovisningen för 2023 års förvaltning avseende Kunskapsförbundet Väst.

Kommunfullmäktige beviljar förbundsdirektionen och de enskilda ledamöterna i direktionen ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2023.

Sammanfattning av ärendet

Direktionen för Kunskapsförbundet Väst beslutade vid sammanträde 2024-03-19, att fastställa årsredovisning för Kunskapsförbundet Väst 2023 och överlämna densamma till kommunfullmäktige i Vänersborgs kommun och Trollhättans stad.

Årets resultat uppgår enligt årsredovisningen till ett överskott om 4 253 tkr. Utgående eget kapital för år 2023 uppgick till 34 298 tkr.

De utsedda revisorerna för Kunskapsförbundet Väst har i revisionsberättelse för år 2023, daterad 2024-05-29, tillstyrkt att förbundsdirektionen och de enskilda ledamöterna i densamma beviljas ansvarsfrihet.

Thomas Sannemalm
Ekonomichef

Bilagor

- Signerad revisionsberättelse till årsredovisningen för Kunskapsförbundet Väst
- Granskning av bokslut och årsredovisning 2023 för Kunskapsförbundet Väst
- Direktionen för Kunskapsförbundet Väst - Beslut om årsredovisning för år 2023
- Årsredovisning 2023 Kunskapsförbundet Väst

Sändlista

Kunskapsförbundet Väst
Trollhättans Stad

Ekonomikontoret

§ 13

Dnr 2022/00028

Budget 2023: årsredovisning Kunskapsförbundet Väst

Förbundskontoret har upprättat förslag till årsredovisning 2023. Rapporten innehåller bland annat målavstämning, ekonomisk analys och samt ekonomiska rapporter.

Kunskapsförbundets verksamheter visar ett överskott på 4 253 tkr. Det är en förbättring jämfört med delårsrapporten i augusti.

Under 2023 har mer än hälften av verksamhetsmålen kvalitet, attraktivitet och effektivitet förbättrats jämfört med tidigare år och de finansiella målen har uppfyllts. Totalt har 17 av 18 mätbara mål förbättrats eller varit oförändrade. Den sammanvägda bedömningen blir att Kunskapsförbundet under 2023 haft en god ekonomisk hushållning.

Respektive verksamhet redovisades av Anton Nilsson, Caroline Ekström och David Stockenberg.

Fråga ställdes under punkten Backspegeln om de 5 Mkr som förbundet fått i ränta. Räntan är en följd av att styrräntan gått upp och förbundet har tidigare inte haft någon ränteinkomst på kapital.

Direktionens beslut

Direktionen godkänner årsredovisning för Kunskapsförbundet Väst 2023 och överlämnar densamma till kommunfullmäktige i Vänersborgs kommun och Trollhättans stad.

Protokollsutdrag

Vänersborgs kommun
Trollhättans stad
revisorer

Granskning av bokslut och årsredovisning

2023-12-31

Rapport

Kunskapsförbundet Väst

KPMG AB

2024-05-21

Antal sidor 7

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
1.1	Årsredovisningens räkenskaper	1
1.2	God ekonomisk hushållning	1
1.3	Balanskravsresultat	1
2	Bakgrund	2
2.1	Syfte och revisionsfrågor	2
2.2	Avgränsning	3
2.3	Revisionskriterier	3
2.4	Metod	3
3	Resultat av granskningen	5
3.1	Årsredovisningens räkenskaper	5
3.1.1	Bedömning	5
3.2	God ekonomisk hushållning	5
3.2.1	Bedömning	6
3.3	Balanskravsresultat	7
3.3.1	Bedömning	7

1 Sammanfattning

Vi har fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för Kunskapsförbundet Väst (KFV) för räkenskapsåret 2023.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om förbundets årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Nedan följer en sammanfattning av granskningens bedömningar och rekommendationer.

1.1 Årsredovisningens räkenskaper

Utifrån vår genomförda granskning av årsbokslutet har vi noterat att kommunen gör avsteg från lag och god sed avseende följande:

- Förbundet har per 2023-12-31 redovisat samtliga leasingkontrakt som operationell leasing.

1.2 God ekonomisk hushållning

Finansiella mål:

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med det av direktionen fastställda finansiella målen.

Verksamhetsmål:

Vi bedömer att resultatet vad gäller verksamhetsmålen är förenliga med vad förbundsdirektionen beslutat. Detta eftersom en majoritet av målen bedöms som uppnådda alternativt oförändrade.

1.3 Balanskravsresultat

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

2 Bakgrund

Vi har fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för Kunskapsförbundet Väst (KFV) för räkenskapsåret 2023.

Förbundets revisorer ska enligt 12 kap. kommunallagen (2017:725) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som direktionen beslutat. Revisorerna ska vid granskning av årsredovisning pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisorernas revisionsberättelse.

Från och med den 1 januari 2023 ska årsredovisningen granskas enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Standarden ska tillämpas av de sakkunniga som utför räkenskapsrevision på uppdrag av förtroendevalda revisorer i kommuner, regioner, kommunalförbund och samordningsförbund.

Standarden består av:

- Ramverk
- Anvisningar för tillämpning i kommunal räkenskapsrevision av International Standards on Auditing (ISA) samt International Standard on Review Engagements (ISRE 2410) inklusive tillämpningsanvisning för granskning av drift-och investeringsredovisning (enligt ISA 501)
- Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper
- Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse

Följande moment regleras inte av standarden utan tillkommer, i enlighet med SKR:s God revisionssed i kommunal verksamhet 2022:

- Granskningen av utfallet rörande verksamhetsmålen med betydelse för god ekonomisk hushållning samt själva bedömningen av huruvida resultaten i årsredovisningen är förenliga med verksamhetsmålen samt de finansiella målen.
- Bedömning om kommunen efterlever balanskravet samt eventuellt åberopande av synnerliga skäl omfattas inte av Standard för kommunal räkenskapsrevision.

2.1 Syfte och revisionsfrågor

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om förbundets årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Granskningen av årsredovisningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året?
- Är förvaltningsberättelsens lagstadgade delar förenliga med årsredovisningens övriga delar?

- Har förvaltningsberättelsen upprättats i enlighet med LKBR?
- Har sammanställda räkenskaper konsoliderats i enlighet med LKBR?
- Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål som direktionen beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?
- Efterlever förbundet balanskravet och har eventuella negativa balanskravsresultat och åberopande av synnerliga skäl hanterats korrekt?

2.2 Avgränsning

Vår granskning omfattar årsredovisningen per 2023-12-31. Granskningen av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Granskningen av måluppfyllelse och bedömning av balanskravet har utförts enligt SKR:s God revisionssed i kommunal verksamhet 2022.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen, hade påverkat dennes bedömning av förbundet. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

2.3 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för våra bedömningar avseende årsredovisningens räkenskaper bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR)

Vid bedömning av god ekonomisk hushållning bygger vår bedömning även på:

- Interna regelverk och instruktioner
- Direktionsbeslut

2.4 Metod

Granskningarna har genomförts genom bland annat:

- Processgenomgång
- Stickprov och andra urvalsmetoder
- Dataanalys
- Kartläggning av IT-miljön
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Avstämning mot redovisningsregelverk
- Granskning av interna kontroller som är av relevans för upprättandet av de finansiella rapporterna
- Verifiering av årsredovisning mot huvudbok samt underlag för denna

Revisionens faser kan kategoriseras i Planering, Genomförande och Rapportering.

I planeringsfasen har vi haft inledande genomgång av villkoren för uppdraget, fastställande av vilka dokumentationskrav som finns, vem som bär ansvaret vid oegentligheter samt kommunikationen under revisionens gång. En viktig del i

planeringsfasen är att identifiera risker, värdera riskernas utifrån allvarlighet och sannolikhet samt att identifiera lämpliga granskningsåtgärder.

Genomförandefasen har omfattat fortsatt planering då den interna kontrollen som har översiktligt granskats och de iakttagelser som gjorts i samband med denna granskning har beaktats i granskningen av årsbokslutet. Granskningen av den interna kontrollen tar sin utgångspunkt i kundens processer, bedömningar i redovisningen och finansiella ramverk. Förståelsen för de väsentliga processerna har dokumenterats och en bedömning kring risken för oegentligheter har gjorts. Vidare utgör IT-miljön en viktig del av förbundets verksamhet och en dokumenterad förståelse kopplat till detta område har ingått som en del av den interna kontrollen. Vi har skaffat oss en förståelse för den interna kontrollen för att identifiera lämpliga granskningsåtgärder men inte för att uttala oss om effektiviteten i kontrollerna/processerna.

En revisionsstrategi har bestämts utifrån den inledande planeringen och den förståelse som skaffats i samband med granskningen av den interna kontrollen. Andra delen av genomförandefasen har omfattat inhämtande av revisionsbevis genom granskning och dokumentation av:

- Balans och resultaträkning
- Närståendetransaktioner
- Sammanställda räkenskaper
- Drift- och investeringsredovisningen
- Förvaltningsberättelse

Som en del i den avslutande fasen har vi inhämtat ett skriftligt uttalande enligt ISA 580. Det har inhämtats från de tjänstepersoner som har uppdraget att verkställa bokslutsprocessen och den interna kontrollen i förbundets redovisning, system och rutiner.

Granskningarna avser förbundets årsredovisning som tagits av direktionen den 2024-03-19.

Rapporten är faktakontrollerad av förbundet.

3 Resultat av granskningen

Nedan redogörs för resultatet av granskningen och de noteringar som gjorts i samband med denna.

3.1 Årsredovisningens räkenskaper

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper (om sådana upprättas enligt 12 kap 2 § LKBR).

Förbundet gör i årsredovisningen avsteg från lag och god sed avseende följande:

- Förbundet har per 2023-12-31 redovisat samtliga leasingkontrakt som operationell leasing vilket enligt vår bedömning kan utgöra ett avsteg från RKR R5 och god redovisningssed.

Förbundet redovisar alla leasingkontrakt som operationella, vilket kan innebära ett avsteg från RKR:s rekommendation R5 Leasing, förbundet upplyser om detta eventuella avsteg i årsredovisningen. Som en konsekvens av att förbundet redovisar alla leasingkontrakt som operationella utan att ha presenterat någon utredning eller kartläggning som styrker denna hantering, har vi inte kunnat inhämta tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende redovisningen av leasingkontrakt. Till följd av detta har vi inte kunnat avgöra om det hade varit nödvändigt med ändringar gällande redovisningen av leasingkontrakt i balansräkning, resultaträkning samt noter.

3.1.1 Bedömning

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, med undantag av ovan punkt, upprättats i enlighet med LKBR och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga med årsredovisningens övriga delar och förvaltningsberättelsen har upprättats i enlighet med LKBR.

3.2 God ekonomisk hushållning

Enligt 11 kap. KL ska förbundet i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de beslutade målen.

I KL stadgas även att förbund ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar verksamhetens ekonomi.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska direktionen i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av direktionen beslutade målen.

Kunskapsförbundet har i mål- och resursplan antagit tre verksamhetsmål och två finansiella mål. Om målen till övervägande del är uppfyllda eller oförändrade och resurstilldelningen bedöms som skälig i relation till målen kan verksamheten antas ha en god ekonomisk hushållning.

Av årsredovisningen framgår att de två finansiella målen uppnås. För de tre verksamhetsmålen framgår att "... *Kunskapsförbundet inte entydigt [när] sina uppsatta mål för elevernas utbildning och lärande 2023.*" Däremot framgår att måluppfyllelsen för övriga mål bedöms som "*sammanfattningsvis god*".

Finansiella mål

De två finansiella målen är följande:

- *Intäkterna ska minst uppgå till kostnaderna.*

Årets resultat blev ett överskott på 4 253 tkr vilket enligt årsredovisningen innebär att målet uppfylls.

- *Investeringar ska finansieras med egna medel genom överskott på årets resultat/och eller genom avskrivningar.*

Inga lån har tagits för att finansiera årets investeringar vilket enligt årsredovisningen innebär att målet uppfylls.

Verksamhetsmål

Förbundet har definierat följande tre verksamhetsmål med tillhörande nyckeltal:

- *Alla elever ska nå alla mål*

Måluppfyllelse mäts genom sammanställningar av betygs- och provresultat och omfattar en mängd mått för samtliga utbildningar i Kunskapsförbundet. Resultaten uppges redovisas i sin helhet i Kvalitetsrapporten. I årsredovisningen redovisas resultatet för sex nyckeltal. Av årsredovisningen framgår att resultatet för fyra av nyckeltalen förbättrats och att två är oförändrade. Enligt årsredovisningen "... *när Kunskapsförbundet inte entydigt sina uppsatta mål för elevernas utbildning och lärande 2023.*"

- *En attraktiv utbildningsaktör*

Måluppfyllelsen mäts genom fyra nyckeltal. Av årsredovisningen framgår att resultatet för tre av nyckeltalen är oförändrat och ett har förbättrats.

- *En effektiv organisation*

Måluppfyllelsen mäts genom sex nyckeltal. Av årsredovisningen framgår att resultatet för tre nyckeltal förbättrats, två är oförändrade och ett försämrats.

3.2.1 Bedömning

Finansiella mål:

Av årsredovisningen framgår en övergripande uppföljning avseende de två finansiella målen.

Vår sammanfattande bedömning är att resultatet vad gäller de finansiella målen är förenligt med vad förbundsledningen beslutat. Detta eftersom de två finansiella målen uppnås för helåret.

Verksamhetsmål:

Av årsredovisningen framgår en övergripande uppföljning avseende de tre verksamhetsmålen.

Vår sammanfattande bedömning är att resultatet vad gäller verksamhetsmålen är förenliga med vad förbundsledningen beslutat. Detta eftersom en majoritet av målen bedöms som uppnådda alternativt oförändrade.

3.3 Balanskravsresultat

Ett förbund ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Förbundets balanskravsresultat för räkenskapsåret 2023 uppgår till 4,2 mnkr. Förbundet har inga tidigare negativa balanskravsresultat att återställa.

3.3.1 Bedömning

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

Datum som ovan

KPMG AB

Kristoffer Bodin

Auktoriserad revisor

Josefine Kjellberg

Certifierad kommunal revisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

JOSEFINE KJELLBERG

Certifierad kommunal revisor

Serienummer: 64474869dfcbaf[...]a2fb7b8182eba

IP: 195.84.xxx.xxx

2024-05-21 09:25:04 UTC

Yngve Roger Kristoffer Bodin

Auktoriserad revisor

Serienummer: 0a6fb105ff7c07[...]b670372d4c2b2

IP: 94.246.xxx.xxx

2024-05-21 09:28:36 UTC

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com**. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>

Till

Fullmäktige i Trollhättans stad

Fullmäktige i Vänersborgs kommun

För kännedom Direktionen Kunskapsförbundet Väst

Revisionsberättelse för år 2023.

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har granskat den verksamhet som bedrivs i kommunförbundet (222000-2998). Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsd i kommunal verksamhet, förbundsordning och revisionsreglementet.

Vi bedömer sammantaget att direktionen i Kunskapsförbundet Väst har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att direktionens interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som direktionen uppställt.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Vänersborg 20240529

Sven Erik Larsson

vakant

Förtroendevald revisor

Förtroendevald revisor

Vänersborg kommun

Trollhättans kommun

Bilaga :Granskning av årsbokslut och årsredovisning per 2023-12-31

Årsredovisning 2023

Innehåll

Innehåll	1
Direktionens ordförande och förbundsdirektören har ordet	2
Det här är Kunskapsförbundet	3
Kunskapsförbundets vision -drömmen om framtiden	4
Förvaltningsberättelse	5
Översikt över verksamhetens utveckling	5
Förbundets organisation	6
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	7
Händelser av väsentlig betydelse	12
Styrning och uppföljning av förbundets verksamhet	14
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	15
Balanskravsresultat	29
Väsentliga personalförhållanden	30
Förväntad utveckling	33
Ekonomisk redovisning	35
Resultaträkning	35
Balansräkning	35
Kassaflödesanalys	36
Noter	37
Driftsredovisning	41
Investeringsredovisning	44

Direktionens ordförande och förbundsdirektören har ordet

Tio år av samhällsaktörskap och framtidslust

Den första januari 2023 fyllde Kunskapsförbundet officiellt 10 år. Det var den dagen för tio år sedan som Vänersborg och Trollhättan överlät huvudmannaskapet för sina gymnasie- och vuxenutbildningar till det nybildade kommunalförbundet Kunskapsförbundet Väst. En nyvald direktion fick sålunda börja året med att äta födelsedagstårta tillsammans med de 650 medarbetarna i Drömfabriken, som förbundet kallas internt.

Kunskapsförbundet är den stora kommunala gymnasie- och vuxenutbildningen i Vänersborg och Trollhättan och vi välkomnar alla elever, oavsett bakgrund och omständigheter. Under 2023 har Kunskapsförbundet anordnat utbildning för 7800 ungdomar och vuxna och sedan starten för 10 år sedan har nästan 29 000 elever strömmat igenom våra utbildningar. Kunskapsförbundet är med andra ord en tung och viktig samhällsaktör med stora möjligheter att göra väsentlig skillnad för såväl samhälle som individ.

Kunskapsförbundet anordnar allt ifrån grundläggande utbildningar i språk och studieförberedelser till avancerade spetsutbildningar, elitidrottsutbildningar och mycket branschspecifika studier i fin samverkan med enskilda företag. 2023 blev året då Kunskapsförbundet tillsammans med branscherna mer omfattande än tidigare tog sig an utmaningen med arbetslivets kompetensbrist. En statlig reform, där kommuner anbefalls samverka kring utbildningsutbud och -dimensionering, spetsade till samverkan ytterligare och förbundet tecknade avtal med Mellerud, Uddevalla och Orust.

I denna årsredovisning beskrivs resultaten från det gångna året utifrån de målsättningar som den politiska direktionen beslutat om. Trots utmanande omständigheter har resultaten varit stabila under året. På vuxenutbildningen har 450 examensbevis utfärdats från yrkeshögskolan och utbildningar på gymnasial nivå och aldrig tidigare har en så stor andel gymnasieungdomar lämnat Kunskapsförbundets skolor med en examen. Det som möjliggjort detta är det fantastiska arbete som personalen i Drömfabriken utfört under året. Arbetet har bedrivits på ett engagerat och professionellt sätt, och detta trots att omständigheterna varit minst sagt utmanande. Inflation och sinande kommunala kassor, krig i Europa, desinformation, kriminalitet och lokalt hög arbetslöshet skapade ökad social oro och splittring i samhället under året. Skolan stod naturligtvis inte utanför den här utvecklingen, utan blev i allra högsta grad en del av den.

Men samtidigt som vi översköldades av den nya tidens oro växte vår förvissning om att vi kan göra stor skillnad och verka som en positiv motvikt. Genom utbildning får människor verktyg och nycklar till både ett självständigt och samskapande liv. Så medan omvärlden skakade till stod skolan fast i sina värden som demokrati, alla människors lika värde, trygghet, inkludering, kunskap och bildning. Skolan stod fast mellan fanatism och framtidslust.

Utmaningarna till trots ser vi med tillförsikt fram mot 2024, ett år som också ser ut att innehålla en del utmaningar och ovissheter. Oavsett vad som väntar är vi i Kunskapsförbundet rustade och motiverade för att bidra till att våra elever, och våra städer, ska bli så mycket de kan.

Mikael Arvemark
Direktionens ordförande

Maria Hildefors
Förbundsdirektör

Det här är Kunskapsförbundet

Kunskapsförbundet Väst är ett kommunalförbund som startade 2013. Som ansvarig för Trollhättans stads och Vänersborgs kommuns gymnasie- och vuxenutbildningar övertar Kunskapsförbundet förbundsmedlemmarnas lag- och författningsstadgade skyldigheter och befogenheter för dessa verksamheter. Det innebär att förbundet ansvarar för all gymnasie- och vuxenutbildning i kommunal regi, egen såväl som upphandlad. Förbundet betalar också för de gymnasieelever som är folkbokförda i medlemskommunerna men som väljer att studera i andra friskolor eller andra kommuner.

Kunskapsförbundet har tre egna gymnasieskolor. Nästan 2 700 elever går på Birger Sjöbergsgymnasiet i Vänersborg och Magnus Åbergsgymnasiet och Nils Ericsonsgymnasiet i Trollhättan. Gymnasiet omfattar 16 nationella program, lärlingsprogram samt introduktionsprogrammen. Några program finns i både Trollhättan och Vänersborg och anpassad gymnasieskola finns på Magnus Åbergsgymnasiet.

Kunskapsförbundets vuxenutbildning har nästan 2 200 heltidsplatser och den består av utbildningsformerna Grundläggande vuxenutbildning (Gruv), Gymnasial vuxenutbildning (GYvux), Utbildning i svenska för invandrare (Sfi) och Komvux som anpassad utbildning. Utöver detta bedriver vuxenutbildningen utbildningar som beviljats genom statsbidrag, såsom yrkesutbildningar, lärlingsutbildning och yrkeshögskoleutbildningar (YH). Det finns också uppdragsutbildningar som finansieras av olika uppdragsgivare.

Kunskapsförbundets vision - drömmen om framtiden

Visionen är den övergripande ledstjärnan för Kunskapsförbundet och anger färdriktningen och ambitionsnivån för hela organisationen. Visionen innebär att Kunskapsförbundet vill se på sig själv som en drömfabrik, en plats dit alla kan komma med sina drömmar. Det kan vara drömmar om yrken, om branscher eller om att utvecklas såväl individuellt som tillsammans med andra.

Kunskapsförbundet vill inte vara en fabrik där man producerar exakt likadana produkter i en monoton process, utan vi ser oss tvärtom som en drömfabrik som förädlar råvaror med perfekta förutsättningar för att var och en ska kunna växa som människa, bortom läroplanen. Tänk om alla som utbildar sig i Kunskapsförbundet känner lust och glädje inför framtiden och att de kan bli utrustade med hopp, självförtroende och tillförsikt, förutom lagstadgade kunskaper och färdigheter. Det är visionen som Kunskapsförbundet tar sikte på.

Förvaltningsberättelse

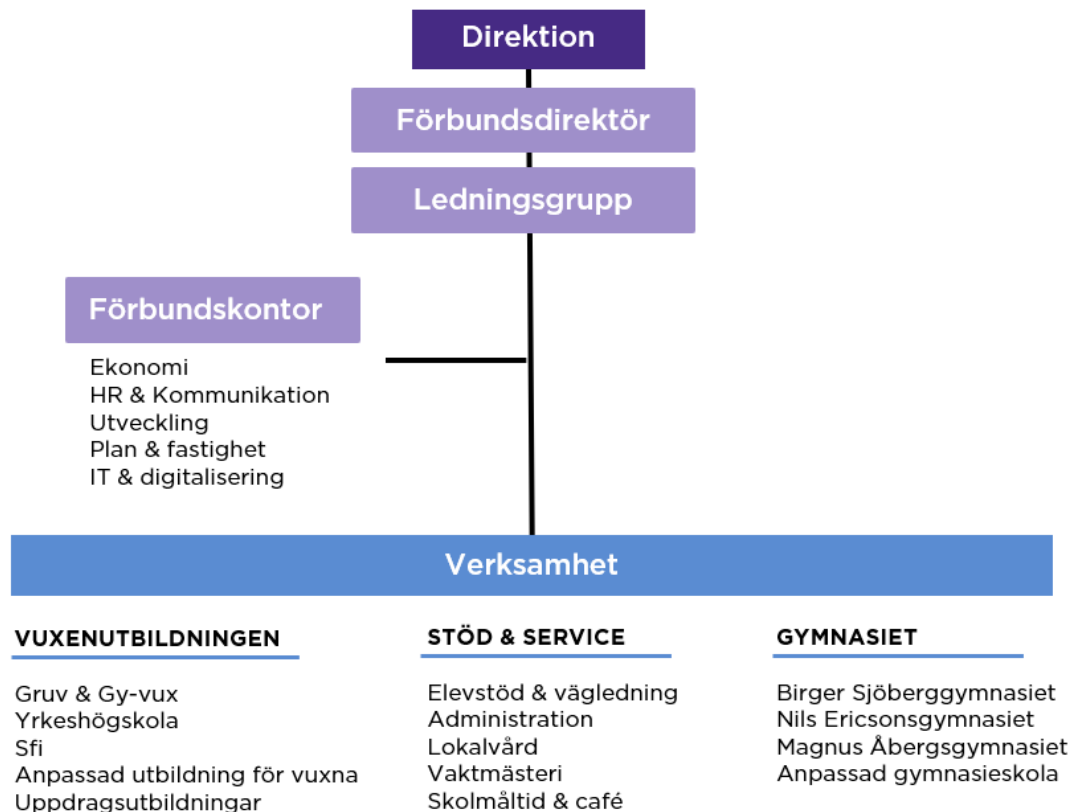
Översikt över verksamhetens utveckling

	2019	2020	2021	2022	2023
Intäkter, tkr	654 194	666 531	700 971	721 268	755 070
Kostnader, tkr	659 205	659 000	695 450	712 357	750 817
<i>Varav personalkostnad</i>	<i>364 832</i>	<i>350 428</i>	<i>366 265</i>	<i>375 960</i>	<i>399 184</i>
<i>Varav interkommunal kostnad, gymnasiet</i>	<i>133 812</i>	<i>145 253</i>	<i>151 130</i>	<i>151 572</i>	<i>163 166</i>
<i>Varav hyror</i>	<i>73 456</i>	<i>73 896</i>	<i>78 853</i>	<i>81 711</i>	<i>80 266</i>
Årets resultat, tkr	-5 011	7 531	5 521	8 912	4 253
Soliditet	5 %	8 %	8 %	10 %	11 %
Investeringar, tkr	3 728	7 856	6 314	4 633	5 217
Antal anställda	628	646	633	654	644

	2019	2020	2021	2022	2023
Elever i egna skolor					
Antal elever gymnasiet/gymnasiesärskola	2 705	2 663	2 685	2 669	2 684
<i>Varav elever från andra kommuner gymnasiet/gymnasiesärskola</i>	<i>292</i>	<i>294</i>	<i>267</i>	<i>249</i>	<i>256</i>
Antal studerande vuxenutbildning, helårsplatser	2 488	2 444	2 374	2 368	2 162
Antal studerande vuxenutbildning, unika personer	4 464	4 596	4 463	4 598	4 751
Elever i andra skolor					
Antal elever i friskolor eller andra kommuner, gymnasiet	1 252	1 356	1 399	1 397	1 375

Förbundets organisation

Finansiering

Kunskapsförbundets finansieras till största delen av medlemskommunerna. Gymnasieverksamheten genom förbundsbidrag och den kommunala vuxenutbildningen genom särskilda uppdragsavtal som tecknas mellan förbundet och respektive förbundsmedlem. Förbundet bedriver också utbildningar som beviljats statsbidrag, såsom yrkesvux, lärlingsutbildning och yrkehögskoleutbildningar, och uppdragsutbildningar som finansieras av olika uppdragsgivare.

Förbundsbidraget baseras på förbundsmedlemmarnas totala befolkning i åldern 16-18 år (målgrupp). Enligt förbundsordningen ansvarar Kunskapsförbundet även för de elever som väljer att gå sin gymnasieutbildning i friskolor eller i andra kommuner. Det innebär att förbundet betalar till friskolor och andra kommuner för de elever som väljer det alternativet. På samma sätt får förbundet ersättning om elever från andra kommuner väljer våra gymnasieskolor.

Förbundsordningen reglerar också hur förbundsbidraget ska fördelas mellan kommunerna. Bidraget ska fördelas efter respektive förbundsmedlems procentuella andel av förbundets totala befolkning i åldern 16-18 år.

Kunskapsförbundet har tagit över ansvaret för den kommunala vuxenutbildningen från medlemskommunerna men uppdragsavtalen baseras inte utifrån befolkningsprognoser. Förbundet tar tillsammans med respektive medlemskommun tagit fram behovsprognoser utifrån de olika skolformerna och dessa ligger till grund för uppdragsavtalen. Kunskapsförbundet har också ansvaret för de elever som utbildas av annan aktör på samma sätt som för gymnasieeleverna.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Omvärldsanalys

Vilka händelser i samtiden och runt hörnet samt vilka förändringar i omvärlden och närvärlden kommer att kunna påverka våra möjligheter att fortsätta vara en framgångsrik utbildningsorganisation för våra elever?

I Kunskapsförbundets omvärldsanalys för de närmaste åren beskrivs olika områden som kan påverka oss. Här får du en kort sammanfattning och vill du veta mer hänvisar vi till *Omvärldsanalys 2024 - 2026* som även innehåller intressanta frågeställningar och diskussionspunkter.

Demografi

Sverige står inför en utmaning när antalet gamla ökar och antalet invånare i arbetsför ålder minskar. Befolkningsförändringen leder till större efterfrågan på offentlig verksamhet som vård och omsorg och utmaningen blir att bemanna och finansiera dessa verksamheter när det är färre personer i den arbetsföra åldern som arbetar. Färre personer som arbetar leder till minskade skatteintäkter och kommunernas försörjningsbörda ökar.

Enligt de senaste befolkningsprognoserna från Trollhättan stad och Vänersborg kommun kommer invånarantalet att öka de kommande åren. För ungdomar i gymnasieåldern 16 - 18 år förväntas en mindre ökning i Tvåstad med 149 individer fram till 2030 där Trollhättan står för den största förändringen.

Hur stor andel av befolkningen som i framtiden kommer att studera på vuxenutbildningen är svårare att beräkna. En ökande befolkning i Tvåstad inom de närmsta åren innebär inte per automatik ett ökat tryck på vuxenutbildningen. Däremot pekar andra faktorer på en ökad efterfrågan på vuxenutbildning, som till exempel den relativt höga arbetslösheten i närområdet som kan bli ännu högre i en lågkonjunktur och vid strukturella förändringar på arbetsmarknaden framdrivna av bland annat teknisk utveckling.

Ekonomi och konjunktur

Svängningarna i global och svensk ekonomi har varit stora de senaste åren. Pandemin orsakade en global lågkonjunktur som trots utmaningarna visade relativt snabb återhämtning under 2021. Arbetsmarknaden har hittills visat sig förvånansvärt motståndskraftig mot den sjunkande konjunkturen men väntas mattas av framöver.

Kommunernas ekonomi är ansträngd i hela landet på grund av ökande inflation som i sin tur innebär ökade pensionskostnader och höjda prisnivåer på det mesta. Inflationens utveckling framöver kommer att vara avgörande för kommunernas ekonomi och verksamheter. I och med en avmattad arbetsmarknad spår SKR att kommunerna brottas med en inbromsning av skatteunderlagen under 2023 och 2024 men att de sedan återhämtar sig. Denna återhämtning är dock avhängig av att inflationen går ner till stabila nivåer under samma tidsperiod.

Kommunerna i Sverige stod även innan denna lågkonjunktur inför stora ekonomiska utmaningar på längre sikt. Dessa kvarstår och består främst av demografiska förändringar som beskrivs under rubriken Demografi. Även om kommunerna ska tillhandahålla samma tjänster och en lika hög servicenivå som idag krävs lösningar som effektiviserar verksamheterna och det kravet påverkar naturligtvis också Kunskapsförbundet.

Kunskapsförbundet påverkas i hög grad av både de globala ekonomiska svängningarna som av kommunernas ekonomiska förutsättningar. Kunskapsförbundet är en del av Trollhättans stad och Vänersborgs kommun och utmaningarna för medlemskommunerna spiller därför över på oss.

Hur djup och hur lång lågkonjunkturen blir avgör hur stora anpassningar Kunskapsförbundet kommer att behöva genomföra och klara av att göra.

Överetablering av gymnasieskolor

Kommunernas befolkningsprognoser visar att invånarantalet ökar något men här finns en osäkerhet kring hur många av dessa elever som kommer till Kunskapsförbundets skolor. Anledningen är att antalet fristående aktörer och utbildningsplatser inom gymnasieskolan har ökat, framför allt i Trollhättan där det nu är en överetablering av det totala antalet gymnasieplatser. För ett par år sedan startade ytterligare en friskola och flera andra utökade antalet platser.

Vuxenutbildningen förändras med samhället

Under de senast åren har flera utredningar fokuserat på att tydliggöra och förstärka vuxenutbildningens viktiga roll för arbetslivets kompetensförsörjning. Utbudet av utbildningsplatser ska harmoniera med den aktuella bristen på arbetskraft och efterfrågan på arbetsmarknaden. Samhällets behov får en större betydelse medan individens önskemål tonas ner något. Den statliga finansieringen av antalet platser inom regionalt yrkesvux och yrkeshögskolan kommer att öka under de närmaste åren för att möta den omfattande kompetensbrist som väntas inom många områden. För en snabbare och effektivare kompetensförsörjning kan exempelvis olika former av yrkespaket, en förenklad form av yrkesutbildning för vuxna, vara en bra modell. Kunskapsförbundet arbetar redan med yrkespaketet men allt tyder på att den här typen av utbildningar behöver utvecklas och utökas.

Arbetsmarknad och utbildningsbehov

Under flera år med pandemi var påverkan på den svenska arbetsmarknaden stor med hög arbetslöshet och svårigheter för flera branscher. Efter en viss återhämtning blev kriget i Ukraina den utlösande faktorn till en osäker period ekonomiskt och politiskt i såväl Sverige som omvärlden. Hög inflation och räntehöjningar har fått stor påverkan på den svenska ekonomin och arbetsmarknaden. Arbetsförmedlingens prognoser pekar på en stigande arbetslöshet under 2024 och att fler kommer att behöva skola om sig för att hitta ett nytt arbete. Det kan handla om att tillägna sig en yrkesutbildning för att kunna byta till en bransch med större efterfrågan eller läsa in behörighet för högre studier. Strukturella förändringar på arbetsmarknaden och den konjunkturrelaterade arbetslösheten innebär därför sannolikt ett ökat tryck på Kunskapsförbundets vuxenutbildningar. I de höga arbetslöshetstalen i Trollhättan och Vänersborg inryms en betydande andel personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Dessa behöver i många fall rustas med förberedande utbildning med individuellt stöd för att kunna ha förutsättningar att påbörja en reguljär utbildning. Den typen av utbildning har Kunskapsförbundet utformat under senare år för att ge denna målgrupp bättre förutsättningar till fullföljda studier.

Det finns ett behov av en fördjupad samverkan mellan Kunskapsförbundet, kommunernas näringslivs- och arbetsmarknadsenheter, Arbetsförmedlingen och andra aktörer kring att kartlägga såväl arbetslivets behov av arbetskraft som individernas behov av utbildning. Här kan Kunskapsförbundet vara en samordnade kraft, men vi kan konstatera att Arbetsförmedlingens uppdrag har förändrats och därmed deras möjligheter att understödja organisationer som Kunskapsförbundet. Vi har idag ett läge där en rad fristående aktörer inom "rusta och matcha" delvis har övertagit Arbetsförmedlingens roll lokalt. Det gör det svårare för Kunskapsförbundet att överblicka det samlade utbildningsbehovet och att samordna sig med andra lokala utbildnings- och arbetsmarknadsaktörer.

Utredningar

Politiska förändrings- och reformförslag kommer i en jämn ström och behöver fångas upp och implementeras i skolan. Det är en utmaning för skolverksamheten att anpassa sig till politiska svängningar och tolka förslagen i den takt de kommer. Nedan följer en kort genomgång av några av utredningarna som nu är aktuella för Kunskapsförbundet.

Utredningen "Gemensamt ansvar - en modell för planering och dimensionering av gymnasial utbildning" ledde fram till flera förändringar i skollagen som under kommande år ska implementeras i Kunskapsförbundet. Ändringarna i skollagen ställer krav på huvudmän att väga in arbetsmarknadens behov när de planerar och erbjuder utbildning i gymnasieskolan och i den kommunala vuxenutbildningen (Komvux). Från 2025 ska minst tre kommuner samverka när utbildningar inom gymnasieskolan och Komvux planeras och dimensioneras. De samverkande kommunerna bildar ett primärt samverkansområde för utbildningarna reglerat i ett primärt samverkansavtal. Det ska vara möjligt att fritt söka till alla utbildningar som erbjuds i det primära samverkansområde som den sökande är hemmahörande i. Friskolorna är undantagna lagkravet på primära samverkansområden.

Utredningen "Fler vägar till arbetslivet" ska undersöka hur det efter gymnasieutbildning kan finnas fler vägar till arbetslivet som tar hänsyn till behoven på arbetsmarknaden, bättre utgå från elevers olika förutsättningar för lärande och att många elever inte är redo att göra sitt yrkesval redan i årskurs nio. Utredaren ska bland annat analysera vilka möjligheter elever som är obehöriga till nationella program på gymnasiet har att välja skola och utbildning och vid behov lämna förslag på valbara yrkesutbildningar inom gymnasieskolan som i större utsträckning tar hänsyn till elevers olika förutsättningar. För- och nackdelar med hur dagens system för övergången från grund- till gymnasieskola är konstruerat ska också genomlysas.

Den så kallade Yrkesvuxutredningen ska se över hur i första hand yrkesutbildningen inom kommunal vuxenutbildning kan bli mer effektiv och bättre anpassad efter de behov som finns, både på arbetsmarknaden och hos vuxna som vill studera. Utredaren ska bland annat analysera om bestämmelserna för regional yrkesinriktad vuxenutbildning är ändamålsenliga för de mål och syften som finns, och för olika elevgruppers behov och förutsättningar. Här väntas en förändring av antagningsförfarandet för att underlätta för yrkesväxling. En annan fråga som under lång tid har framförts är om det ska införas ett lagstadgat elevstöd med exempelvis specialpedagoger och kuratorer även för elever inom vuxenutbildningen, liknande det som finns i andra skolformer. Att föreslå åtgärder för att åstadkomma mer långsiktighet och förutsägbarhet eftersom det nuvarande systemet gör det svårt för kommunerna att planera långsiktigt, exempelvis har omkring 30% av statsbidraget återlämnats de senaste åren av landets kommuner.

Principen för betygssättning förändrades redan 1 juli 2022 utifrån riktlinjerna i Utbildningsutskottets betänkande "Ämnesbetyg – betygen ska bättre spegla elevernas kunskaper" (beslutat 1 februari 2022). Idag är gymnasieskolan och vuxenutbildningen uppbyggd i form av ett kurssystem där betyg sätts efter avslutad kurs. Ämnesbetyg införs för utbildningar som startar efter 1 juli 2025, men redan under 2024 påbörjas arbetet med att förbereda för förändringarna. Syftet med ämnesbetygen är att skapa bättre förutsättningar för ett fördjupat lärande över tid för elever samt skapa bättre planeringsförutsättningar och därigenom minska arbetsbelastning och stress för såväl lärare som elever. Förändringarna innebär att det under en period om två år kommer att vara två olika system, kursbetyg och ämnesbetyg parallellt i gymnasieskolan. I vuxenutbildningen kommer det vara möjligt att få provning i kursbetyg till och med 30 juni 2030. De parallella systemen kommer, framförallt initialt, medföra en ökad arbetsbelastning.

Ett nationellt professionsprogram i två delar ska införas 2025. Syftet är att utveckla undervisningens kvalitet, stärka skolans professioner, öka yrkenas attraktionskraft och därigenom öka likvärdigheten i utbildningen för eleverna. Professionsprogrammet kommer att bestå av två delar. Den ena delen är ett nationellt meriteringssystem för lärare och den andra delen är en nationell struktur för kompetensutveckling för både lärare och rektorer. Programmet tas fram av Skolverket och kommer att presenteras under våren 2024. Innebörden av det torde göra ett förhållandevis stort avtryck i Kunskapsförbundets verksamheter. Meriteringssystemet är uppbyggt i tre nivåer där varje nivå innebär akademiska studier för att man som legitimerad lärare ska kunna bli meriterad. Första nivån är möjlig att söka först efter att ha arbetat i sju år. Det kan antas att det också medför en ökad kostnad med många lärare i utbildning och finansieringen för det är fortfarande oklar.

I november 2023 aviserade regeringen att en särskild utredare ska lämna förslag på en nationell skolpengsnorm för ett mer förutsägbart och långsiktigt finansieringssystem för grund- och gymnasieskola. Syftet ska vara att genom statlig styrning av finansieringen öka likvärdigheten i skolan. Utredaren ska bland annat föreslå en modell för skolpeng som tar hänsyn till olika huvudmäns (fristående och kommunala) förutsättningar och behov samt föreslå hur staten ska beräkna hur mycket resurser varje kommun minst ska tilldela sina egna skolor och vad ersättningen till respektive enskild huvudman minst ska vara. Utredningen för gymnasieskolan ska redovisas senast den 1 november 2026. Införandet av en nationell skolpengsnorm bedöms kunna få relativt stora ekonomiska konsekvenser för både Kunskapsförbundet och andra huvudmän.

Kompetensförsörjning

Tyngdpunkten i Kunskapsförbundets kompetensförsörjningsarbete handlar fortfarande om att attrahera och rekrytera medarbetare med rätt kompetens. Utmaningen vad gäller kompetensförsörjning består framför allt i att hitta lärare med rätt utbildning och behörighet. Även om vi ser att vi nu har fler sökande till våra tjänster så är bristen på gymnasielärare i bland annat naturvetenskapliga ämnen och yrkeslärare inom till exempel vård och omsorg, industri och bygg och anläggning påtaglig och fortsatt svårrekryterade tjänster. Vi behöver därför fortsätta vidareutbilda obehöriga lärare, minska sjukfrånvaron, underlätta förlängning av arbetslivet, samverka med lärosäten och andra huvudmän och fånga upp lärare med utländsk utbildning så att antalet lärare i skolan kan öka.

Ett fortsatt arbete för Kunskapsförbundet 2024, liksom för övriga utbildningsorganisationer, är att ytterligare stärka läraryrkets attraktivitet. Det kommer fler rikspolitiska satsningar i syfte att göra läraryrket mer attraktivt och också utbilda fler lärare. För Kunskapsförbundet gäller ett fortsatt aktivt arbete med att stärka arbetsgivarvarumärket och bli bättre på att berätta om våra skolor för andra samt arbeta med en kultur som bygger stolta medarbetare och en arbetsplats där fler vill jobba. Vi behöver till exempel arbeta vidare med en väl fungerande praktik för blivande lärare och samarbeta med andra aktörer, som till exempel branscherna. Kunskapsförbundet har ett väl utvecklat systematiskt kvalitetsarbete, goda möjligheter till kompetensutveckling, attraktiva utbildningsformer och ett i övrigt bra erbjudande, så det finns en god grund för att fortsatt vara attraktiva.

Digitalisering

Digitaliseringen går i ett rasande tempo och under pandemin fick vi alla genomgå något av ett stålbad för att överhuvudtaget kunna arbeta. Den fortsatta utvecklingen av digitalisering, om den ska få effekt, förutsätter och kräver att våra verksamheter förändrar traditionella arbetssätt.

En kommande utmaning är att Skolverket avser att genomföra de nationella proven digitalt. Det är en mindre förändring för eleverna, men desto större för oss som organisation. Det kommer att ställa krav på våra verksamheter på flera olika områden som kommunikation, tekniska förutsättningar, organisation och digital kompetens.

Digitaliseringen ger oss fantastiskt många möjligheter och en av de viktigaste är den ökade tillgängligheten. Med användande av molntjänster som till exempel Google Classroom får elever tillgång till digitala klassrum när som helst och var som helt. Det ger förstås väldigt stora möjligheter till ett flexibelt lärande i tid och rum, vilket är en stor fördel för alla elever, men till och med helt avgörande för många av våra elever inom vuxenutbildningen som inte har möjlighet att delta i undervisning på plats i skolan.

Det som verkligen är runt hörnet, där vi inte kan överblicka konsekvenserna, varken för mänskligheten i stort eller för utbildningssektorn är den otroligt snabba utvecklingen av artificiell intelligens (AI). I november 2022 blev ChatGPT ett lättillgängligt verktyg och plötsligt insåg vi att vi inte kan förstå vidden av den utveckling vi står inför. AI utmanar hela vår kunskapssyn och Skolverket avråder lärare från att använda betygsgrundande inlämningsuppgifter då det är svårt att avgöra om eleven fuskat eller inte.

Det finns fantastiska fördelar med digitalisering och AI, men vi måste också ta ansvar för integritet och etiska överväganden. Vi behöver arbeta med tydliga riktlinjer och policys för att säkerställa ansvarsfull databehandling och skydda elevernas integritet.

Pensionskostnadernas utveckling

Kunskapsförbundet övertog inga pensionsförmåner från medlemskommunerna vid bildandet av kommunalförbundet. Pensionsförmåner som intjänats från och med 2013-01-01 redovisas som en kostnad i resultaträkningen och som en avsättning i balansräkningen. Kostnaden för avsättningen har också belastats med särskild löneskatt på 24,26 %. Förbundets pensionskostnader och pensionsskuld grundar sig på KPA:s beräkningar och prognoser. Avsättningen i balansräkningen uppgår till 49 946 tkr inklusive löneskatt. Det är en ökning med 15 967 tkr jämfört med föregående år.

Enligt den senaste pensionsprognosen kommer kostnaderna öka kraftig även under 2024. En anledning är högre premier på grund av det nya pensionsavtalet som trädde i kraft den 1 januari 2023 men framför allt påverkas pensionerna av den höga inflationen och den lägre höjningen av inkomstbasbeloppet. Enligt den senaste pensionsprognosen beräknas avsättningen öka med 24 913 tkr fram till december 2024 .

Händelser av väsentlig betydelse

Gammalt och nytt i Kunskapsförbundet

Efter ett decennium av gymnasie- och vuxenutbildning i ny skrud kan det konstateras att bildandet av förbundet var ett klokt val av medlemskommunerna. Kunskapsförbundet är idag en mogen organisation som arbetar effektivt, och utifrån givna förutsättningar, med god kvalitet för att alla elever ska nå målen för sin utbildning, och bli så mycket de kan.

En viktig del i framgången är den stabilitet som funnits på ledarsidan. Rektorer och förbundsledare har över åren, tillsammans med personalen, skapat en god och stödjande kultur som gjort att man fortsatt välja Kunskapsförbundet som arbetsgivare. Många rektorsbyten på kort tid riskerar att påverka arbetet med att utveckla kvaliteten i undervisningen negativt ("Omsättning bland rektorer i grund- och gymnasieskolan", Skolverket 2020), så det är något att se upp med. Under våren var det dock dags för flera av de ledare som varit länge i förbundet att antingen utvecklas vidare på annat håll, eller inom ramen för en ny ledartjänst i förbundet. Både i förbundets ledningsgrupp och i de olika skolornas rektorsteam välkomnades nya, eller nygamla personer in, alla redo att ta sig an kommande decennium i Kunskapsförbundets historia.

Dimensioneringsutredningen

Dimensioneringsutredningen som gäller för utbildningar som startar 2025 omfattar både gymnasieskolans högskoleförberedande och yrkesförberedande program och vuxenutbildningen gymnasiala yrkesutbildningar. Syftet med reformen är att få ett bredare utbud av utbildningar som är bättre anpassat utifrån arbetsmarknadens behov. Dimensioneringsutredningens förslag till primära och sekundära samverkansområden kommer medföra en betydligt tätare samverkan inom flera områden än tidigare. Utbildningsutbudet ska planeras och dimensioneras gemensamt i ett primärt samverkansområde där det även ska vara ett fritt sök för eleverna. Det kommer finnas ett krav att kommunerna ska samverka med minst två andra kommuner.

Arbetet med att bilda primära samverkansområden inom både gymnasiet och vuxenutbildningen har under hösten påbörjats. Gymnasiet och vuxenutbildningen kommer inte samverka med samma kommuner. Tidigare har gymnasieskolan samverkat med alla kommuner inom Fyrbodal men förutsättningarna för de olika kommunerna ser olika ut och det kommer bli flera primära samverkansområden i Fyrbodal. Kunskapsförbundet tecknat ett samverkansavtal för gymnasiet med Melleruds kommun.

Under ett antal år har vuxenutbildningens gymnasiala yrkesutbildning haft en samverkan med andra kommuner genom regionalt yrkesvux. Kunskapsförbundet samverkar idag kring statsbidrag för utbildningarna med fyra kommuner i Dalsland men under 2024 kommer Kunskapsförbundet ingå i samverkan med Uddevalla och Orust inom regionalt yrkesvux. Det pågår ett arbete med att inför 2025 även bilda ett primärt samverkansområde med dessa kommuner.

Antagning och utbildningsutbud, gymnasiet

Kunskapsförbundets mål är att tillgodose platser så att alla elever får sitt förstahandsval men det lyckades inte fullt ut i årets antagning. Anledningen är att det är stora variationer i elevernas val av program, jämfört med tidigare år. På alla skolor finns program som är mer populära och har fler sökande än platser såsom ekonomiprogrammet på Magnus Åbergsgymnasiet, industritekniska programmet på Nils Ericsonsgymnasiet och el- och energiprogrammet på Birger Sjöbergsgymnasiet. Samtidigt har vissa program ett minskat antal sökande såsom bygg- och anläggningsprogrammet på Magnus Åbergsgymnasiet samt naturvetenskaps- och teknikprogrammet på Birger Sjöbergsgymnasiet. Nytt i årets antagning är hantverksprogrammet med inriktning frisör på Magnus Åbergsgymnasiet med 10 elever på 10 platser.

Vissa program har specialanpassade lokaler och utrustning där det är svårt att snabbt utöka utbildningsplatserna och ta emot alla förstahandssökande elever. Det har inneburit att fler elever än tidigare år erbjudits andra val antingen på andra program i våra gymnasieskolor eller på andra skolor utanför Kunskapsförbundet. Trots detta är det ändå fler elever som går i våra skolor. Under hösten 2023 antogs 803 elever och det är en ökning jämfört med hösten 2022 då vi tog emot 789 elever.

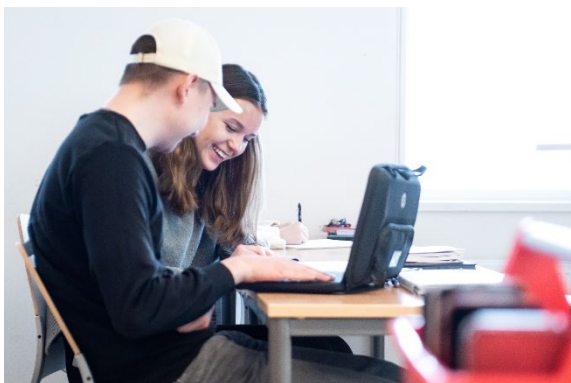
Bidrag på lika villkor

Enligt skollagen ska hemkommunen varje år fastställa bidrag till fristående huvudmän utifrån samma grunder som förbundet tillämpar vid fördelning av resurser till det egna programmet. Under 2023 överklagades beloppet för naturbruksprogrammet inriktning hästhållning till förvaltningsrätten av en friskola. Vid årsskiftet hade inte förvaltningsrätten fattat något beslut. Det överklagande beloppet har bokats upp som en skuld i balansräkningen.

Utveckling inom IT-området

Artificiell intelligens (AI) har introducerat betydande förändringar i de dagliga arbetsrutinerna inom Kunskapsförbundets verksamheter. Det har observerats att pedagoger behöver omvärdera sina arbetsmetoder, särskilt med tanke på att det blivit uppenbart att elever använder AI-verktyg för att generera inlämningar som ligger till grund för betygssättning.

För att stärka kvaliteten ytterligare inom Kunskapsförbundets utbildningar genomförs för närvarande en implementering av ett verksamhetsstöd. Detta verksamhetsstöd kommer att inta en central funktion inom förbundets verksamheter. Skolledare och pedagogisk personal får möjlighet att systematiskt följa elevers framsteg inom alla ämnesområden. Med den insikt och överblick som systemstödet tillhandahåller kan verksamheten proaktivt identifiera och stödja de elever som står inför utmaningar att uppfylla de uppsatta kunskapskraven.

Styrning och uppföljning av förbundets verksamhet

Kunskapsförbundet styrs av förbundsordning och reglemente som beslutats av kommunfullmäktige i medlemskommunerna. Enligt förbundsordningen har förbundet till ändamål:

- » Att genom mellankommunal samverkan rörande tillhandahållandet av utbildning inom de frivilliga skolformerna uppnå ökad utbildningskvalitet för ungdomar och studerande i medlemskommunerna.
- » Att i samverkan med förbundsmedlemmarna och externa aktörer skapa förutsättningar för ett livslångt lärande
- » Att vara en viktig part i arbetet med att öka medlemskommunernas långsiktiga attraktionskraft samt
- » Att verka för att de frivilliga skolformerna ska vara en drivkraft i samhällsutvecklingen

Det innebär att Kunskapsförbundet utöver de övergripande områdena *kvalitet* och *attraktivitet*, vilka presenterats utifrån förbundsordningen ovan, också ansvarar för att upprätthålla en *effektiv* organisation. Kortfattat kan man säga att Kunskapsförbundet har i uppdrag att uppnå högsta möjliga kvalitet i den pedagogiska verksamheten, inom ramen för den tilldelade resursen.

Direktionen, tillika styrelsen, är det högsta beslutande organet i Kunskapsförbundet Väst och har det yttersta ansvaret för all verksamhet i förbundets regi. I juridisk bemärkelse är direktionen enligt kommunallagen både den beslutande församlingen (att jämföra med kommunens fullmäktige) och styrelse.

Direktionen består av 14 ordinarie ledamöter och 14 ersättare från de båda medlemskommunerna. Ordförande, vice ordförande och andre vice ordförande utgör tillsammans direktionens presidium. I delegationsordningen framgår de ärenden där direktionens beslutanderätt har delegerats.

Förbundsdirektören är förbundets högste tjänsteman och har det yttersta ansvaret mot direktionen. I direktörens förbundsledningsgrupp ingår utvecklingschef, HR-chef, ekonomichef, chef för avdelningen plan och fastighet, verksamhetschef gymnasiet, verksamhetschef vuxenutbildning, IT- och digitaliseringschef och förbundsstrateg.

Förbundskontoret arbetar strategiskt med ledning av förbundet och består av kvalificerade stödfunktioner som servar verksamheterna och direktionen med arbete inom områden som kommunikation, utveckling, juridik, ekonomi och personal. Förbundskontorets arbete kan jämföras med arbetet som görs på kommunernas kommunlednings- och skolförvaltningskontor.

Direktionen ska enligt förbundsordningen träffa medlemskommunerna i ägarsamråd minst två gånger per år för att diskutera aktuella frågor. Det är kommunstyrelsernas presidier som utgör ägarsamrådet.

Enligt förbundsordningen ska Kunskapsförbundets preliminära förbundsbidrag för nästkommande år fastställas på ett ägarsamråd i april månad och det slutliga senast den 30 augusti. Uppdragsavtalen för vuxenutbildningen tecknas med respektive medlemskommun under hösten. Direktionen ska fastställa förbundets budget senast den 30 november året före budgetåret. Budgeten innehåller en bilaga som visar den årliga löpande systematiska dialogen med direktionen utifrån de tre målen kvalitet, attraktivitet och effektivitet. Delårsrapport och årsredovisning överlämnas till medlemskommunerna efter revisorernas granskning.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Det övergripande målet för Kunskapsförbundet, så som det anges i kommunallagen, är att uppnå god ekonomisk hushållning och det definieras i förbundet utifrån tre verksamhetsmål och två finansiella mål. För att avgöra om verksamheterna har en god ekonomisk hushållning görs en sammanvägd bedömning av verksamhetens alla mål, både verksamhetsresultat och insatta resurser. Om målen till övervägande del är uppfyllda kan verksamheten antas ha en god ekonomisk hushållning.

Avstämningen av de olika målen sammanfattas i nedanstående tabell. För att målet ska ha förbättrats/försämrats ska värdet ökat/minskat med mer än 0,1 när det gäller betygspoäng och resultat från elevenkät eller en procentenhet på mått som mäts med procent.

Under 2023 har mer än hälften av verksamhetsmålen kvalitet, attraktivitet och effektivitet förbättrats jämfört med tidigare år och de finansiella målen har uppfyllts. Totalt har 17 av 18 mätbara mål förbättrats eller varit oförändrade. Den sammanvägda bedömningen blir att Kunskapsförbundet under 2023 haft en god ekonomisk hushållning.

Sammanfattning målavstämning

Kunskapsresultat - gymnasiet	Trend
Genomsnittlig betygspoäng för avgångselever, nationellt program	↗
Andel avgångselever med gymnasieexamen, nationellt program	→
Andel överensstämmande kursbetyg med resultat på nationellt prov	↗

Kunskapsresultat - vuxenutbildningen	Trend
Andel lägst godkända kursbetyg i grundläggande vuxenutbildning	→
Andel lägst godkända kursbetyg i gymnasial vuxenutbildning	↗
Andel överensstämmande kursbetyg med resultat på nationellt prov	↗

Övriga läroplansmål	
Upplevd trygghet, gymnasiet*	-
Upplevd studiero, gymnasiet*	-
Upplevd trygghet, vuxenutbildning*	-
Upplevd studiero, vuxenutbildning*	-

* 22/23 bytte elevenkäten skala och frågor. Resultatet går därför inte att jämföra med tidigare år.

Attraktivitet	Trend
Elever som efter genomförd utbildning är nöjda och rekommenderar den	➡
Elever som tycker studierna fått avsedd verkan, dvs leder till arbete eller vidareutbildning	➡
Andel förstahandssökande till Kunskapsförbundets gymnasieutbildningar	➡
Antal sökande från andra kommuner än Trollhättan och Vänersborg, gymnasiet	↗

Effektivitet	Trend
Lokaler kvadratmeter per elev	➡
Antal lärare per 100 elever, gymnasiet	➡
Andelen lärare som har lärarexamen och som undervisar i sina behörigheter	↗
Närvaro i gymnasieskolan	↘
Genomströmningstid avgångselever introduktionsprogram, gymnasiet	↗
Genomströmningstid avgångselever, Sfi	↗

Finansiella mål	Status
Intäkterna ska överstiga kostnaderna	✓
Investeringar ska finansieras med egna medel	✓

Målavstämning

1 Alla elever ska nå alla mål

Eleverna ska nå de nationella målen för utbildningen i större utsträckning och i högre grad. Skillnaderna i måluppfyllelse mellan Kunskapsförbundets utbildningar, skolhus och elevgrupper ska minska. Utbildningar och grupper av elever med ett kompensatoriskt behov ska löpande identifieras och förbättringsinsatser aktivt styras mot dessa.

Under 2023 har Kunskapsförbundet särskilt fokuserat på insatser som syftar till att gynna:

- » elever på flera av våra yrkesprogram,
- » elever med andra modersmål än svenska,
- » elever i utbildningar och skolhus som har svårare förutsättningar än andra
- » elever i vuxenutbildningen som står långt från arbetsmarknaden
- » den lokala arbetsmarknadens kompetensförsörjning

Under året har dessutom ett särskilt fokus på arbete som kan antas leda till förbättrad likvärdighet varit i fokus. Det gäller både inom och mellan utbildningsformer, elevgrupper och skolhus. Kunskapsförbundet är den stora kommunala utbildningsaktören som har plats för och välkomnar alla elever oavsett bakgrund och förutsättningar. Det gör det kompensatoriska uppdraget, det vill säga att skapa likvärdiga chanser för alla att lära och utvecklas, såväl svårare som än mer angeläget. Ett arbete som kommer att fortsätta under 2024.

Kunskapsresultat

Måluppfyllelse mäts genom sammanställningar av betygs- och provresultat och omfattar en mängd mått för samtliga utbildningar i Kunskapsförbundet. Resultaten redovisas i sin helhet i Kvalitetsrapporten. Här redovisas:

Gymnasieskolan

Genomsnittlig betygspoäng för avgångselever på nationellt program

	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23
Totalt	13,7	13,5	13,5	13,4	13,6

Uppdelat på kön

Män	13,2	12,7	13,0	12,9	13,0
Kvinnor	14,4	14,6	14,1	14,2	14,2

Uppdelat per program

Högskoleförberedande program	14,8	14,3	14,6	14,2	14,4
Yrkesprogram	12,0	12,2	12,1	12,3	12,3

Kommentar: Betygspoängen visar medelvärdet av alla betyg. Betyget F motsvarar 0,0, E motsvarar 10,0, D motsvarar 12,5 C motsvarar 15,0, B motsvarar 17,5 och A motsvarar 20,0 betygspoäng.

Andel avgångselever med gymnasieexamen från nationellt program →

	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23
Totalt	81 %	81 %	82 %	86 %	86 %

Uppdelat på kön

Män	81 %	78 %	82 %	84 %	85 %
Kvinnor	81 %	86 %	83 %	88 %	87 %

Uppdelat per program

Högskoleförberedande program	84 %	82 %	85 %	85 %	85 %
Yrkesprogram	77 %	79 %	78 %	86 %	87 %

Andel överensstämmande kursbetyg med resultat på nationellt prov ↗

	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23
Engelska	76 %	-	-	73 %	76 %
Matematik	70 %	-	-	49 %	65 %
Svenska	64 %	-	-	55 %	56 %
Svenska som andraspråk	69 %	-	-	48 %	60 %

Kommentar: Under åren 19/20 och 20/21 genomfördes inte nationella prov i tillräcklig omfattning för jämförelse, med anledning av pandemin.

Vuxenutbildningen

Andel lägst godkända kursbetyg i grundläggande vuxenutbildning →

	2019	2020	2021	2022	2023
Totalt	79 %	80 %	74 %	65 %	65 %

Uppdelat på kön

Män	76 %	77 %	71 %	66 %	66 %
Kvinnor	81 %	82 %	76 %	61 %	64 %

Andel lägst godkända kursbetyg i gymnasial vuxenutbildning ↗

	2019	2020	2021	2022	2023
Totalt	87 %	85 %	85 %	84 %	87 %

Uppdelat på kön

Män	82 %	81 %	81 %	82 %	85 %
Kvinnor	90 %	87 %	87 %	86 %	89 %

Andel överensstämmande kursbetyg med resultat på nationellt prov ↗

	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23
Engelska	69 %	-	-	82 %	71 %
Matematik	90 %	-	-	66 %	77 %
Svenska	50 %	-	-	68 %	75 %
Svenska som andraspråk	53 %	-	-	69 %	69 %

Kommentar: Under åren 19/20 och 20/21 genomfördes inte nationella prov i tillräcklig omfattning för jämförelse, med anledning av pandemin.

Övriga läroplansmål

Måluppfyllelse mäts genom elevsvar i Elevenkäten som omfattar en mängd mått för trivsel, trygghet, studiero, likabehandling, tillit till egna förmågor, inflytande, stöd och utmaning. Resultaten har redovisats i augustis delårsrapport och i sin helhet i Kvalitetsrapporten. Här redovisas:

Gymnasieskolan

Upplevd trygghet gymnasieskolan	
	22/23
Totalt	8, 4*
Uppdelat på kön	
Män	8, 7
Kvinnor	8, 1

Upplevd studiero i gymnasieskolan	
	22/23
Totalt	6,3 *
Uppdelat på kön	
Män	6,4
Kvinnor	6,2

* 22/23 bytte elevenkäten skala och frågor. Resultatet går därför inte att jämföra med tidigare år.

Kommentar: Siffrorna i tabellen motsvarar det genomsnittliga värdet för svaren på frågor under kategorin Trygghet. Svarsalternativen är viktade från 0-10 där 5 är medel. Ju högre siffra desto bättre.

Vuxenutbildningen

Upplevd trygghet vuxenutbildningen	
	22/23
Totalt	9,0*
Uppdelat på kön	
Män	9,2
Kvinnor	9,0

Upplevd studiero i vuxenutbildningen	
	22/23
Totalt	7,9 *
Uppdelat på kön	
Män	8,1
Kvinnor	7,9

* 22/23 bytte elevenkäten skala och frågor. Resultatet går därför inte att jämföra med tidigare år.

Kommentar: Siffrorna i tabellen motsvarar det genomsnittliga värdet för svaren på frågor under kategorin studiero. Svarsalternativen är viktade från 0-10 där 5 är medel. Ju högre siffra desto bättre.

Sammanfattning och bedömning av måluppfyllelse

Kunskapsförbundets elever ska, oavsett vilken utbildning de går och vilka utmaningar för lärande och utveckling de än må möta, nå de nationella målen för sin utbildning. Först då kan Kunskapsförbundet hävda att målen är uppnådda och kvaliteten tillräckligt bra. I realiteten innebär detta att Kunskapsförbundet ständigt måste förbättra resultaten och successivt närma sig en total måluppfyllelse.

Sammanfattningsvis når Kunskapsförbundet inte entydigt sina uppsatta mål för elevernas utbildning och lärande 2023. Måtten gällande kunskapsresultat och likvärdighet har förbättrats något under 22/23 men det är inte möjligt att utläsa det som att en trend har brutits utan resultaten måste på en övergripande nivå uppfattas som stabila. Målen för kunskaper och likvärdighet bedöms därför endast som delvis uppnådda.

Resultaten från 2023 års Elevenkät är att betrakta som stabila och övervägande positiva även om det finns en diskrepans mellan gymnasie- och vuxenutbildningselevernars upplevelser. På såväl trygghet som studiero ligger resultatet för Kunskapsförbundets gymnasieelever i nivå med eller strax över motsvarande frågeställningar för riket i Skolinspektionens enkät. Sammanfattningsvis kan man se höga resultat på trygghet och bemötande men lägre resultat på inflytande främst på högskoleförberedande program. Kvinnor generellt sett mindre nöjda än män i samtliga kategorier och frågor. Studieron upplevs som bättre på högskoleförberedande program än yrkesprogram.

Svarsfrekvensen i vuxenutbildningens enkät är låg och slutsatser om resultaten ska därför dras med försiktighet. I vuxenutbildningen har man överlag högre resultat på samtliga delar än gymnasiet. De skillnader som finns mellan kvinnor och mäns upplevelse av skolan är inte lika skarp som i gymnasieskolan. De övergripande frågorna visar en fin trend för vuxenutbildningen och det lyfts särskilt fram att man har bra lärare.

Måluppfyllelsen för mål andra än kunskapsresultat bedöms sammanfattningsvis som god.

Att mäta skolans kvalitet är komplicerat

Att återge en rättvisande bild av måluppfyllelsen 2023 gällande både elevernas kunskapsresultat och utveckling i övrigt, utbildningarnas likvärdighet och vår kompensatoriska förmåga genom att här redovisa några få mått är svårt. De nationella målen är många och dessutom ofta svårädda som en följd av sin kvalitativa karaktär. Vår verksamhet är mångfacetterad och komplex och låter sig inte rättvist mätas eller speglas i ett antal tabeller och diagram eller beskrivas i översiktliga resultatanalyser. Skolan har ett sammansatt kvalitetslandskap där nästintill omätbar situerad praktisk klokskap, det vill säga kunskap att göra det rätta i varje given unik situation, till exempel i mötet mellan en lärare och elev, är utmärkande.

Kunskapsförbundets kvalitet kan vara, och är, bra och dålig på samma gång, på olika ställen, för olika elever och över olika tidsspann. Det är lokalt, i skolornas lärar-, stöd- och ledningsteam som det finns tillräckligt nyanserad och djuplodande kunskap om den egna elevgruppens aktuella behov, framgångar och utmaningar, och därmed också de bästa förutsättningarna att beskriva måluppfyllelsen och kvaliteten. Ju längre ifrån klassrummet vi kommer desto grundare, trubbigare och försenade blir beskrivningarna av Kunskapsförbundets kvalitet.

Utbildningens kvalitetresultat i relation till nationella mål dokumenteras kontinuerligt på såväl skolenhetsnivå som på huvudmannanivå och granskas regelbundet utifrån av myndigheten Skolinspektionen. Genom systematisk resultatåterkoppling till direktionen, enligt vårt årshjul, samt vid den årliga Kvalitetsstämman, i delårsrapporter och årsredovisning presenteras huvuddragen i utvecklingsarbetet samt rapporteras hur väl vi är på väg att lyckas fylla vårt syfte som utbildningsorganisation.

I den årliga *Kvalitetsrapporten* finns rika resultatsammanställningar, med alla de kvantitativa mått som brukar användas för att påvisa kvalitet som till exempel examensandelar och genomsnittliga betygspoäng, huvudmannens resultatanalys samt analysunderlag för samtliga verksamheter och målområden inom Kunskapsförbundet. Vid vår årliga muntliga Kvalitetsstämma synliggörs mer sammansatta och kvalitativa bilder av skolans kvalitet då varje rektor tillsammans med sin personal redogör för sin skolas framgångar och utmaningar. I vår Elevenkät får elevernas röster om sin upplevelse av skolans kvalitetsutrymme. Sammantaget, men inte var för sig, menar vi att dessa instrument ger en tillräckligt nyanserad och rättvisande bild av Kunskapsförbundets måluppfyllelse och kvalitet.

2 En attraktiv utbildningsaktör

Kunskapsförbundet ska bygga ett starkt varumärke och vara det självklara valet för gymnasie- och vuxenutbildning i Trollhättan och Vänersborg.

Att vara en attraktiv utbildningsaktör innebär mer än att locka elever till våra gymnasieutbildningar. Det handlar också om att erbjuda alternativ för ett livslångt lärande inom vuxenutbildningen. Likaså handlar det om att vara en attraktiv arbetsgivare för att säkerställa framtida kompetensförsörjning och att vara en intressant samarbetsaktör för till exempel branscher, universitet och högskolor.

Under 2023 har ett särskilt fokus att varit på satsningen *Hållbar hälsa och livsstil* som påbörjades under hösten 2020. Satsningen handlade både om att främja våra medarbetares och elevers hälsa liksom att stärka vårt varumärke som arbetsgivare och utbildningsaktör. Vi har också haft ett särskilt fokus på att vidareutbilda våra chefer framför allt inom arbetsmiljö, då god arbetsmiljö och attraktivitet går hand i hand.

Hur vet vi att vi är på väg att lyckas?

Svaren på de här frågeställningarna ger oss en bild av hur attraktiv Kunskapsförbundet är som utbildningsaktör:

Andelen elever som efter genomförd utbildning är nöjda och rekommenderar den ➔

Andelen elever som tycker att studierna får avsedd verkan, det vill säga leder till arbete eller vidareutbildning ➔

	2019	2020	2021	2022	2023
Jag är nöjd med min utbildning som helhet, gymnasiet	3,3	3,4	3,3	3,3	3,3
Jag är nöjd med min utbildning som helhet, vuxenutbildningen	3,5	3,4	3,4	3,5	3,6
Jag skulle rekommendera min utbildning, gymnasiet	3,3	3,4	3,4	3,3	3,3
Jag skulle rekommendera min utbildning, vuxenutbildningen	3,5	3,4	3,5	3,5	3,6
Jag tror min utbildning kommer hjälpa mig i framtiden, t.ex. leda till arbete eller studier, gymnasiet	3,5	3,5	3,5	3,4	3,5
Jag tror min utbildning kommer hjälpa mig i framtiden, t.ex. leda till arbete eller studier, vuxenutbildningen	3,7	3,6	3,6	3,7	3,7

Kommentar: Skalan går från "Stämmer inte alls" till "Stämmer helt och hållet" och motsvaras av siffrvärden från 1 till 4. Siffrorna i tabellen motsvarar det genomsnittliga värdet för svaren på frågorna i elevenkäten.

Andelen förstahandssökande till Kunskapsförbundets gymnasieutbildningar ➔

	2019	2020	2021	2022	2023
Slutlig antagning juli	62 %	61 %	65 %	65 %	65 %

Antalet studerande från andra kommuner än Trollhättans stad och Vänersborgs kommun ➔

	2019	2020	2021	2022	2023
Gymnasiet	285	283	260	241	256

3 En effektiv organisation

Kunskapsförbundets resurser ska användas så effektivt som möjligt för att bidra till att fylla förbundets syfte och nå det övergripande målet att alla elever ska nå alla mål.

Resurserna ska fördelas och prioriteras för att tillgodose verksamheternas behov och önskemål. Målet är inte att skapa vinst utan att tillgängliga resurser ska användas så kostnadseffektivt och ändamålsenligt som möjligt i enlighet med gällande lagar och regler för att nå förbundets mål.

Förbundet arbetar också för att säkerställa en långsiktig stabil ekonomi. Strävan är att alltid ha ett positivt resultat som kan hjälpa till att finansiera investeringar.

Under 2023 kommer Kunskapsförbundet att fortsätta anpassningen av verksamheterna till den tilldelade budgeten och samtidigt utveckla det kompensatoriska resursfördelningssystem som infördes 2020, där elevers olika förutsättningar att lyckas bättre tillgodoses.

Hur vet vi att vi är på väg att lyckas?

Genom kartläggning av dessa områden ges en bild av hur resurserna används och hur väl vi når en långsiktig stabil ekonomi:

Nyckeltal

	2019	2020	2021	2022	2023
Antal kvadratmeter/elev, gymnasiet	22	23	21	23	23
Antal kvadratmeter/helårsplats, vuxenutbildningen	4	4	5	5	6
Antal lärare/100 elever, gymnasiet	8,0	8,1	8,1	8,1	8,0
Andel lärare med lärarlegitimation, tillsvidareanställda	*	*	83 %	86 %	95 %

Lokaler →

Kunskapsförbundet har under lång tid arbetat för att få mer flexibla och attraktiva lokaler. Nu har alla förbundets tre gymnasieskolor byggts om. Endast mindre delar av Magnus Åbergsgymnasiet har inte renoverats. Ombyggnationerna har lett till att antalet kvadratmeter per elev minskat jämfört med hur det var när förbundet startade. De första åren efter förbundets start minskade kostnaden per elev kraftigt men har därefter ökat eftersom hyreskostnaden ökar efter en ombyggnation.

Lärartäthet →

I måtten "antal lärare per 100 elever" och "undervisningskostnad per elev" ingår förutom gymnasiet även de mer personaltäta introduktionsprogrammen. Förbundets lärartäthet är lägre än det genomsnittliga värdet i riket.

Lärobehörighet ↗

Det är effektivt att ha rätt kompetens på rätt position i en organisation. Majoriteten av de anställda i Kunskapsförbundet är lärare och därför används andelen legitimerade lärare som indikator för att mäta vår effektivitet. Behörighetsgraden har ökat och är nu 95 %. Anledningen till att andelen behöriga lärare inte är 100% beror på att det inom vissa teoretiska ämnen är svårt att rekrytera och det finns en brist på lärare med efterfrågad kompetens. Det finns även svårrekryterade grupper av yrkeslärare, där de sökande ofta kommer direkt från branscherna. Dessa lärare är oftast obehöriga och startar sin yrkeslärarutbildning först när de får en läraranställning. Enligt skollagen finns det inget krav på att yrkeslärare måste ha en lärarlegitimation men i Kunskapsförbundet är utgångspunkten att alla lärare ska vara behöriga och ha en lärarutbildning.

Närvaro i gymnasieskolan

	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23
Samtliga elever	84 %	87 %	87 %	87 %	85 %

Genomströmningstid avgångselever på Introduktionsprogram

BSG	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23
Nationellt program	447	431	402	493	483
IM-avslut	544	609	597	579	541

MÅG	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23
Nationellt program	506	452	453	467	412
IM-avslut	611	511	606	674	630

NE	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23
Nationellt program	518	491	354	480	469
IM-avslut	677	533	626	568	531

Kommentar: Måttet anger tid (dagar) som eleven spenderat på introduktionsprogram uppdelat på var eleven avslutar sin utbildning och per skolhus. Observera att olika IM-utbildningar delvis finns i de olika skolhusen vilket försvårar jämförelse mellan skolorna.

Genomströmningstid i Sfi

	2019	2020	2021	2022	2023
Kurs 1A	59	41	35	37	49
Kurs 1B	72	69	83	80	63
Kurs 1C	45	56	71	45	70
Kurs 1D	27	56	66	39	46
Kurs 2B	33	37	42	34	31
Kurs 2C	37	47	54	43	30
Kurs 2D	35	36	46	43	28
Kurs 3C	31	37	42	44	36
Kurs 3D	23	26	34	29	18

Kommentar: Måttet anger tid (antal veckor) som elever i genomsnitt läser varje kurs innan ett godkänt betyg sätts.

4 **Finansiella mål**

- *Intäkterna ska minst uppgå till kostnaderna*
- *Investeringar ska finansieras med egna medel genom överskott på årets resultat och/eller genom avskrivningar*

Målavstämning

Intäkterna ska minst uppgå till kostnaderna

Årets resultat blev ett överskott på 4 253 tkr vilket innebar att målet uppfylldes.

Investeringar finansieras med egna medel

Målet innebär att Kunskapsförbundet inte ska ta lån för att finansiera investeringar utan de ska finansieras genom årets resultat och avskrivningar på tidigare inköpta investeringar.

Under 2023 uppfylldes målet.

Ekonomisk ställning

Kunskapsförbundet har idag en god ekonomisk ställning. Under de senaste fem åren har ett överskott redovisats förutom 2019 då underskottet blev -5 011 tkr. Inför 2020 befarades ett underskott men Coronapandemin ledde till lägre kostnader och högre intäkter. Pandemin har påverkat resultaten under 2020-2022 i en positiv riktning. Under 2023 ökade intäkterna med 4,7 % och kostnaderna med 5,4 % men trots detta redovisades ett överskott och det egna kapitalet är nu 34 298 tkr.

Förbundet har inga lån och eftersom verksamheter hittills inte haft behov av några dyra investeringar förväntas det inte heller behövas några lån framöver. De investeringar som gjorts har finansierats genom avskrivningar och årets resultat.

Under 2024 och 2025 förväntas en försämrad resultatutveckling och förbundet kan få svårt att redovisa ett överskott och uppfylla de finansiella målen. Kostnaderna för pensioner kommer öka kraftigt och även om förbundsbidraget höjts för 2024 är det osäkert om det räcker. Den höga inflationen påverkar också verksamheternas övriga kostnader och intäkterna förväntas inte räknas upp i samma omfattning.

Större avvikelser från budget

Tkr	Budget 2023	Bokförd nettokostnad december	Avvikelse mot budget
Intäkter	181 569	190 593	9 024
Personalkostnader	408 912	399 184	9 728
Övriga kostnader	407 507	422 010	-14 501
Summa	634 850	630 601	4 250

Intäkterna för förbundsbidrag och uppdragsavtalen redovisar ett överskott på 3 tkr och verksamheterna visade per den 31 december ett överskott på 4 250 tkr. Verksamhetens intäkter visar ett överskott på 9 024. Den största anledningen är att fler elever från andra kommuner både inom gymnasiet och vuxenutbildningen valt att studera på våra skolor. Flera verksamheter har också fått intäkter som inte budgeterats till exempel statsbidrag från Migrationsverket och EU-projekt. Personalkostnaderna var 9 728 tkr lägre än årets budget och det fanns fler orsaker till överskottet. Frånvaron bland personalen på grund av sjukdom eller vård av barn ligger kvar på samma höga nivå som 2022. Det har också inom flera områden funnits vakanser som tagit tid att ersätta och semester- och ferielöneskulden minskade jämfört med tidigare år.

Den främsta anledningen till underskottet på de övriga kostnaderna var att fler elever både inom gymnasiet och vuxenutbildningen studerat i andra skolor samt att en ny skola startat SFI-undervisning i Trollhättan. Kostnaden för läromedel och lokaler har ökat mer än inflationsuppräknings och det bidrog också till underskottet.

Balanskravsresultat

Kommunallagens balanskrav innebär att intäkterna ska överstiga kostnaderna varje år. En balanskravsutredning görs där årets resultat justeras med realisationsvinster och förändring av resultatutjämningsreserv för att komma fram till om balanskravet uppfylls. Förbundet har inte haft några realisationsvinster/förluster och det finns ingen resultatutjämningsreserv.

Balanskravsutredning, tkr	2021	2022	2023
Årets resultat enligt resultaträkning	5 521	8 912	4 253
-Samtliga realisationsvinster	-	-	
+Realisationsvinster	-	-	
+Realisationsförluster	-	-	
-/+Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster värdepapper	-	-	
=Årets resultat efter balanskravsjusteringar	5 521	8 912	4 253
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-	-	
+Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-	-	
=Årets balanskravsresultat	5 521	8 912	4 253

Enligt balanskravsutredningen 2023 redovisades ett överskott på 4 253 tkr och därmed klarade Kunskaöförbundet balanskravet och det fanns inget underskott att återställa.

Väsentliga personalförhållanden

Kompetensförsörjning

Kunskapsförbundet har en låg personalomsättning och vid flera tillfällen under året har det funnits möjligheter att flytta personal och kompetens till andra områden, vilket bidragit till att det inte alltid behövs rekryteras externt. Då externrekryteringar genomförs, sker det utifrån en rekryteringsprocess som ska stödja och säkerställa att rekryterande chef går igenom alla steg i processen.

Lön

Liksom hos övriga huvudmän i landet är lönebildning aktuellt året runt i Kunskapsförbundet. Under 2023 har insamling av lönestatistik, kartläggning och omvärldsbevakning gjorts för att säkerställa att förbundet har marknadsmässiga löner. Därutöver utbildas cheferna varje år i löneprocessen.

Jämställdhet

Diskrimineringslagen kräver, sedan 1 januari 2017, att arbetsgivare ska bedriva ett arbete med aktiva åtgärder som ska omfatta samtliga diskrimineringsgrunder. Kunskapsförbundet har tagit fram en plan som ska göra det tydligt för chefer och medarbetare hur förbundet lever upp till arbetet med jämställdhet. För att förbundet ska förbättra förutsättningarna för en jämställd verksamhet innebär det att vi måste ha en fortsatt systematisk strategi för att öka kunskapen och höja medvetenheten, förändra attityder samt följa upp upprättade handlingsplaner.

Trygghet och säkerhet

Samhällsklimatet har blivit allt hårdare och det vardagliga våldet, även inom skolvärlden, har tyvärr trappats upp och blivit allt vanligare. Antalet anmälningar på grund av hot och våld i skolan har fördubblats på tio år vilket även vi i Kunskapsförbundet kan se. Anmälningar av allvarliga händelser i arbetet har anmälts till Arbetsmiljöverket och oron för att bli utsatt för hot och våld på arbetet, är en psykisk belastning som också påverkar arbetsmiljön negativt. Detta är något som vi arbetsgivare ska ha kännedom om och förebygga.

Under 2023 har det hänt mycket inom ramen för trygghet och säkerhet i våra verksamheter. Våra arbetsplatser är på god väg att utformas och utrustas för att förebygga risker för hot och våld så långt det är möjligt och all personal har varit delaktiga i arbetet med att genomföra riskbedömningar utifrån hot och våld i den egna verksamheten.

Även en ny plan för Hot och Våld har tagits fram som alla medarbetare ska ha kännedom om. Genom att förbättra säkerheten på våra arbetsplatser och införa genomtänkta rutiner ser vi att många hot- och våldssituationer kan undvikas. Med ett bra förebyggande arbete går det att skapa en arbetsplats där personalen kan känna trygghet, även i verksamheter där risken för att bli utsatt för hot och våld i arbetet är påtaglig. Vi är alla tillsammans ansvariga för tryggheten och säkerheten på våra enheter.

NYCKELTAL

Antal anställda

	2019	2020	2021	2022	2023
Lärare	387	387	381	390	383
Övriga	241	259	252	264	261
Totalt	628	646	633	654	644

Kunskapsförbundet har 644 anställda varav 381 är lärare. Den övriga personalgruppen består till exempel av måltidspersonal, lokalvårdare, vaktmästare, administratörer och personal inom elevhälsa samt tjänstemän på förbunds kontor och chefer.

Antal anställda per anställningsform

	Tillsvidare 2019	Tillsvidare 2020	Tillsvidare 2021	Tillsvidare 2022	Tillsvidare 2023
Lärare	317	317	324	345	355
Övriga	224	229	222	232	239
Totalt	541	546	546	577	594

	Visstid 2019	Visstid 2020	Visstid 2021	Visstid 2022	Visstid 2023
Lärare	70	70	58	45	28
Övriga	17	30	29	32	22
Totalt	87	100	87	77	50

Sjukfrånvaro % av ordinarie arbetstid

	2021			2022			2023		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Total sjukfrånvaro, alla dagar			4,4			5,4			5,4
Under 29 år	5,8	7,9	6,7	4,6	4,3	4,5	4,6	5,0	4,8
30-49 år	4,3	2,5	3,7	5,5	4,8	5,3	5,9	3,6	5,2
Över 50 år	5,2	4,0	4,8	6,3	4,2	5,7	6,3	4,3	5,6

Den totala sjukfrånvaron i relation till ordinarie arbetstid ligger kvar på 5,4 %, likt föregående år. Som jämförelse hade samtliga kommuner i riket en sjukfrånvaro mellan 5,2 % och 11,4 % 2022 med ett vägt medelvärde på 8,1 % (SKR:s sammanställning av uppgifterna från årsredovisningar 2022).

Den totala långtidssjukfrånvaron som är >59 dagar i relation till den totala sjukfrånvaron är 44%.

Det fortsatta förbättrade systematiska arbetsmiljöarbetet, kontinuerligt partsgemensamt arbete med analys av nyckeltal relaterade till arbetsmiljö, samt ett bra samarbete med Hälsan i Trollhättans stad är nyckelfaktorer för att sjuktagen i förbundet hålls stabila. Även löpande utbildning av chefer i bland annat arbetsmiljöfrågor och tidiga insatser vid rehabilitering är viktiga faktorer för att minska eller undvika sjukskrivningar.

Förväntad utveckling

2024 kommer bli ett tufft år och det finns en stor osäkerhet i beräkningarna eftersom det finns många faktorer som är oklara och som kan komma att försämrats under året.

Kunskapsförbundets största intäkter kommer via förbundsbidrag och uppdragsersättningen från Trollhättan stad och Vänersborg kommun. Den största intäkten är förbundsbidraget som till stora delar finansierar gymnasieskolan och den anpassade gymnasieskolan. Bidraget regleras utifrån förändringen i befolkningsprognoserna och det sker endast små förändringar i antalet personer i åldern 16-18 år de kommande åren. Därför förväntas bidraget ligga på ungefär samma nivåer de kommande åren som idag.

Behovet av Sfi-utbildning har under flera år varit större än det som avtalats i uppdragsavtalen mellan Kunskapsförbundet och medlemskommunerna. Under hösten 2022 startade Braheskolan Sfi-utbildning i Trollhättan och idag har 120-150 elever utöver uppdragsavtalen valt annan aktör. Om Braheskolan fortsätter på samma nivå under 2024 räknar vi med att kostnaden för Sfi ökar med 3-5 miljoner och det har inte reglerats i uppdragsavtalen.

Både förbundsbidrag och uppdragsersättning har tidigare räknas också upp för att täcka lön- och inflationsförändringar men de senaste åren har uppräkningsarna varit lägre än kostnadsökningarna. Det finns också en osäkerhet kring vad som händer med förbundsbidrag och uppdragsersättning om kommunernas ekonomiska situation försämrats framöver.

I december 2021 kom Sveriges Kommuner och Regioner och de fackliga organisationerna överens om ett nytt pensionsavtal som innebär högre pensionsavgifter från och med 2023. Under 2023 har pensionskostnaderna för alla kommuner och regioner ökat betydligt jämfört med 2022 och de ökar även under 2024. En orsak till kostnadsökningen är att det nya avtalet är dyrare än det tidigare men den främsta orsaken till ökningen är den höga inflationen. Under 2023 och 2024 har medlemskommunerna räknat upp förbundsbidraget utifrån KPA:s prognoser för att täcka de ökade pensionskostnaderna. Enligt den senaste pensionsprognosen har kostnaderna ökat ännu mer och den uppräkning som gjorts av förbundsbidraget inför 2024 täcker inte den högre kostnaden.

Under 2023 tecknade parterna inom industrin ett nytt löneavtal som innebär att löneökningarna skulle öka 7,4 % under två år. 4,1 % 2023 och 3,3 % under 2024. Kunskapsförbundets löner räknades upp med 3,0 % 2023. Under 2024 kommer de flesta av Kunskapsförbundets löneavtal förhandlas om. Många parter följer industrins avtal och Sveriges kommuner och regioner gör dessutom bedömningen att lönerna under nästa år ökar med 3,9 %. Kunskapsförbundet har av kommunerna kompenserats med 3 % och det är högst troligt att det inte kommer att räcka. Kommunerna själva har budgeterat för löneökningar som överstiger 3 %.

Den höga inflationen påverkar även andra kostnader i förbundet som hyror, elkostnad, skolmat, läromedel (till exempel livsmedel, trävaror, datorer, böcker). Medlemskommunerna har räknat upp förbundsbidrag och uppdragsersättning med 3 % för att täcka löneökningar och 1,7 % för att täcka övriga kostnadsökningar på grund av inflationen. Verksamheterna har redan under 2023 försökt anpassa sig till den höga inflationen och det är svårt att göra beräkningar på hur stora kostnadsökningarna blir under 2024 men bedömningen är att uppräkningsarna från kommunerna inte räcker.

Ett annat område som har en stor påverkan på förbundets ekonomi är gymnasiets kostnader för de elever som studerar i andra kommuner eller friskolor. Kunskapsförbundet har betalningsansvar för alla elever oavsett vilken skola de väljer och under flera år ökade andelen elever som valde andra skolor. Konkurrensen från friskolor i Vänersborg och främst Trollhättan är stor eftersom antalet skolor, program och utbildningsplatser blivit fler. Under de senaste åren har cirka 65 % av eleverna valt Kunskapsförbundets skolor och kostnaden beräknas till 173 mnkr. Förhoppningen inför 2024 är att samma andel eller fler elever ska välja våra skolor men det finns alltid en osäkerhet kring detta och det kan snabbt förändras. Om andelen skulle minska blir konsekvensen att förbundet måste utöka budgeten till andra skolor och det leder till en lägre budget för det egna gymnasiet. Kunskapsförbundet betalar en elevpeng till andra skolor och där ingår alla kostnader. Svårigheten blir att förändra och minska kostnaderna för att anpassa verksamheten till en lägre budget. Vissa kostnader är svåra att påverka. Till exempel lokaler - hur minskas lokalytan om det blir en elev färre i varje klassrum?

Det finns en stor risk att de ekonomiska förutsättningarna utifrån ovanstående försämras under 2024 men Kunskapsförbundet har lagt en budget i balans. Verksamheterna kommer vara återhållsamma och försöka hitta effektiviseringar men för att förbundet ska ha en långsiktig och hållbar ekonomisk situation med bibehållen kvalitet i dessa ovissa tider behöver ett aktivt löpande arbete ske för att se över bemanning, lokaler och andra eventuella besparingar.

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning

Tkr	Not	2022	2023
Verksamhetens intäkter	2	115 120	120 219
Verksamhetens kostnader	3, 4	-706 887	-746 878
Avskrivningar	5	-5 689	-6 089
Verksamhetens nettokostnad		-597 456	-632 748
Förbundsbidrag/Uppdragsersättning		606 148	634 851
Finansiella intäkter	6	1 009	5 547
Finansiella kostnader	7	-789	-3 397
ÅRETS RESULTAT		8 912	4 253

Balansräkning

Tkr	Not	2022	2023
Anläggningstillgångar			
Maskiner och inventarier	8	23 583	22 711
Summa anläggningstillgångar		23 583	22 711
Omsättningstillgångar			
Kundfordringar		109 336	78 825
Kortfristiga fordringar	9	29 908	34 490
Likvida medel	10	125 207	170 520
Summa omsättningstillgångar		264 451	283 836
TILLGÅNGAR		288 034	306 547
Eget kapital			
Ingående eget kapital		21 132	21 132
Periodens resultat		8 912	4 253
Summa eget kapital		30 045	34 298
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner	11	33 979	49 946
Skulder			
Leverantörsskulder		38 483	30 987
Kortfristiga skulder	12	185 527	191 316
Summa avsättningar och skulder		224 509	272 249
EGET KAPITAL OCH SKULDER		288 034	306 547

Kassaflödesanalys

Tkr	Not	2022	2023
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Resultat efter finansiella poster		8 912	4 253
<i>Justering för poster som inte ingår i kassaflödet</i>			
Avskrivningar av anläggningstillgångar	5	5 689	6 089
Avsättning till pensioner	11	3 298	15 967
Ökning (-) / minskning (+) av kortfristiga fordringar		-2 538	25 929
Ökning (-) / minskning (+) av kortfristiga skulder		4 906	-1 707
Medel från den löpande verksamheten		20 267	50 531
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	8	-4 633	-5 217
Medel från investeringsverksamheten		- 4633	-5 217
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
ÅRETS KASSAFLÖDE		15 635	45 314
Likvida medel vid årets början	10	109 572	125 207
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS SLUT		125 207	170 520

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Kunskapsförbundet Väst redovisning upprättas enligt kommunallagen och enligt lagen om kommunal bokföring- och redovisning (LKBR) samt följer anvisningar och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning, RKR. Avsteg kring leasing görs vilket kommenteras nedan.

Pensionsskuld

Pensionsförmåner som har intjänats från och med 2013-01-01 redovisas som en kostnad i resultaträkningen och som en avsättning i balansräkningen. Kostnaden för avsättningen har också belastats med särskild löneskatt på 24,26 %. Förbundets pensionskostnader och pensionsskuld grundar sig på KPA:s beräkningar och prognoser enligt RIPS (riktlinjer för beräkning av pensionsskuld). Pensionskostnader och pensionsskuld baserar sig på KPA:s pensionsprognos som togs fram per den 31 december 2023.

Semesterlöneskuld, timlöneskuld

Semesterlöneskulden och övriga löneskulder till de anställda redovisas som en kortfristig skuld. De intjänade förmånerna har belastats med lagenliga arbetsgivaravgifter. Årets skuldförändring ingår i verksamheternas kostnader.

Leasingavtal

Samtliga leasingavtal som Kunskapsförbundet har klassas som operationella och redovisas löpande som kostnad i resultaträkningen. Samtliga hyresavtal för lokaler överstigande tre år klassificeras som operationell leasing vilket i vissa fall kan vara en avvikelse mot RKR:s rekommendationen R5 Leasing.

Avskrivningar

Med materiell anläggningstillgång menas tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav. För att klassas som en investering ska anskaffningsvärdet överstiga ½ prisbasbelopp och livslängden överstiger 3 år. Avskrivningar beräknas på anskaffningsvärdet. Avskrivningstiderna baseras på anläggningstillgångarnas beräknade nyttjandeperioder och sker med linjär avskrivning. Avskrivningarna påbörjas månaden efter det att tillgången tas i bruk.

Avskrivningstider:

Inventarier	5-10 år
Stadigvarande undervisningsmaterial	5 år
Datorer	3 år

Not 2 Verksamhetens intäkter

Tkr	2022-12-31	2023-12-31
Försäljningsintäkter	5 595	6 055
Taxor och avgifter	147	137
Hyror	56	28
Bidrag	74 185	77 780
Interkommunala intäkter	33 614	35 231
Övriga intäkter	1 523	988
Summa	115 120	120 215

Not 3 Verksamhetens kostnader

Tkr	2022-12-31	2023-12-31
Löner	270 639	273 572
Pensionskostnader	19 651	31 429
Sociala avgifter och löneskatt	85 670	94 184
Anläggnings- och underhållsmaterial	1 188	51
Fastighetskostnader	2 306	2 432
Lokal- och markhyror	81 966	80 266
Köp av huvudverksamhet	164 579	182 309
Övriga tjänster	58 228	62 270
Lämnade bidrag	4 206	4 059
Material	18 454	16 306
Summa	706 887	746 878

Not 4 Varav kostnad för räkenskapsrevision

Tkr	2022-12-31	2023-12-31
Räkenskapsrevision	90	90
Summa	90	90

Not 5 Avskrivningar

Tkr	2022-12-31	2023-12-31
Avskrivningar enligt plan	5 689	6 089
Summa	5 689	6 089

Not 6 Finansiella intäkter

Tkr	2022-12-31	2023-12-31
Ränteintäkter	1 009	5 547
Summa	1 009	5 547

Not 7 Finansiella kostnader

Tkr	2022-12-31	2023-12-31
Räntekostnad	15	23
Räntekostnad på pensionsskuld	774	3 374
Summa	789	3 397

Not 8 Inventarier

Tkr	2022-12-31	2023-12-31
Ingående bokfört värde	81 461	86 094
Årets nyanskaffningar	4 633	5 217
<i>Utgående ackumulerade anskaffningsvärde</i>	<i>86 094</i>	<i>91 311</i>
Ingående avskrivningar	-56 821	-62 510
Årets avskrivningar	-5 689	-6 089
<i>Utgående ackumulerade avskrivningar</i>	<i>-62 510</i>	<i>-68 599</i>
Utgående redovisat värde	23 583	22 712

Not 9 Kortfristiga fordringar

Tkr	2022-12-31	2023-12-31
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	5 413	8 190
Övriga kortfristiga fordringar	24 496	26 300
Summa	29 908	34 490

Not 10 Likvida medel		
Tkr	2022-12-31	2023-12-31
Bank	135	135
Plusgiro	125 072	170 385
Summa	125 207	170 520

Not 11 Avsättningar för pensioner		
Tkr	2022-12-31	2023-12-31
Ingående avsättning	30 681	33 979
Nyintjänad pension	2 654	12 850
Avsättning löneskatt	644	3 117
Utgående avsättning	33 979	49 946

Not 12 Kortfristiga skulder		
Tkr	2022-12-31	2023-12-31
Löneskuld timanställda	450	419
Semesterlöneskuld, ferielöneskuld m.m.	27 310	24 791
Upplupna sociala avgifter och preliminärskatt	12 622	12 653
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	125 792	130 568
Upplupen pensionskostnad	18 977	22 546
Övriga kortfristiga skulder	375	339
Summa	185 527	191 316

Driftsredovisning

Fördelning av förbundsbidrag och uppdragsgersättning per verksamhet

Verksamhet	Förbundsbidrag			Uppdragsgersättning		
	MRP 2023	Förändring under året	Budget 2023	MRP 2023	Förändring under året	Budget 2023
Tkr						
Direktion	890		890	210		210
Förfogandeanslag/Oförutsett direktionen*	4 500	-4 500		300		300
Övergripande kostnader och förbunds kontor	29 986		29 986	7 247		7 247
Gymnasiet*	287 840	4 500	292 340			
Stöd och service	7 099		7 099			
Vuxenutbildning	4 000		4 000	72 595		72 595
Plan och fastighet	201 684		201 684	18 499		18 499
Totalt	535 999		535 999	98 851		98 851

*Jämfört med Mål- och resursplan 2023 har direktionens och gymnasiets budget justerats utifrån direktionens beslut om förfogandeanslag. Direktionen -4 500 tkr och gymnasiet +4 500 tkr.

Uppföljning intäkter förbundsbidrag och uppdragsgersättning

Tkr	Budget 2023	Bokfört Dec	Avvikelse mot budget	Bokfört 2022
Förbundsbidrag	536 000	535 998	-2	496 301
Uppdragsgersättning	98 851	98 856	5	93 009
Summa intäkter	634 851	634 854	3	589 310

Verksamheterna

Tkr	Budget 2023	Bokförd nettokostnad december	Avvikelse mot budget	Bokförd kostnad i % av budget	Bokfört 2022
Direktion	1 400	915	485	65%	838
Förbundskontor	37 233	33 451	3 783	90%	29 542
Gymnasiet	292 340	294 372	-2 032	101%	278 924
Vuxenutbildningen	76 595	77 179	-584	101%	69 155
Stöd och service	7 099	3 455	3 644	49%	5 518
Plan och fastighet	220 183	221 229	-1 046	100%	213 256
Summa	634 850	630 601	4 250	99%	597 233

Direktionen

Direktions resultat blev ett överskott på +485 tkr. Direktionen har under året haft ett förfogandeanslag och budget för oförutsedda kostnader på 4 800 tkr. Direktionen har beslutat att använda 4 500 tkr till riktade insatser till alla tre gymnasieskolorna för att förbättra elevernas resultat. Rektorerna på skolorna beslutar hur pengarna ska användas och vilka program som ska omfattas av insatserna. Kostnader för direktionens sammanträden har också varit lägre än budgeterat.

Förbundskontor

Under året har det funnits vakanta tjänster, föräldraledigheter och tjänstledigheter som lett till lägre personalkostnader. En annan post som bidrog till överskottet var räntan på likvida medel. Under förbundskontorets redovisades också hela förbundets pensionskostnader som i år visade ett underskott främst på grund av den höga inflationen.

Förbundskontoret redovisade ett överskott på +3 783 tkr.

Gymnasiet

Intäkterna översteg årets budget och ersättning från Migrationsverket, EU-projekt, handledararvoden samt etableringsersättning har bidragit till överskottet. Personalkostnaderna visade också ett överskott och detta berodde på vakanta rektorstjänster under året. Övriga kostnader redovisade däremot ett underskott. Anledningen var den höga inflationen som lett till ökade kostnader för läromedel där yrkesprogrammen drabbats hårdast och de kostnadsökningarna rymdes inte inom årets budget.

Under 2022 ökade kostnaderna för den anpassade gymnasieskolan till följd av fler elever med större behov av stöd, fler elever som valt att läsa sin utbildning i en annan kommun och ökade kostnader för resor i form av taxi. Medlemskommunerna utökade förbundsbidraget men bara under 2022. I år redovisades ett underskott på -5 706 tkr vilket var samma belopp som prognostiserades i början av året.

Gymnasiet redovisade ett underskott på -2 032 tkr.

Vuxenutbildning

Vuxenutbildningen har under året haft ökade kostnader på 2 700 tkr för en ny utbildningsaktör inom SFI i Trollhättan som inte finansierats i uppdragsavtalet med Trollhättans stad. Underskottet har sedan förbättrats genom att intäkterna och personalkostnaderna visat ett överskott.

De interkommunala intäkterna var högre än budgeterat eftersom fler elever folkbokförda i andra kommuner studerat i vår vuxenutbildning. Det totala antalet producerade yrkesvuxplatser nådde inte upp till beviljat statsbidrag och det innebär att delar av intäkterna 2023 behövde betalas tillbaka till Skolverket.

Personalkostnaderna visade också ett överskott på grund av att flera tjänster under året varit vakanta. Den relativt höga sjukfrånvaron inom vissa verksamheter och den lägre semesterlöneskulden bidrog också till överskottet.

Vuxenutbildningen visade ett underskott på -584 tkr.

Stöd och service

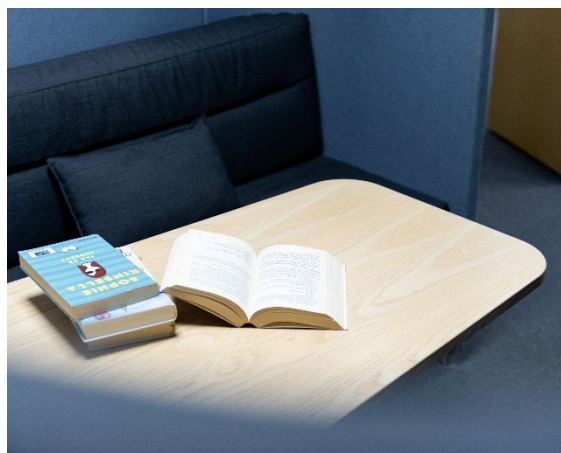
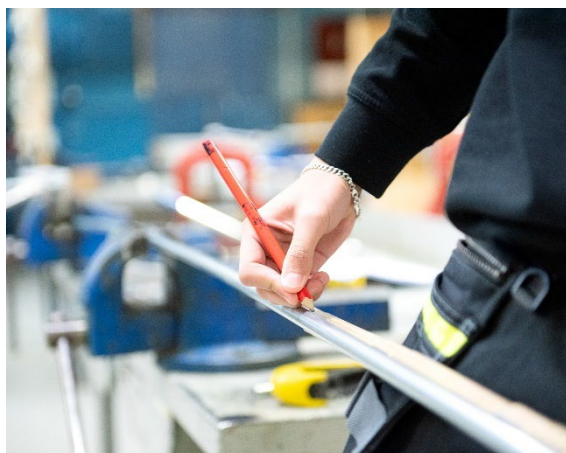
Stöd och service redovisade ett överskott på +3 644 tkr. Den främsta anledningen till överskottet var lägre personalkostnader. Även i år var sjukfrånvaron hög och det har varit svårt att hitta vikarier samtidigt som det funnits vakanta tjänster. Förutom detta minskade också semesterlöneskulden.

Stöd och service har sålt tjänster inom lokalvård och skolmat som lett till ökade intäkter. Samtidigt ökade priserna på skolmat betydligt mer än inflationen och förbundsbidraget har inte räknats upp i samma omfattning.

Plan och fastighet

Plan och fastighet redovisade 2023 ett underskott på -1 046 tkr. Detta berodde främst på att lokalkostnaderna blivit dyrare på grund av utökade lokalhyror, lokalanpassningar och renoveringar. Indexuppräkningsarna blev också högre än förväntat på grund av den höga inflationen.

På det interkommunala området ökade såväl intäkter som kostnader. Eleverna som kom från andra kommuner och som läste hos Kunskapsförbundet ökade jämfört med budget och antalet elever som gick i andra kommuner och friskolor ökade delvis jämfört med budget. Dessutom beviljades fler tilläggsbelopp som lett till högre kostnader. Även en tvist med Lärande i Sverige, som ej avgjorts än, angående programpriset på Naturbruksutbildningen med hästinriktning påverkade resultatet negativt.

Investeringsredovisning

Kunskapsförbundets investeringsbudget var på 5 000 tkr och i år investerade förbundet för 5 217 tkr. Varje år sker investeringar för att ersätta möbler och annan utrustning på programmen men även IT-utrustning.

Verksamhet	Budget 2023	Bokfört
Förbundskontor		78
Gymnasiet	1 000	1 027
Stöd och service	400	449
Vuxenutbildning	500	588
Plan och fastighet	3 100	3 075
Summa	5 000	5 217

§ 141

Omfördelning av investeringsbudget från Holmängenskolan till Skördegatans förskola 2024

KS 2024/374

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att omfördela 4 mnkr från projekt Holmängenskolan till projekt Skördegatans förskola i investeringsbudget 2024

Sammanfattning av ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden begär, i beslut 2024-06-12 § 101, att 4 mnkr omfördelas från Holmängenskolan till Skördegatans förskola i investeringsbudget 2024.

I investeringsbudget 2024 avsattes 14 mnkr för tillbyggnad av Skördegatans förskola. Prognosen för projektet uppgår nu till 18 mnkr på grund av felaktig information i detaljplanen, justeringar i lokalplaneringen samt prisutvecklingen. Det innebär ett underskott för projektet om 4 mnkr.

Den senaste prognosen för Holmängenskolan uppgår till 275,5 mnkr vilket innebär ett överskott om 4,5 mnkr. Det beror på besparingar i projektet samt något lägre priser jämfört med den reviderade budgeten från 2022.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2024-08-12 § 101
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-06-25
- Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2024-06-12 § 101
- Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-06-03

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 101

Omfördelning av investeringsbudget från Holmängenskolan till Skördegatans förskola 2024

KS 2024/374

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att omfördela 4 mnkr från projekt Holmängenskolan till projekt Skördegatans förskola i investeringsbudget 2024

Sammanfattning av ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden begär, i beslut 2024-06-12 § 101, att 4 mnkr omfördelas från Holmängenskolan till Skördegatans förskola i investeringsbudget 2024.

I investeringsbudget 2024 avsattes 14 mnkr för tillbyggnad av Skördegatans förskola. Prognosen för projektet uppgår nu till 18 mnkr på grund av felaktig information i detaljplanen, justeringar i lokalplaneringen samt prisutvecklingen. Det innebär ett underskott för projektet om 4 mnkr.

Den senaste prognosen för Holmängenskolan uppgår till 275,5 mnkr vilket innebär ett överskott om 4,5 mnkr. Det beror på besparingar i projektet samt något lägre priser jämfört med den reviderade budgeten från 2022.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-06-25
- Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2024-06-12 § 101
- Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-06-03

2024-06-25

Dnr: KS 2024/374

Handläggare

Ewa Lundqvist
ewa.lundqvist@vanersborg.se
0521-721155

Mottagare

Kommunstyrelsen

Omfördelning av investeringsbudget från Holmängens- skolan till Skördeгатans förskola 2024

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att omfördela 4 mnkr från projekt Holmängensskolan till projekt Skördeгатans förskola i investeringsbudget 2024

Sammanfattning av ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden begär, i beslut 2024-06-12 § 101, att 4 mnkr omfördelas från Holmängensskolan till Skördeгатans förskola i investeringsbudget 2024.

I investeringsbudget 2024 avsattes 14 mnkr för tillbyggnad av Skördeгатans förskola. Prognosen för projektet uppgår nu till 18 mnkr på grund av felaktig information i detaljplanen, justeringar i lokalplaneringen samt prisutvecklingen. Det innebär ett underskott för projektet om 4 mnkr.

Den senaste prognosen för Holmängensskolan uppgår till 275,5 mnkr vilket innebär ett överskott om 4,5 mnkr. Det beror på besparingar i projektet samt något lägre priser jämfört med den reviderade budgeten från 2022.

Underlag

Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2024-06-12 § 101

Thomas Sannemalm
Ekonomichef

Sändlista

Handläggare av ärendet
Samhällsbyggnadsnämnden
Ekonomikontoret

§ 101

Förslag till omfördelning av investeringsbudget från Holmängenskolan till Skördegatans förskola på Onsjö

SBN 2023/8

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar om budgetomfördelning av 4 mnkr från investeringsprojektet Holmängenskolan till investeringsprojekt Skördegatans förskola år 2024.

Sammanfattning av ärendet

Fastighet och service har i nuvarande mål- och resursplan investeringsprojekt för byggnation av Holmängenskolan samt tillbyggnad av Skördegatans förskola. Investeringsbudgeten för Holmängenskolan är 280 mnkr och Skördegatan 14 mnkr. Båda projekten ingår i kommunens strategiska samverkansavtal för skolor/förskolor som tecknades 2021.

Den senaste prognosen för Holmängenskolan uppgår till 275,5 mnkr vilket innebär ett budgetöverskott om 4,5 mnkr. Överskottet beror på att man lyckats hitta besparingar i projektet samt att priserna inte steg i den utsträckning man befارade när man gjorde den reviderade budgeten i juni 2022.

I projekt för tillbyggnad av Skördegatans förskola på onsjö finns totalt 14 mnkr avsatt i budget 2024–2025. Budgeten är beräknad efter erfarenhetssiffror och lokalplanering som utfördes under 2022.

Under projekteringen har man upptäckt att lokalplaneringen är utförd med felaktig information från detaljplanen. Framtagen situationsplan visar att den prickade marken påverkar tänkt placering, detta gör att utformningen av huset måste ändras, vilket påverkar kostnaden. Man har även i lokalplaneringen missat ett antal utrymmen som krävs, vilket gjort att storleken på tillbyggnaden ökat med ca 100 kvm. Även prisutvecklingen under de senaste åren påverkar tidigare beräknad budget. Prognos för det totala projektet uppgår till 18 mnkr vilket innebär underskott om 4 mnkr för 2024, och projektet i sin helhet.

Med anledning av ovanstående faktorer föreslås budgetomfördelning av 4 mnkr från Holmängenskolan till Skördegatans förskola för år 2024.

Beslutsunderlag

- Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2024-06-03

Sändlista

Enhetschef
Projektledare
Kommunfullmäktige

Utdragsbestyrkande

2024-06-03

Dnr: SBN 2023/8

Handläggare
Linnea Hedmark
linnea.hedmark@vanersborg.se
0521-72 25 10

Mottagare
Samhällsbyggnadsnämnden

Förslag till omfördelning av investeringsbudget från Holmängenskolan till Skördegatans förskola på Onsjö.

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar om budgetomfördelning av 4 mnkr från investeringsprojektet Holmängenskolan till investeringsprojekt Skördegatans förskola år 2024.

Sammanfattning av ärendet

Fastighet och service har i nuvarande mål- och resursplan investeringsprojekt för byggnation av Holmängenskolan samt tillbyggnad av Skördegatans förskola. Investeringsbudgeten för Holmängenskolan är 280 mnkr och Skördegatan 14 mnkr. Båda projekten ingår i kommunens strategiska samverkansavtal för skolor/förskolor som tecknades 2021.

Den senaste prognosen för Holmängenskolan uppgår till 275,5 mnkr vilket innebär ett budgetöverskott om 4,5 mnkr. Överskottet beror på att man lyckats hitta besparingar i projektet samt att priserna inte steg i den utsträckning man befarade när man gjorde den reviderade budgeten i juni 2022.

I projekt för tillbyggnad av Skördegatans förskola på onsjö finns totalt 14 mnkr avsatt i budget 2024–2025. Budgeten är beräknad efter erfarenhetssiffror och lokalplanering som utfördes under 2022.

Under projekteringen har man upptäckt att lokalplaneringen är utförd med felaktig information från detaljplanen. Framtagen situationsplan visar att den prickade marken påverkar tänkt placering, detta gör att utformningen av huset måste ändras, vilket påverkar kostnaden. Man har även i lokalplaneringen missat ett antal utrymmen som krävs, vilket gjort att storleken på tillbyggnaden ökat med ca 100 kvm. Även prisutvecklingen under de senaste åren påverkar tidigare beräknad budget. Prognos för det totala projektet uppgår till 18 mnkr vilket innebär underskott om 4 mnkr för 2024, och projektet i sin helhet.

Med anledning av ovanstående faktorer föreslås budgetomfördelning av 4 mnkr från Holmängenskolan till Skördegatans förskola för år 2024.

Eric Bönström

Enhetschef

Sändlista

Enhetschef

Projektledare

Kommunfullmäktige

§ 142

Omfördelning inom samhällsbyggnadsnämndens investeringsbudget 2024

KS 2024/333

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att omfördela 0,5 mnkr, inom samhällsbyggnadsnämndens investeringsbudget 2024, från investeringsprojekt takomläggning Brättehaga till projekt WC Gaddesanna

Sammanfattning av ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår i beslut 2024-05-16, att 0,5 mnkr omfördelas från investeringsprojekt takomläggning Brättehaga till projekt WC Gaddesanna i budget 2024.

Investeringen i WC Gaddesanna har visat sig överskrida budget med 0,5 mnkr på grund av ökade kostnader för grundläggning samt högre anslutningsavgifter än budgeterat. I projektet för takbyte på Brättehaga finns 1 mnkr avsatt i budget 2024 varav prognosen nu uppgår till 0,5 mnkr.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2024-08-12 § 102
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-06-25
- Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2024-05-16 § 91
- Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-05-07

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 102

Omfördelning inom samhällsbyggnadsnämndens investeringsbudget 2024

KS 2024/333

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att omfördela 0,5 mnkr, inom samhällsbyggnadsnämndens investeringsbudget 2024, från investeringsprojekt takomläggning Brättehaga till projekt WC Gaddesanna

Sammanfattning av ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår i beslut 2024-05-16, att 0,5 mnkr omfördelas från investeringsprojekt takomläggning Brättehaga till projekt WC Gaddesanna i budget 2024.

Investeringen i WC Gaddesanna har visat sig överskrida budget med 0,5 mnkr på grund av ökade kostnader för grundläggning samt högre anslutningsavgifter än budgeterat. I projektet för takbyte på Brättehaga finns 1 mnkr avsatt i budget 2024 varav prognosen nu uppgår till 0,5 mnkr.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-06-25
- Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2024-05-16 § 91
- Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-05-07

2024-06-25

Dnr: KS 2024/333

Handläggare

Ewa Lundqvist
ewa.lundqvist@vanersborg.se
0521-721155

Mottagare

Kommunstyrelsen

Omfördelning inom samhällsbyggnadsnämndens investeringsbudget 2024

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att omfördela 0,5 mnkr, inom samhällsbyggnadsnämndens investeringsbudget 2024, från investeringsprojekt takomläggning Brättehaga till projekt WC Gaddesanna

Sammanfattning av ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår i beslut 2024-05-16, att 0,5 mnkr omfördelas från investeringsprojekt takomläggning Brättehaga till projekt WC Gaddesanna i budget 2024.

Investeringen i WC Gaddesanna har visat sig överskrida budget med 0,5 mnkr på grund av ökade kostnader för grundläggning samt högre anslutningsavgifter än budgeterat. I projektet för takbyte på Brättehaga finns 1 mnkr avsatt i budget 2024 varav prognosen nu uppgår till 0,5 mnkr.

Underlag

Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2024-05-16 § 91

Thomas Sannemalm

Ekonomichef

Sändlista

Handläggare av ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden
Ekonomikontoret

§ 91

Förslag till omfördelning av investeringsbudget från takomläggning Brättehaga, arrendefastighet till projekt WC Gaddesanna

SBN 2023/7

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar om budgetomfördelning av 0,5 mnkr från investeringsprojektet takomläggning Brättehaga till investeringsprojekt WC Gaddesanna år 2024.

Sammanfattning av ärendet

Fastighet och service har i nuvarande mål- och resursplan investeringsprojekt för takbyte på Brättehaga samt nytt WC på Gaddesanna. Budgeten för takbyte på Brättehaga och WC på Gaddesanna är beräknad efter erfarenhetssiffror från tidigare projekt.

Den senaste prognosen för WC Gaddesanna uppgår till 1,8 mnkr vilket innebär ett budgetunderskott om 0,5 mnkr. Underskottet beror på ökade kostnader för grundläggning till följd av dålig vattenavrinning samt högre anslutningsavgifter än budgeterat.

I projekt för takbyte på arrendefastigheten Brättehaga finns 1 mnkr avsatt i budget 2024 varav prognos för projektet uppgår till 0,5 mnkr. I ett tidigt skede uppskattades projektets budget utifrån tidigare takbyte på Vassända prästgård. Objektens förutsättningar skiljer sig i utformning och yta vilket innebär att Brättehaga prognostiseras bli mindre kostsamt.

Med anledning av ovanstående faktorer föreslås budgetomfördelning av 0,5 mnkr från projekt för takomläggning på Brättehaga till WC Gaddesanna för år 2024.

Beslutsunderlag

- Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2024-05-07

Sändlista

Kommunfullmäktige
Verksamhetschef, fastighet och service
Enhetschef, projekt och bab
Förvaltningsekonom

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2024-05-07

Dnr: SBN 2023/7

Handläggare

Eric Bönström
eric.bonstrom@vanersborg.se
0521-72 25 55

Mottagare

Samhällsbyggnadsnämnden

Förslag till omfördelning av investeringsbudget från takomläggning Brättehaga, arrendefastighet till projekt WC Gaddesanna

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar om budgetomfördelning av 0,5 mnkr från investeringsprojektet takomläggning Brättehaga till investeringsprojekt WC Gaddesanna år 2024.

Sammanfattning av ärendet

Fastighet och service har i nuvarande mål- och resursplan investeringsprojekt för takbyte på Brättehaga samt nytt WC på Gaddesanna. Budgeten för takbyte på Brättehaga och WC på Gaddesanna är beräknad efter erfarenhetssiffror från tidigare projekt.

Den senaste prognosen för WC Gaddesanna uppgår till 1,8 mnkr vilket innebär ett budgetunderskott om 0,5 mnkr. Underskottet beror på ökade kostnader för grundläggning till följd av dålig vattenavrinning samt högre anslutningsavgifter än budgeterat.

I projekt för takbyte på arrendefastigheten Brättehaga finns 1 mnkr avsatt i budget 2024 varav prognos för projektet uppgår till 0,5 mnkr. I ett tidigt skede uppskattades projektets budget utifrån tidigare takbyte på Vassända prästgård. Objektens förutsättningar skiljer sig i utformning och yta vilket innebär att Brättehaga prognostiseras bli mindre kostsamt.

Med anledning av ovanstående faktorer föreslås budgetomfördelning av 0,5 mnkr från projekt för takomläggning på Brättehaga till WC Gaddesanna för år 2024.

Hans Larsson

Verksamhetschef

Sändlista

Kommunfullmäktige
Verksamhetschef, fastighet och service

Enhetschef, projekt och bab
Förvaltningsekonom

2024-08-28

§ 144

Tilläggsanslag till samhällsbyggnadsnämnden i budget 2025 för nedmontering och utbyte av viss kommunal vägbelysning utmed allmänna vägar med statligt väghållaransvar

KS 2024/337

Beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar tilldela samhällsbyggnadsnämnden 3 mnkr i budget 2025, för nedmontering av kommunal vägbelysning utmed allmänna vägar med statligt väghållaransvar. Finansiering sker ur kommunstyrelsens anslag för oförutsett 2025.
2. Kommunfullmäktige beslutar att utöka samhällsbyggnadsnämndens investeringsbudget 2025 med 3 mnkr, till trafiksäkra stålstolpar för 42 belysningspunkter som står intill busshållplatser, GC-vägar och större korsningar. Finansiering kan ske genom ökad upplåning.

Reservationer och protokollsanteckningar

Henrik Harlitz (M) och Lena Eckerbom Wendel (M) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Henrik Harlitz (M) lämnar följande protokollsanteckning:

- Förvaltningens förslag följer tidigare kommunfullmäktigebeslut (1982-04-13 §169).
- Att uppföra belysningsarmaturer utmed allmänna vägar med statligt väghållaransvar ingår inte i Samhällsbyggnadsnämndens uppdrag och är något vi saknar rådighet över.
- Alternativ B omfattar inte kostnaderna för framtida drift och underhåll, vilket inte heller ryms i befintlig budget. Konsekvensanalys av hur detta beslut påverkar möjligheterna att utföra grunduppdraget saknas.
- Det är oklart hur/om detta beslut påverkar hanteringen av kvarstående 230 kommunalägda belysningsarmaturer utmed allmänna vägar med statligt väghållaransvar, vilket nämnden söker medel för i pågående budgetprocess.

Sammanfattning av ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden begär i beslut 2024-05-16 § 86 att kommunfullmäktige tilldelar nämnden 6 mnkr, för nedmontering av 110 belysningspunkter på kommunalt ägda trästolpar utmed allmänna vägar med statligt väghållaransvar, samt att uppdatera till trafiksäkra stålstolpar för 42 belysningspunkter som står intill busshållplatser, gc-vägar och större korsningar.

Utdragsbestyrkande

2024-08-28

Vid ekonomikontorets avstämning med samhällsbyggnadsförvaltningen förtydligas att av de begärda 6 mnkr avser 3 mnkr utökad driftbudget för nedmontering av trästolpar och 3 mnkr utökad investeringsbudget för att uppdatera till stålstolpar. Samhällsbyggnadsförvaltningen informerar också om att arbetet med upphandling och markupplåtelseavtal kommer att påbörjas under hösten när beslut om finansiering är fattat.

Då kommunens budgeterade resultat 2024 endast uppgår till +1 mnkr och stora delar av kommunstyrelsens anslag för oförutsett 2024 är inbokat, kan det konstateras att det saknas utrymme att bevilja samhällsbyggnadsnämnden tilläggsanslag i budget 2024. Kommunens budgetläge förbättras dock något 2025 vilket innebär att samhällsbyggnadsnämndens budget kan utökas med begärda anslag 2025.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2024-08-12 § 105
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-06-26
- Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2024-04-11 § 57 med beslutsunderlag.
- Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2024-05-16 § 86
- Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-05-07
- Karta över belysningsstolpar i trä utmed allmänna vägar
- Tidslinje för politiska beslut gällande gatubelysning utmed statliga vägar
- Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2024-04-11 § 57, samt Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2013-01-24 § 10 och Kommunstyrelsens beslut 1982-04-13 § 169 och kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut den 1982-04-13 § 190

Kommunstyrelsens behandling under sammanträdet

Förslag till beslut på sammanträdet

Henrik Harlitz (M) yrkade bifall till punkt 1 och avslag till punkt 2.

Beslutsgång

Ordföranden redovisade först att det för punkt 1 fanns ett förslag till beslut, nämligen Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut. Ordföranden ställde förslaget under acklamation och fann att kommunstyrelsen beslutat i enlighet med kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut.

Ordföranden redovisade sedan att det för punkt 2, fanns två förslag till beslut, nämligen kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag och Henrik Harlitz (M) ändringsyrkande.

Ordföranden ställde förslaget mot varandra och fann att kommunstyrelsen beslutat i enlighet med kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag.

Omröstning begärdes.

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2024-08-28

Omröstningsresultat

Ordföranden föreslog följande omröstningsordning, som godkändes av Kommunstyrelsen. Den som röstar för kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut röstar Ja, och den som röstar för Henrik Harlitzs (M) ändringsyrkande röstar Nej.

Ledamot	Ja	Nej	Avstår
Mats Andersson (C)	X		
Henrik Harlitz (M)		X	
Anders Strand (SD)	X		
Lena Eckerbom Wendel (M)		X	
Madelaine Karlsson (S)	X		
Stefan Kärvling (V)	X		
Kenneth Borgmalm (S)	X		
Göran Nilsson (SD)	X		
Bo Carlsson (C)	X		
Thomas Larsson (MBP)	X		
Magnus Ekström (KD)	X		
Cecilia Prins (L)	X		
Mattias Olsson (SD)	X		
Anna-Karin Sandberg (MP)	X		
Benny Augustsson (S)	X		
Antal röster	Ja	Nej	
	13	2	0

Med 13 ja-röst mot 2 nej-röster, samt 0 ledamöter som avstod i omröstningen så hade kommunstyrelsen beslutat i enlighet med Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut.

Utdragsbestyrkande

§ 105

Tilläggsanslag till samhällsbyggnadsnämnden i budget 2025 för nedmontering av kommunal vägbelysning utmed allmänna vägar med statligt väghållaransvar

KS 2024/337

Beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar tilldela samhällsbyggnadsnämnden 3 mnkr i budget 2025, för nedmontering av kommunal vägbelysning utmed allmänna vägar med statligt väghållaransvar. Finansiering sker ur kommunstyrelsens anslag för oförutsett 2025.
2. Kommunfullmäktige beslutar att utöka samhällsbyggnadsnämndens investeringsbudget 2025 med 3 mnkr, till trafiksäkra stålstolpar för 42 belysningspunkter som står intill busshållplatser, GC-vägar och större korsningar. Finansiering kan ske genom ökad upplåning.

Sammanfattning av ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden begär i beslut 2024-05-16 § 86 att kommunfullmäktige tilldelar nämnden 6 mnkr, för nedmontering av 110 belysningspunkter på kommunalt ägda trästolpar utmed allmänna vägar med statligt väghållaransvar, samt att uppdatera till trafiksäkra stålstolpar för 42 belysningspunkter som står intill busshållplatser, gc-vägar och större korsningar.

Vid ekonomikontorets avstämning med samhällsbyggnadsförvaltningen förtydligas att av de begärda 6 mnkr avser 3 mnkr utökad driftbudget för nedmontering av trästolpar och 3 mnkr utökad investeringsbudget för att uppdatera till stålstolpar. Samhällsbyggnadsförvaltningen informerar också om att arbetet med upphandling och markupplåtelseavtal kommer att påbörjas under hösten när beslut om finansiering är fattat.

Då kommunens budgeterade resultat 2024 endast uppgår till +1 mnkr och stora delar av kommunstyrelsens anslag för oförutsett 2024 är inbokat, kan det konstateras att det saknas utrymme att bevilja samhällsbyggnadsnämnden tilläggsanslag i budget 2024. Kommunens budgetläge förbättras dock något 2025 vilket innebär att samhällsbyggnadsnämndens budget kan utökas med begärda anslag 2025.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-06-26
- Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2024-04-11 § 57 med beslutsunderlag.
- Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2024-05-16 § 86
- Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-05-07

Utdragsbestyrkande

2024-08-12

- Karta över belysningsstolpar i trä utmed allmänna vägar
- Tidslinje för politiska beslut gällande gatubelysning utmed statliga vägar
- Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2024-04-11 § 57, samt Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2013-01-24 § 10 och Kommunstyrelsens beslut 1982-04-13 § 169 och kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut den 1982-04-13 § 190

Kommunstyrelsen arbetsutskotts behandling under sammanträdet

Förslag till beslut på sammanträdet

Henrik Harlitz (M) yrkade bifall till punkt 1 och avslag till punkt 2.

Ordföranden och Anders Strand (SD) yrkade bifall till förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att kommunstyrelsen arbetsutskott beslutat i enlighet kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut.

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2024-06-26

Dnr: KS 2024/337

Handläggare

Ewa Lundqvist
ewa.lundqvist@vanersborg.se
0521-721155

Mottagare

Kommunstyrelsen

Tilläggsanslag till samhällsbyggnadsnämnden i budget 2025 för nedmontering av kommunal vägbelysning utmed allmänna vägar med statligt väghållaransvar

Förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar tilldela samhällsbyggnadsnämnden 3 mnkr i budget 2025, för nedmontering av kommunal vägbelysning utmed allmänna vägar med statligt väghållaransvar. Finansiering sker ur kommunstyrelsens anslag för oförutsett 2025.
2. Kommunfullmäktige beslutar att utöka samhällsbyggnadsnämndens investeringsbudget 2025 med 3 mnkr, till trafiksäkra stålstolpar för 42 belysningspunkter som står intill busshållplatser, GC-vägar och större korsningar. Finansiering kan ske genom ökad upplåning.

Sammanfattning av ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden begär i beslut 2024-05-16 § 86 att kommunfullmäktige tilldelar nämnden 6 mnkr, för nedmontering av 110 belysningspunkter på kommunalt ägda trästolpar utmed allmänna vägar med statligt väghållaransvar, samt att uppdatera till trafiksäkra stålstolpar för 42 belysningspunkter som står intill busshållplatser, gc-vägar och större korsningar.

Vid ekonomikontorets avstämning med samhällsbyggnadsförvaltningen förtydligas att av de begärda 6 mnkr avser 3 mnkr utökad driftbudget för nedmontering av trästolpar och 3 mnkr utökad investeringsbudget för att uppdatera till stålstolpar. Samhällsbyggnadsförvaltningen informerar också om att arbetet med upphandling och markupplåtelseavtal kommer att påbörjas under hösten när beslut om finansiering är fattat.

Då kommunens budgeterade resultat 2024 endast uppgår till +1 mnkr och stora delar av kommunstyrelsens anslag för oförutsett 2024 är inbokat, kan det konstateras att det saknas utrymme att bevilja samhällsbyggnadsnämnden tilläggsanslag i budget 2024. Kommunens budgetläge förbättras dock något 2025 vilket innebär att samhällsbyggnadsnämndens budget kan utökas med begärda anslag 2025.

Underlag

Samhällsbyggnadsnämndens protokoll 2024-05-16 § 86

Thomas Sannemalm
Ekonomichef

Sändlista

Handläggare av ärendet
Samhällsbyggnadsnämnden
Ekonomikontoret

§ 57

Tilldelning av medel för akut nedmontering av kommunal vägbelysning utmed allmänna vägar med statligt väghållaransvar

SBN 2023/231

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att arbeta vidare med förslag B, med tillägg att antalet belysningspunkter i områden Vänersnäs och Västra Tunhem skall förtätas ytterligare med några punkter. Nytt kartmaterial skall finnas tillgängligt till nästa nämndsammanträde.

Förvaltningen får även i uppdrag att ta fram en ny tjänsteskrivelse med en ekonomisk redogörelse för beslut till nästa nämndsammanträde.

Sammanfattning av ärendet

Kommunen ansvarar idag för 340 belysningsstolpar med tillhörande anläggningar utmed allmänna vägar med statligt väghållaransvar inom Vänersborgs kommun. Det betyder att belysningsstolparnas el- och driftkostnad bekostas av kommunen trots att de är placerade längs med vägar där kommunen inte har väghållaransvar.

Det finns tidigare beslut om nedmontering av dessa belysningsstolpar, både av kommunstyrelsen 1982 och samhällsbyggnadsnämnden 2013, se bifogad tidslinje.

Väghållare (Trafikverket) har tidigare själva tagit över de belysningspunkter där de anser belysning vara nödvändigt ur trafiksäkerhetssynpunkt. De har även meddelat att ytterligare övertagande av kommunal belysningen längs med allmänna vägar inte är aktuellt under perioden 2018–2030.

110 av de 340 belysningsarmaturerna är monterade på trästolpar. Det är dessa trästolpar som berörs i denna skrivelse.

Trästolparna har uppnått sin livslängd och nedmontering kan inte längre vänta. De måste därför monteras ner av trafiksäkerhetsskäl under 2024.

Att låta stolparna förfalla en efter en och därefter utföra akuta åtgärder är inte försvarbart ur vare sig säkerhetssynpunkt eller ekonomisk synvinkel.

Gatuenheten uppskattar en total kostnad om 3 mnkr för nedmontering av samtliga 110 trästolpar, alternativ A.

Nedan följer exempel på andra alternativ.

Alternativ B innefattar nedmontering av samtliga 110 belysningspunkter med trästolpar samt en uppdatering till trafiksäkra stålstolpar med moderna LED-armaturer för de 37 belysningspunkter som står intill busshållplatser, gc-vägar och större korsningar. Total kostnad för detta alternativ uppskattas till 5,5 mnkr.

Utdragsbestyrkande

2024-04-11

Alternativ C innefattar nedmontering av samtliga 110 trästolpar samt en uppdatering till trafiksäkra stålstolpar med moderna LED-armaturer för samtliga 110 belysningspunkter med trästolpar. Total kostnad för detta alternativ uppskattas till 10,1 mnkr.

Inget av dessa alternativ ryms i nuvarande budget på förvaltningen och behöver tillskjutas.

Framtida drift- och underhållskostnader för de alternativ där belysning behålls ryms inte heller i nuvarande budget och behöver tillföras nämnden. Oavsett om medel tillförs eller inte behöver belysningsstolparna nedmonteras. Om efterfrågat tillskott i budget för ändamålet inte tillförs nämnden, behöver verksamheten göra besparingsåtgärder i driftbudgeten med motsvarande belopp för att nå budget i balans vid årets slut.

Konsekvenser utav dessa besparingsåtgärder blir att verksamheten inte lyckas uppfylla det som förväntas i verksamhetens grunduppdrag. Konsekvenser av besparingsåtgärder blir bland annat minskad drift och underhåll i våra parker och på våra gator och vägar samt så ökar befintliga underhållsberg och nya skapas. Medarbetares arbetsmiljö kommer påverkas negativt. Verksamheten begränsas i möjligheterna att fokusera på miljöarbete.

Ytterligare medel för hantering av resterande 230 kommunalägda belysningsarmaturer utmed allmänna vägar med statligt väghållaransvar söks parallellt med denna skrivelse i ordinarie budgetprocess. De armaturerna är monterade på stålstolpar och utgör inte en lika akut trafiksäkerhetsrisk.

Beslutsunderlag

- Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2024-04-04
- Tidslinje för politiska beslut gällande gatubelysning utmed statliga vägar
- SBN beslut 2013-01-24 § 10 Belysning utanför kommunens väghållaransvar
- KS beslut 1982-04-13 § 169 Riktlinje för handläggning av frågor rörande gatu- och vägbelysning
- Karta över belysningsstolpar i trä utmed statliga vägar

Samhällsbyggnadsnämndens behandling under sammanträdet

Förslag till beslut på sammanträdet

Utskickat förslag till beslut är följande:

”Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige att tilldela nämnden 3 mnkr för akut nedmontering av samtliga kommunalt ägda trästolpar utmed statliga vägar, i enlighet med tidigare beslut”.

Ordförande yrkar för följande beslutsmening:

”Samhällsbyggnadsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att arbeta vidare med förslag B, med tillägg att antalet belysningspunkter i områden Vänersnäs och Västra Tunhem

Utdragsbestyrkande

2024-04-11

skall förtätas ytterligare med några punkter. Nytt kartmaterial skall finnas tillgängligt till nästa nämndsammanträde.

Förvaltningen får även i uppdrag att ta fram en ny tjänsteskrivelse med en ekonomisk redogörelse för beslut till nästa nämndsammanträde”.

Tor Wendel (M) yrkar enligt utskickat förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande redovisar att det finns två förslag till beslut, nämligen utskickat förslag till beslut och ordförandes förslag till beslut.

Ordförande ställer förslagen i proposition mot varandra och finner genom acklamation att samhällsbyggnadsnämnden beslutar enligt ordförandes förslag till beslut.

Sändlista

Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen
Samhällsbyggnadsförvaltningen
Verksamhetschef gatuenheten
Enhetschef gatuunderhåll

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2024-04-04

Dnr: SBN 2023/231

Handläggare

Marina Karlsson
marina.karlsson@vanersborg.se
0521-721244

Mottagare

Samhällsbyggnadsnämnden

Tilldelning av medel för akut nedmontering av kommunal vägbelysning utmed allmänna vägar med statligt väghållaransvar

Förslag till beslut

1. Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige att tilldela nämnden 3 mnkr för akut nedmontering av samtliga kommunalt ägda trästolpar utmed statliga vägar, i enlighet med tidigare beslut.

Sammanfattning av ärendet

Kommunen ansvarar idag för 340 belysningsstolpar med tillhörande anläggningar utmed allmänna vägar med statligt väghållaransvar inom Vänersborgs kommun. Det betyder att belysningsstolparnas el- och driftkostnad bekostas av kommunen trots att de är placerade längs med vägar där kommunen inte har väghållaransvar.

Det finns tidigare beslut om nedmontering av dessa belysningsstolpar, både av kommunstyrelsen 1982 och samhällsbyggnadsnämnden 2013, se bifogad tidslinje.

Väghållare (Trafikverket) har tidigare själva tagit över de belysningspunkter där de anser belysning vara nödvändigt ur trafiksäkerhetssynpunkt. De har även meddelat att ytterligare övertagande av kommunal belysningen längs med allmänna vägar inte är aktuellt under perioden 2018–2030.

110 av de 340 belysningsarmaturerna är monterade på trästolpar. Det är dessa trästolpar som berörs av denna skrivelse.

Trästolparna har uppnått sin livslängd och nedmontering kan inte längre vänta. De måste därför monteras ner av trafiksäkerhetsskäl under 2024. Att låta stolparna förfalla en efter en och därefter utföra akuta åtgärder är inte försvarbart ur vare sig säkerhetssynpunkt eller ekonomisk synvinkel.

Gatuenheten uppskattar en total kostnad om 3 mnkr för nedmontering av samtliga 110 trästolpar, alternativ A.

Nedan följer exempel på andra alternativ.

Alternativ B innefattar nedmontering av samtliga 110 belysningspunkter med trästolpar samt en uppdatering till trafiksäkra stålstolpar med moderna LED-armaturer för de 37 belysningspunkter som står intill busshållplatser, gc-vägar och större korsningar. Total kostnad för detta alternativ uppskattas till 5,5 mnkr.

Alternativ C innefattar nedmontering av samtliga 110 trästolpar samt en uppdatering till trafiksäkra stålstolpar med moderna LED-armaturer för samtliga 110 belysningspunkter med trästolpar. Total kostnad för detta alternativ uppskattas till 10,1 mnkr.

Inget av dessa alternativ ryms i nuvarande budget på förvaltningen och behöver tillskjutas.

Framtida drift- och underhållskostnader för de alternativ där belysning behålls ryms inte heller i nuvarande budget och behöver tillföras nämnden. Oavsett om medel tillförs eller inte behöver belysningsstolparna nedmonteras. Om efterfrågat tillskott i budget för ändamålet inte tillförs nämnden, behöver verksamheten göra besparingsåtgärder i driftbudgeten med motsvarande belopp för att nå budget i balans vid årets slut. Konsekvenser utav dessa besparingsåtgärder blir att verksamheten inte lyckas uppfylla det som förväntas i verksamhetens grunduppdrag. Konsekvenser av besparingsåtgärder blir bland annat minskad drift och underhåll i våra parker och på våra gator och vägar samt så ökar befintliga underhållsberg och nya skapas. Medarbetares arbetsmiljö kommer påverkas negativt. Verksamheten begränsas i möjligheterna att fokusera på miljöarbete.

Ytterligare medel för hantering av resterande 230 kommunalägda belysningsarmaturer utmed allmänna vägar med statligt väghållaransvar söks parallellt med denna skrivelse i ordinarie budgetprocess. De armaturerna är monterade på stålstolpar och utgör inte en lika akut trafiksäkerhetsrisk.

Fördjupad beskrivning av ärendet

Kommunen äger och underhåller idag närmare 8500 belysningsstolpar med tillhörande anläggningar utmed vägar och gc-vägar. 340 av dessa är placerade utmed allmänna vägar där svenska staten (Trafikverket) är väghållare, se bifogade kartor.

110 av dessa 340 belysningsarmaturer är monterade på trästolpar. Det är dessa trästolpar som behandlas i denna skrivelse. Ingen av dessa trästolpar är placerade inom detaljplanelagt område eller i anslutning till cirkulationsplats.

1982 beslutade Kommunstyrelsen gällande belysning att:

utdrag: ”..då behov av upprustning eller förnyelse uppstår, erbjudas respektive väghållare till övertagande. Övertas den ej skall vägbelysningen tas ner.”

Under årtiondena efter detta beslut har hundratals stolpar som uppfyller Trafikverket krav gällande vägbelysning tagits över av Trafikverket själva, där de anser vägbelysning vara nödvändig ur trafiksäkerhetssynpunkt. Kvar i kommunens ägo är de drygt 340 belysningsstolpar där Trafikverket inte anser belysning vara nödvändig men som av olika anledningar finns och står kvar. Dessa belysningsstolpar har fått stå kvar under sin levnadstid trots att de inte behövs för att uppfylla Trafikverkets belysningskriterier för

trafiksäkerhet. Denna levnadstid har nu uppnåtts med god marginal. 110 av dessa stolpar är gammaldags trästolpar med tillhörande luftledning. Dessa trästolpar har bedömts vara i dåligt skick och måste tas ner under 2024.

Dessa belysningsarmaturer är av en äldre modell och har en betydligt högre strömförbrukning än motsvarande moderna modeller. En modern LED-armaturs elförbrukning är runt 50% jämfört med de äldre belysningsarmaturerna. Nuvarande kostnad för dessa belysningsstolpars elförbrukning är cirka 65 tkr per år.

Att låta stolparna förfalla en efter en och därefter utföra akuta åtgärder är inte försvarbart ur säkerhetssynpunkt. Det kan inte heller anses vara ”god ekonomisk hushållning”, då akuta reparationer alltid blir dyrare än reparationer och uppdateringar som planerats i förväg. En akutreparation av skadad stolpe, eller byte av trasig ljuskälla, utmed allmän väg, kostar uppskattningsvis 35–80 tkr.

Trafikverket har själva ansett att dessa belysningspunkter inte är nödvändiga. Gatuenhetens trafikingenjör ger medhåll till Trafikverkets beslut. Dock kan denna belysning ge en känsla av trygghet. Därför har en inventering av belysningsstolpar av trä i närheten av busshållplatser, gc-vägar, cirkulationsplatser och större korsningar utförts. Inventeringen resulterade i ”alternativ B”, där 37 trästolpar med tillhörande belysningsarmaturer uppdateras till trafiksäkra stålstolpar med modern LED-belysning. Resterande 73 belysningsstolpar nedmonteras.

I bifogade kartor har nuvarande belysningspunkter märkts med tre färger:

Röd = Stålstolpe. Inte relevant för denna skrivelse.

Vit = Trästolpe. Belyser inte busshållplats, gc-väg, större korsning eller liknande. Nedmonteras i Alternativ B.

Lila = Trästolpe. Belyser busshållplats, gc-väg, större korsning eller liknande. Uppdateras till modern stolpe och belysningsarmatur i Alternativ B.

Diagram 1 nedan visar en estimerad totalkostnad baserad på hur stort antal belysningsstolpar som uppdateras och hur stort antal som nedmonteras. Alternativ B med 37 uppdaterade stolpar är markerat med gula sträck och visar en estimerad kostnad på 5,5 mnkr inklusive projektledningskostnader och nedmontering av resterande 73 stolpar.

I diagrammet syns även att 0 uppdaterade belysningsstolpar (Alternativ A) ger en estimerad kostnad på 3 mnkr och att 110 uppdaterade belysningsstolpar (Alternativ C) estimeras kosta 10,1 mnkr.

Notera att diagrammet endast är en estimering då exakt kostnad för varje individuell stolpe kan variera kraftigt. Exempelvis beroende på om underlaget är jord eller berg.

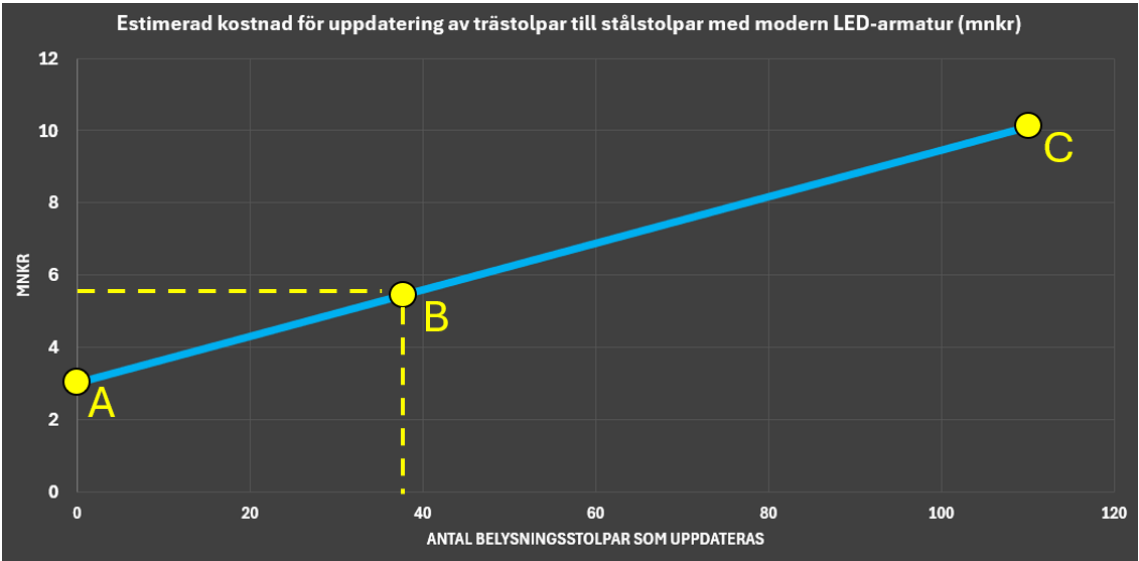

Diagram 1: Genomsnittlig kostnad för antal trästolpar som uppdateras till modern standard. Resterande nedmonteras.

Tabell 1 nedan visar resultatet av utförd inventering av trästolpar, deras placering och estimerad extrakostnad för eventuell uppdatering i stället för nedmontering.

Placering	Antal	Estimerad extrakostnad för uppdatering istället för nedmontering
Trästolpar vid busshållplatser	23	1 500 000
Trästolpar vid GC-vägar	10	650 000
Trästolpar vid större korsning (70km/h eller högre)	4	300 000
Trästolpar vid cirkulationsplatser	0	0
Trästolpar inom detaljplanelagt område	0	0
Trästolpar - Resterande	73	4 600 000

Tabell 1 - Trästolparnas placering.

Sammanfattning och konsekvenser av alternativ A-C:

Alternativ A: Nedmontera all berörd belysning.

- Estimerad kostnad 3 mnkr, inklusive 0,5mnkr för visstidsanställning av projektledare.
- Kommunen bekostar inte längre elförbrukning och underhåll av belysning utmed allmänna vägar där kommunen inte har väghållaransvar.
- Fullföljer tidigare beslut från 1982 och 2013 gällande nedmontering av kommunal belysning utmed allmänna vägar där kommunen inte har väghållaransvar.
- Detta är förvaltningens rekommendation utifrån grunduppdrag och ansvar.

Alternativ B: Uppdatera & behåll prioriterad belysning. Nedmontera resterande.

- Estimerad kostnad 5,5 mnkr, inklusive 0,5mnkr för visstidsanställning av projektledare.
- Kommunen behåller 37 belysningspunkter i anslutning till busshållplatser, gc-vägar och större korsningar.
- Nedmontera resterande 73 trästolpar med tillhörande belysning.
- Kommunen fortsätter äga, underhålla och bekosta elförbrukning för berörda belysningspunkter med tillhörande anläggningar. Estimerad elkostnad: 10 000 kr/år.
- Kommunen riskerar behöva utöka antalet belysningspunkter ytterligare längs med andra liknade landsvägar som idag saknar belysning. Detta pga. likabehandlingsprincipen.
- Tydligt politiskt beslut krävs där det framkommer att dessa belysningspunkter med tillhörande anläggningar anses vara så pass strategiskt viktiga att kommunen väljer att både investera och bekosta underhåll på annans mark, utanför kommunalt uppdrag.
- Förvaltningen rekommenderar inte detta alternativ då kommunen inte bör bekosta och ansvara för vägbelysning utmed vägar där ett kommunalt väghållaransvar inte finns. Detta är dessutom belysningspunkter som Trafikverket inte anser nödvändiga ur trafiksäkerhetssynpunkt.

Alternativ C: Uppdatera all berörd belysning.

- Estimerad kostnad 10,1 mnkr, inklusive 0,5mnkr för visstidsanställning av projektledare.
- Kommunen fortsätter äga, underhålla och bekosta elförbrukning för berörda belysningspunkter med tillhörande anläggningar. Estimerad elkostnad 30 000 kr/år.
- Kommunen riskerar behöva utöka antalet belysningspunkter ytterligare längs med andra liknade landsvägar som idag saknar belysning. Detta pga. likabehandlingsprincipen.
- Tydligt politiskt beslut krävs där det framkommer att dessa belysningspunkter med tillhörande anläggningar anses vara så pass strategiskt viktiga att kommunen väljer att både investera och bekosta underhåll på annans mark, utanför kommunalt uppdrag.

- Förvaltningen rekommenderar inte detta alternativ då kommunen inte bör bekosta och ansvara för vägbelysning utmed vägar där ett kommunalt väghållaransvar inte finns. Detta är dessutom belysningspunkter som Trafikverket inte anser nödvändiga ur trafiksäkerhetssynpunkt.

Oavsett vilket alternativ som beslutas behöver gatuenheten 0,5 mnkr/år för projektledning. Denna kostnad är medräknad i totalkostnaden för alternativen ovan.

Beredning

Inventering av belysningsstolpar utförd av utvecklingsledare våren 2022, samt planeringsingenjör vintern 2023/2024.

Estimering för kostnader baseras på av nuvarande upphandlad belysningsentreprenör och de arbeten som utförts åt gatuenheten under 2023. Dessa arbeten följer Trafikverkets krav i VGU (vägar och gators utformning) på säkerhet och funktion inom Vänersborgs kommun. Tillägg på 15% har gjorts för att täcka eventuella prisökningar kommande år samt oförutsedda kostnader.

Utformning av alternativ B har gjorts av planeringsingenjör i samråd med verksamhetschef (gatuenheten), enhetschef gatuunderhåll och trafikingenjör.

Sammanställning av tidigare politiska diskussioner har gjorts efter sökningar i Evolution samt diskussioner med verksamhetschef (gatuenheten) och förvaltningschef (Samhällsbyggnadsförvaltningen).

Underlag

- Tidslinje för politiska beslut gällande gatubelysning utmed statliga vägar
- SBN beslut 2013-01-24 § 10 Belysning utanför kommunens väghållaransvar
- KS beslut 1982-04-13 § 169 Riktlinje för handläggning av frågor rörande gatu- och vägbelysning
- Karta över belysningsstolpar i trä utmed statliga vägar

Andreas Knutsson
Förvaltningschef

Sändlista

Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen
Samhällsbyggnadsförvaltningen
Verksamhetschef gatuenheten
Enhetschef gatuunderhåll

Tidslinje för beslut gällande kommunal belysning utmed med statliga vägar i Vänersborg

1982-04-13 §169

Kommunstyrelsen antar riktlinjer för handläggning av frågor rörande gatu- och vägbelysning.

”Finns annan vägbelysning, skall den då behov av upprustning eller förnyelse uppstår, erbjudas respektive väghållare till övertagande. Övertas den ej skall vägbelysningen tas ner.”

Se bilaga ”Principer för handläggning av frågor rörande gatu- och vägbelysning, 1982-04-13 § 169”.

80-talet

Många belysningsstolpar tas ned eller byter ansvarsägare.

Kvar blir de belysningsstolpar som uppfyller kommunens riktlinjer från -82 (vägkorsningar, busshållplatser etc.), men som inte uppfyller Trafikverkets krav för övertagande och ej tas över av lokala väghållare/föreningar.

1994

Trafikverket tar över ca 200 st. belysningsstolpar som uppfyller de kriterier som Trafikverket tagit fram.

2000

Trafikverket tar över ytterligare 70 st. belysningsstolpar.

2013-01-24 § 10

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att släcka ned och ta bort kommunala belysningsanläggningar längs med allmänna vägar där Trafikverket är väghållaransvarig. Vid kyrkor, skolor inom tätbebyggda områden m.fl. platser skall redovisning huruvida annan huvudman kan tänkas överta anläggningarna innan slutgiltigt beslut fattas.

2013

Flertalet skrivelser från kommuninvånare och föräldraföreningar i påver-

kade områden kommer in till kommunen under året som följd av SBN:s beslut. Möte anordnas mellan Trafikingenjör och engagerade boende kring Vänersnäs och Västra Tunhem.

2021

På Sveriges Kommuner och Regioners hemsida, informerar Trafikverket officiellt att de av ekonomiska skäl att inte längre ämnar överta kommunal belysning utmed statliga vägar i närtid (SKR, 2021-11-12). [Vägbelysning | SKR](#)

2023

Vi ser problematik med det 40 år gamla beslutet där det finns mycket tolkningsutrymme. Detta behöver förtydligas för framtida hantering av kommunal belysning utmed allmänna vägar med statligt väghållaransvar.

Definitioner skiljer sig idag mot vad innebörden var för 40 år sedan. Det gör det svårt att tolka viljeriktningen av tidigare beslut.

Därav önskade man ett uppdaterat beslut 2013 där beslutet blev att släcka ner och ta bort kommunal belysning och dess anläggningar där Trafikverket var väghållaransvarig (huvudman) men att först undersöka huruvida annan huvudman kan tänkas överta anläggningarna innan slutligt beslut fattas.

Beslutsformuleringen öppnade upp för tolkning. Vi anser nu att vi har undersökt och redovisar härmed att Trafikverket som väghållaransvarig har meddelat att de inte tar över någon belysning med tillhörande anläggningar i närtid.

§ 10

Dnr SBN 2012/207

Belysning utanför kommunens väghållaransvar

Ärendebeskrivning

På samhällsbyggnadsnämndens sammanträde 2012-12-13, § 139 beslöt samhällsbyggnadsnämnden att notera informationen och att trafikingenjören återkommer i ärendet.

Vid sammanträdet den 13 december redogjorde Marianne Blom, trafikingenjören och Gunnar Lundberg enhetschef, gatuunderhåll i ärendet, där kommunstyrelsen beslöt 1980 att vägbelysning på enskilda vägar i första hand är en angelägenhet för väghållare och kommunens engagemang endast kan bli aktuell då särskilda skäl eller omständigheter föreligger.

Vänersborgs kommun har idag ca 7300 belysningspunkter och av dessa är ca 500 utanför kommunens väghållaransvar.

Underhålls- och driftskostnad för de ca 500 anläggningar är 300 000 kr per år.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har upprättat en skrivelse i ärendet, daterad 2012-11-28 och en karta över belysningar utanför Vänersborgs kommuns väghållaransvar.

Presidiets förslag till beslut

att samhällsbyggnadsnämnden beslutar att kommunen släcker ned och tar bort anläggning där ingen vill ta över belysningen som finns utanför kommunens väghållaransvar.

Samhällsbyggnadsnämndens behandling av ärendet

Diskussion och synpunkter framfördes.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar

att släcka ned och ta bort anläggning där Trafikverket är väghållaransvarig (huvudman) i huvudsak utmed allmänna vägar och i de övriga fall ex. vid kyrkor, skolor inom tätbebyggda områden m.fl. platser återkomma till samhällsbyggnadsnämnden med redovisning huruvida annan huvudman kan tänkas överta anläggningarna innan slutligt beslut fattas.

Protokollsutdrag

Trafikingenjören och Enhetschef för gatuunderhåll

Bilaga

Samhällsbyggnadsförvaltningens skrivelse, daterad 2012-11-28

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen
Kommunstyrelsens arbetsutskott

1982-04-13
1982-04-13

19
16

Ks § 169

Au § 190

Dnr 1982.204

064.353

Principer för handläggning av frågor rörande gatu- och vägbelysning

Under hänvisning till vad som anföres i skrivelsen hemställer gatukontoret om principer för handläggning av frågor rörande gatu- och vägbelysning.

Förslaget innebär i huvudsak att tidigare anslagna riktlinjer blir gällande inom hela kommunen.

Arbetsutskottet har vid tidigare behandling bordlagt frågan.

Au 1982-04-06

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen:

Kommunstyrelsen beslutar
att med ändring av tidigare beslut antaga följande riktlinjer för handläggning av frågor rörande gatu- och vägbelysning

1. Kommunen skall eftersträva likformighet beträffande vägbelysningsstandard inom hela kommunen.
2. Återhållsamhet skall visas i fråga om utökning eller nyanläggning av vägbelysning, dock skall hänsyn tas till trafiksäkerhetens krav.
3. Inom stads- och byggnadsplanlagda områden uppsättes, underhålles och förnyas belysning av kommunen enligt gängse standard, vilket innebär att trafiksäkerhetskraven är avgörande.

Kommunstyrelsen
Kommunstyrelsens arbetsutskott

1982-04-13

1982-04-13

20

17

Ks § 169

Au § 190

4. På allmänna vägar utanför tätort (riks- och läns-
vägar) uppsättes, underhålls och förnyas belys-
ning med hänsyn till trafiksäkerhetskraven såsom
vid samlad bebyggelse (minst 6 å 8 bostadshus i
grupp), större vägkorsning eller på vägsträcka
med särskilt hög trafikintensitet eller där
eljest större risker bedöms föreligga för
trafikanterna.

5. På enskilda vägar uppsättes, underhålls och
förnyas belysning med hänsyn till trafiksäker-
hetskraven såsom vid samlad bebyggelse (minst 6
å 8 bostadshus i grupp), eller där eljest större
risker bedöms föreligga för trafikanterna.

Finns annan vägbelysning skall den, då behov av
upprustning eller förnyelse uppstår, erbjudas
respektive väghållare till övertagande. Övertas
den ej skall vägbelysningen tas ner.

Ks 1982-04-13

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar enligt arbetsutskottets
förslag.

Prot utdr till:

gatukontoret

Specifikation över placering och antal av belysningspunkter utefter statlig väg inom Vänersborgs kommun.

Färgkoder:

Röd ● = Stålstolpe. Inte relevant i denna diskussion.

Vit ○ = Trästolpe. Belyser **inte** busshållplats, GC, större korsning eller liknande.

Lila ● = Trästolpe. Belyser busshållplats, GC, större korsning eller liknande.

SUNDALS RYR

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
7 st stål	Årbol 1:51, Brålanda	Inte relevant nu pga. stålstolpar

BRÅLANDA

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
30 st stål	Länsväg 2134	Inte relevant nu pga. stålstolpar

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
3 st stål	Göteborgsvägen (45:an)	Inte relevant nu pga. stålstolpar

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
14 st stål	Färgelandavägen, Brålanda	Inte relevant nu pga. stålstolpar

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
11 st stål	Rostockvägen, Brålanda	Inte relevant nu pga. stålstolpar

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
6 st stål	Brålanda kyrka	Inte relevant nu pga. stålstolpar

KYRKEBYN, BRÅLANDA

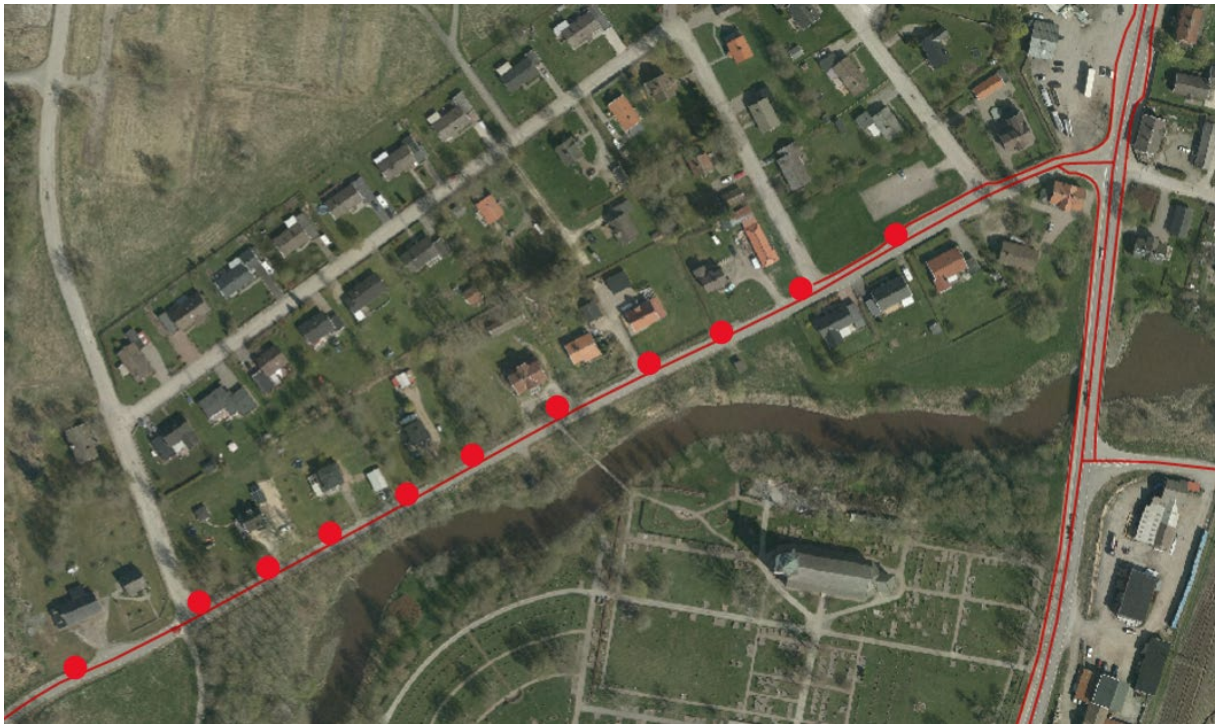
Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
9 st stål	Kyrkebyn 165, 46465 Brålanda	Inte relevant nu pga. stålstolpar

NORRA TIMMERVIK; BRÅLANDA

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
4 st stål	Norra Timmervik 325, 46465 Brålanda	Inte relevant nu pga. stålstolpar

FRÄNDEFORS

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
11 st stål	Ödsmålsvägen, Frändefors	Inte relevant nu pga. stålstolpar

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
9 st stål	Snixåsvägen, Frändefors	Inte relevant nu pga. stålstolpar

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
38 st stål, längs gulmarkerad sträcka	Väg 173, Dykälla 200	Inte relevant nu pga. stålstolpar

SIVIKEN

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
3 st stål	Siviken 187, 462 91 Vänersborg	Inte relevant nu pga. stålstolpar

NV DALBOBRON, VÄNERSBORG

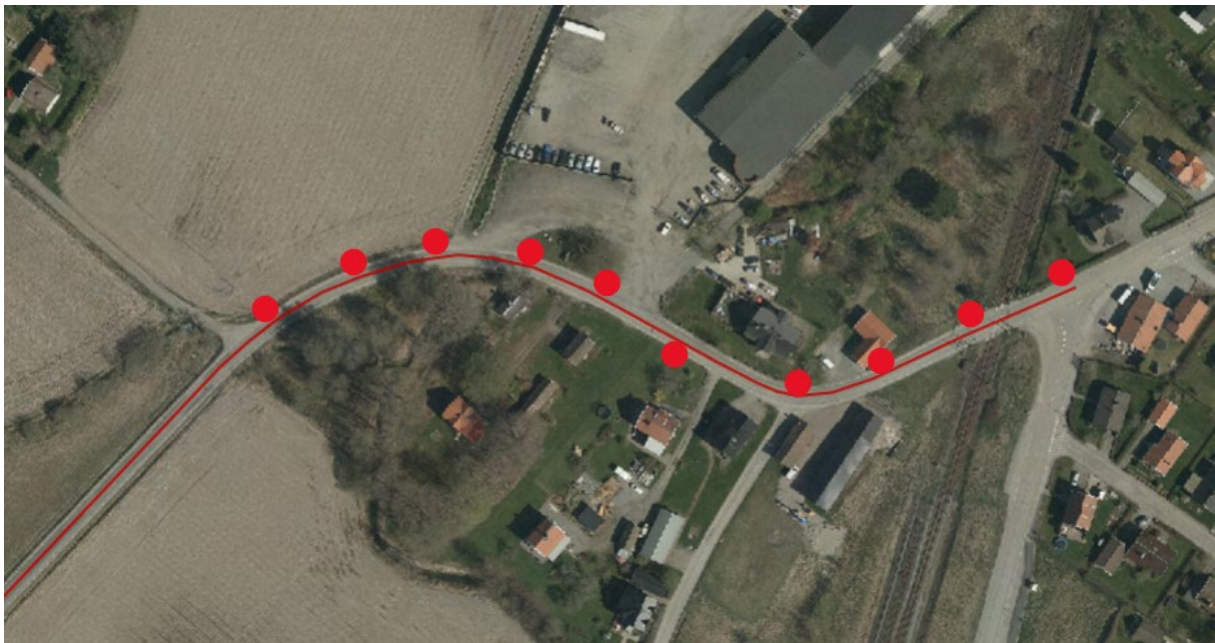
Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
41 st stål	Frändeforsvägen (mellan dalbobron och 45:an)	Inte relevant nu pga. stålstolpar

KRISTINELUND, VÄNERSBORG

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
3 st trä	Kristinelund 210, 46291 Vänersborg	Ingen bhpl, GC eller liknande intill

ÖXNERED

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
10 st stål	Öxnered 411, 46261 Vänersborg	Inte relevant nu pga. stålstolpar

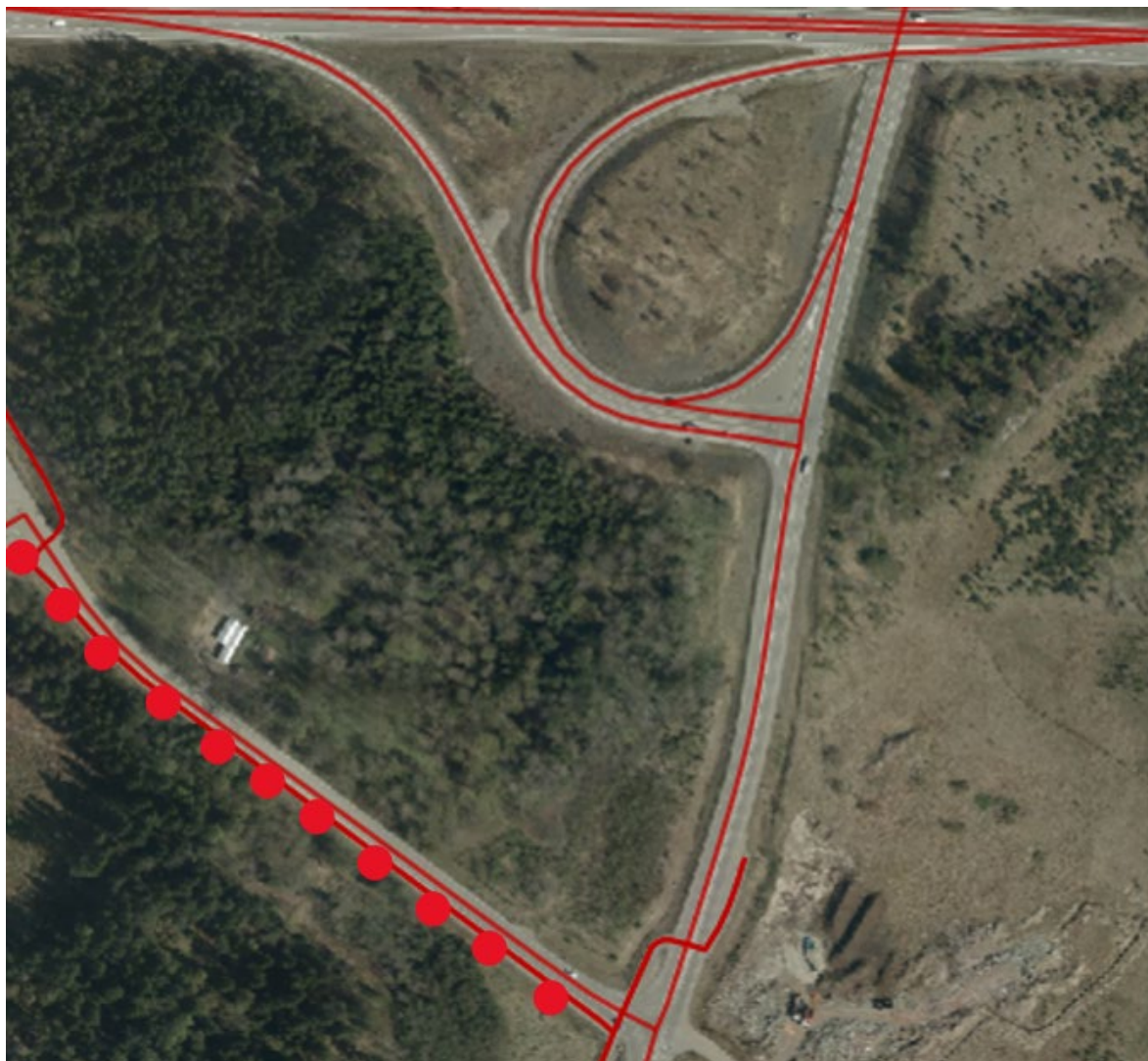
Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
12 st totalt. 10 st trä, 2 st stål	Örbacka 420, 46293 Vänersborg	10st trästolpar längs GC-väg

BÅBERG

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
7 st stål	Båberg 301, 46293 Vänersborg	Inte relevant nu pga. stålstolpar

KVARNTORP (Trestad Center)

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
11 st stål	Kvarntorp 175, 46293 Vänersborg	Inte relevant nu pga. stålstolpar

KORSEBERG

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
2 st stål	Korseberg 105, 46293 Vänersborg	Inte relevant nu pga. stålstolpar

VÄNERSNÄS, SVEDJAN

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
1 st trä	Svedjan 540, 46890 Vänersnäs	

HAVREGÄRDER, VÄNERSNÄS

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentarer
12 st trä	Havregärdet 394, 46890 Vänersnäs	4 stycken i närhet av busshållplatser

OREBERG, VÄNERSNÄS

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
24 st trä	Oreberg 144, 46890 Vänersnäs	6 stycken i närhet av busshållplatser

LUNDEN, VÄNERSNÄS

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
11 st trä + 1 st stål	Lunden 210, 46890 Vänersnäs	3 stycken trästolpar intill busshållplatser

HALLBY, VÄNERSNÄS

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
7 st trä + 2 st stål	Hallby 211, 46890 Vänersnäs	2 st trästolpar intill busshållplatser

LILLESKOG, VARGÖN

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
5 st trä	Lilleskog 327, 468 34 Vargön	5 stycken i närhet av busshållplats

LILLESKOGSVÄGEN, VARGÖN

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
5 st trä	Lilleskogsvägen 118, 468 34 Vargön	1 stolpe nära busshållplats

MALÖGA

Antal kommunala stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
5 st stål	Malöga 100, 461 93 Tunhem	Inte relevant nu pga. stålstolpar

BRYGGUM 204

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
8 st trä.	Bryggum 204, 461 93 Västra Tunhem	2 st nära busshållplats + 4 st nära större korsning

PRÄSTGÅRDEN, VÄSTRA TUNHEM

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
7 st trä + 3 st stål	Prästgården 113, 461 93 Västra Tunhem	Inga stolpar nära busshållplats eller liknande.

FLOGET, VÄSTRA TUNHEM

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
17 st trä, 1 st stål	Floget 402, 461 93 Västra Tunhem	Inga stolpar nära busshållplats eller liknande.

§ 86

Tilldelning av medel för akut nedmontering av kommunal vägbelysning utmed allmänna vägar med statligt väghållaransvar

SBN 2023/231

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige att tilldela samhällsbyggnadsnämnden 6 mkr för nedmontering av samtliga 110 belysningspunkter på kommunalt ägda trästolpar utmed allmänna vägar med statligt väghållaransvar samt att uppdatera till trafiksäkra stålstolpar med moderna LED-armaturer, eller liknande energibesparande belysning, för de 42 belysningspunkter som står intill busshållplatser, gc-vägar och större korsningar, dvs enligt förslag B i handlingarna. Se kartbilaga

Bilagor

Bilaga 10: Karta över belysningsstolpar i trä utmed allmänna vägar

Reservationer, protokollsanteckningar, jäv

Tor Wendel (M) och Margareta Olsson (M) reserverar sig till förmån för förvaltningens förslag till beslut av följande skäl:

- Förvaltningens förslag följer tidigare kommunfullmäktigebeslut (1982-04-13 §169).
- Att uppföra belysningsarmaturer utmed allmänna vägar med statligt väghållaransvar ingår inte i Samhällsbyggnadsnämndens uppdrag och är något vi saknar rådighet över.
- Alternativ B omfattar inte kostnaderna för framtida drift och underhåll, vilket inte heller ryms i befintlig budget. Konsekvensanalys av hur detta beslut påverkar möjligheterna att utföra grunduppdraget saknas.
- Det är oklart hur/om detta beslut påverkar hanteringen av kvarstående 230 kommunalägda belysningsarmaturer utmed allmänna vägar med statligt väghållaransvar, vilket nämnden söker medel för i pågående budgetprocess.

Sammanfattning av ärendet

Kommunen ansvarar idag för 340 belysningsstolpar med tillhörande anläggningar utmed allmänna vägar med statligt väghållaransvar inom Vänersborgs kommun. Det betyder att belysningsstolparnas el- och driftkostnad bekostas av kommunen trots att de är placerade längs med vägar där kommunen inte har väghållaransvar.

Det finns tidigare beslut om nedmontering av dessa belysningsstolpar, både av kommunstyrelsen 1982 och samhällsbyggnadsnämnden 2013, se bifogad tidslinje.

Utdragsbestyrkande

2024-05-16

Väghållare (Trafikverket) har tidigare själva tagit över de belysningspunkter där de anser belysning vara nödvändigt ur trafiksäkerhetssynpunkt. De har även meddelat att ytterligare övertagande av kommunal belysning utmed allmänna vägar inte är aktuellt under perioden 2018–2030.

110 av de 340 belysningsarmaturerna är monterade på trästolpar. Det är dessa trästolpar som berörs av denna skrivelse.

Trästolparna har uppnått sin livslängd och nedmontering behöver ske av dessa. Av trafiksäkerhetsskäl måste de monteras ner under 2024.

Att låta stolparna förfalla en efter en och därefter utföra akuta åtgärder är inte försvarbart ur vare sig arbetsmiljösynpunkt, säkerhetssynpunkt eller ekonomisk synvinkel.

Gatuenheten uppskattar en total kostnad om 3 mnkr för nedmontering av samtliga 110 trästolpar, alternativ A.

Nedan följer exempel på andra alternativ.

Alternativ B innefattar nedmontering av samtliga 110 belysningspunkter med trästolpar samt en uppdatering till trafiksäkra stålstolpar med moderna LED-armaturer för de 42 belysningspunkter som står intill busshållplatser, gc-vägar och större korsningar. Total kostnad för detta alternativ uppskattas till 6 mnkr.

Alternativ C innefattar nedmontering av samtliga 110 trästolpar samt en uppdatering till trafiksäkra stålstolpar med moderna LED-armaturer för samtliga 110 belysningspunkter med trästolpar. Total kostnad för detta alternativ uppskattas till 10,1 mnkr.

Inget av dessa alternativ ryms i nuvarande budget på förvaltningen och behöver tillskjutas.

Framtida drift- och underhållskostnader för de alternativ där belysning behålls ryms inte heller i nuvarande budget och behöver tillföras nämnden. Oavsett om medel tillförs eller inte behöver belysningsstolparna nedmonteras. Om efterfrågat tillskott i budget för ändamålet inte tillförs nämnden, behöver verksamheten göra besparingsåtgärder i driftbudgeten med motsvarande belopp för att nå budget i balans vid årets slut.

Konsekvenser utav dessa besparingsåtgärder blir att verksamheten inte lyckas uppfylla det som förväntas i verksamhetens grunduppdrag. Konsekvenser av besparingsåtgärderna blir bland annat minskad drift och underhåll i våra parker och på våra gator och vägar samt så ökar befintliga underhållsberg och nya skapas. Medarbetares arbetsmiljö kommer påverkas negativt. Verksamheten begränsas i möjligheterna att fokusera på utvecklingsarbete och miljöarbete.

Ytterligare medel för hantering av resterande 230 kommunalägda belysningsarmaturer utmed allmänna vägar med statligt väghållaransvar söks parallellt med denna skrivelse i ordinarie budgetprocess. De armaturerna är monterade på stålstolpar och utgör inte en lika akut trafiksäkerhetsrisk.

Beslutsunderlag

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2024-05-16

- Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2024-05-07
- Tidslinje för politiska beslut gällande gatubelysning utmed statliga vägar
- SBN beslut 2013-01-24 § 10 Belysning utanför kommunens väghållaransvar
- KS beslut 1982-04-13 § 169 Riktlinje för handläggning av frågor rörande gatu- och vägbelysning
- Karta över belysningsstolpar i trä utmed allmänna vägar
- SBN beslut 2024-04-11 § 57 Tilldelning av medel för akut nedmontering av kommunal vägbelysning utmed allmänna vägar med statligt väghållaransvar

Samhällsbyggnadsnämndens behandling under sammanträdet

Förslag till beslut på sammanträdet

Utskickat förslag till beslut är följande:

”Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige att tilldela nämnden 3 mnkr för akut nedmontering av samtliga kommunalt ägda trästolpar utmed allmänna vägar med statligt väghållaransvar, i enlighet med tidigare beslut.”

Ordförande yrkar för följande beslutsmening:

”Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige att tilldela samhällsbyggnadsnämnden 6 mkr för nedmontering av samtliga 110 belysningspunkter på kommunalt ägda trästolpar utmed allmänna vägar med statligt väghållaransvar samt att uppdatera till trafiksäkra stålstolpar med moderna LED-armaturer, eller liknande energibesparande belysning, för de 42 belysningspunkter som står intill busshållplatser, gc-vägar och större korsningar, dvs enligt förslag B i handlingarna. Se kartbilaga.”

Tor Wendel (M) och Margareta Olsson (M) yrkar bifall till utskickat förslag till beslut.

Johan Andersson (C) yrkar bifall till ordförandes förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande redovisar att det finns två förslag till beslut, nämligen utskickat förslag till beslut och ordförandes förslag till beslut.

Ordförande ställer förslagen i proposition mot varandra och finner genom acklamation att samhällsbyggnadsnämnden beslutar enligt ordförandes förslag till beslut.

Sändlista

Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen
Samhällsbyggnadsförvaltningen
Verksamhetschef gatuenheten
Enhetschef gatuunderhåll

Utdragsbestyrkande

2024-05-07

Dnr: SBN 2023/231

Handläggare

Johan Åkesson
Johan.akesson@vanersborg.se
0521-721240

Mottagare

Samhällsbyggnadsnämnden

Tilldelning av medel för akut nedmontering av kommunal vägbelysning utmed allmänna vägar med statligt väghållaransvar

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige att tilldela nämnden 3 mnkr för akut nedmontering av samtliga kommunalt ägda trästolpar utmed allmänna vägar med statligt väghållaransvar, i enlighet med tidigare beslut.

Sammanfattning av ärendet

Kommunen ansvarar idag för 340 belysningsstolpar med tillhörande anläggningar utmed allmänna vägar med statligt väghållaransvar inom Vänersborgs kommun. Det betyder att belysningsstolparnas el- och driftkostnad bekostas av kommunen trots att de är placerade längs med vägar där kommunen inte har väghållaransvar.

Det finns tidigare beslut om nedmontering av dessa belysningsstolpar, både av kommunstyrelsen 1982 och samhällsbyggnadsnämnden 2013, se bifogad tidslinje.

Väghållare (Trafikverket) har tidigare själva tagit över de belysningspunkter där de anser belysning vara nödvändigt ur trafiksäkerhetssynpunkt. De har även meddelat att ytterligare övertagande av kommunal belysning utmed allmänna vägar inte är aktuellt under perioden 2018–2030.

110 av de 340 belysningsarmaturerna är monterade på trästolpar. Det är dessa trästolpar som berörs av denna skrivelse.

Trästolparna har uppnått sin livslängd och nedmontering behöver ske av dessa.

Av trafiksäkerhetsskäl måste de monteras ner under 2024.

Att låta stolparna förfalla en efter en och därefter utföra akuta åtgärder är inte försvarbart ur vare sig arbetsmiljösynpunkt, säkerhetssynpunkt eller ekonomisk synvinkel.

Gatuenheten uppskattar en total kostnad om 3 mnkr för nedmontering av samtliga 110 trästolpar, alternativ A.

Nedan följer exempel på andra alternativ.

Alternativ B innefattar nedmontering av samtliga 110 belysningspunkter med trästolpar

samt en uppdatering till trafiksäkra stål stolpar med moderna LED-armaturer för de 42 belysningspunkter som står intill busshållplatser, gc-vägar och större korsningar. Total kostnad för detta alternativ uppskattas till 6 mnkr.

Alternativ C innefattar nedmontering av samtliga 110 trästolpar samt en uppdatering till trafiksäkra stål stolpar med moderna LED-armaturer för samtliga 110 belysningspunkter med trästolpar. Total kostnad för detta alternativ uppskattas till 10,1 mnkr.

Inget av dessa alternativ ryms i nuvarande budget på förvaltningen och behöver tillskjutas.

Framtida drift- och underhållskostnader för de alternativ där belysning behålls ryms inte heller i nuvarande budget och behöver tillföras nämnden. Oavsett om medel tillförs eller inte behöver belysningsstolparna nedmonteras. Om efterfrågat tillskott i budget för ändamålet inte tillförs nämnden, behöver verksamheten göra besparingsåtgärder i driftbudgeten med motsvarande belopp för att nå budget i balans vid årets slut.

Konsekvenser utav dessa besparingsåtgärder blir att verksamheten inte lyckas uppfylla det som förväntas i verksamhetens grunduppdrag. Konsekvenser av besparingsåtgärderna blir bland annat minskad drift och underhåll i våra parker och på våra gator och vägar samt så ökar befintliga underhållsberg och nya skapas. Medarbetares arbetsmiljö kommer påverkas negativt. Verksamheten begränsas i möjligheterna att fokusera på utvecklingsarbete och miljöarbete.

Ytterligare medel för hantering av resterande 230 kommunalägda belysningsarmaturer utmed allmänna vägar med statligt väghållaransvar söks parallellt med denna skrivelse i ordinarie budgetprocess. De armaturerna är monterade på stål stolpar och utgör inte en lika akut trafiksäkerhetsrisk.

Fördjupad beskrivning av ärendet

Kommunen äger och underhåller idag närmare 8500 belysningsstolpar med tillhörande anläggningar utmed vägar och gc-vägar. 340 av dessa är placerade utmed allmänna vägar där svenska staten (Trafikverket) är väghållare, se bifogade kartor.

110 av dessa 340 belysningsarmaturer är monterade på trästolpar. Det är dessa trästolpar som behandlas i denna skrivelse. Ingen av dessa trästolpar är placerade inom detaljplanelagt område eller i anslutning till cirkulationsplats.

1982 beslutade Kommunstyrelsen gällande belysning att:

utdrag: ”..då behov av upprustning eller förnyelse uppstår, erbjudas respektive väghållare till övertagande. Övertas den ej skall vägbelysningen tas ner.”

Under årtiondena efter detta beslut har hundratals stolpar som uppfyller Trafikverket krav gällande vägbelysning tagits över av Trafikverket själva, där de anser vägbelysning vara nödvändig ur trafiksäkerhetssynpunkt. Kvar i kommunens ägo är de drygt 340 belysningsstolpar där Trafikverket inte anser belysning vara nödvändig men som av olika anledningar finns och står kvar. Dessa belysningsstolpar har fått stå kvar under sin levnadstid trots att de inte behövs för att uppfylla Trafikverkets belysningskriterier för trafiksäkerhet. Denna levnadstid har nu uppnåtts med god marginal. 110 av dessa stolpar är gammaldags trästolpar med tillhörande luftledning. Dessa trästolpar har

bedömts vara i dåligt skick och måste tas ner under 2024.

Dessa belysningsarmaturer är av en äldre modell och har en betydligt högre strömförbrukning än motsvarande moderna modeller. En modern LED-armaturs elförbrukning är runt 50% jämfört med de äldre belysningsarmaturerna. Nuvarande kostnad för dessa belysningsstolpars elförbrukning är cirka 65 tkr per år.

Att låta stolparna förfalla en efter en och därefter utföra akuta åtgärder är inte försvarbart ur säkerhetssynpunkt. Det kan inte heller anses vara ”god ekonomisk hushållning”, då akuta reparationer alltid blir dyrare än reparationer och uppdateringar som planerats i förväg. En akutreparation av skadad stolpe, eller byte av trasig ljuskälla, utmed allmän väg, kostar uppskattningsvis 35–80 tkr.

Trafikverket har själva ansett att dessa belysningspunkter inte är nödvändiga. Gatuenhetens trafikingenjör ger medhåll till Trafikverkets beslut. Dock kan denna belysning ge en känsla av trygghet. Därför har en inventering av belysningsstolpar av trä i närheten av busshållplatser, gc-vägar, cirkulationsplatser och större korsningar utförts. Inventering och tidigare diskussion och beslut av samhällsbyggnadsnämnden resulterade i ett reviderat ”alternativ B”, där 42 trästolpar med tillhörande belysningsarmaturer uppdateras till trafiksäkra stålstolpar med modern LED-belysning. Resterande 68 belysningsstolpar nedmonteras.

I bifogade kartor har nuvarande och potentiella belysningspunkter märkts på fem olika sätt:

Röd = Stålstolpe. Inte relevant för denna skrivelse.

Vit = Trästolpe. Belyser inte busshållplats, gc-väg, större korsning eller liknande. Nedmonteras i Alternativ B.

Lila = Trästolpe. Belyser busshållplats, gc-väg, större korsning eller liknande. Uppdateras till modern stolpe och belysningsarmatur i Alternativ B.

Lila prick med gul bakgrund = Trästolpe, uppdateras som del av reviderat förslag efter nämndbeslut.

Lila kryss med gul bakgrund = Ingen belysningsstolpe monterad här idag. Ny stolpe monteras som del av reviderat förslag efter nämndbeslut.

Diagram 1 nedan visar en estimerad totalkostnad baserad på hur stort antal belysningsstolpar som uppdateras och hur stort antal som nedmonteras. Alternativ B med 42 uppdaterade stolpar är markerat med gula sträck och visar en estimerad kostnad på 6 mnkr inklusive projektledningskostnader och nedmontering av resterande 68 stolpar.

I diagrammet syns även att 0 uppdaterade belysningsstolpar (Alternativ A) ger en estimerad kostnad på 3 mnkr och att 110 uppdaterade belysningsstolpar (Alternativ C) estimeras kosta 10,1 mnkr.

Notera att diagrammet endast är en estimering då exakt kostnad för varje individuell stolpe kan variera kraftigt. Exempelvis beroende på om underlaget är jord eller berg.

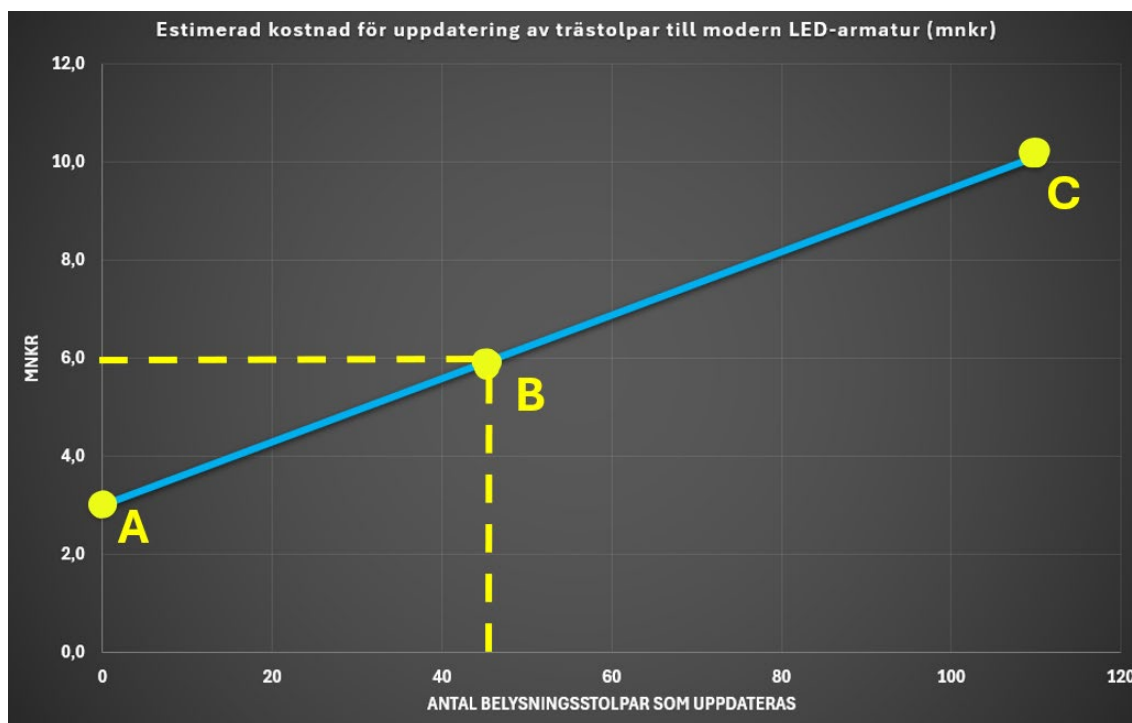

Diagram 1: Genomsnittlig kostnad för antal trästolpar som uppdateras till modern standard. Resterande nedmonteras.

Tabell 1 nedan visar resultatet av utförd inventering av trästolpar, deras placering och estimerad extrakostnad för eventuell uppdatering i stället för nedmontering.

Placering	Antal	Estimerad extrakostnad vid uppdatering istället för nedmontering
Trästolpar vid busshållplatser	24	1 600 000
Trästolpar vid GC-vägar	10	700 000
Trästolpar vid större korsningar	6	500 000
Trästolpar vid cirkulationsplatser	0	0
Trästolpar inom detaljplanelagt område	0	0
Trästolpar - Resterande	68	4 200 000

Tabell 1 - Trästolparnas placering.

Sammanfattning och konsekvenser av alternativ A-C:

Alternativ A: Nedmontera all berörd belysning.

- Estimerad kostnad 3 mnkr, inklusive 0,5mnkr för visstidsanställning av projektledare.
- Kommunen bekostar inte längre drift och underhåll av belysning utmed allmänna vägar där kommunen inte har väghållaransvar.
- Fullföljer tidigare beslut från 1982 och 2013 gällande nedmontering av kommunal belysning utmed allmänna vägar där kommunen inte har väghållaransvar.
- Detta är förvaltningens rekommendation utifrån grunduppdrag och ansvar.

**Alternativ B: Uppdatera & behåll prioriterad belysning. Nedmontera resterande.
- Reviderat förslag B enligt nämndbeslut.**

- Estimerad kostnad 6 mnkr, inklusive 0,5mnkr för visstidsanställning av projektledare.
- Kommunen behåller 42 belysningspunkter i anslutning till busshållplatser, gc-vägar och större korsningar. Två nya belysningspunkter monteras även i anslutning till skola.
- Nedmontera resterande 68 trästolpar med tillhörande belysning och anläggningar.
- Kommunen fortsätter äga, underhålla och bekosta elförbrukning för berörda belysningspunkter med tillhörande anläggningar. Estimerad drift- och underhållskostnad är 150 000 kr/år som behöver tillskjutas verksamheten med ett årligt anslag.
- Kommunen riskerar behöva utöka antalet belysningspunkter ytterligare längs med andra liknade landsvägar som idag saknar belysning. Detta p.g.a. likabehandlingsprincipen.
- Tydligt politiskt beslut krävs där det framkommer att dessa belysningspunkter med tillhörande anläggningar anses vara så pass strategiskt viktiga att kommunen väljer att både investera och bekosta underhåll på annans mark, utanför kommunalt uppdrag.
- Förvaltningen rekommenderar inte detta alternativ då kommunen inte bör bekosta och ansvara för vägbelysning utmed vägar där ett kommunalt väghållaransvar inte finns. Detta är dessutom belysningspunkter som Trafikverket inte anser nödvändiga ur trafiksäkerhetssynpunkt.

Alternativ C: Uppdatera all berörd belysning.

- Estimerad kostnad 10,1 mnkr, inklusive 0,5mnkr för visstidsanställning av projektledare.
- Kommunen fortsätter äga, underhålla och bekosta elförbrukning för berörda belysningspunkter med tillhörande anläggningar. Estimerad drift- och underhållskostnad är 350 000 kr/år som behöver tillskjutas verksamheten med ett årligt anslag.
- Kommunen riskerar behöva utöka antalet belysningspunkter ytterligare längs med andra liknade landsvägar som idag saknar belysning. Detta p.g.a. likabehandlingsprincipen.
- Tydligt politiskt beslut krävs där det framkommer att dessa belysningspunkter med tillhörande anläggningar anses vara så pass strategiskt viktiga att kommunen väljer att både investera och bekosta underhåll på annans mark, utanför kommunalt uppdrag.
- Förvaltningen rekommenderar inte detta alternativ då kommunen inte bör bekosta och ansvara för vägbelysning utmed vägar där ett kommunalt väghållaransvar inte finns. Detta är dessutom belysningspunkter som Trafikverket inte anser nödvändiga ur trafiksäkerhetssynpunkt.

Oavsett vilket alternativ som beslutas behöver gatuenheten 0,5 mnkr/år för projektledning. Denna kostnad är medräknad i totalkostnaden för alternativen ovan.

Beredning

Inventering av belysningsstolpar utförd av utvecklingsledare våren 2022, samt planeringsingenjör vintern 2023/2024.

Estimering för kostnader baseras på av nuvarande upphandlad belysningsentreprenör och de arbeten som utförts åt gatuenheten under 2023. Dessa arbeten följer Trafikverkets krav i VGU (vägar och gators utformning) på säkerhet och funktion inom Vänersborgs kommun. Tillägg på 15% har gjorts för att täcka eventuella prisökningar kommande år samt oförutsedda kostnader.

Utformning av alternativ B har gjorts av planeringsingenjör i samråd med verksamhetschef gatuenheten, enhetschef gatuunderhåll och trafikingenjör samt reviderats efter beslut av samhällsbyggnadsnämnden.

Sammanställning av tidigare politiska diskussioner har gjorts efter sökningar i Evolution samt diskussioner med verksamhetschef gatuenheten och förvaltningschef Samhällsbyggnadsförvaltningen.

Underlag

- Tidslinje för politiska beslut gällande gatubelysning utmed statliga vägar
- SBN beslut 2013-01-24 § 10 Belysning utanför kommunens väghållaransvar
- KS beslut 1982-04-13 § 169 Riktlinje för handläggning av frågor rörande gatu- och vägbelysning
- Karta över belysningsstolpar i trä utmed allmänna vägar
- SBN beslut 2024-04-11 § 57 Tilldelning av medel för akut nedmontering av kommunal vägbelysning utmed allmänna vägar med statligt väghållaransvar

Marina Karlsson

Verksamhetschef gatuenheten

Sändlista

Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen
Samhällsbyggnadsförvaltningen
Verksamhetschef gatuenheten
Enhetschef gatuunderhåll

Specifikation över placering och antal av belysningspunkter utefter statlig väg inom Vänersborgs kommun.

Färgkoder:

Röd ● = Stålstolpe. Inte relevant i denna diskussion.

Vit ○ = Trästolpe. Belyser **inte** busshållplats, GC, större korsning eller liknande.

Lila ● = Trästolpe. Belyser busshållplats, GC, större korsning eller liknande.

Gul/Lila ● = Trästolpe, uppdateras som del av reviderat förslag efter nämndbeslut.

Gul + = Ny stolpe. Monteras som del av reviderat förslag efter nämndbeslut.

SUNDALS RYR

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
7 st stål	Årbol 1:51, Brålanda	Inte relevant nu pga. stålstolpar

BRÅLANDA

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
30 st stål	Länsväg 2134	Inte relevant nu pga. stålstolpar

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
3 st stål	Göteborgsvägen (45:an)	Inte relevant nu pga. stålstolpar

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
14 st stål	Färgelandavägen, Brålanda	Inte relevant nu pga. stålstolpar

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
11 st stål	Rostockvägen, Brålanda	Inte relevant nu pga. stålstolpar

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
6 st stål	Brålanda kyrka	Inte relevant nu pga. stålstolpar

KYRKEBYN, BRÅLANDA

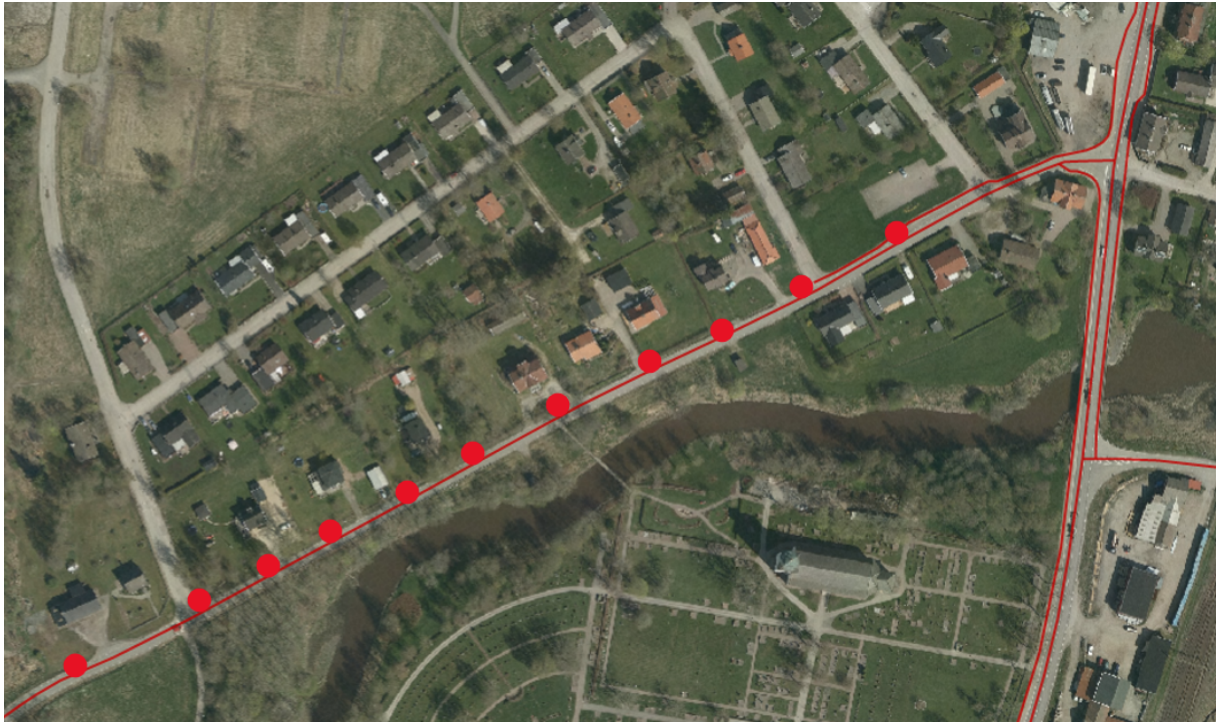
Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
9 st stål	Kyrkebyn 165, 46465 Brålanda	Inte relevant nu pga. stålstolpar

NORRA TIMMERVIK; BRÅLANDA

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
4 st stål	Norra Timmervik 325, 46465 Brålanda	Inte relevant nu pga. stålstolpar

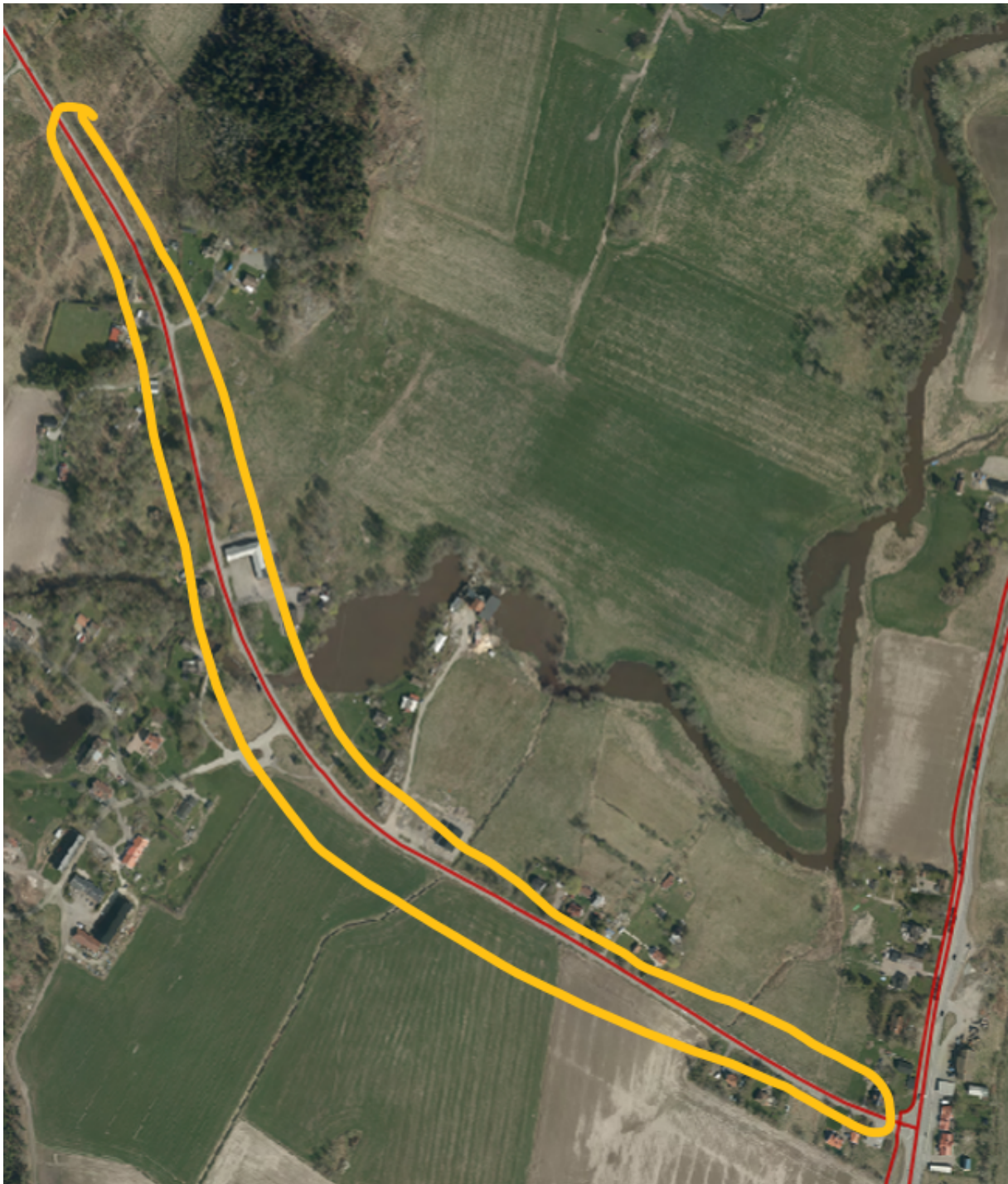
FRÄNDEFORS

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
11 st stål	Ödsmålsvägen, Frändefors	Inte relevant nu pga. stålstolpar

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
9 st stål	Snixåsvägen, Frändefors	Inte relevant nu pga. stålstolpar

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
38 st stål, längs gulmarkerad sträcka	Väg 173, Dykälla 200	Inte relevant nu pga. stålstolpar

SIVIKEN

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
3 st stål	Siviken 187, 462 91 Vänersborg	Inte relevant nu pga. stålstolpar

NV DALBOBRON, VÄNERSBORG

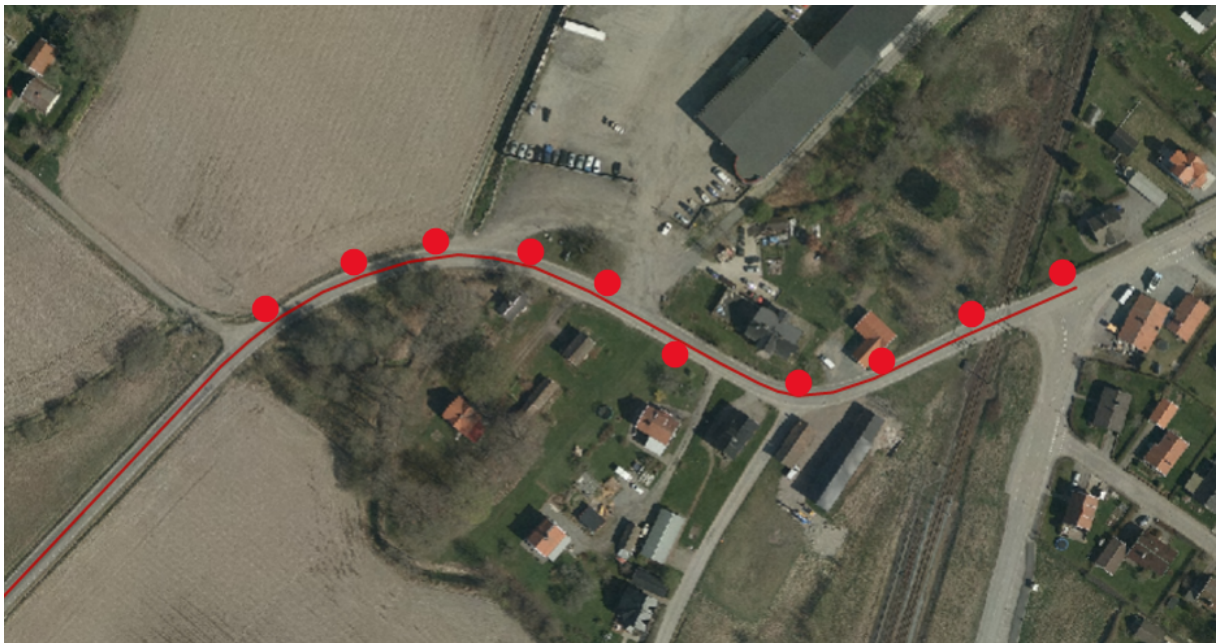
Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
41 st stål	Frändeforsvägen (mellan dalbobron och 45:an)	Inte relevant nu pga. stålstolpar

KRISTINELUND, VÄNERSBORG

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
3 st trä	Kristinelund 210, 46291 Vänersborg	Ingen bhpl, GC eller liknande intill

ÖXNERED

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
10 st stål	Öxnered 411, 46261 Vänersborg	Inte relevant nu pga. stålstolpar

VÄNE-RYR

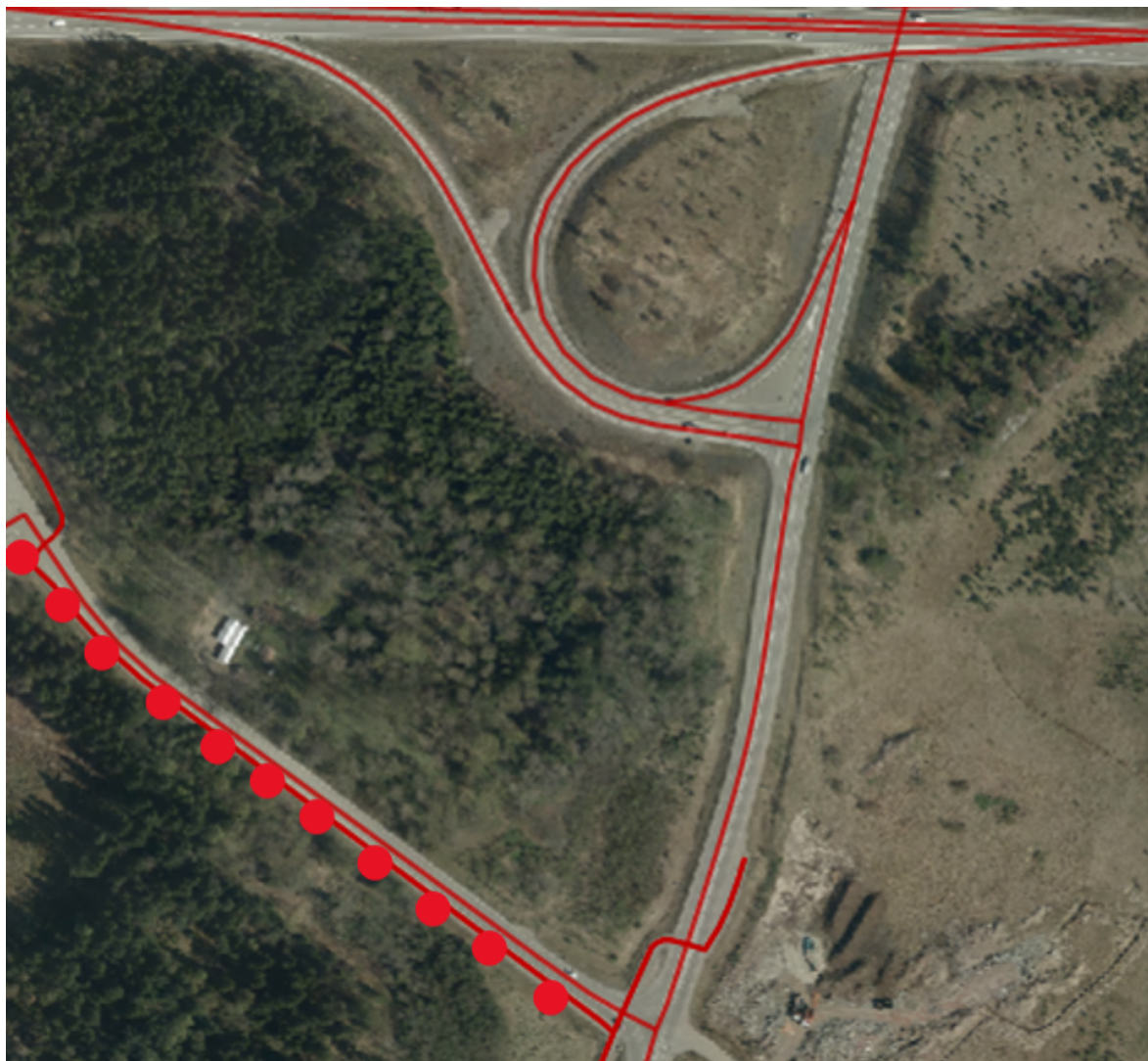
Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
12 st totalt. 10 st trä, 2 st stål	Örbacka 420, 46293 Vänersborg	10st trästolpar längs GC-väg

BÅBERG

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
7 st stål	Båberg 301, 46293 Vänersborg	Inte relevant nu pga. stålstolpar

KVARNTORP (Trestad Center)

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
11 st stål	Kvarntorp 175, 46293 Vänersborg	Inte relevant nu pga. stålstolpar

KORSEBERG

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
2 st stål	Korseberg 105, 46293 Vänersborg	Inte relevant nu pga. stålstolpar

VÄNERSNÄS, SVEDJAN

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
1 st trä	Svedjan 540, 46890 Vänersnäs	

HAVREGÄRDER, VÄNERSNÄS

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentarer
12 st trä	Havregärdet 394, 46890 Vänersnäs	4 stycken i närhet av busshållplatser

OREBERG, VÄNERSNÄS

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
24 st trä	Oreberg 144, 46890 Vänersnäs	6 stycken i närhet av busshållplatser

LUNDEN, VÄNERSNÄS

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
11 st trä + 1 st stål	Lunden 210, 46890 Vänersnäs	3 stycken trästolpar intill busshållplatser

HALLBY, VÄNERSNÄS

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
7 st trä + 2 st stål (+ 2 nya stål för att uppfylla tilläggsförslag från nämnd)	Hallby 211, 46890 Vänersnäs	3 st trästolpar uppdateras. 2 st nya stolpar monteras även i närhet till skolan där det idag saknas stolpar.

LILLESKOG, VARGÖN

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
5 st trä	Lilleskog 327, 468 34 Vargön	5 stycken i närhet av busshållplats

LILLESKOGSVÄGEN, VARGÖN

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
5 st trä	Lilleskogsvägen 118, 468 34 Vargön	1 stolpe nära busshållplats

MALÖGA

Antal kommunala stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
5 st stål	Malöga 100, 461 93 Tunhem	Inte relevant nu pga. stålstolpar

BRYGGUM 204

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
8 st trä.	Bryggum 204, 461 93 Västra Tunhem	2 st nära busshållplats + 4 st nära större korsning

PRÄSTGÅRDEN, VÄSTRA TUNHEM

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
7 st trä + 3 st stål	Prästgården 113, 461 93 Västra Tunhem	2st trästolpar nära korsning. (adderade enligt nämndförslag)

FLOGET, VÄSTRA TUNHEM

Antal stolpar	Kartpunkt/adress	Kommentar
17 st trä, 1 st stål	Floget 402, 461 93 Västra Tunhem	Inga stolpar nära busshållplats eller liknande.

Tidslinje för beslut gällande kommunal belysning utmed med statliga vägar i Vänersborg

1982-04-13 §169

Kommunstyrelsen antar riktlinjer för handläggning av frågor rörande gatu- och vägbelysning.

”Finns annan vägbelysning, skall den då behov av upprustning eller förnyelse uppstår, erbjudas respektive väghållare till övertagande. Övertas den ej skall vägbelysningen tas ner.”

Se bilaga ”Principer för handläggning av frågor rörande gatu- och vägbelysning, 1982-04-13 § 169”.

80-talet

Många belysningsstolpar tas ned eller byter ansvarsägare.

Kvar blir de belysningsstolpar som uppfyller kommunens riktlinjer från -82 (vägkorsningar, busshållplatser etc.), men som inte uppfyller Trafikverkets krav för övertagande och ej tas över av lokala väghållare/föreningar.

1994

Trafikverket tar över ca 200 st. belysningsstolpar som uppfyller de kriterier som Trafikverket tagit fram.

2000

Trafikverket tar över ytterligare 70 st. belysningsstolpar.

2013-01-24 § 10

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att släcka ned och ta bort kommunala belysningsanläggningar längs med allmänna vägar där Trafikverket är väghållaransvarig. Vid kyrkor, skolor inom tätbebyggda områden m.fl. platser skall redovisning huruvida annan huvudman kan tänkas överta anläggningarna innan slutgiltigt beslut fattas.

2013

Flertalet skrivelser från kommuninvånare och föräldraföreningar i

påverkade områden kommer in till kommunen under året som följd av SBN:s beslut. Möte anordnas mellan Trafikingenjör och engagerade boende kring Vänersnäs och Västra Tunhem.

2021

På Sveriges Kommuner och Regioners hemsida, informerar Trafikverket officiellt att de av ekonomiska skäl att inte längre ämnar överta kommunal belysning utmed statliga vägar i närtid (SKR, 2021-11-12). [Vägbelysning | SKR](#)

2023

Vi ser problematik med det 40 år gamla beslutet där det finns mycket tolkningsutrymme. Detta behöver förtydligas för framtida hantering av kommunal belysning utmed allmänna vägar med statligt väghållaransvar.

Definitioner skiljer sig idag mot vad innebörden var för 40 år sedan. Det gör det svårt att tolka viljeriktningen av tidigare beslut.

Därav önskade man ett uppdaterat beslut 2013 där beslutet blev att släcka ner och ta bort kommunal belysning och dess anläggningar där Trafikverket var väghållaransvarig (huvudman) men att först undersöka huruvida annan huvudman kan tänkas överta anläggningarna innan slutligt beslut fattas.

Beslutsformuleringen öppnade upp för tolkning. Vi anser nu att vi har undersökt och redovisar härmed att Trafikverket som väghållaransvarig har meddelat att de inte tar över någon belysning med tillhörande anläggningar i närtid.

§ 57

Tilldelning av medel för akut nedmontering av kommunal vägbelysning utmed allmänna vägar med statligt väghållaransvar

SBN 2023/231

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att arbeta vidare med förslag B, med tillägg att antalet belysningspunkter i områden Vänersnäs och Västra Tunhem skall förtätas ytterligare med några punkter. Nytt kartmaterial skall finnas tillgängligt till nästa nämndsammanträde.

Förvaltningen får även i uppdrag att ta fram en ny tjänsteskrivelse med en ekonomisk redogörelse för beslut till nästa nämndsammanträde.

Sammanfattning av ärendet

Kommunen ansvarar idag för 340 belysningsstolpar med tillhörande anläggningar utmed allmänna vägar med statligt väghållaransvar inom Vänersborgs kommun. Det betyder att belysningsstolparnas el- och driftkostnad bekostas av kommunen trots att de är placerade längs med vägar där kommunen inte har väghållaransvar.

Det finns tidigare beslut om nedmontering av dessa belysningsstolpar, både av kommunstyrelsen 1982 och samhällsbyggnadsnämnden 2013, se bifogad tidslinje.

Väghållare (Trafikverket) har tidigare själva tagit över de belysningspunkter där de anser belysning vara nödvändigt ur trafiksäkerhetssynpunkt. De har även meddelat att ytterligare övertagande av kommunal belysningen längs med allmänna vägar inte är aktuellt under perioden 2018–2030.

110 av de 340 belysningsarmaturerna är monterade på trästolpar. Det är dessa trästolpar som berörs i denna skrivelse.

Trästolparna har uppnått sin livslängd och nedmontering kan inte längre vänta. De måste därför monteras ner av trafiksäkerhetsskäl under 2024.

Att låta stolparna förfalla en efter en och därefter utföra akuta åtgärder är inte försvarbart ur vare sig säkerhetssynpunkt eller ekonomisk synvinkel.

Gatuenheten uppskattar en total kostnad om 3 mnkr för nedmontering av samtliga 110 trästolpar, alternativ A.

Nedan följer exempel på andra alternativ.

Alternativ B innefattar nedmontering av samtliga 110 belysningspunkter med trästolpar samt en uppdatering till trafiksäkra stålstolpar med moderna LED-armaturer för de 37 belysningspunkter som står intill busshållplatser, gc-vägar och större korsningar. Total kostnad för detta alternativ uppskattas till 5,5 mnkr.

Utdragsbestyrkande

2024-04-11

Alternativ C innefattar nedmontering av samtliga 110 trästolpar samt en uppdatering till trafiksäkra stålstolpar med moderna LED-armaturer för samtliga 110 belysningspunkter med trästolpar. Total kostnad för detta alternativ uppskattas till 10,1 mnkr.

Inget av dessa alternativ ryms i nuvarande budget på förvaltningen och behöver tillskjutas.

Framtida drift- och underhållskostnader för de alternativ där belysning behålls ryms inte heller i nuvarande budget och behöver tillföras nämnden. Oavsett om medel tillförs eller inte behöver belysningsstolparna nedmonteras. Om efterfrågat tillskott i budget för ändamålet inte tillförs nämnden, behöver verksamheten göra besparingsåtgärder i driftbudgeten med motsvarande belopp för att nå budget i balans vid årets slut.

Konsekvenser utav dessa besparingsåtgärder blir att verksamheten inte lyckas uppfylla det som förväntas i verksamhetens grunduppdrag. Konsekvenser av besparingsåtgärder blir bland annat minskad drift och underhåll i våra parker och på våra gator och vägar samt så ökar befintliga underhållsberg och nya skapas. Medarbetares arbetsmiljö kommer påverkas negativt. Verksamheten begränsas i möjligheterna att fokusera på miljöarbete.

Ytterligare medel för hantering av resterande 230 kommunalägda belysningsarmaturer utmed allmänna vägar med statligt väghållaransvar söks parallellt med denna skrivelse i ordinarie budgetprocess. De armaturerna är monterade på stålstolpar och utgör inte en lika akut trafiksäkerhetsrisk.

Beslutsunderlag

- Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2024-04-04
- Tidslinje för politiska beslut gällande gatubelysning utmed statliga vägar
- SBN beslut 2013-01-24 § 10 Belysning utanför kommunens väghållaransvar
- KS beslut 1982-04-13 § 169 Riktlinje för handläggning av frågor rörande gatu- och vägbelysning
- Karta över belysningsstolpar i trä utmed statliga vägar

Samhällsbyggnadsnämndens behandling under sammanträdet

Förslag till beslut på sammanträdet

Utskickat förslag till beslut är följande:

”Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige att tilldela nämnden 3 mnkr för akut nedmontering av samtliga kommunalt ägda trästolpar utmed statliga vägar, i enlighet med tidigare beslut”.

Ordförande yrkar för följande beslutsmening:

”Samhällsbyggnadsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att arbeta vidare med förslag B, med tillägg att antalet belysningspunkter i områden Vänersnäs och Västra Tunhem

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2024-04-11

skall förtätas ytterligare med några punkter. Nytt kartmaterial skall finnas tillgängligt till nästa nämndsammanträde.

Förvaltningen får även i uppdrag att ta fram en ny tjänsteskrivelse med en ekonomisk redogörelse för beslut till nästa nämndsammanträde”.

Tor Wendel (M) yrkar enligt utskickat förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande redovisar att det finns två förslag till beslut, nämligen utskickat förslag till beslut och ordförandes förslag till beslut.

Ordförande ställer förslagen i proposition mot varandra och finner genom acklamation att samhällsbyggnadsnämnden beslutar enligt ordförandes förslag till beslut.

Sändlista

Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen
Samhällsbyggnadsförvaltningen
Verksamhetschef gatuenheten
Enhetschef gatuunderhåll

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 10

Dnr SBN 2012/207

Belysning utanför kommunens väghållaransvar

Ärendebeskrivning

På samhällsbyggnadsnämndens sammanträde 2012-12-13, § 139 beslöt samhällsbyggnadsnämnden att notera informationen och att trafikingenjören återkommer i ärendet.

Vid sammanträdet den 13 december redogjorde Marianne Blom, trafikingenjören och Gunnar Lundberg enhetschef, gatuunderhåll i ärendet, där kommunstyrelsen beslöt 1980 att vägbelysning på enskilda vägar i första hand är en angelägenhet för väghållare och kommunens engagemang endast kan bli aktuell då särskilda skäl eller omständigheter föreligger.

Vänersborgs kommun har idag ca 7300 belysningspunkter och av dessa är ca 500 utanför kommunens väghållaransvar.

Underhålls- och driftskostnad för de ca 500 anläggningar är 300 000 kr per år.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har upprättat en skrivelse i ärendet, daterad 2012-11-28 och en karta över belysningar utanför Vänersborgs kommuns väghållaransvar.

Presidiets förslag till beslut

att samhällsbyggnadsnämnden beslutar att kommunen släcker ned och tar bort anläggning där ingen vill ta över belysningen som finns utanför kommunens väghållaransvar.

Samhällsbyggnadsnämndens behandling av ärendet

Diskussion och synpunkter framfördes.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar

att släcka ned och ta bort anläggning där Trafikverket är väghållaransvarig (huvudman) i huvudsak utmed allmänna vägar och i de övriga fall ex. vid kyrkor, skolor inom tätbebyggda områden m.fl. platser återkomma till samhällsbyggnadsnämnden med redovisning huruvida annan huvudman kan tänkas överta anläggningarna innan slutligt beslut fattas.

Protokollsutdrag

Trafikingenjören och Enhetschef för gatuunderhåll

Bilaga

Samhällsbyggnadsförvaltningens skrivelse, daterad 2012-11-28

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen
Kommunstyrelsens arbetsutskott

1982-04-13
1982-04-13

19
16

Ks § 169

Au § 190

Dnr 1982.204

064.353

Principer för handläggning av frågor rörande gatu- och vägbelysning

Under hänvisning till vad som anföres i skrivelsen hemställer gatukontoret om principer för handläggning av frågor rörande gatu- och vägbelysning.

Förslaget innebär i huvudsak att tidigare anslagna riktlinjer blir gällande inom hela kommunen.

Arbetsutskottet har vid tidigare behandling bordlagt frågan.

Au 1982-04-06

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen:

Kommunstyrelsen beslutar att med ändring av tidigare beslut antaga följande riktlinjer för handläggning av frågor rörande gatu- och vägbelysning

1. Kommunen skall eftersträva likformighet beträffande vägbelysningsstandard inom hela kommunen.
2. Återhållsamhet skall visas i fråga om utökning eller nyanläggning av vägbelysning, dock skall hänsyn tas till trafiksäkerhetens krav.
3. Inom stads- och byggnadsplanlagda områden uppsättes, underhålles och förnyas belysning av kommunen enligt gängse standard, vilket innebär att trafiksäkerhetskraven är avgörande.

Kommunstyrelsen
Kommunstyrelsens arbetsutskott

1982-04-13

1982-04-13

20

17

Ks § 169

Au § 190

4. På allmänna vägar utanför tätort (riks- och länsvägar) uppsättes, underhålls och förnyas belysning med hänsyn till trafiksäkerhetskraven såsom vid samlad bebyggelse (minst 6 å 8 bostadshus i grupp), större vägkorsning eller på vägsträcka med särskilt hög trafikintensitet eller där eljest större risker bedöms föreligga för trafikanterna.

5. På enskilda vägar uppsättes, underhålls och förnyas belysning med hänsyn till trafiksäkerhetskraven såsom vid samlad bebyggelse (minst 6 å 8 bostadshus i grupp), eller där eljest större risker bedöms föreligga för trafikanterna.

Finns annan vägbelysning skall den, då behov av upprustning eller förnyelse uppstår, erbjudas respektive väghållare till övertagande. Övertas den ej skall vägbelysningen tas ner.

Ks 1982-04-13

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar enligt arbetsutskottets förslag.

• Prot utdr till:

gatukontoret

2024-08-28

§ 145

Tilläggsanslag till barn- och utbildningsnämnden samt kommunstyrelsen mot bakgrund av generella statsbidrag till skolor 2024

KS 2024/386

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar tillföra barn- och utbildningsnämnden 1 368 tkr och kommunstyrelsen 552 tkr i budget 2024 som tillfälliga budgetanslag under 2024. Kommunstyrelsens del betalas ut till Kunskapsförbundet Väst som ett extra förbundsbidrag under 2024 efter kommunfullmäktiges beslut. Finansiering sker genom att budgeten för generella statsbidrag utökas med 1 920 tkr.

Sammanfattning av ärendet

Regeringen tillförde 500 miljoner kronor till skolväsendet i vårändringsbudgeten för 2024. Regeringen anger att den höga inflationen har medfört ett högt kostnadstryck på landets kommuner och för att upprätthålla kvaliteten i undervisningen tillförs extra pengar under 2024.

Bidraget betalas ut till alla kommuner för att stödja insatser i både kommunala och fristående skolor och är beräknat utifrån antalet barn och unga i åldern 6-19 år i kommunen. Det ska användas till insatser i kommunala och fristående skolor i förskolan, förskoleklass, grundskolan, anpassade grundskolan, fritidshemmet, gymnasieskolan, anpassad gymnasieskolan och komvux.

Beräknat på antalet 6-19 åringar betalas 1 920 tkr ut i statsbidrag under 2024 till Vänersborgs kommun. Vid en fördelning av statsbidraget med antalet 6-15 åringar respektive 16-19 åringar som grund kan 1 368 tkr fördelas till barn- och utbildningsnämnden och 552 tkr till kommunstyrelsen som har budgetansvaret för gymnasie- och komvuxverksamheten. Finansiering sker genom att budgeten för generella statsbidrag utökas med motsvarande belopp 2024.

Ekonomikontoret har haft dialog med barn- och utbildningsförvaltningen inför hanteringen av ärendet.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2024-08-12 § 106
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-06-28

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 106

Tilläggsanslag till barn- och utbildningsnämnden samt kommunstyrelsen mot bakgrund av generella statsbidrag till skolor 2024

KS 2024/386

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar tillföra barn- och utbildningsnämnden 1 368 tkr och kommunstyrelsen 552 tkr i budget 2024 som tillfälliga budgetanslag under 2024. Kommunstyrelsens del betalas ut till Kunskapsförbundet Väst som ett extra förbundsbidrag under 2024 efter kommunfullmäktiges beslut. Finansiering sker genom att budgeten för generella statsbidrag utökas med 1 920 tkr.

Sammanfattning av ärendet

Regeringen tillförde 500 miljoner kronor till skolväsendet i vårändringsbudgeten för 2024. Regeringen anger att den höga inflationen har medfört ett högt kostnadstryck på landets kommuner och för att upprätthålla kvaliteten i undervisningen tillförs extra pengar under 2024.

Bidraget betalas ut till alla kommuner för att stödja insatser i både kommunala och fristående skolor och är beräknat utifrån antalet barn och unga i åldern 6-19 år i kommunen. Det ska användas till insatser i kommunala och fristående skolor i förskolan, förskoleklass, grundskolan, anpassade grundskolan, fritidshemmet, gymnasieskolan, anpassad gymnasieskolan och komvux.

Beräknat på antalet 6-19 åringar betalas 1 920 tkr ut i statsbidrag under 2024 till Vänersborgs kommun. Vid en fördelning av statsbidraget med antalet 6-15 åringar respektive 16-19 åringar som grund kan 1 368 tkr fördelas till barn- och utbildningsnämnden och 552 tkr till kommunstyrelsen som har budgetansvaret för gymnasie- och komvuxverksamheten. Finansiering sker genom att budgeten för generella statsbidrag utökas med motsvarande belopp 2024.

Ekonomikontoret har haft dialog med barn- och utbildningsförvaltningen inför hanteringen av ärendet.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-06-28

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2024-06-28

Dnr: KS 2024/386

Handläggare

Ewa Lundqvist
ewa.lundqvist@vanersborg.se
0521-721155

Mottagare

kommunstyrelsen

Tilläggsanslag till barn- och utbildningsnämnden samt kommunstyrelsen mot bakgrund av generella statsbidrag till skolor 2024

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar tillföra barn- och utbildningsnämnden 1 368 tkr och kommunstyrelsen 552 tkr i budget 2024 som tillfälliga budgetanslag under 2024. Kommunstyrelsens del betalas ut till Kunskapsförbundet Väst som ett extra förbundsbidrag under 2024 efter kommunfullmäktiges beslut. Finansiering sker genom att budgeten för generella statsbidrag utökas med 1 920 tkr.

Sammanfattning av ärendet

Regeringen tillförde 500 miljoner kronor till skolväsendet i vårändringsbudgeten för 2024. Regeringen anger att den höga inflationen har medfört ett högt kostnadstryck på landets kommuner och för att upprätthålla kvaliteten i undervisningen tillförs extra pengar under 2024.

Bidraget betalas ut till alla kommuner för att stödja insatser i både kommunala och fristående skolor och är beräknat utifrån antalet barn och unga i åldern 6-19 år i kommunen. Det ska användas till insatser i kommunala och fristående skolor i förskolan, förskoleklass, grundskolan, anpassade grundskolan, fritidshemmet, gymnasieskolan, anpassad gymnasieskolan och komvux.

Beräknat på antalet 6-19 åringar betalas 1 920 tkr ut i statsbidrag under 2024 till Vänersborgs kommun. Vid en fördelning av statsbidraget med antalet 6-15 åringar respektive 16-19 åringar som grund kan 1 368 tkr fördelas till barn- och utbildningsnämnden och 552 tkr till kommunstyrelsen som har budgetansvaret för gymnasie- och komvux-verksamheten. Finansiering sker genom att budgeten för generella statsbidrag utökas med motsvarande belopp 2024.

Ekonomikontoret har haft dialog med barn- och utbildningsförvaltningen inför hanteringen av ärendet.

Thomas Sannemalm

Ekonomichef

Sändlista

Handläggare av ärendet

Barn- och utbildningsnämnden

Ekonomikontoret

§ 148

Antagande av Riktlinjer för hushållning med jordbruksmark

KS 2021/238

Beslut

Kommunfullmäktige antar riktlinje för hållbar hushållning med jordbruksmark.

Bilaga/bilagor

Bilaga 8: Riktlinje jordbruksmark – antagandehandling

Sammanfattning av ärendet

Miljö- och byggnadsförvaltningen har ihop med Kommunstyrelseförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen tagit fram förslag till riktlinje för hållbar hushållning med jordbruksmark. Syftet är att ge tydligare stöd i olika typer av prövningar där jordbruksmark berörs, bland annat för detaljplaner och bygglov. Riktlinjens utgångspunkt är 3 kap. 4 § miljöbalken om hushållning med brukningsvärd jordbruksmark. Som underlag i arbetet har en utredningsrapport tagits fram. Förslag till riktlinje var på samråd mars-april 2024, varefter omarbetningar har gjorts.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2024-08-24 § 109
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-08-05
- Riktlinje jordbruksmark – antagandehandling
- Samrådsredogörelse Riktlinje jordbruksmark

2024-08-12

§ 109

Antagande av Riktlinjer för hushållning med jordbruksmark

KS 2021/238

Beslut

Kommunfullmäktige antar riktlinje för hållbar hushållning med jordbruksmark.

Bilaga/bilagor

Bilaga 7: Riktlinje jordbruksmark – antagandehandling

Sammanfattning av ärendet

Miljö- och byggnadsförvaltningen har ihop med Kommunstyrelseförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen tagit fram förslag till riktlinje för hållbar hushållning med jordbruksmark. Syftet är att ge tydligare stöd i olika typer av prövningar där jordbruksmark berörs, bland annat för detaljplaner och bygglov. Riktlinjens utgångspunkt är 3 kap. 4 § miljöbalken om hushållning med brukningsvärd jordbruksmark. Som underlag i arbetet har en utredningsrapport tagits fram. Förslag till riktlinje var på samråd mars-april 2024, varefter omarbetningar har gjorts.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-08-05
- Riktlinje jordbruksmark – antagandehandling
- Samrådsredogörelse Riktlinje jordbruksmark

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2024-08-05

Dnr: KS 2021/238

Handläggare

Pål Castell

pal.castell@vanersborg.se

0521-72 10 91

Mottagare

Kommunfullmäktige

Antagande av riktlinje för hushållning med jordbruksmark

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige antar riktlinje för hållbar hushållning med jordbruksmark.

Sammanfattning av ärendet

Miljö- och byggnadsförvaltningen har ihop med Kommunstyrelseförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen tagit fram förslag till riktlinje för hållbar hushållning med jordbruksmark. Syftet är att ge tydligare stöd i olika typer av prövningar där jordbruksmark berörs, bland annat för detaljplaner och bygglov. Riktlinjens utgångspunkt är 3 kap. 4 § miljöbalken om hushållning med brukningsvärd jordbruksmark. Som underlag i arbetet har en utredningsrapport tagits fram. Förslag till riktlinje var på samråd mars-april 2024, varefter omarbetningar har gjorts.

Fördjupad beskrivning av ärendet

I samrådet yttrade sig kommunens tre berörda nämnder, länsstyrelsen och LRF Vänersborg (Lantbrukarnas riksförbund). Merparten av synpunkterna har tillgodosetts när dokumentet har omarbetats. I samrådsredogörelsen redovisas alla synpunkter och hur de bemötts.

Beredning

Igångsättningsbeslut fattades av kommunstyrelsen via delegering 2021-05-20.

Arbetet har letts av Miljö- och byggnadsförvaltningen i samverkan med kommunstyrelseförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen. Under arbetets inledande fas hade kommunen stöd av en konsult (Rådhuset arkitekter) som tog fram en utredningsrapport. Då genomfördes även en workshop med inbjudna representanter från näringsliv, föreningsliv och myndigheter.

Jenny Kudryk

Chef avdelningen för hållbar utveckling

Bilagor

- Riktlinje för hållbar hushållning med jordbruksmark – antagandehandling
- Samrådsredogörelse
- *Riktlinjer för jordbruksmarken i Vänersborg, Bakgrundsrapport. Rådhuset Arkitekter 2022-04-04*

Sändlista

Handläggare av ärendet

Byggnadsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden

LRF Vänersborg

Riktlinje för hållbar hushållning med jordbruksmark

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Syfte.....	3
Läsanvisning.....	4
Publicering	4
Uppföljning.....	4
Riktlinjer	4
Steg 1 – Primär bedömning	4
1 a: Berörs brukningsvärd jordbruksmark?	5
1 b: Är åtgärden av väsentligt samhällsintresse?	6
1 c: Finns det lämpligare alternativ för lokalisering?	7
Uppsummering av steg 1.....	7
Steg 2 – Fortsatt prövning.....	7
Insamling.....	8
Avvägning.....	10
Avslutande bedömning.....	11
Åtgärder för minskad påverkan och kompensation.....	12

Dokumentinformation Vägledning i hur jordbruksmark ska hanteras enligt 3 kap 4 § MB i planläggning, bygglov med mera.		Dokumentansvarig Kommundirektör	
Antagen xxx	Antagen av Kommunfullmäktige	Reviderad -	Giltighet Tillsvidare
Aktualiserad -	Diarienummer KS 2021/238	Intranät ☒	Hemsida ☒
Dokumentmottagare ☒ Förvaltningsorganisation ☒ Kommunala bolag ☒ Allmänheten ☒ Förtroendevalda			
Andra regelverk som omnämns Miljöbalk (MB, 1998:808), Översiktsplan 2017 (KF, 2017-12-13, §197)			

Inledning

Jordbruksmark och möjlighet till lokal livsmedelsproduktion är en grundpelare för ett robust och livskraftigt samhälle. Trots detta har andelen jordbruksmark nästintill halverats under det senaste århundradet, mycket till följd av den pågående urbaniseringen. Därutöver är jordbruksmarken viktig även för det lokala näringslivet, landskapsbilden, ekosystemens funktioner och kommunens identitet.

Den paragraf som är central vid planläggning, bygglov och förhandsbesked som gäller exploatering av jordbruksmark, är 3 kap. 4 § MB. Den anger att jord- och skogsbruk är av nationell betydelse. Bestämmelsen innebär att kommunen måste föra ett resonemang kring väsentligt samhällsintresse och markens brukningsvärde samt pröva alternativa lokaliseringar i samband med översiktsplaner, detaljplaner, bygglov och förhandsbesked där jordbruksmark berörs.

Riksdagen har antagit en livsmedelsstrategi som sträcker sig fram till år 2030. Det övergripande målet för livsmedelsstrategin ska vara en konkurrenskraftig livsmedelskedja där den totala livsmedelsproduktionen ökar. En produktionsökning skulle kunna bidra till en ökad självförsörjningsgrad av livsmedel. Sårbarheten i livsmedelskedjan ska minska.

I Vänersborgs översiktsplan finns en utvecklingsprincip, Bevara och bruka värdefull jordbruksmark, med den tillhörande rekommendationen: Vid exploatering nära eller på jordbruksmark ska lösningar sökas som underlättar att så stor del som möjligt av kvarvarande jordbruksmark kan fortsätta användas för jordbruksändamål. I utvecklingsprincipen beskrivs att ett styrdokument behöver tas fram som stöd för att värna jordbruksmark och för att skapa rutiner för ärenden på jordbruksmark.

För att säkerställa att brukningsvärd jordbruksmark skyddas i enlighet med miljöbalken och att förutsättningarna långsiktigt tryggas för matproduktion och en livskraftig jordbruksnäring har riktlinjer tagits fram. Riktlinjerna är ett stöd för såväl tjänstepersoner som politiker i ärenden som översiktsplaner, detaljplaner, bygglov och förhandsbesked samt övriga lokaliseringsutredningar där jordbruksmark berörs.

Syfte

Syftet med riktlinjerna är att ge stöd för handläggare och politiker i prövningen av ärenden som berör brukningsvärd jordbruksmark enligt 3 kap. 4 § miljöbalken.

För jordbruksmark gäller enligt 3 kap. 4 § miljöbalken att brukningsvärd sådan mark får tas i anspråk för bebyggelse endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

Jordbruksmark är brukningsvärd om den med hänsyn till läge, beskaffenhet och övriga förutsättningar är lämpad för jordbruksproduktion. Vid den bedömningen bör även beaktas att jordbruksmark är en begränsad resurs med avgörande betydelse för att trygga livsmedelsförsörjningen i landet och att syftet med bestämmelsen är att säkerställa en långsiktig hushållning med naturresurser.

Läsanvisning

Vid handläggning av ärenden som rör jordbruksmark är det detta dokument som ska nyttjas. Inför framtagandet av riktlinjerna togs en bakgrundsrapport¹ fram av konsult. Ur rapporten har relevant underlag använts och vidareutvecklats in i detta riktlinjedokument. Från bakgrundsrapporten har metodikavsnittet utvecklats, vilket gör att detta avsnitt i rapporten är inaktuellt (sida 27–33). Bakgrundsrapporten kan användas för att inhämta ytterligare underlag som bland annat geografiska förutsättningar (avseende jordbruksmarkens värden och utbyggnadsanspråk), värdebeskrivningar och rättsfall.

För att underlätta handläggningen finns det som komplement till riktlinjerna ett kartunderlag i kommunens kartsystem över delområden och utbyggnadsanspråk.

Publicering

Samtliga politiskt antagna styrdokument tillhör kommunens författningssamling och publiceras på hemsidan.

Uppföljning

Riktlinjerna gäller tillsvidare. Dokumentet följs upp och revideras vid behov.

Riktlinjer

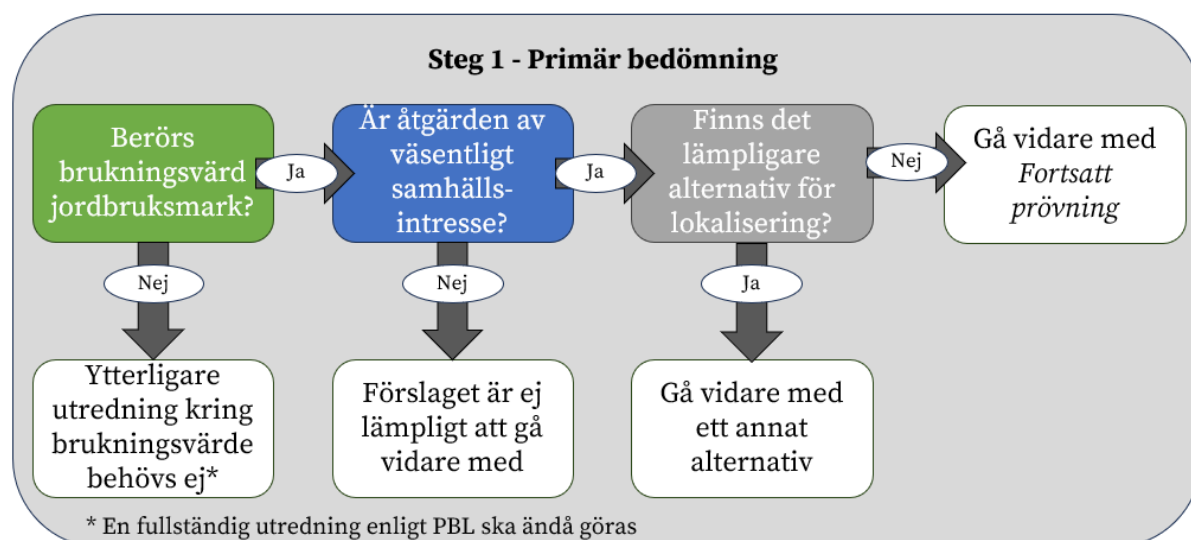
Prövning av jordbruksmark enligt 3 kap. 4 § miljöbalken behöver göras inför kommunala beslut som innebär att jordbruksmark tas i anspråk. Byggnadsnämnden prövar brukningsvärdet i ärenden som rör planbesked, detaljplan, förhandsbesked, bygglov eller marklov. I översiktsplanering ansvarar kommunstyrelsen för bedömningen. Kommunen som markägare, samhällsbyggnadsnämnden, behöver hantera frågan vid utarrendering, markanvisningar samt köp och försäljning av fastigheter. Det kan handla om att kommunen inte avyttrar mark till viss verksamhet som inte uppfyller kravet om väsentligt samhällsintresse.

Riktlinjerna är uppbyggda i två steg. Det första steget, den primära bedömningen görs för att kunna avgöra om brukningsvärd jordbruksmark berörs och om en fortsatt prövning i enlighet med riktlinjerna krävs eller om väsentliga förutsättningar saknas för att gå vidare med ärendet. Om den primära bedömningen resulterar i att brukningsvärd jordbruksmark tas i anspråk, det inte kan uteslutas att åtgärden är av väsentligt samhällsintresse och att det inte direkt går att se ett mer lämpligt alternativ för lokalisering där brukningsvärd jordbruksmark inte berörs ska nästa steg genomföras, den fortsatta prövningen.

Steg 1 – Primär bedömning

Vid prövning av ärenden som berör jordbruksmark ska en primär bedömning göras, enligt figur 1.

¹ Riktlinjer för jordbruksmarken i Vänersborg - bakgrundsrapport, Rådhuset Arkitekter AB, 2022-04-04. Diarienummer: KS 2021/238

Figur 1. Flödesschema för den primära bedömningen

1 a: Berörs brukningsvärd jordbruksmark?

Jordbruksmark är brukningsvärd om den med hänsyn till läge, beskaffenhet och övriga förutsättningar är lämpad för jordbruksproduktion. Brukningsvärdet måste bestämmas i varje enskilt ärende och bedömningen ska avse ett långsiktigt perspektiv och därför är det mindre intressant vem som äger marken idag och om den i nuläget är lönsam att bruka. Har marken historiskt varit brukad är det troligt att den även i framtiden kan vara brukningsvärd. Enligt praxis är det endast markens produktionsvärden som vägs in i definitionen brukningsvärde. Som jordbruksmark räknas såväl åkermark som ängs- och betesmark, varför svårigheten att avgöra brukningsvärdet kan variera stort. Då är det viktigt att väga in hur livsmedelsproduktionen och jordbrukets intressen påverkas i det enskilda fallet.

Detaljeringsgraden för bedömningen kommer naturligt att skilja sig åt mellan översiktsplan, detaljplan och lovprövning. I vissa fall är bedömningen av brukningsvärdet enkel att göra. I vissa fall behöver platsbesök genomföras och uppgifter inhämtas från fastighetsägare, arrendator eller andra med kunskap om markanvändningen. I mer komplicerade fall kan följande punkter användas för en sammanvägd bedömning:

- Om området redan är planlagt för annan användning än jordbruk anses frågan enligt praxis vara utagerad. Påverkas en äldre detaljplan (antagen tidigare än miljöbalkens införande 1998) som inte är utbyggd av ny planering bedömer kommunen att en fullgod prövning enligt riktlinjerna ska göras på nytt. Är detaljplanen delvis utbyggd får ett ställningstagande göras från fall till fall.
- Ingår marken i Jordbruksverkets blockdatabas idag eller har gjort senaste tioårsperioden är det en stark indikation på att marken är att betrakta som brukningsvärd. Blockdatabasen redovisar block ner till 0,1 hektar. Däremot kan markägare som äger mindre än 4 hektar jordbruksmark inte söka stöd, varför denna mark därmed inte redovisas i blockdatabasen. Marken kan alltså utgöras av jordbruksmark oberoende av blockdatabasen.

- Kontrollera mot flygfoton om det finns tecken på att området kan vara jordbruksmark. *Det kan behöva kontrolleras mot flera årtal.*
- Utred vilka markanvändningsslag som gäller på platsen, så som åker och ängs- och hagmarker. Här är ängs- och betesmarksinventeringen ett stöd.
- Har marken brukats de senaste åren? *Mark som brukats de senaste åren är att anse som brukningsvärda. Om svaret är nej på frågan är det inte att likställa med avsaknad av brukningsvärde, utan följande frågor ska också gås igenom.*
- Hur stort är skiftet där aktuell jordbruksmark ingår? *Skiftessammansättningar kan variera, ett mindre skifte i anslutning till ett större skifte kan bedömas ingå i ett större jordbruksblock samtidigt som ett isolerat skifte har andra förutsättningar för rationellt brukande.*
- Hur hänger skiftet samman (arrondering) med brukningscentrat och angränsande skiften, oavsett ägarstruktur? *Hur påverkas det enskilda jordbruksföretaget av att marken tas i anspråk? Olika jordbruksföretag har olika möjligheter och behov. Skiftet kan vara brukningsvärt för ett annat jordbruksföretag. Finns det naturligt avskiljande element, så som topografi och diken?*
- Markbundna förutsättningar, vilken typ av mark, vattensjukt, berg i dagen/stenigt – förutsättningar som påverkar brukningsvärdet.

1 b: Är åtgärden av väsentligt samhällsintresse?

Enligt proposition 1985/86:3, s. 53, Förslag till lag om hushållningen med naturresurser framgår att ett väsentligt samhällsintresse kan vara exempelvis bostadsförsörjningsbehovet, intresset av att kunna lokalisera bostäder och arbetsplatser nära varandra, att skapa väl fungerande och lämpliga tekniska försörjningssystem samt att säkerställa viktiga rekreationsintressen.

Utifrån förarbeten och praxis har Vänersborgs kommun tolkat att följande kan bedömas utgöra ett väsentligt samhällsintresse. Listan ska inte ses som en rangordning, utan syftar till att handläggaren på ett enkelt sätt ska kunna hänvisa till det väsentliga samhällsintresset längre fram i prövningen:

- i. Strategiskt viktig infrastruktur (till exempel vägar, anläggningar för vatten- och energiförsörjning eller telekommunikation)
- ii. Strategiskt viktig samhällsfunktion (till exempel skolor, vårdinrättningar och annan service)
- iii. Strategiskt viktigt tillskott av bostäder (utifrån kommunens riktlinjer för bostadsförsörjning)
- iv. Strategiskt viktigt tillskott av arbetsplatser och verksamheter (företagsetableringar eller utveckling av befintliga företag)
- v. Strategisk landsbygdsutveckling (utveckling som har särskild betydelse för att stärka lokalsamhället inom ett landsbygdsområde – till exempel genom tillskott av service, arbetstillfällen eller bostäder)

- vi. Boenden som möjliggör generationsväxling och upprätthållande av lantbruket. Det nya boendet bör ligga i anslutning till gårdscentrat.
- vii. Strategisk grönstrukturutveckling (till exempel ekologiska kantzoner, våtmarksrestaurering eller andra projekt som syftar till att stärka den gröna infrastrukturen och den biologiska mångfalden)
- viii. Åtgärder för klimatanpassning. *Exempelvis skredsäkring eller dagvattenhantering.*
- ix. För att bibehålla befolkningsunderlag på landsbygden kan mindre intrång för en enskild, befintlig, fastighets behov ses som ett väsentligt samhällsintresse. *Primärt avses en tillbyggnad, ersättningsbyggnad eller framfartsväg där alternativ som ej berör jordbruksmark saknas.*

Om det är uppenbart att det inte rör sig om ett väsentligt samhällsintresse behövs ingen fortsatt prövning.

Som stöd för bedömning av väsentligt samhällsintresse ska översiktsplanen användas. Med strategiskt menas att åtgärden är en del i hur ett givet mål ska uppnås. Målen ska kunna härledas till översiktsplanen.

1 c: Finns det lämpligare alternativ för lokalisering?

Om det direkt går att finna en alternativ lokalisering där inte brukningsvärd jordbruksmark berörs ska sökanden uppmanas att gå vidare med den alternativa lokaliseringen. Om det finns andra nackdelar (inte tekniskt och funktionellt lämplig eller rimlig ur ekonomisk synpunkt) med den alternativa lokaliseringen kan det dock behövas en fortsatt prövning för att göra en sammanvägd bedömning om vilken lokalisering som är lämpligast.

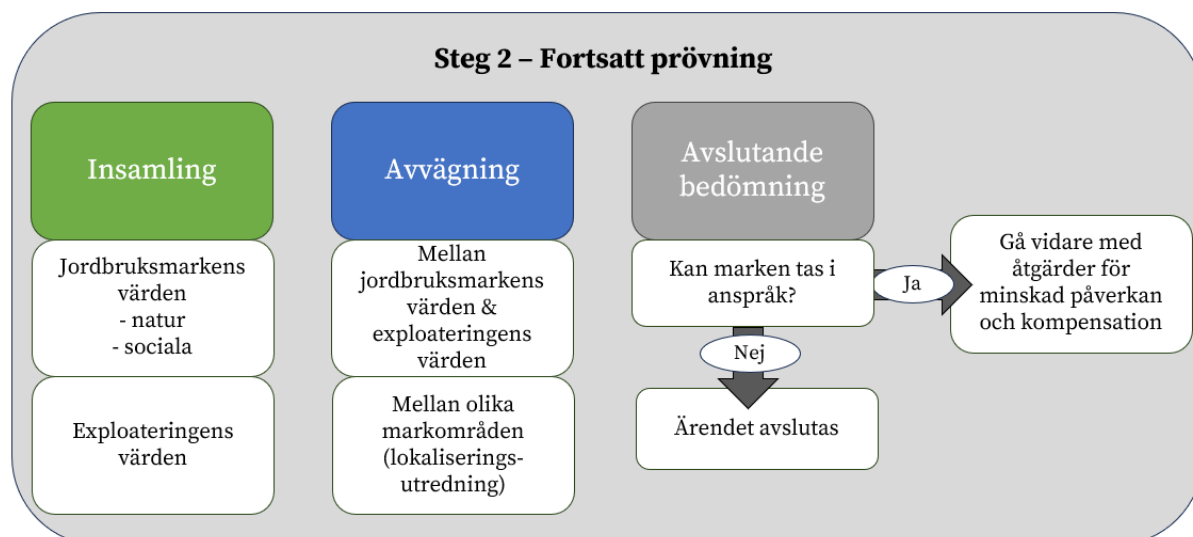
Uppsummering av steg 1

Utredningen går vidare med den fortsatta prövningen om slutsatsen är att:

- (a) brukningsvärd jordbruksmark berörs,
- (b) det inte kan uteslutas att åtgärden är av väsentligt samhällsintresse, och
- (c) det inte direkt går att se ett mer lämpligt alternativ för lokalisering där brukningsvärd jordbruksmark inte berörs.

Steg 2 – Fortsatt prövning

Om ett ärende berör brukningsvärd jordbruksmark och åtgärden som ska prövas utgör ett väsentligt samhällsintresse behöver en avvägning mellan exploateringsintresset och jordbruksmarkens värde göras. För att en tänkt bebyggelse ska vara tillåtlig enligt miljöbalken krävs att en lokaliseringsutredning genomförs för att bedöma om behovet inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

Figur 2. Flödesschema för den fortsatta prövningen.

Insamling

För att kunna genomföra avvägningen mellan exploateringsintresset och jordbruksmarkens värde behöver ytterligare insamling av information göras.

Jordbruksmarkens värden

Utöver brukningsvärdet finns det även andra värden kopplade till jordbruksmarken och dess brukande som är viktiga att ha i beaktande vid prövning av ärenden som berör jordbruksmark. Naturvärden och sociala värden skyddas enligt andra paragrafer och lagstiftning och påverkar utfallet i bedömningen om ianspråktagande av jordbruksmark. Brukningsvärde, naturvärden och sociala värden kallar vi samlat jordbruksmarkens värden.

Naturvärden och sociala värden kan i många fall vara beroende av att jordbruksmarken fortsatt brukas. Som naturvärden räknas exempelvis skyddsvärda växt- och djurarter, ekosystemtjänster, grön infrastruktur och biotopskydd. Som sociala värden räknas exempelvis landskapsvärden, kulturhistoriska värden samt möjligheterna till rekreation och upplevelse. Dessa värden provas inte genom 3 kap. 4 § MB, men skyddas genom andra delar av miljöbalken (ex. 3, 6 och 7 kap.) och plan- och bygglagen (2 kap.).

Till hjälp för bedömning av naturvärden, områdesskydd, rekreations-/friluftsvärden och information från lantbruksregister remitteras miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Bedömning av naturvärden

- Redovisa på en karta de naturvärden som finns på den aktuella platsen.
- Redovisa naturvärden på en karta som täcker ett omland på minst en kilometer utanför det aktuella området. Notera särskilt naturvärden som kan kopplas till jordbrukslandskapet (exempelvis generella biotopskydd, ängs-/hagmarker och strandängar).
- Resonera kring påverkan på naturvärden knutna till jordbruk, till exempel som följd av att bete eller ängshävd upphör.

- Resonera kring påverkan på ekosystemtjänster.
- Resonera kring hur grönsstrukturen eventuellt kan påverkas av föreslagna åtgärder, till exempel spridningsvägar mellan viktiga habitat eller värdetrakter.
- Resonera om riksintresse för naturvård, naturreservat eller andra områden utpekade för naturvärden kan påverkas.
- Notera eventuellt behov av naturvärdesinventering eller liknande utredningar i fortsatt planarbetet.
- *Vid bygglov, förhandsbesked och DP:* Redovisa även om det finns observationer av skyddsvärda arter i området eller i närheten. Notera särskilt om det rör sig om arter med stark koppling till jordbrukslandskap.

Bedömning av sociala värden

- Notera om området pekats ut i tidigare planer och inventeringar som värdefullt för kulturmiljö-, frilufts- eller landskapsbildsvärden. Även om riksintresse för friluftsliv eller rörligt friluftsliv berörs.
- Resonera kring eventuell påverkan på kulturmiljö-, frilufts- eller landskapsbildsvärden, kopplade till jordbrukslandskap. Lyft särskilt fram om jordbruksmarken kan vara viktig för platsens identitet.
- Resonera kring områdets möjliga användning nu eller i framtiden som rekreationsområde. Närhet till bostadsområden, kopplingar till andra områden med rekreationsvärden och tillgänglighet är viktiga aspekter.

Exploaterings värden

Värdet av en exploatering kan variera. I vissa fall ger exploateringen förutsättningar för ett företags eller orsts fortlevande, och ibland skapas förutsättningar för att bibehålla jordbruksproduktion och värden kopplade till den gröna infrastrukturen.

- Beskriv hur exploateringen utgör ett väsentligt samhällsintresse, vilken typ av utveckling förslaget innebär och varför den är strategiskt viktig. Hänvisa till i-ix ovan. Om möjligt, ange mått så som ungefärliga ytor för kvartersmark, byggnadsarealer eller antal bostäder och arbetstillfällen.
- Resonera kring hur förslaget förhåller sig till översiktsplanens rekommendationer (vilket även inkluderar fördjupade översiktsplaner och tillägg). Ett väsentligt samhällsintresse bör ha stöd i översiktsplanen. Det kan finnas relevanta uppgifter som behöver lyftas fram i länsstyrelsens granskningsyttranden som hör till översiktsplanerna eller i kommunens planeringsstrategi. Utöver det kan även andra kommunala, regionala och nationella mål- och styrdokument vara vägledande.
- Om förslaget innebär frångång från översiktsplanen behöver detta kommenteras. I vissa fall kan omtolkning av översiktsplanen vara motiverat om övergripande intentioner i planen efterföljs, eller om förutsättningarna ändrats sedan planen antogs.

- Resonera även kring hur förslaget förhåller sig till andra relevanta kommunala, regionala eller nationella planer. När det gäller bostäder ska hänvisning göras till kommunens riktlinjer för bostadsförsörjning.

Avvägning

När underlag tagits fram för såväl jordbruksmarkens värden som exploaterings värden behöver en avvägning göras.

En avvägning behöver göras mellan jordbruksmarken som är ett allmänt intresse och exploaterings intresse som är av väsentligt samhällsintresse.

I de fall jordbruksmarkens intressen bedöms väga tyngst så är den valda lokaliseringen inte lämplig och exploateringen således inte aktuell på den platsen och ansökan ska avslås.

Om exploaterings värden väger tyngst behöver en lokaliseringsutredning göras.

Lokaliseringsutredning

En lokaliseringsutredning behöver göras för att uppfylla den prövning som avses i sista delen av 3 kap. 4 § miljöbalken.

I lokaliseringsutredningen jämförs huvudalternativet med alternativa möjliga lokaliseringar. Här jämförs annan mark med exploaterings intresse. Den fortsatta prövningen behöver genomföras även för den alternativa marken.

För att en tänkt bebyggelse ska vara tillåtlig enligt miljöbalken krävs, utöver att den tillgodoser ett väsentligt samhällsintresse, att behovet inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. Ett ”från allmän synpunkt tillfredsställande sätt” innebär att den alternativa platsen ska vara tekniskt och funktionellt lämplig och dessutom rimlig ur ekonomisk synpunkt. Det framgår av proposition 1985/86:3 att om den alternativa platsen är annan jordbruksmark bör i första hand marken med hög produktionsförmåga och goda arronderingsförhållanden undantas från exploatering. Alternativa placeringar kan inom vissa processer utredas inom ramen för en miljökonsekvensbeskrivning.

- De alternativa möjliga lokaliseringarna som väljs ska vara tekniskt och funktionellt lämpliga för avsedd exploatering. De ska dessutom vara rimliga ur ekonomisk synpunkt.

Geografisk avgränsning och översikt

Den geografiska avgränsningen av lokaliseringsbedömningen beror på ärendet. Teoretiskt sett skulle hela kommunen kunna utgöra avgränsningsområde, men i de flesta fall bör finnas geografiskt avgränsande kriterier, till exempel närhet till elförsörjning eller annan infrastruktur. Om det till exempel handlar om att hitta plats för en ny grundskola kan en avgränsning göras utifrån kriterier om rimliga avstånd mellan skola och bostäder inom ett visst upptagningsområde.

Vid framtagandet av en översiktsplan finns bäst förutsättningar för att göra lokaliseringsutredningar eftersom markanvändningen kollas på i ett större perspektiv.

I en detaljplaneprocess kan området vara preliminärt avgränsat redan i planbeskedet. Bedömning av alternativ ska därmed redan vara gjord. Men ytterligare avvägningar kan behöva göras i detaljplaneskedet, varvid den slutliga avgränsningen av planen kan förändras. Om endast delar av det tänkta planområdet i slutändan ska ingå i planen kan alternativa lokaliseringar behöva jämföras.

När det gäller förhandsbesked ska alternativ lokalisering sökas inom den sökande fastighetsägarens mark. Sökningen kan även omfatta annan mark som fastighetsägaren har eller kan få rådighet över.

Om det är en sedan tidigare avstyckad tomt och ärendet rör bygglovsprövning utanför detaljplan kan det om tomten är bebyggd saknas rimliga alternativ för lokalisering - då faller lokaliseringsutredningen bort ur den fortsatta prövningen. Är tomten obebyggd ska en lokaliseringsutredning genomföras.

- Redovisa kriterier för den geografiska avgränsningen av lokaliseringsbedömningen.
- Redovisa på en karta ungefärlig avgränsning av området där alternativ har sökts.
- Redovisa lokalisering av huvudförslag och översiktligt tänkbara alternativ på kartan.

Bedömning av alternativ

- Översiktlig bedömning bör göras av påverkan på natur-, kultur- och rekreationsvärden, kringliggande bostadsmiljöer och strategiska utvecklingsfrågor, utifrån kommunens översiktsplan (inklusive fördjupningar och tillägg). Även frågor som rör hälsa, risk och säkerhet kan vara relevanta. Bedömningen ska göras för respektive lokalisering.
- För varje alternativ ska det finnas en bedömning över hur den föreslagna exploateringen funkar på den valda platsen, sett till verksamhetens behov och ur teknisk, funktionell och ekonomisk synpunkt.
- Fokus ska i första hand ligga på att redovisa vad som gör den/de alternativa lokaliseringarna mindre lämpliga än huvudförslaget, med utgångspunkt från aspekter i de två punkterna ovan.

Avslutande bedömning

Utifrån den insamlade informationen och avvägningen görs en avslutande bedömning. Vid bedömningen vägs samhällsintresset mot jordbruksmarkens brukningsvärde, i ljuset av möjligheterna till alternativ lokalisering. Bedömningen ska landa i ett av följande:

- a) Bedömningen är att det inte är lämpligt att gå vidare med föreslagna åtgärder, med hänvisning till 3 kap. 4 § miljöbalken
- b) Bedömningen är att jordbruksmarken kan tas i anspråk för föreslagna åtgärder utifrån 3 kap. 4 § miljöbalken

Åtgärder för minskad påverkan och kompensation

Om bedömningen landar i alternativ b) i den avslutade bedömningen ska frågan alltid lyftas om åtgärder för minskad påverkan och kompensation. Åtgärderna varierar beroende på typ av ärende:

Typ av ärende	Typ av åtgärder
Översiktsplan	Vägledande rekommendationer som följs upp i fortsatt planering, till exempel kring att bevara delar av jordbruksmarken inom ett utvecklingsområde eller undvika fragmentering. Möjligt att peka ut omvandlingsområden från skogs- till jordbruksmark.
Planbesked	Direktiv för det fortsatta planarbetet, till exempel kring att bevara delar av jordbruksmarken eller undvika fragmentering.
Detaljplan	Värden kopplade till jordbruksmark kan bevaras genom planbestämmelser, till exempel om delar av området planläggs som odlingsområde eller annat grönområde (alternativt uteslutas från planläggning). Även kringliggande jordbruksmark kan påverkas av bebyggelsens placering och utformning, bestämmelse för vegetation med mera. Planområdets utbredning prövas i lokaliseringsutredningen.
Förhandsbesked	Villkor för utformning av bebyggelse, vägdragningar med mera. Tomtavgränsning prövas i lokaliseringsutredningen.
Bygglov eller marklov	Placering och detaljutformning kan påverka kringliggande jordbruksområden.
Övrig lokaliseringsutredning	I beslut om lokalisering kan ingå villkor eller riktlinjer för detaljutformning av till exempel hur en anläggning kan påverka kringliggande jordbruksområden. Lokaliseringen prövas i lokaliseringsutredningen.

Kompensationsåtgärder

I samband med ianspråktagande av jordbruksmark för annat ändamål ska alltid möjlighet till kompensationsåtgärder lyftas. Notera dock att kompensationsåtgärder i sig inte kan motivera ett ianspråktagande av brukningsvärd jordbruksmark. Möjligheten att reglera krav på kompensation varierar beroende på typ av process, markägande med mera. Exempel på kompensationsåtgärder kan vara:

- Ta vara på matjorden i samband med exploatering av jordbruksmark och flytta den till annan plats där odling kan bedrivas.
- Återställa tidigare brukad jordbruksmark (exempelvis uppröjning av igenväxt åker-, ängs- eller betesmark).
- Skapa odlingsområde, ängs- eller betesmark, exempelvis genom omvandling.
- Satsningar som ökar artrikedomen i jordbrukslandskapet.
- Satsningar som gynnar humlor, bin och andra pollinatörer.
- Miljöer för bin gynnar jordbruket och planteringar bildar viktiga kopplingar mellan biotoper. Vid varje etablering bör dessa möjligheter till kompensation undersökas.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Riktlinje för hållbar hushållning med jordbruksmark, Vänersborgs kommun

Inledning

Samråd har skett med berörda under våren 2024. Planhandlingar har sänts till Länsstyrelsen och lantbrukarnas riksförbund samt till berörda nämnder.

Nedanstående har inkommit med yttrande under samrådet:

Länsstyrelsen, daterat 2024-04-18	1
LRF Vänersborg, daterat 2024-04-19	3
Byggnadsnämnden, daterat 2024-05-14.....	4
Miljö- och hälsoskyddsnämnden, daterat 2024-05-08	4
Samhällsbyggnadsnämnden, daterat 2024-05-16.....	5

Nedan följer de yttranden som inkommit under samrådet samt kommentarer på hur dessa bemöts vidare i förslaget om riktlinje.

Länsstyrelsen, daterat 2024-04-18

Länsstyrelsen tycker att det är bra att kommunen tagit initiativ till att ta fram riktlinjer för att säkerställa att jordbruksmarken får det skydd som lagen anger enligt 3 kap 4 § miljöbalken. Riktlinjerna är en tydlig instruktion och stöd till kommunens politiker och tjänstemän vid planering som berör jordbruksmark. Länsstyrelsen tror att riktlinjerna kan ge en bra grund och förutsättning för att kunna tillämpa lagen som skyddar jordbruksmarken på ett enhetligt sätt. Här följer några konkreta synpunkter på tillämpbarhet och utformning:

Jordbruksmarken är ofta brukningsvärd. För att avgöra om jordbruksmarken inte är brukningsvärd kan underlaget förtydligas med vad som kan indikera på att så är fallet. Det kan ge stöd för bedömning i det enskilda fallet och underlätta för enhetliga och jämförbara beslutsunderlag.

Kommunen kan förtydliga sin definition av väsentligt samhällsintresse så att det tydligt framgår vilka samhällsintressen och i vilket sammanhang som kommunen anser är dessa är så pass viktiga att de värderas mer än jordbruksmarken. Av riktlinjerna framgår att det bland annat handlar om strategiskt viktigt tillskott av exempelvis infrastruktur, bostäder, arbetsplatser och verksamheter. Vidare anger riktlinjerna att översiktsplanen ska användas som stöd för denna bedömning. Länsstyrelsens uppfattning är att nuvarande formulering möjliggör generösa tolkningar där all tillkommande infrastruktur och bebyggelse kan tolkas som strategiskt viktig bara den finns omnämnd i översiktsplanen eller går att härleda till mål i översiktsplanen.

Lokaliseringsutredningen ska visa varför inga andra alternativ är tillräckligt lämpliga, utan endast det valda alternativet. Om det finns andra, lämpliga alternativ som är tillräckligt bra, så får brukningsvärd jordbruksmark inte tas i anspråk. Därmed anser Länsstyrelsen att lokaliseringsutredningar i första hand ska göras i översiktsplaneskedet. Vid översiktsplaneringen kan kommunen se till markanvändningen i ett helhetsperspektiv. Om lokaliseringsutredningen ska göras som underlag för ett program eller en detaljplan bör kommunen se till alternativa platser i ett bredare perspektiv än enbart det lokala perspektivet. Kriterierna för den geografiska avgränsningen skulle kunna preciseras på ett tydligare sätt för att underlätta prövningen. Riktlinjerna kan förtydligas med detta.

Det är bra att kommunen nämner att relevanta uppgifter i Länsstyrelsens granskningsyttrande som hör till översiktsplanen eller planeringsstrategi kan behöva lyftas. I och med ändringar i lagstiftningens 3 kap. i Plan och bygglagen behöver båda dokumenten beaktas och bara för att något är utpekat i översiktsplanen behöver inte Länsstyrelsen och kommun vara överens.

Det anges att om en äldre detaljplan påverkas (antagen tidigare än miljöbalkens införande 1998) som inte är utbyggd av ny planering bedömer kommunen att en fullgod prövning enligt riktlinjerna ska göras på nytt. Det är ett mycket bra förhållningssätt.

På sidan 7, Uppsummering av steg 1, punkt (b). Står att det inte kan uteslutas att åtgärden är av väsentligt samhällsintresse. Länsstyrelsen anser att det blir tydligare om det står att det är ett väsentligt samhällsintresse.

Sidan 10, Avvägning. Det verkar inte logiskt att göra en avvägning här. Oavsett vad den visar så ska ju en lokaliseringsutredning göras?

Sidan 11. Sista punkten under "Bedömning av alternativ". Riktlinjerna kan förtydligas med vad "mindre lämpligt" innebär. Till exempel med utgångspunkt från tekniskt och funktionellt lämpligt, samt ekonomiskt rimligt.

Sidan 12. Länsstyrelsen är tveksamma till att planlägga mer jordbruksmark än nödvändigt, så som att planlägga för odlingsområde eller grönområde i stället för att det är fortsatt jordbruksmark.

Kommentar

Av riktlinjerna framgår några exempel på när marken troligen är att anse som brukningsvärd. Exempelvis om marken tidigare varit brukat, eller om marken får jordbruksstöd.

Tröskeln för bedömningen av väsentligt samhällsintresse har kommunen lagt vid nivån ”strategiskt”. Det är inte att likställa med länsstyrelsens skrivelse om att all infrastruktur eller bostadsbebyggelse är ett väsentligt samhällsintresse. Dock har översiktsplanen ett starkt stöd vid denna bedömning. För exempelvis Vänersnäs pekas två områden ut som strategiska för tillkommande bebyggelse, medan andra ytor inte har detta utpekande. Den större delen av kommunen är inte utpekad som utvecklingsområden.

De geografiska kriterierna bedöms bäst i respektive ärende eftersom det finns väldigt många olika typer av ärenden och användningar som kan komma att bli aktuella. Texten uppdateras om att bäst förutsättningar för en lokaliseringsutredning finns i översiktsplaneskedet.

Sid 10. Texten har reviderats.

Sid 11. Texten har förtydligats i enlighet med länsstyrelsens tankar.

Sid 12. Texten justeras till att inkludera en skrivelse om att ett alternativ är att inte planlägga jordbruksmark för jordbruksändamål.

LRF Vänersborg, daterat 2024-04-19

LRF Vänersborgs kommungrupp tackar för att vi givits möjlighet att lämna synpunkter på riktlinjerna. LRF kommungrupp företräder drygt 700 medlemmar som på olika sätt äger och brukar en stor del av den jordbruksmark som riktlinjerna kan komma att tillämpas på. Vi anser att riktlinjerna i stort är väl genomarbetade och på ett bra sätt beskriver det komplexa i den avvägning som samhället måste göra när jordbruksmark tas ur produktion.

Frågan om att skydda och bevara jordbruksmarken för kommande generationer är mer aktuell än någonsin. Vår förmåga att på ett hållbart sätt försätta producera energi och livsmedel är avgörande för om vi ska lyckas stärka beredskapen och genomföra den gröna omställningen. Detta lyfts fram på ett bra sätt i inledningen av riktlinjerna och det är mycket positivt att man i sammanhanget hänvisar till livsmedelsstrategin vars mål är att livsmedelsproduktionen ska öka.

Brukningsvärd jordbruksmark

Vid bedömning om huruvida jordbruksmarken anses brukningsvärd är det av stor vikt att den som äger och brukar marken i första hand tillåts avgöra det. Små marginalmarker kan vara avgörande för helheten medan en del av ett skifte kan ha mindre betydelse och vice versa. Det borde vara rutin att alltid ta kontakt med den som brukar och äger marken samt genomföra ett besök på plats så som det beskrivs under rubriken ”1a: Berörs brukningsvärd jordbruksmark?” andra stycket, sidan 5.

Väsentligt samhällsintresse

I uppräkningslistan över vad som kan bedömas utgöra väsentligt samhällsintresse ser vi det som mycket positivt att man nämner att boenden som möjliggör generationsväxling etc. anses utgöra väsentligt samhällsintresse, den punkten är nödvändig för att möjliggöra fortsatt utveckling av lantbruket. En liten notering är att ”punkterna” ska vara just punkter och inte

en numrering, det kan annars uppfattas som en prioriteringsordning. Vi utgår från att det inte varit intentionen.

Kommentar

Riktlinjerna ska fungera för alla typer av ärenden på jordbruksmark. I vissa fall, exempelvis framtagandet av en ny översiktsplan, bedöms det inte alltid som nödvändigt med platsbesök eller inhämtande av uppgifter från markägare eftersom det finns många frågor som inte är fullt utredda i det stadiet som skulle kunna begränsa/hindra en utveckling. I kommande plan- och lovprövningar är detta givet.

I listan över väsentliga samhällsintressen förtydligas att det inte är en prioriteringsordning som avses. Listan ska inte ses som en rangordning, utan syftar till att handläggaren på ett enkelt sätt ska kunna hänvisa till det väsentliga samhällsintresset längre fram i prövningen:

Byggnadsnämnden, daterat 2024-05-14

Byggnadsnämnden föreslår annan formulering för punkten (ix) på sidan 7.

Istället för: "För att bibehålla befolkningsunderlag på landsbygden kan i undantagsfall marginella intrång för en enskild, befintlig, fastighets behov ses som ett väsentligt samhällsintresse".

Vill vi föreslå att ta bort "undantagsfall" och ändra "marginella" till "mindre".

Ny formulering föreslås alltså vara:

"För att bibehålla befolkningsunderlag på landsbygden kan mindre intrång för en enskild, befintlig, fastighets behov ses som ett väsentligt samhällsintresse."

Nuvarande formulering kan onödigt försvåra och begränsa nämndens möjligheter att eventuellt bevilja dispens. Vi vill kunna möjliggöra ett boende enligt dagens standard för de som vill bo på landet och bidra till utvecklingen av landsbygden.

Kommentar

Riktlinjerna ändras i enlighet med byggnadsnämndens förslag.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden, daterat 2024-05-08

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har inget att erinra mot förslaget utöver följande medskick:

1. Att det av riktlinjen bör framgå diarienummer på bakgrundsrapporten.
2. Att dokumentägare bör vara Kommunstyrelsen och att dokumentansvarig är en tjänsteperson på den förvaltningen.

Kommentar

Referensen till bakgrundsrapporten har förtydligats.

Dokumentansvarig har ändrats till en tjänsteperson på kommunstyrelseförvaltningen.

Samhällsbyggnadsnämnden, daterat 2024-05-16

Samhällsbyggnadsförvaltningen ser positivt på att riktlinjer har tagits fram som stöd för att värna om jordbruksmark i kommunen. Förvaltningen ser trots riktlinjerna en utmaning i de bedömningar och ställningstaganden som krävs i prövningen och ser att den bakgrundsrapport som finns behöver implementeras bättre i riktlinjerna, alternativt att lyfta fram vikten av rapporten som underlag för prövning. Samhällsbyggnadsnämnden vill genom detta yttrande lämna över tankar och synpunkter på samrådsförslaget.

Steg 1 – Primär bedömning, 1 a: Berörs brukningsvärd jordbruksmark

s.5

Förtydliga om man i bedömningen av brukningsvärd jordbruksmark gör en sammanvägd bedömning av punkterna eller räcker det till exempel att marken enligt någon av punkterna bedöms som brukningsvärd?

Kommentar om att platsbesök eventuellt behöver genomföras och uppgifter inhämtas om markanvändningen. Att inhämta uppgifter från markägare kan inte anses vara en vedertagen metod för att få in säkra uppgifter om markanvändningen, då fastighetsägaren eller brukaren själv kan styra informationen för att uppnå ändamålet med sökandes önskan. Inhämtande av information bör ske från oberoende parter.

s.6

Har marken brukats de senaste åren? Hur lång tid kan senaste tiden anses vara, och när kan marken anses ha fått en annan markanvändning?

Storlek på skiftet. Förvaltningen önskar att det anges i riktlinjerna vad som är praxis gällande storlek på skiftet för att det ska anses som brukningsvärt. Ska tilläggas att även om skiftet är mindre kan jorden ha samma värde som ett stort. I de fallen bör man ställa krav på kompensationsåtgärd att till exempel flytta skiftet/jorden.

Arrondering – tar man hänsyn till vad som anses vara avskiljande i fråga om arrondering? Man bör i bedömningen ta hänsyn till vad som anses vara avskiljande, bland annat utifrån topografin. Till exempel kan ett dike vara en avgränsande faktor som gör att det är svårt att bedriva ett rationellt brukande för skiftet.

Steg 1 – Primär bedömning, 1 b: Är åtgärden av väsentligt samhällsintresse?

Finns det hänvisning till annat dokument där kommunen tagit ställning till vad väsentligt samhällsintresse är? Förvaltningen önskar förtydligande om väsentligt samhällsintresse har utformats efter praxis eller liknande.

ix. Tolkningsutrymmet är väldigt stort, vilket gör att det blir svårt att bedöma om det föreligger väsentligt samhällsintresse eller inte.

I bedömningen av väsentligt samhällsintresse ska översiktsplanen användas som stöd. Vilket dokument väger tyngst? Översiktsplanen är endast vägledande och inte juridiskt bindande, till skillnad mot prövningen som ska göras enligt miljöbalken, vilket blir motstridande.

Steg 1 – Primär bedömning, 1 c: Finns det lämpligare alternativ för lokalisering?

s.7

Vad räknas som andra nackdelar? Kan kostnad vara en nackdel till exempel? Här önskas ett förtydligande.

Steg 2 – Fortsatt prövning

s.8

I avvägningen mellan exploateringsintressen och jordbruksmarkens värde – väger det ena tyngre än det andra?

Jordbruksmarkens värden

Naturvärden och sociala värden – skyddas genom andra delar av miljöbalken - vilka delar?

s.10

Lokaliseringsutredning

Förvaltningen ser att processen för lokaliseringsutredning förtydligas och önskar hänvisningar till lagstöd eller praxis för att bedömningen ska kunna göras.

s.11

Geografisk avgränsning och översikt

För en obebyggd tomt som är avstyckad ska lokaliseringsutredning genomföras. Är inte prövningen redan gjord i förrättningen?

Övrigt

Förvaltningen önskar att syftet med riktlinjerna utvecklas. Förslagsvis kan syftet utvecklas med att riktlinjerna ska vara ett stöd som ger kommunen bättre förutsättningar till bättre och mer transparanta avvägningar. Förvaltningen saknar beskrivning om hur riktlinjerna förhåller sig till andra dokument som berör ämnet och hur hierarkin är mellan dessa. Bakgrundsrapporten bör ha en mer framträdande roll i riktlinjerna, då den innehåller betydelsefull bakgrund till hur bedömningen bör göras utifrån rättspraxis bland annat.

I takt med att jordbruksmark tas i anspråk för annan markanvändning, finns det möjlighet att omvandla skogsmark till jordbruksmark. Har kommunen tagit ställning till eller pekat ut områden som kan omvandlas till jordbruksmark? Har kommunen tagit ställning till om kompensationsåtgärder i form av omvandling av exempelvis skogsmark till jordbruksmark ska ske i de fall kommunen tar jordbruksmark i anspråk för annan markanvändning.

Kommentar

Avseende brukningsvärd jordbruksmark förtydligas att det är en sammanvägd bedömning som behöver göras. Att inhämta uppgifter från markägaren är en förtroendefråga och bör ingå, sedan är det upp till handläggaren att göra en fullgod bedömning av brukningsvärdet. Markens brukande de senaste åren, storlek på skiftet och arrondering är frågor som bedöms, prövas och avgörs i handläggarens bedömning. Eftersom rättspraxis kan ändras är det vanskligt att skriva in dagens praxis i riktlinjerna.

Syftet med riktlinjen framgår tydligt.

I praxis används ofta översiktsplanen som stöd för bedömningen av väsentligt samhällsintresse.

Sid 7. Med andra nackdelar menas, enligt förarbeten, om området inte är tekniskt och funktionellt lämpligt eller rimligt ur ekonomisk synpunkt. Detta förtydligas.

Sid 8. Enligt lag är jordbruksmarken skyddad och ett ianspråktagande inte tillåtet, utom i de fall vissa krav uppfylls. Det är först i prövningen det framgår vilket intresse som väger tyngst. Natur- och sociala värden skyddas genom ex. 3, 6 och 7 kap. miljöbalken och 2 kap. plan- och bygglagen. Detta förtydligas i riktlinjen.

Sid 10. Lokaliseringsutredningen behöver utformas olika beroende på ärendet. Vissa förtydliganden har gjorts. Hänvisning till enskilda rättsfall har undvikits i riktlinjen då de riskerar att tappa aktualitet om nya rättsfall kommer.

Sid 11. Om en dokumenterad prövning mot MB 3:4 finns ska inte en ny prövning behöva göras. Det troligaste scenariot är att det gäller en äldre avstyckning där fastigheten inte blivit bebyggd. Eftersom det då saknas ett färskt förhandsbesked/bygglov där frågan är prövad anses det rimligt att frågan om jordbruksmark behöver prövas på nytt. Ett annat exempel är obebyggda bostadsfastigheter inom strandskydd. Det är inget skäl för dispens.

Kommunen har inte tagit ställning till att när kommunen som fastighetsägare tar jordbruksmark i anspråk ska detta kompenseras på ett visst sätt. I riktlinjerna omnämns exempel på kompensationsåtgärder. Två av dessa är att återställa tidigare brukad jordbruksmark eller att skapa ett odlingsområde (ex. omvandling).

Den fortsatta processen

Riktlinjerna är reviderade och ska antas av kommunfullmäktige.

MILJÖ- OCH BYGGNADSFÖRVALTNINGEN

Freddie Carlson
Planhandläggare

§ 149

Antagande av Riktlinje för hantering av översvämningsrisker

KS 2020/135

Beslut

Kommunfullmäktige antar Riktlinje för hantering av översvämningsrisker i planering och bygglov.

Bilaga/bilagor

Bilaga 9: Riktlinje översvämningsrisker - antagandehandling

Sammanfattning av ärendet

Sedan länsstyrelsen 2017 reviderade nivåerna för översvämningsrisker har riktlinjerna i kommunens tidigare översvämningsprogram (kommunfullmäktige 2014-04-23 § 42) varit inaktuella. Kommunen har kontinuerligt fört dialog med länsstyrelsen och andra aktörer för att komma fram till ett förhållningssätt kring hur översvämningsrisker ska hanteras. Frågan har också utretts bland annat i samband med detaljplanering av södra Sanden. Förslaget till riktlinjer är en vidareutveckling av Boverkets tillsynsvägledning. Förslaget har reviderats efter remiss till Byggnadsnämnden och Samhällsbyggnadsnämnden.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2024-08-12 § 110
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-08-05
- Riktlinje översvämningsrisker – antagandehandling
- Byggnadsnämndens beslut 2024-04-08 § 39
- Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2024-05-16 § 88

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2024-08-12

§ 110

Antagande av Riktlinje för hantering av översvämningsrisker

KS 2020/135

Beslut

Kommunfullmäktige antar Riktlinje för hantering av översvämningsrisker i planering och bygglov.

Bilaga/bilagor

Bilaga 8: Riktlinje översvämningsrisker - antagandehandling

Sammanfattning av ärendet

Sedan länsstyrelsen 2017 reviderade nivåerna för översvämningsrisker har riktlinjerna i kommunens tidigare översvämningsprogram (kommunfullmäktige 2014-04-23 § 42) varit inaktuella. Kommunen har kontinuerligt fört dialog med länsstyrelsen och andra aktörer för att komma fram till ett förhållningssätt kring hur översvämningsrisker ska hanteras. Frågan har också utretts bland annat i samband med detaljplanering av södra Sanden. Förslaget till riktlinjer är en vidareutveckling av Boverkets tillsynsvägledning. Förslaget har reviderats efter remiss till Byggnadsnämnden och Samhällsbyggnadsnämnden.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-08-05
- Riktlinje översvämningsrisker – antagandehandling
- Byggnadsnämndens beslut 2024-04-08 § 39
- Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2024-05-16 § 88

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2024-08-05

Dnr: KS 2020/135

Handläggare

Pål Castell

pal.castell@vanersborg.se

0521-72 10 91

Mottagare

Kommunfullmäktige

Riktlinje för hantering av översvämningsrisker i planering och bygglov

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige antar Riktlinje för hantering av översvämningsrisker i planering och bygglov.

Sammanfattning av ärendet

Sedan länsstyrelsen 2017 reviderade nivåerna för översvämningsrisker har riktlinjerna i kommunens tidigare översvämningsprogram (kommunfullmäktige 2014-04-23 § 42) varit inaktuella. Kommunen har kontinuerligt fört dialog med länsstyrelsen och andra aktörer för att komma fram till ett förhållningssätt kring hur översvämningsrisker ska hanteras. Frågan har också utretts bland annat i samband med detaljplanering av södra Sanden. Förslaget till riktlinjer är en vidareutveckling av Boverkets tillsynsvägledning. Förslaget har reviderats efter remiss till Byggnadsnämnden och Samhällsbyggnadsnämnden.

Fördjupad beskrivning av ärendet

Översvämningsrisker är en aspekt på samhällsbyggandet som får allt större betydelse i och med förändringar i klimatet. Kommunen har ett ansvar att ta hänsyn till översvämningsrisker bland annat när översiktsplaner och detaljplaner upprättas, och när bygglov och förhandsbesked prövas. Som stöd för myndighetsutövandet finns Boverkets tillsynsvägledning. När det gäller nivåerna i Väneren finns även ett faktablad från länsstyrelsen som baseras på SMHI:s prognoser.

Kommunen upprättade ett översvämningsprogram 2014. De nivåer som anges i programmet blev inaktuella när SMHI publicerade en ny prognos 2017 och länsstyrelsen reviderade *Faktablad - Väneren* med höjda nivåer. Kommunen har under flera år haft dialog med länsstyrelsen, SMHI, Vattenfall, Vänerrådet och kommunerna runt Väneren kring de nya nivåerna. En anledning till oklarhet är att det finns flera tröskelnivåer som ligger under den nivå som länsstyrelsen anger som högsta beräknade för Vänersborgs kommun. De modeller som funnits tillgängliga när SMHI gjort sina prognoser är inte helt anpassade för den komplexitet som Vänerens vattensystem utgör och det finns osäkerheter kring vad extrema väderhändelser skulle kunna innebära. Flera av dagens låga trösklar kan komma att höjas vid översyn av dammsäkerheten i Väneren. Den dynamik som ligger i vinduppstuvning är också svår att förutse och i stora drag har kommunens arbetsgrupp valt att följa de siffror som länsstyrelsen presenterar.

Kommunens riktlinjer introducerar dock två parametrar som inte ingår i länsstyrelsens faktablad, baserat på utredningar som tagits fram i samband med detaljplanearbete på södra Sanden. Det ena är att den dynamiska vinduppstuvningen reduceras där det finns skyddande anordningar eller terräng. Detta resonemang ingick även i kommunens översvämningsprogram från 2014. Det andra är att de mest extrema nivåerna är kortvariga och att det finns fall där tillfälliga skyddsanordningar kan användas för att hantera dessa.

En viktig del av de nya riktlinjerna är att kommunen utvecklar Boverkets tillsynsvägledning för att göra det tydligare i vilka fall högsta beräknade nivå, 200-, respektive 100-årsnivåer ska användas. Sammantaget ger det en mer detaljerad och mer situationsanpassad vägledning än tidigare.

Förutom nivåangivelser i planer och bygglov innehåller Översvämningsprogrammet från 2014 även bland annat riskbedömningar och åtgärdsförslag. Det pågår ett arbete med uppföljning av dessa delar, som kommunen kommer att ta vidare. Mycket av åtgärderna är genomförda, men det har lyfts fram behov av ytterligare åtgärder. Det knyter även an till andra arbetsprocesser inom kommunen. I dagvattenplanen (kommunfullmäktige 2022-03-16 § 31) finns åtgärdsförslag för att minska risken för översvämning vid skyfall. I översiktsplanen finns rekommendationer för att undvika ny bebyggelse i riskutsatta områden. I arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser, beredskap och krishantering är översvämningsrisker en viktig fråga.

Beredning

Arbetet har letts av kommunstyrelseförvaltningen med tät samverkan med Miljö- och byggnadsförvaltningen och Samhällsbyggnadsförvaltningen. Förslag till riktlinje remitterades till Byggnadsnämnden och Samhällsbyggnadsnämnden våren 2024. Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF) har tagit del av handlingarna och yttrat sig att de inte har något att erinra.

Underlag

- SMHI, 2017. Vattennivåer, tappningar, vattentemperaturer och is i Vänerne – Beräkningar för dagens och framtidens klimatförhållanden. Klimatologi Nr 44.
- Länsstyrelsen Västra Götaland, 2017. Faktablad - Vänerne (version 2017.1).
- Boverket 2022. "Utgångspunkter för bedömning av översvämningsrisk", sida i PBL Kunskapsbanken. URL: https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/detaljplan/lansstyrelsens-tillsyn/tillsynsvagledning_naturolyckor/tillsynsvagledning-oversvamning/riskbedomning/utgangspunkter/

Jenny Kudryk

Chef avdelningen för hållbar utveckling

Bilagor

- Riktlinje för hantering av översvämningsrisker i planering och bygglov – antagandehandling
- Yttrande från Byggnadsnämndens 2024-04-08 § 39
- Yttrande från Samhällsbyggnadsnämndens 2024-05-16 § 88

Sändlista

Handläggare av ärendet

Byggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden

Riktlinje för hantering av översvämningssrisker i planering och bygglov

Innehållsförteckning

Inledning	3
Bakgrund.....	3
Syfte och avgränsning	3
Tidigare ställningstaganden	4
Hur riktlinjen ska användas.....	4
Länsstyrelsens och SMHI:s underlag för Väneren	4
Referenssystem	4
Publicering.....	4
Uppföljning	4
Riktlinjer.....	5
Grundläggande riktlinjer för översvämnning från skyfall	5
Grundläggande riktlinjer för översvämnning från sjöar och vattendrag	5
Vägnät.....	5
Samhällsviktig verksamhet	5
Miljöfarlig verksamhet	5
Enklare byggnader.....	5
Enklare funktioner i byggnader.....	5
Övrig bebyggelse.....	5
Undantagsfall: Om- och tillbyggnad	6
Undantagsfall: Tillfälliga åtgärder för kortvarig högnivå	6
Definitioner	6
Att klara nivån	6
Ny sammanhållen bebyggelse på tidigare oexploaterad mark	6
Ny typ av bebyggelse eller anläggning på tidigare bebyggd mark	7
Utveckling av befintlig bebyggelse eller anläggning	7
Enstaka byggnad eller anläggning.....	7
Bilaga: Matris och nivåtabeller	8
Samlande översikt över riktlinjer	8
Översikt över planeringsnivåer för Väneren	9
Högsta beräknade nivå.....	9
200-årsnivå	9
100-årsnivå	9
Illustration	10

Dokumentinformation Vägledning i hur ska hantera översvämningsrisker i planläggning, bygglov med mera.		Dokumentansvarig Kommundirektör	
Antagen xxx	Antagen av Kommunfullmäktige	Reviderad -	Giltighet Tillsvidare
Aktualiserad -	Diarienummer KS 2020/135	Intranät ☒	Hemsida ☒
Dokumentmottagare ☒ Förvaltningsorganisation ☒ Kommunala bolag ☒ Allmänheten ☒ Förtroendevalda			
Andra regelverk som omnämns Plan- och bygglag (PBL, 2010:900), Översiktsplan 2017 (KF, 2017-12-13, §197)			

Inledning

Bakgrund

Kommunen ska enligt Plan- och bygglag (PBL, 2010:9002, se bland annat 2 kap. 4-5 §) ansvara för att mark- och vattenanvändningen är lämplig och att det inte skapas risker för människors hälsa och säkerhet, olyckor, översvämning eller erosion. Detta ansvar är viktigt bland annat vid planläggning och bygglovsprövning.

Kommunfullmäktige antog 2014-04-23 § 42 *Översvämningsprogram – Kartläggning av Vänersborgs kust mot Vänern*. Programmet innehåller dels konsekvensanalyser, riskbedömning och åtgärdsförslag för skydd mot översvämningar och dels riktlinjer och kartmaterial för att vägleda planläggning och bygglov. Nivåerna i programmet utgick från Länsstyrelsens Faktablad Vänern från 2010.

2017 publicerade SMHI nya scenarier för höga vattennivåer i Vänern och Länsstyrelsen uppdaterade samma år Faktablad Vänern. Därigenom blev kommunens översvämningsprogram inaktuellt när det gäller kartor och angivna nivåer. Den nivå som länsstyrelsen använder som dimensionerande vid planläggning ligger 64-85 cm högre än de nivåer som anges i kommunens översvämningsprogram.

Kommunen har fört en kontinuerlig dialog med olika aktörer (bland annat länsstyrelsen, SMHI, Vattenfall och andra vänerkommuner) kring hur översvämningsfrågorna ska hanteras. Denna riktlinje utgår från utgångspunkterna i Boverkets tillsynsvägledning¹ och de kunskapsunderlag kring Vänern som bland annat SMHI tagit fram².

Syfte och avgränsning

Syftet med riktlinjen är att ge en tydlighet i hur kommunen hanterar översvämningsfrågor i planering och bygglov.

Detta styrdokument ersätter riktlinjerna i tidigare översvämningsprogram, men följer inte upp åtgärdsförslagen. Översvämningsfrågor hanteras även i kommunens översiktsplaner, beredskaps- och krishanteringsarbete och dagvattenplan.

Riktlinjen fungerar generellt, men för att kunna användas fullt ut på alla platser i kommunen behövs ytterligare kunskapsunderlag kring nivåer. Inför antagandet av riktlinjen finns underlag när det gäller vattennivåer i Vänern och det finns en översiktlig skyfallskartering för områden kring kommunens tätorter. Men det saknas till exempel beräkningar av höga vattennivåer vid olika återkomsttid för Frändeforsån och Hästefjordarna.

¹ Utgångspunkterna i Boverkets tillsynsvägledning publiceras här: https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/detaljplan/lansstyrelsens-tillsyn/tillsynsvagledning_naturolyckor/tillsynsvagledning-oversvamning/riskbedomning/utgangspunkter/

² Bland annat: *Vattennivåer, tappningar, vattentemperaturer och is i Vänern – Beräkningar för dagens och framtidens klimatförhållanden*. Klimatologi nr. 44. SMHI, 2017.

Tidigare ställningstaganden

Tidigare ställningstaganden kring översvänningsrisker finns i följande styrdokument:

Översvänningsprogram – Kartläggning av Vänersborgs kust mot Vänern (KF 2014-04-23 § 42).

Delvis inaktuellt när det gäller nivåer, till stora delar genomfört när det gäller åtgärder.

Översiktsplan 2017 (KF 2017-12-13 § 197) och *Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön* (KF 2023-02-15 § 4). Här markeras områden som är olämpliga för ny bebyggelse på grund av översvänningsrisker eller som kan behöva bevaras som lågpunkter för att ta hand om skyfallsvatten.

Dagvattenplan (KF 2022-03-16 § 31). Här ges riktlinjer för dagvattenhantering och förslag på åtgärder för att minska skyfallsrelaterade översvänningsrisker. Dagvattenplanen ska integreras i kommunens Blåplan.

Hur riktlinjen ska användas

Riktlinjen används vid planläggning, bygglovsprövning, projektering med flera processer när det kan finnas risker för översvämning. De är utformade för att möjliggöra olika typer av lösningar i komplexa situationer, till exempel där det finns befintlig bebyggelse i utsatta lägen.

Matriser och nivåtabeller i bilagan ger en användbar överblick över riktlinjens innehåll. Som stöd finns även anpassade kartlager i kommunens kartdatabas.

Länsstyrelsens och SMHI:s underlag för Vänern

Länsstyrelsen har publicerat Faktablad Vänern, med utgångspunkt i beräkningar som SMHI gjort. I dessa underlag fastställs högsta beräknade nivå, 200-årsnivå och 100-årsnivå för olika kommuner runt Vänern. Senaste faktabladet publicerades 2017.

Referenssystem

I detta dokument anges vattennivåer enligt referenssystemet RH 2000. SMHI använder i många rapporter referenssystemet RH 00. Vänerns referensyta på sjökortet är +44,10 m i RH 2000, vilket motsvarar +43,80 m.ö.h i RH 00. Medelvattenståndet ligger en halvmeter över referensytan, det vill säga ungefär +44,6 (RH 2000).

Publicering

Samtliga politiskt antagna styrdokument tillhör kommunens författningssamling och publiceras på hemsidan.

Uppföljning

Riktlinjen gäller tillsvidare. Dokumentet följs upp och revideras vid behov. När nya kunskapsunderlag tas fram rörande nivåer kommer de att kunna användas även innan riktlinjen hunnit revideras.

Riktlinjer

Grundläggande riktlinjer för översvämning från skyfall

Samhällsviktig verksamhet och verksamheter där översvämning kan skapa betydande miljöpåverkan ska klara nivån för 200-årsregn.

Övrig bebyggelse ska klara nivån för 100-årsregn.

Grundläggande riktlinjer för översvämning från sjöar och vattendrag

Vägnät

Vägar av betydelse för framkomlighet till samhällsviktig verksamhet, bostäder eller dagligvaruhandel ska vara körbara vid högsta beräknade vattennivå, vilket innebär lägst 20 cm under den nivån.

Tillfartsvägar ska i regel vara körbara vid samma nivå som en viss typ av bebyggelse ska klara, vilket innebär lägst 20 cm under den nivån. Undantag kan finnas där funktionen inte behöver upprätthållas under en översvämning, till exempel komplementbyggnader. För att vara körbar med upp till 20 cm vatten behöver vägbanan vara tydligt markerad.

Samhällsviktig verksamhet

Samhällsviktig verksamhet ska anläggas så att funktion och byggnader klarar högsta beräknade nivå.

Miljöfarlig verksamhet

Verksamheter där översvämning kan skapa betydande miljöpåverkan ska klara högsta beräknade nivå utan att föroreningar från verksamheten sprids. Inga övriga krav på att klara funktion eller tillfartsväg vid översvämning från sjöar och vattendrag.

Enklare byggnader

För enklare byggnader, som till exempel garage, uthus och sjöbodar, där inte människor vistas mer än tillfälligt, ställs inga krav på att funktioner eller tillfartsvägar ska klara översvämning från sjöar eller vattendrag. Däremot ska byggnader klara 100-årsnivå.

Enklare funktioner i byggnader

Parkering, enklare förråd eller liknande funktioner i en byggnad kan förläggas till våningsplan under den dimensionerande nivån under förutsättning att våningsplanets konstruktion klarar det. En sådan lösning ska kombineras med en beredskapsplan för att kunna tömma lokalerna i god tid. Denna typ av våningsplan kan vara en lösning för att högre våningsplan med känsligare funktioner ska kunna uppnå den dimensionerande nivån.

Övrig bebyggelse

Ny sammanhållen bebyggelse på tidigare oexploaterad mark ska anläggas så att funktion och byggnader klarar högsta beräknade nivå.

Ny typ av bebyggelse eller anläggning på tidigare bebyggd mark ska anläggas så att funktion och byggnader klarar högsta beräknade nivå när den nya bebyggelsen utgörs av permanentbostäder eller dagligvaruhandel. Annars ska den klara 200-årsnivå.

Utveckling av befintlig bebyggelse eller anläggning ska anläggas så att funktion och byggnader klarar 200-årsnivå.

Enstaka byggnad eller anläggning ska anläggas så att funktion och byggnader klarar 200-årsnivå.

Tillfartsväg skall i samtliga fall finnas som ligger lägst 20 cm under motsvarande nivåer.

Undantagsfall: Om- och tillbyggnad

Vid om- och tillbyggnad gäller riktlinjen i tillämpliga delar. Bedömning måste göras i varje enskilt fall utifrån reglerna i plan- och bygglagen¹. Det är viktigt att väga åtgärdens syfte, investeringens storlek, funktionella fördelar samt konsekvenserna vid en översvämning mot de konsekvenser som det skulle medföra att inte genomföra åtgärden.

Undantagsfall: Tillfälliga åtgärder för kortvarig högnivå

Vissa funktioner kan stängas tillfälligt (upp till ett dygn) utan risk för individer eller samhälle. I dessa fall kan tillfartsväg och funktion dimensioneras utifrån ihållande nivå, så länge byggnader klarar den kortvariga nivån, se illustration på sidan 10. Tillfälliga skyddsåtgärder kan accepteras.

Detta gäller exempelvis: fritidsbostad, sällanköpshandel, ej samhällsviktig service, förskolor, skolor, tågtrafik.

Detta gäller *inte* exempelvis: permanentbostad, dricksvatten, avloppsrening, energiproduktion/-distribution, datakommunikation, sjukvård, måltidsverksamhet, uttryckning, krisledning.

Definitioner

Att klara nivån

En byggnad klarar nivån om dess konstruktion inte skadas av att vattnet når den. Detta kan lösas genom att byggnaden i helhet placeras ovanför nivån, eller att de delar av byggnaden som ligger under nivån är utformade för att inte vatten ska tränga in och ge upphov till skador i konstruktionen.

En funktion klarar nivån om den kan upprätthållas när vattnet når den. Det innebär bland annat att nödvändiga tekniska system, till exempel el, vatten, avlopp och kommunikation ska fungera.

Ny sammanhållen bebyggelse på tidigare oexploaterad mark

Bebyggelsen omfattar tre byggnader eller fler, placerade på minst två tomter som gränsar till varandra eller åtskiljs endast av väg, gata eller parkmark. Marken ligger utanför tätort, är inte tidigare bebyggd och utgörs huvudsakligen av natur- eller jordbruksmark.

¹ Se 8 kap 1-4 §§ i plan- och bygglag (2010:900)

Ny typ av bebyggelse eller anläggning på tidigare bebyggd mark

Marken är sedan tidigare bebyggd eller anlagd på ett sätt att den inte kan ses som natur- eller jordbruksmark (till exempel parkering, terminalområde, upplag, täkt eller idrottsplan). Den nya användningen skiljer sig från tidigare användning på så vis att en detaljplan behöver tas fram där markanvändningen ompreciseras (till exempel bostäder på tidigare industrimark). Den nya användningen ska för platsen inte vara mindre lämplig än den tidigare.

Utveckling av befintlig bebyggelse eller anläggning

Befintlig bebyggelse eller anläggning byggs om men det är samma typ av markanvändning. Det kan även handla om förtätning, det vill säga att nya byggnader tillkommer inom ett område med sammanhållen bebyggelse eller att mindre byggnader ersätts av större.

Enstaka byggnad eller anläggning

Enstaka nya byggnader eller anläggningar som inte kräver detaljplan och inte utgör del av ny sammanhållen bebyggelse.

Bilaga: Matris och nivåtabeller

Samlande översikt över riktlinjer

Riktlinjen sammanfattas översiktligt i nedanstående matriser.

Matris 1: Riktlinjer för viktiga vägar, samhällsviktig verksamhet, verksamheter där översvämning kan skapa betydande miljöpåverkan och enklare byggnader.

Typ av bebyggelse/anläggning	Översvämning från sjöar & vattendrag			Skyfall
	Tillfartsväg	Funktion	Byggnad/anläggning	
Vägar av betydelse för framkomlighet till samhällsviktig verksamhet, bostäder eller dagligvaruhandel	Högsta beräknade nivå (-20 cm)			100-års
Samhällsviktig verksamhet	Högsta beräknade nivå (-20 cm)	Högsta beräknade nivå	Högsta beräknade nivå	200-års
Verksamheter där översvämning kan skapa betydande miljöpåverkan	Inga krav om det inte behövs för skydd av anläggningen	Inga krav om det inte behövs för skydd av anläggningen	Högsta beräknade nivå (gäller delar av anläggningen som behöver skyddas)	200-års
Enklare byggnader, garage, uthus, sjöbodar	Inga krav	Inga krav	Byggnad: 100-års	100-års

Matris 2: Riktlinjer för övrig typ av bebyggelse eller anläggning.

Övrig bebyggelse/anläggningar:				
Typ av bebyggelse/anläggning	Översvämning från sjöar & vattendrag			Skyfall
	Tillfartsväg	Funktion	Byggnad/anläggning	
Ny sammanhållen bebyggelse på tidigare oexploaterad mark	Högsta beräknade nivå (-20 cm)	Högsta beräknade nivå	Högsta beräknade nivå	100-års
Ny typ av bebyggelse eller anläggning på tidigare bebyggd mark: Permanentbostäder, Dagligvaruhandel	Högsta beräknade nivå (-20 cm)	Högsta beräknade nivå	Högsta beräknade nivå	100-års
Ny typ av bebyggelse eller anläggning på tidigare bebyggd mark: Övrig bebyggelse	200-årsnivå (-20 cm)	200-årsnivå	200-årsnivå	100-års
Utveckling av befintlig bebyggelse eller anläggning	200-årsnivå (-20 cm)	200-årsnivå	200-årsnivå	100-års
Enstaka byggnad eller anläggning	200-årsnivå (-20 cm)	200-årsnivå	200-årsnivå	100-års

Översikt över planeringsnivåer för Vänern

Tabellerna nedan redovisar planeringsnivåerna för stigande vatten från Vänern utifrån länsstyrelsens faktablad 2017. Siffrorna grundar sig på SMHI:s beräkningar samma år och kan komma att behöva justeras om nya beräkningar görs.

Högsta beräknade nivå

Kortvarig högnivå inom zon utan begränsad vinduppstuvning	+47,8
Körbar väg vid kortvarig högnivå inom zon utan begränsad vinduppstuvning	+47,6
Kortvarig högnivå inom zon med begränsad vinduppstuvning	+47,6
Körbar väg vid kortvarig högnivå inom zon med begränsad vinduppstuvning	+47,4
Ihållande högnivå	+47,2
Körbar väg vid ihållande högnivå	+47,0

200-årsnivå

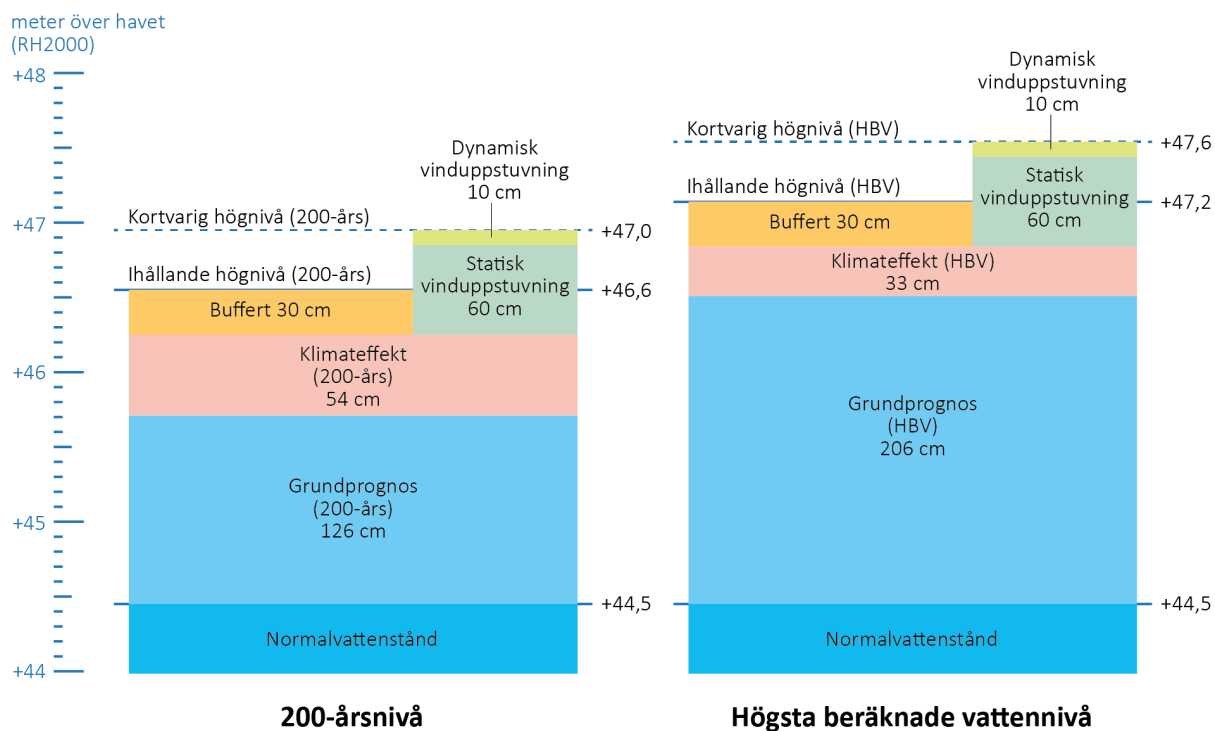
Kortvarig högnivå inom zon utan begränsad vinduppstuvning	+47,2
Körbar väg vid kortvarig högnivå inom zon utan begränsad vinduppstuvning	+47,0
Kortvarig högnivå inom zon med begränsad vinduppstuvning	+47,0
Körbar väg vid kortvarig högnivå inom zon med begränsad vinduppstuvning	+46,8
Ihållande högnivå	+46,6
Körbar väg vid ihållande högnivå	+46,4

100-årsnivå

Kortvarig högnivå inom zon utan begränsad vinduppstuvning	+47,0
Körbar väg vid kortvarig högnivå inom zon utan begränsad vinduppstuvning	+46,8
Kortvarig högnivå inom zon med begränsad vinduppstuvning	+46,8
Körbar väg vid kortvarig högnivå inom zon med begränsad vinduppstuvning	+46,6
Ihållande högnivå	+46,4
Körbar väg vid ihållande högnivå	+46,2

Illustration

Nedanstående illustration visar planeringsnivåerna för stigande vatten från Väneren utifrån länsstyrelsens faktablad 2017.

2024-04-08

B N § 39

BN.2024.15

Svar på remiss om riktlinje för översvämning

Beslut

Byggnadsnämnden anser att riktlinjen bör komplementeras med ett förtydligande kring om- och tillbyggnader. Utöver det har nämnden inget att erinra rörande riktlinje för hantering av översvämningsrisker i planering och bygglov.

Reservationer, protokollsanteckningar, jäv

Reservation ärende Riktlinje för översvämning 2024-04-08

Diarienummer: BN.2024.15

Jag reserverar mig mot riktlinjen då den saknar verklighetsförankring vad gäller Vänerns nivåer. Redan vid +47,3m kommer vattnet rinna bakom Hunneberg samt över Vattenfalls dammar och slussportar innan nivån kan komma till +47,8m som anges som max i enligt Länsstyrelsen. Kommunens avloppsverk är t.ex. helt utslaget vid angiven nivå. Det är bra att man börjat värdera i "samhällsviktig byggnation" i riktlinjen, det borde finnas mer av en byggnadsteknisk värdering, vad man ska skydda primärt, även på en byggnad, exempelvis tekniska installationer som värmesystem, hiss, o.s.v. Men även vad byggnaden är konstruerad av och hur. Man får nog räkna med en riskkostnad i det enskilda fallet för att den totala samhällsekonomiska kostnaden inte ska bli för hög. Att även väga in vad den beräknade livslängden är för byggnaden som berörs, speciellt för tillbyggnader och komplement.

Det är risk för att riktlinjen missar målet, att skydda en sommarstuga från översvämning vart 200:e år, när flerbostadshus, avloppsnät, elnät blir utslaget tidigare.

Länsstyrelsen har angivit vad kommunen har att förhålla sig till, så därav har jag inget yrkande på annat förslag än liggande.

Pontus Gläntegård (V)

Ordinarie ledamot, Byggnadsnämnden Vänerns kommun

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige antog 2014-04-23 § 42 Översvämningsprogram – Kartläggning av Vänerns kust mot Vänern. Programmet innehåller konsekvensanalyser, riskbedömning och åtgärdsförslag för skydd mot översvämningar samt riktlinjer för att vägleda planläggning och bygglov. Nivåerna i programmet utgick från Länsstyrelsens Faktablad Vänern från 2010. När faktabladet uppdaterades med nya nivåer 2017 blev kommunens översvämningsprogram inaktuellt.

Byggnadsnämnden anser att riktlinjen för hantering av översvämningsrisker i planering och bygglov är behövlig och väl genomarbetad men vill se ett förtydligande kring om- och tillbyggnader där avvägningar behöver göras i det enskilda fallet utifrån gällande lagstiftning. Utöver det har byggnadsnämnden inget att erinra mot förslaget utan ser att

2024-04-08

riktlinjerna kommer vara ett värdefullt underlag i kommande hantering av bygglov och planer där översvämningsrisk råder.

Beslutsunderlag

Riktlinje för hantering av översvämningsrisker i planering och bygglov
Internremiss - Riktlinje för översvämning
Tjänsteskrivelse, miljö- och byggnadsförvaltningen, 2024-04-02

Bilagor

Riktlinje för hantering av översvämningsrisker i planering och bygglov
Internremiss - Riktlinje för översvämning

Sändlista

Kommunstyrelsen

Riktlinje för hantering av översvämningssrisker i planering och bygglov

Tillhör nämndsbeslut 2024-04-08 B N § 39 BN.2024.15

Ankom: 2024-03-04 Ärende: BN.2024.15 Handling: 1907583

REMISSHANDLING

Antagen av Kommunfullmäktige åååå-mm-dd § xx

Innehållsförteckning

Inledning 2

Bakgrund.....3

Syfte och avgränsning3

Tidigare ställningstaganden3

Hur riktlinjerna ska användas4

Länsstyrelsens och SMHI:s underlag för Vänerne4

Referenssystem4

Publicering.....4

Uppföljning4

Riktlinje 4

Grundläggande riktlinjer för översvämnning från skyfall4

Grundläggande riktlinjer för översvämnning från sjöar och vattendrag4

Vägnät.....4

Samhällsviktig verksamhet5

Miljöfarlig verksamhet5

Enklare byggnader.....5

Övrig bebyggelse.....5

Undantagsfall: Tillfälliga åtgärder för kortvarig högnivå5

Definitioner6

Ny sammanhållen bebyggelse på tidigare oexploaterad mark.....6

Ny typ av bebyggelse eller anläggning på tidigare bebyggd mark6

Utveckling av befintlig bebyggelse eller anläggning6

Enstaka byggnad eller anläggning.....6

Bilaga: Matris och nivåtabeller 7

Samlande översikt över riktlinjer7

Översikt över planeringsnivåer för Vänerne8

Högsta beräknade nivå.....8

200-årsnivå8

100-årsnivå8

Illustration9

Dokumenttyp Riktlinje	Dokumentnamn Riktlinje för hantering av översvämningsrisker i planering och bygglov	Antagen Skriv ÅÅÅÅ-MM-DD och ev. §	Antagen av Kommunfullmäktige
Dokumentägare Miljö- och byggnadsförvaltningen	Dokumentansvarig Plan- och bygglovschef	Reviderad -	Giltighet Tillsvidare
Dokumentinformation Vägledning i hur ska hantera översvämningsrisker i planläggning, bygglov med mera.		Diarienummer KS 2020/135	Uppföljning Vid behov
Ämnesområde Planering, bygglov, mark- och vattenanvändning		Intranät ☒	Hemsida ☒
Andra regelverk som omnämns Plan- och bygglag (PBL, 2010:900), Översiktsplan 2017 (KF, 2017-12-13, §197)			

Inledning

Bakgrund

Kommunen ska enligt Plan- och bygglag (PBL, 2010:9002, se bland annat 2 kap. 4-5 §) ansvara för att mark- och vattenanvändningen är lämplig och att det inte skapas risker för människors hälsa och säkerhet, olyckor, översvämning eller erosion. Detta ansvar är viktigt bland annat vid planläggning och bygglovsprövning.

Kommunfullmäktige antog 2014-04-23 § 42 *Översvämningsprogram – Kartläggning av Vänersborgs kust mot Vänern*. Programmet innehåller dels konsekvensanalyser, riskbedömning och åtgärdsförslag för skydd mot översvämningar och dels riktlinjer och kartmaterial för att vägleda planläggning och bygglov. Nivåerna i programmet utgick från Länsstyrelsens Faktablad Vänern från 2010.

2017 publicerade SMHI nya scenarier för höga vattennivåer i Vänern och Länsstyrelsen uppdaterade samma år Faktablad Vänern. Därigenom blev kommunens översvämningsprogram inaktuellt när det gäller kartor och angivna nivåer. Den nivå som länsstyrelsen använder som dimensionerande vid planläggning ligger 64-85 cm högre än de nivåer som anges i kommunens översvämningsprogram.

Kommunen har fört en kontinuerlig dialog med olika aktörer (bland annat länsstyrelsen, SMHI, Vattenfall och andra vänerkommuner) kring hur översvämningsfrågorna ska hanteras. Denna riktlinje utgår från Boverkets tillsynsvägledning och de kunskapsunderlag kring Vänern som bland annat SMHI tagit fram.

Syfte och avgränsning

Syftet med riktlinjerna är att ge en tydlighet i hur vi hanterar översvämningsfrågor. Riktlinjerna fungerar generellt, men för att kunna användas fullt ut på alla platser i kommunen behövs ytterligare kunskapsunderlag kring nivåer. Inför antagandet av riktlinjerna finns underlag när det gäller vattennivåer i Vänern och det finns en översiktlig skyfallskartering för områden kring kommunens tätorter. Men det saknas till exempel beräkningar av höga vattennivåer vid olika återkomsttid för Frändeforsån och Hästefjordarna.

Tidigare ställningstaganden

Tidigare ställningstaganden kring översvämningsrisker finns i följande styrdokument:

Översvämningsprogram – Kartläggning av Vänersborgs kust mot Vänern (KF 2014-04-23 § 42). Delvis inaktuellt när det gäller nivåer, till stora delar genomfört när det gäller åtgärder.

Översiktsplan 2017 (KF 2017-12-13 § 197) och *Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön* (KF 2023-02-15 § 4). Här markeras områden som är olämpliga för ny bebyggelse på grund av översvämningsrisker eller som kan behöva bevaras som lågpunkter för att ta hand om skyfallsvatten.

Dagvattenplan (KF 2022-03-16 § 31). Här ges riktlinjer för dagvattenhantering och förslag på åtgärder för att minska skyfallsrelaterade översvämningsrisker. Dagvattenplanen ska integreras i kommunens Blåplan.

Hur riktlinjerna ska användas

Riktlinjerna används vid planläggning, bygglovsprövning, projektering med flera processer när det kan finnas risker för översvämning. De är utformade för att möjliggöra olika typer av lösningar i komplexa situationer, till exempel där det finns befintlig bebyggelse i utsatta lägen.

Matriser och nivåtabeller i bilagan ger en användbar överblick över riktlinjernas innehåll. Som stöd finns även anpassade kartlager i kommunens kartdatabas.

Länsstyrelsens och SMHI:s underlag för Vänern

Länsstyrelsen har publicerat Faktablad Vänern, med utgångspunkt i beräkningar som SMHI gjort. I dessa underlag fastställs högsta beräknade nivå, 200-årsnivå och 100-årsnivå för olika kommuner runt Vänern. Senaste faktabladet publicerades 2017.

Referenssystem

I detta dokument anges vattennivåer enligt referenssystemet RH 2000. SMHI använder i många rapporter referenssystemet RH 00. Vänerns referensyta på sjökortet är +44,10 m i RH 2000, vilket motsvarar +43,80 m.ö.h i RH 00. Medelvattenståndet ligger en halvmeter över referensytan, det vill säga ungefär +44,6 (RH 2000).

Publicering

Samtliga politiskt antagna styrdokument tillhör kommunens författningssamling och publiceras på hemsidan.

Uppföljning

Riktlinjerna gäller tillsvidare. Dokumentet följs upp och revideras vid behov. När nya kunskapsunderlag tas fram rörande nivåer kommer de att kunna användas även innan riktlinjerna hunnit revideras.

Riktlinjer

Grundläggande riktlinjer för översvämning från skyfall

Samhällsviktig verksamhet och verksamheter där översvämning kan skapa betydande miljöpåverkan ska klara nivån för 200-årsregn.

Övrig bebyggelse ska klara nivån för 100-årsregn.

Grundläggande riktlinjer för översvämning från sjöar och vattendrag

Vägnät

Vägar av betydelse för framkomlighet till samhällsviktig verksamhet, bostäder eller dagligvaruhandel ska vara körbara vid högsta beräknade vattennivå, vilket innebär lägst 20 cm under den nivån.

Tillfartsvägar ska i regel vara körbara vid samma nivå som en viss typ av bebyggelse ska klara, vilket innebär lägst 20 cm under den nivån. Undantag kan finnas där funktionen inte behöver upprätthållas under en översvämning. För att vara körbar med upp till 20 cm vatten behöver vägbanan vara tydligt markerad.

Samhällsviktig verksamhet

Samhällsviktig verksamhet ska anläggas så att funktion och byggnader klarar högsta beräknade nivå.

Miljöfarlig verksamhet

Verksamheter där översvämning kan skapa betydande miljöpåverkan ska klara högsta beräknade nivå utan att föroreningar från verksamheten sprids. Inga övriga krav på att klara funktion eller tillfartsväg vid översvämning från sjöar och vattendrag.

Enklare byggnader

För enklare byggnader, som till exempel garage, uthus och sjöbodar ställs inga krav på att funktioner eller tillfartsvägar ska klara översvämning från sjöar eller vattendrag. Däremot ska byggnader klara 100-årsnivå utan att allvarligt skadas.

Övrig bebyggelse

Ny sammanhållen bebyggelse på tidigare oexploaterad mark ska anläggas så att funktion och byggnader klarar högsta beräknade nivå.

Ny typ av bebyggelse eller anläggning på tidigare bebyggd mark ska anläggas så att funktion och byggnader klarar högsta beräknade nivå när den nya bebyggelsen utgörs av permanentbostäder eller dagligvaruhandel. Annars ska den klara 200-årsnivå.

Utveckling av befintlig bebyggelse eller anläggning ska anläggas så att funktion och byggnader klarar 200-årsnivå.

Enstaka byggnad eller anläggning ska anläggas så att funktion och byggnader klarar 200-årsnivå.

Tillfartsväg skall i samtliga fall finnas som ligger lägst 20 cm under motsvarande nivåer.

Undantagsfall: Tillfälliga åtgärder för kortvarig högnivå

Vissa funktioner kan stängas tillfälligt (upp till ett dygn) utan risk för individer eller samhälle. I dessa fall kan tillfartsväg och funktion dimensioneras utifrån ihållande nivå, så länge byggnader klarar den kortvariga nivån. Tillfälliga skyddsåtgärder kan accepteras.

Detta gäller exempelvis: Fritidsbostad, Sällanköpshandel, Ej samhällsviktig service, Förskolor, Skolor, Tågtrafik.

Detta gäller *inte* exempelvis: Permanentbostad, Dricksvatten, Avloppsrening, Energiproduktion/-distribution, Datakommunikation, Sjukvård, Måltidsverksamhet, Utryckning, Krisledning.

Definitioner

Ny sammanhållen bebyggelse på tidigare oexploaterad mark

Bebyggelsen omfattar tre byggnader eller fler, placerade på minst två tomter som gränsar till varandra eller åtskiljs endast av väg, gata eller parkmark. Marken ligger utanför tätort, är inte tidigare bebyggd och utgörs huvudsakligen av natur- eller jordbruksmark.

Ny typ av bebyggelse eller anläggning på tidigare bebyggd mark

Marken är sedan tidigare bebyggd eller anlagd på ett sätt att den inte kan ses som natur- eller jordbruksmark (till exempel parkering, terminalområde, upplag, täkt eller idrottsplan). Den nya användningen skiljer sig från tidigare användning på så vis att en detaljplan behöver tas fram där markanvändningen ompreciseras (till exempel bostäder på tidigare industrimark). Den nya användningen ska för platsen inte vara mindre lämplig än den tidigare.

Utveckling av befintlig bebyggelse eller anläggning

Befintlig bebyggelse eller anläggning byggs om men det är samma typ av markanvändning. Det kan även handla om förtätning, det vill säga att nya byggnader tillkommer inom ett område med sammanhållen bebyggelse eller att mindre byggnader ersätts av större.

Enstaka byggnad eller anläggning

Enstaka nya byggnader eller anläggningar som inte kräver detaljplan och inte utgör del av ny sammanhållen bebyggelse.

Bilaga: Matris och nivåtabeller

Samlande översikt över riktlinjer

Riktlinjerna sammanfattas översiktligt i nedanstående matriser.

Matris 1: Riktlinjer för viktiga vägar, samhällsviktig verksamhet, verksamheter där översvämning kan skapa betydande miljöpåverkan och enklare byggnader.

Typ av bebyggelse/anläggning	Översvämning från sjöar & vattendrag			Skyfall
	Tillfartsväg	Funktion	Byggnad/anläggning	
Vägar av betydelse för framkomlighet till samhällsviktig verksamhet, bostäder eller dagligvaruhandel	Högsta beräknade nivå (-20 cm)			100-års
Samhällsviktig verksamhet	Högsta beräknade nivå (-20 cm)	Högsta beräknade nivå	Högsta beräknade nivå	200-års
Verksamheter där översvämning kan skapa betydande miljöpåverkan	Inga krav om det inte behövs för skydd av anläggningen	Inga krav om det inte behövs för skydd av anläggningen	Högsta beräknade nivå (gäller delar av anläggningen som behöver skyddas)	200-års
Enklare byggnader, garage, uthus, sjöbodar	Inga krav	Inga krav	Byggnad: 100-års	100-års

Matris 2: Riktlinjer för övrig typ av bebyggelse eller anläggning.

Övrig bebyggelse/anläggningar:				
Typ av bebyggelse/anläggning	Översvämning från sjöar & vattendrag			Skyfall
	Tillfartsväg	Funktion	Byggnad/anläggning	
Ny sammanhållen bebyggelse på tidigare oexploaterad mark	Högsta beräknade nivå (-20 cm)	Högsta beräknade nivå	Högsta beräknade nivå	100-års
Ny typ av bebyggelse eller anläggning på tidigare bebyggd mark: Permanentbostäder, Dagligvaruhandel	Högsta beräknade nivå (-20 cm)	Högsta beräknade nivå	Högsta beräknade nivå	100-års
Ny typ av bebyggelse eller anläggning på tidigare bebyggd mark: Övrig bebyggelse	200-årsnivå (-20 cm)	200-årsnivå	200-årsnivå	100-års
Utveckling av befintlig bebyggelse eller anläggning	200-årsnivå (-20 cm)	200-årsnivå	200-årsnivå	100-års
Enstaka byggnad eller anläggning	200-årsnivå (-20 cm)	200-årsnivå	200-årsnivå	100-års

Översikt över planeringsnivåer för Vänern

Tabellerna nedan redovisar planeringsnivåerna för stigande vatten från Vänern utifrån länsstyrelsens faktablad 2017. Siffrorna grundar sig på SMHI:s beräkningar samma år och kan komma att behöva justeras om nya beräkningar görs.

Högsta beräknade nivå

Kortvarig högnivå inom zon utan begränsad vinduppstuvning	+47,8
Körbar väg vid kortvarig högnivå inom zon utan begränsad vinduppstuvning	+47,6
Kortvarig högnivå inom zon med begränsad vinduppstuvning	+47,6
Körbar väg vid kortvarig högnivå inom zon med begränsad vinduppstuvning	+47,4
Ihållande högnivå	+47,2
Körbar väg vid ihållande högnivå	+47,0

200-årsnivå

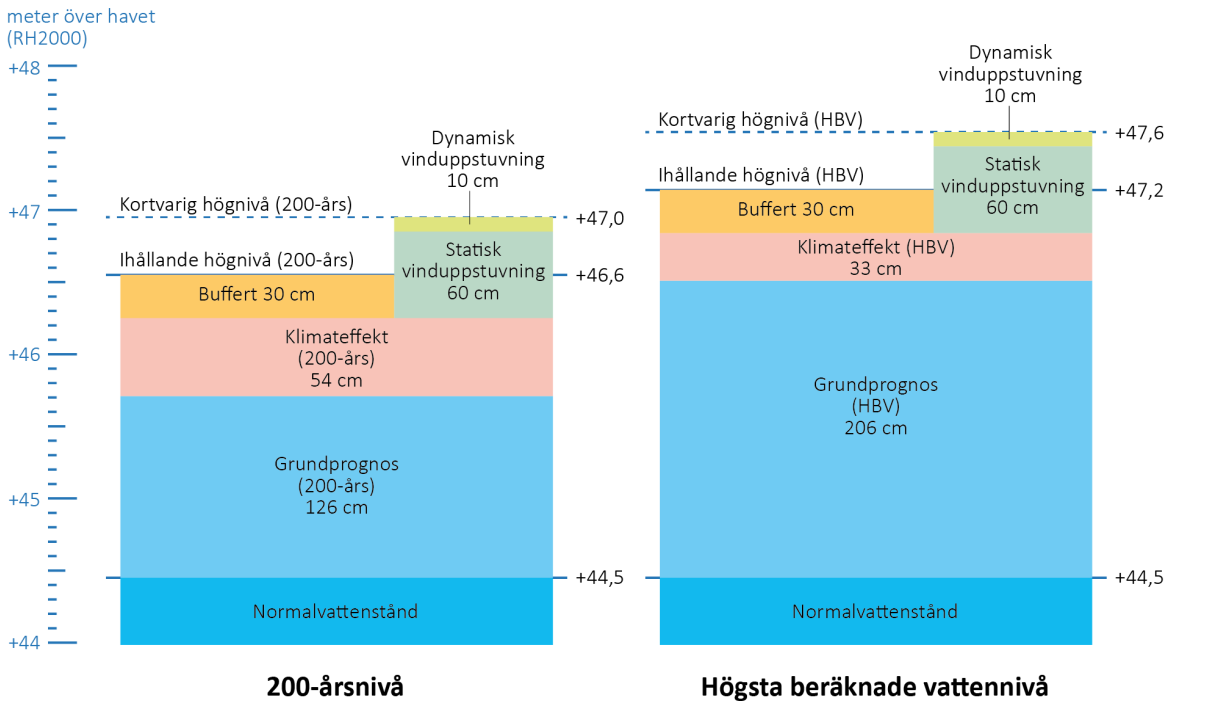
Kortvarig högnivå inom zon utan begränsad vinduppstuvning	+47,2
Körbar väg vid kortvarig högnivå inom zon utan begränsad vinduppstuvning	+47,0
Kortvarig högnivå inom zon med begränsad vinduppstuvning	+47,0
Körbar väg vid kortvarig högnivå inom zon med begränsad vinduppstuvning	+46,8
Ihållande högnivå	+46,6
Körbar väg vid ihållande högnivå	+46,4

100-årsnivå

Kortvarig högnivå inom zon utan begränsad vinduppstuvning	+47,0
Körbar väg vid kortvarig högnivå inom zon utan begränsad vinduppstuvning	+46,8
Kortvarig högnivå inom zon med begränsad vinduppstuvning	+46,8
Körbar väg vid kortvarig högnivå inom zon med begränsad vinduppstuvning	+46,6
Ihållande högnivå	+46,4
Körbar väg vid ihållande högnivå	+46,2

Illustration

Nedanstående illustration visar planeringsnivåerna för stigande vatten från Vätern utifrån länsstyrelsens faktablad 2017.

§ 88

Svar på internremiss om riktlinjer för översvämning

SBN 2024/100

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden överlämnar bilagt yttrande som svar på internremiss om riktlinjer för översvämning.

Bilaga

Bilaga 12: Yttrande – svar på internremiss om riktlinjer för hantering av översvämningsrisker i planering och bygglov

Sammanfattning av ärendet

4 mars inkom Kommunstyrelsen med en internremiss med förslag på riktlinjer för hantering av översvämningsrisker i planer och bygglov till Samhällsbyggnadsnämnden.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har begärt förlängd svarstid och synpunkter ska vara inlämnade senast 16 maj. Samhällsbyggnadsnämnden har möjlighet att yttra sig under sammanträdet den 16 maj.

Samhällsbyggnadsförvaltningen ser att det finns en viss svårighet att praktiskt använda framtagna riktlinjer och skulle önska att riktlinjerna konkretiserades för att vara ett tydligare stöd vid handläggning av frågor som berör översvämningsrisker. Förvaltningen vill genom detta yttrande lämna över några tankar och synpunkter på förslaget.

Beslutsunderlag

- Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2024-04-24
- Riktlinjer för hantering av översvämningsrisker i planering och bygglov

Sändlista

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Kommunstyrelseförvaltningen
Pål Castell, Kommunstyrelseförvaltningen

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2024-04-24

Dnr: SBN 2024/100

Handläggare

Sanna Fransson

sanna.fransson@vanersborg.se

0521-72 24 04

Mottagare

Samhällsbyggnadsnämnden

Svar på internremiss om riktlinjer för översvämning

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden överlämnar bilagt yttrande som svar på internremiss om riktlinjer för översvämning.

Sammanfattning av ärendet

4 mars inkom Kommunstyrelsen med en internremiss med förslag på riktlinjer för hantering av översvämningsrisker i planer och bygglov till Samhällsbyggnadsnämnden.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har begärt förlängd svarstid och synpunkter ska vara inlämnade senast 16 maj. Samhällsbyggnadsnämnden har möjlighet att yttra sig under sammanträdet den 16 maj.

Samhällsbyggnadsförvaltningen ser att det finns en viss svårighet att praktiskt använda framtagna riktlinjer och skulle önska att riktlinjerna konkretiserades för att vara ett tydligare stöd vid handläggning av frågor som berör översvämningsrisker. Förvaltningen vill genom detta yttrande lämna över några tankar och synpunkter på förslaget.

Beredning

Remissvaret har beretts med de olika berörda verksamheterna och sammanställts av mark- och exploateringsingenjör.

Underlag

Riktlinjer för hantering av översvämningsrisker i planering och bygglov

Hans Larsson

Verksamhetschef, fastighet och service

Bilagor

Yttrande – svar på internremiss om riktlinjer för hantering av översvämningsrisker i planering och bygglov

Sändlista

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Kommunstyrelseförvaltningen
Pål Castell, Kommunstyrelseförvaltningen

2024-04-18

Dnr: SBN 2024/100

Handläggare
Sanna Fransson
sanna.fransson@vanersborg.se
0521-72 24 04

Mottagare
Kommunstyrelsen

Svar på internremiss för riktlinjer om översvämning

Bakgrund

4 mars inkom Kommunstyrelsen med en internremiss med förslag på riktlinjer för hantering av översvämningsrisker i planer och bygglov till Samhällsbyggnadsnämnden.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har begärt förlängd svarstid och synpunkter ska vara inlämnade senast 16 maj. Samhällsbyggnadsnämnden har möjlighet att yttra sig under sammanträdet den 16 maj.

Sammanfattning av yttrande

Samhällsbyggnadsförvaltningen ser att det finns en viss svårighet att praktiskt använda framtagna riktlinjer och skulle önska att riktlinjerna konkretiserades för att vara ett tydligare stöd vid handläggning av frågor som berör översvämningsrisker.

Förvaltningen vill genom detta yttrande lämna över några tankar och synpunkter på förslaget.

Samhällsbyggnadsnämndens presidium ställer sig också frågande om inte riktlinjerna för översvämning bör ingå som en del i Blåplan.

Yttrande

Sidan 3

Syfte och avgränsning

Förvaltningen önskar tydligare förklaring till syftet med riktlinjerna och en koppling till någon form av åtgärdsplan som tydligare visar hur vi ska hantera översvämningsfrågorna. Här skriver man också att ytterligare kunskapsunderlag krävs kring nivåer för att riktlinjerna ska kunna användas fullt ut. Vad hänvisar man till för kunskapsunderlag?

Sidan 4

Hur riktlinjerna ska användas

Även om det inte är krav på att tillämpa de lagkrav som finns gällande risker för översvämning, på befintlig bebyggelse, saknar vi resonemang kring befintlig bebyggelse och framför allt kring befintlig samhällsviktig verksamhet. Hur ska kommunen hantera befintliga samhällsviktiga verksamheter och tillgängligheten till dessa, för att undvika översvämning och för att den befintliga verksamheten ska fungera enligt ordinarie drift.

2024-04-18

Dnr: SBN2024/100

Behöver befintliga anläggningar uppdateras utifrån nya nivåer eller gäller det enbart nyanläggningar? De åtgärder som gjorts i översvämningsprogram antaget 2014 – behöver de kompletteras?

Det finns målpunkter och vägar idag som utifrån kommunens kartlager riskerar att hindra framfart för till exempel räddningstjänst eller till samhällsviktiga verksamheter. Förvaltningen ser därför behov av en åtgärdsplan med prioriteringar och där kommunen pekar ut viktiga stråk och verksamheter samt vilka åtgärder som krävs för att hindra översvämning. Till exempel blåljusstråk. Genom en sådan kartering får man enklare förutsättningar och terminologi för samhälls- och beredskapsplanering.

I åtgärdsplanen kan också ytor som får översvämmas redovisas samt identifiera problemområden och åtgärdsförslag. Viktigt också att det anges en tidsplan för åtgärderna och att det beslutas om medel för genomförande.

Vägnät

Borde eventuellt kompletteras med klassningsdefinition för olika förutsättningar, typ:

Prio 1 - vägar maximalt 20 cm vatten vid högsta beräknade översvämningsnivå

Prio 2 - vägar som klarar 200-års regn

Prio 3 vägar som klarar 100-årsregn.

Sidan 4–5

Miljöfarlig verksamhet

På sidan 4 står det att verksamheter där översvämning kan skapa betydande miljöpåverkan ska klara nivån för 200-års regn. På sidan 5 har man under miljöfarlig verksamhet redogjort för att dessa verksamheter ska klara högsta beräknade nivå. Är inte detta samma typ av verksamheter?

Sidan 8

Översikt över planeringsnivåer för Vänern

Saknar förklaringar till de olika nivåerna och förtydliga när vilka värden ska appliceras för olika verksamheter.

Övrigt

Riktlinjerna bör också remitteras till NÄRF.

Saknar resonemang till översvämningsbreddningar både genom Götaälv och på lågbelägna områden längs Vänern, exempelvis Grästorp och Skara slätten. Stiger det till +47,6 i Vänersborg breddas det troligen också över på stora landarealer längs Vänerkusten.

Postadress: Vänersborgs kommun 462 85 Vänersborg	Besöksadress: Sundsgatan 29 Vänersborg	Telefon: 0521-72 10 00	Webbplats: www.vanersborg.se	E-post: samhallsbyggnad@vanersborg.se
---	---	----------------------------------	--	---

2024-04-18

Dnr: SBN2024/100

Vi undrar även över dokumentets plats/rangordning i relation till översvämningsplaner och liknande dokument som redan finns.

Ann-Mari Jonasson
Ordförande

Underlag

Riktlinjer översvämning - remisshandling

2024-08-28

§ 154

**Fastställande av sammanträdestider 2025 för
kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och
kommunstyrelsens arbetsutskott samt bolagsdag**

KS 2024/289

Beslut

- Kommunfullmäktige beslutar att under år 2025 sammanträda onsdagar följande dag och tid:

19 februari	kl: 18:00	
19 mars	kl: 18:00	
16 april	kl: 18:00	
21 maj	kl: 18:00	
18 juni	kl: 13:00	Obs - avvikande tid!
17 september	kl: 18:00	
22 oktober	kl: 18:00	
19 november	kl: 18:00	
17 december	kl: 18:00	

- Kommunstyrelsen beslutar för egen del att under år 2025 sammanträda onsdagar, med starttid kl. 08:30 följande dagar:

29 januari
26 februari
2 april
7 maj
4 juni
27 augusti
8 oktober
5 november
3 december

Kommunstyrelsen fastställer även att bolagsdagen år 2025 är en del av kommunstyrelsens sammanträde 2 april 2025.

Kommunstyrelsen noterar att bolagsstämmorna för respektive bolag ska ligga i anslutning till kommunstyrelsens sammanträde 2025-05-07

Sammanfattning av ärendet

Enligt 5 kap. 12 § kommunallagen (2017:725) ska kommunfullmäktige bestämma när ordinarie sammanträden med fullmäktige ska hållas.

Utdragsbestyrkande

2024-08-28

Av § 6 i kommunfullmäktiges arbetsordning framgår att kommunfullmäktige normalt håller ordinarie sammanträden varje månad utom i januari, juli och augusti.

Sammanträdestiderna behöver även till stor del anpassas efter ekonomiavdelningens budget- och redovisningsprocesser.

Beredningssekretariatet har, med hänsyn tagen till vad som angivits ovan, tagit fram ett förslag till sammanträdesdagar för år 2025, för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och kommunstyrelsens arbetsutskott.

Kommunstyrelsen ska även varje år fastställa bolagsdag för de helägda kommunala bolagen. Dessa är Fastighets AB Vänersborg, AB Vattenpalatset Vänerparken, AB Vänersborgsbostäder samt Halle och Hunneberg AB. Bolagsdagen är varje år en del av ett av kommunstyrelsens sammanträden. Vid bolagsdagen redovisar respektive bolag förvaltningsberättelse, resultaträkning och balansräkning.

Beredningssekretariatet har därför även tagit fram förslag på datum för den årliga bolagsdagen.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2024-08-12 § 115
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-08-07

Sändlista

Samtliga nämnder och förvaltningar
It-kontoret
Ekonomikontoret
Fastighets AB Vänersborg
Vattenpalatset Vänerparken AB
AB Vänersborgsbostäder
Halle och Hunneberg AB

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2024-08-12

§ 115

**Fastställande av sammanträdestider 2025 för
kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och
kommunstyrelsens arbetsutskott samt bolagsdag**

KS 2024/289

Beslut

- Kommunfullmäktige beslutar att under år 2025 sammanträda onsdagar följande dag och tid:

19 februari	kl: 18:00	
19 mars	kl: 18:00	
16 april	kl: 18:00	
21 maj	kl: 18:00	
18 juni	kl: 13:00	Obs - avvikande tid!
17 september	kl: 18:00	
22 oktober	kl: 18:00	
19 november	kl: 18:00	
17 december	kl: 18:00	

- Kommunstyrelsen beslutar för egen del att under år 2025 sammanträda onsdagar, med starttid kl. 08:30 följande dagar:

29 januari
26 februari
2 april
7 maj
4 juni
27 augusti
8 oktober
5 november
3 december

Kommunstyrelsen fastställer även att bolagsdagen år 2025 är en del av kommunstyrelsens sammanträde 2 april 2025.

Kommunstyrelsen noterar att bolagsstämmorna för respektive bolag ska ligga i anslutning till kommunstyrelsens sammanträde 2025-05-07

Utdragsbestyrkande

2024-08-12

- Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar för egen del att under år 2025 sammanträda måndagar, med starttid kl. 13:00 följande dagar:

13 januari
10 februari
17 mars
22 april
19 maj
11 augusti
22 september
20 oktober
17 november

Sammanfattning av ärendet

Enligt 5 kap. 12 § kommunallagen (2017:725) ska kommunfullmäktige bestämma när ordinarie sammanträden med fullmäktige ska hållas.

Av § 6 i kommunfullmäktiges arbetsordning framgår att kommunfullmäktige normalt håller ordinarie sammanträden varje månad utom i januari, juli och augusti.

Sammanträdestiderna behöver även till stor del anpassas efter ekonomiavdelningens budget- och redovisningsprocesser.

Beredningssekretariatet har, med hänsyn tagen till vad som angivits ovan, tagit fram ett förslag till sammanträdesdagar för år 2025, för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och kommunstyrelsens arbetsutskott.

Kommunstyrelsen ska även varje år fastställa bolagsdag för de helägda kommunala bolagen. Dessa är Fastighets AB Vänersborg, AB Vattenpalatset Vänerparken, AB Vänersborgsbostäder samt Halle och Hunneberg AB. Bolagsdagen är varje år en del av ett av kommunstyrelsens sammanträden. Vid bolagsdagen redovisar respektive bolag förvaltningsberättelse, resultaträkning och balansräkning.

Beredningssekretariatet har därför även tagit fram förslag på datum för den årliga bolagsdagen.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-08-07

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2024-08-07

Dnr: KS 2024/289

Handläggare

Johanna Gustafsson
Johanna.Gustafsson@vanersborg.se

Mottagare

Kommunfullmäktige

Fastställande av sammanträdestider 2025 för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och kommunstyrelsens arbetsutskott samt bolagsdag för de helägda kommunala bolagen.

Förslag till beslut

- Kommunfullmäktige beslutar att under år 2025 sammanträda onsdagar följande dag och tid:

19 februari	kl: 18:00	
19 mars	kl: 18:00	
16 april	kl: 18:00	
21 maj	kl: 18:00	
18 juni	kl: 13:00	Obs - avvikande tid!
17 september	kl: 18:00	
22 oktober	kl: 18:00	
19 november	kl: 18:00	
17 december	kl: 18:00	

- Kommunstyrelsen beslutar för egen del att under år 2025 sammanträda onsdagar, med starttid kl. 08:30 följande dagar:

29 januari
26 februari
2 april
7 maj
4 juni
27 augusti
8 oktober
5 november
3 december

Kommunstyrelsen fastställer även att bolagsdagen år 2025 är en del av kommunstyrelsens sammanträde 2 april 2025.

Kommunstyrelsen noterar att bolagsstämmorna för respektive bolag ska ligga i anslutning till kommunstyrelsens sammanträde 2025-05-07

- Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar för egen del att under år 2025 sammanträda måndagar, med starttid kl. 13:00 följande dagar:

13 januari
10 februari
17 mars
22 april
19 maj
11 augusti
22 september
20 oktober
17 november

Sammanfattning av ärendet

Enligt 5 kap. 12 § kommunallagen (2017:725) ska kommunfullmäktige bestämma när ordinarie sammanträden med fullmäktige ska hållas.

Av § 6 i kommunfullmäktiges arbetsordning framgår att kommunfullmäktige normalt håller ordinarie sammanträden varje månad utom i januari, juli och augusti.

Sammanträdestiderna behöver även till stor del anpassas efter ekonomiavdelningens budget- och redovisningsprocesser.

Beredningssekretariatet har, med hänsyn tagen till vad som angivits ovan, tagit fram ett förslag till sammanträdesdagar för år 2025, för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och kommunstyrelsens arbetsutskott.

Kommunstyrelsen ska även varje år fastställa bolagsdag för de helägda kommunala bolagen. Dessa är Fastighets AB Vänersborg, AB Vattenpalatset Vänerparken, AB Vänersborgsbostäder samt Halle och Hunneberg AB. Bolagsdagen är varje år en del av ett av kommunstyrelsens sammanträden. Vid bolagsdagen redovisar respektive bolag förvaltningsberättelse, resultaträkning och balansräkning.

Beredningssekretariatet har därför även tagit fram förslag på datum för den årliga bolagsdagen.

Beredning

Sammanträdestiderna har beretts i samråd med ekonomikontoret, IT-kontoret, kommunstyrelsens ordförande, kommunfullmäktiges presidium och kommundirektören.

Förslag till bolagsdag har skett i samråd med verkställande direktörer och ordföranden för berörda bolag.

Pernilla Bertilsson

Chef Juridik- och säkerhetskontoret

Sändlista

Samtliga nämnder och förvaltningar

It-kontoret

Ekonomikontoret

Fastighets AB Vänersborg

Vattenpalatset Vänerparken AB

AB Vänersborgsbostäder

Halle och Hunneberg AB

Dokument

Utskriftsdatum: 2024-09-03 Utskriven av: Johan Högmark

Diarieenhet: Kommunstyrelsen

Sekretess: Visas ej

Beskrivning av sökning:

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Ärendemening	Dokumenttyp
2024.2219	U	Beslut KS 2024-06-05 Svar på medborgarförslag om att elevbusskort ska gälla på helger och kvällar	Johanna Gustafsson
2024-06-12		***Personuppgift***	Avdelningen för hållbar utveckling
KS 2023/964		Medborgarförslag om att elevbusskort ska gälla på helger och kvällar	BESLUT
2024.2234	U	Beslut KS 2024-06-05 Kommunal lägesbild och åtgärdsplan i det brottsförebyggande arbetet	Johanna Gustafsson
2024-06-12		Kommunstyrelsen	Juridik och säkerhetskontoret
KS 2023/1081		Rapportering om det brottsförebyggande arbetet till kommunfullmäktige 2023-2024	BESLUT
2024.3294	I	Utskick till lokala politiker om Studieförbundet Vuxenskolan (SV) betydande roll	Annalena Levin
2024-06-24		Studieförbundet Vuxenskolan (SV)	Politik INFORMATION
2024.3400	I	Resultat av förstudie av Krisberedskapsarbetet Vänersborg 2024	Zandra Lantz
2024-09-02		EY - Ernst & Young	Juridik och säkerhetskontoret
KS 2024/264		Förstudie av kommunens krisberedskapsarbete	RAPPORT

Lämna medborgarförslag

✓ 1. Lämna medborgarförslag till fullmäktige

Ange hur du vill lämna in ditt medborgarförslag

Jag vill skriva mitt medborgarförslag i E-tjänsten

Här skriver du ditt medborgarförslag

Om gruppen Artscape återvänder till Vänersborg, vilket jag har för mig dom ska göra kan man då inte upplåta nya vattentornet (Marierovägen) till ommålning? Vattentornet idag är otroligt fult och intetsärande.

Önskar du att hålla en kortare presentation av ditt medborgarförslag på kommunfullmäktiges sammanträde?

Nej

✓ 2. Ange dina kontaktuppgifter

Ange dina kontaktuppgifter**Personnummer**

För- och efternamn STEFAN
JAN ROGER IVERSEN

Adress**Postnummer och ort****Telefon****E-postadress**

-

Mobiltelefon**Notifieringar**

E-post

Signering

Följande parter har signerat detta ärende.

Namn: STEFAN JAN ROGER IVERSEN

Person ID:

Datum: 2024-09-05 15:35

Signerad checksumma:

Lämna medborgarförslag

✓ 1. Lämna medborgarförslag till fullmäktige

Ange hur du vill lämna in ditt medborgarförslag

Jag vill skriva mitt medborgarförslag i E-tjänsten

Här skriver du ditt medborgarförslag

Konsthall och kulturverksamhet i Vattenverkets hus vid Skräcklan, skulpturpark nedanför. Tänk Louisiana! Det är en vacker plats året om.

Önskar du att hålla en kortare presentation av ditt medborgarförslag på kommunfullmäktiges sammanträde?

Nej

✓ 2. Ange dina kontaktuppgifter

Ange dina kontaktuppgifter**Personnummer****För- och efternamn**

MARIE ERIKSDOTTER

Adress**Postnummer och ort****Telefon**

-

E-postadress**Mobiltelefon****Notifieringar**

E-post

Signering

Följande parter har signerat detta ärende.

Namn: MARIE ERIKSDOTTER

Person ID:

Datum: 2024-09-05 17:37

Signerad checksumma:

§ 85

Avsägelse och fyllnadsval till uppdrag som ersättare i kommunfullmäktige och i kultur- och fritidsnämnden

KS 2024/316

Beslut

Kommunfullmäktige entledigar Jan Carlstein (L) från uppdragen som ersättare i kommunfullmäktige och kultur- och fritidsnämnden.

Kommunfullmäktige överlämnar ärendet till länsstyrelsen för ny sammanräkning.

Sammanfattning av ärendet

Jan Carlstein (L) inkom med avsägelse från uppdragen från uppdragen som ersättare i kommunfullmäktige och kultur- och fritidsnämnden den 10 maj 2024.

Beslutsunderlag

- Avsägelse från uppdragen som ersättare i kommunfullmäktige och kultur-och fritidsnämnden

Kommunfullmäktiges behandling under sammanträdet

Ordföranden föreslog ovanstående beslut och fann att kommunfullmäktige bifallit förslaget.

Sändlista

Länsstyrelsen med revisorslista
Jan Carlstein (L)

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

From: Cecilia Prins
Sent: 2024-09-09 11:24:25
To: Johan Högmark
Subject: Nominering Liberalerna KF 11/9

Här kommer nomineringar från Liberalerna efter Jan Carlsteins avsägelser av uppdrag i kultur- och fritidsnämnden.

Till ersättare i kultur- och fritidsnämnden nominerar vi Daniel Peltola.

Med vänlig hälsning Cecilia Prins
gruppledare Liberalerna i Vänersborg

Skickat från [Outlook för iOS](#)

2024 -09- 02

Medborgarförslag till Vänersborgs kommun 2024 Peter Bryntesson

Vänersborgs kommun
Kommunstyrelsen

2024 -09- 02

Dnr:

2024/575

1. Jag ser ofta att man planerar solpanelsparker på brukbar jord vilket känns underligt när vi samtidigt pratar om att vi ska försöka bli mer självförsörjande av olika grödor.

Mitt förslag är att man försöker placera panelerna på e.x. parkeringsplatser och liknande ytor där panelerna samtidigt ger skydd åt bilar och andra fordon eller maskiner mot sol och nederbörd.

2 Vill att kommunen tittar på möjligheten att satsa på Vertikala vindkraftverk som komplement. Detta eftersom de tar mindre plats och kan smälta in i miljön på ett bättre sätt. Dessutom verkar de inte vara lika ljudliga.

Vänligen Peter Bryntesson

2024 -09- 02

Medborgarförslag till Vänersborgs kommun 2024 Peter Bryntesson

Vänersborgs kommun
Kommunstyrelsen

2024 -09- 02

Dnr:

2024/575

2024/578

1. Jag ser ofta att man planerar solpanelsparker på brukbar jord vilket känns underligt när vi samtidigt pratar om att vi ska försöka bli mer självförsörjande av olika grödor.

Mitt förslag är att man försöker placera panelerna på e.x. parkeringsplatser och liknande ytor där panelerna samtidigt ger skydd åt bilar och andra fordon eller maskiner mot sol och nederbörd.

2 Vill att kommunen tittar på möjligheten att satsa på Vertikala vindkraftverk som komplement. Detta eftersom de tar mindre plats och kan smälta in i miljön på ett bättre sätt. Dessutom verkar de inte vara lika ljudliga.

Vänligen Peter Bryntesson

Lämna medborgarförslag

✓ 1. Lämna medborgarförslag till fullmäktige

Ange hur du vill lämna in ditt medborgarförslag

Jag vill skriva mitt medborgarförslag i E-tjänsten

Här skriver du ditt medborgarförslag

Samlingsplats för barn och unga i Frändefors.

Jag tycker Vänersborgs kommun borde fixa en samlingsplats för barn och ungdomar då det enligt mig inte finns någon samlingspunkt i Frändefors. Vi yngre samlas utanför tempo och ungdomarna utanför Frändegrillen.

På skolans område får vi inte vara förrän efter 17:30 och de flesta blir hämtade vid 18:00.

Det är inte alla som uppskattar när vi samlas utanför affären och matstället i Frändefors.

Därav känner vi oss inte välkomna i vårt lilla samhälle. Vi känner oss bortglömda utav Vänersborgs kommun, i stan finns det fritidsgårdar så även i Brålanda och Vargön.

vi har ej busskort så vi kan inte heller åka till några fritidsgårdar i kommunen.

Kyrkan har aktivitet en dag i veckan men då är det andakt och hur välkomna känner sig barn från andra religioner?

Vi barn i Frändefors är trötta på att bli bortglömda av Vänersborgs kommun, se bara på vår konstgräsplan som är livsfarlig.

Våra föräldrar betalar lika mycket skatt som de i stan, därför är det lika viktigt för oss att ha en meningsfull fritid och kunna umgås med kompisar utanför skolan som det är för barnen i stan!

Med vänliga hälsningar

Victor Haglund

Personnummer:

Telefonnummer

PS då man bara kunde skicka in en sida på bilaga så fick vi göra detta digitalt med vänliga hälsningar Victors mamma Annica Haglund

Önskar du att hålla en kortare presentation av ditt medborgarförslag på kommunfullmäktiges sammanträde? Ja

✓ 2. Ange dina kontaktuppgifter

Ange dina kontaktuppgifter

Personnummer

För- och efternamn

ANNICA HAGLUND

Adress

Postnummer och ort

Telefon

E-postadress

Mobiltelefon

Notifieringar

E-post

Signering

Följande parter har signerat detta ärende.

Namn: ANNICA HAGLUND

Person ID:

Datum: 2024-09-08 22:37

Signerad checksumma: